

سُورَةُ الْبَقَرَةِ

សូរ៉ាត៍ ២

អាស័-ច្រាអ៊ីរ៉ាត៍

ភាគទី ៣ អាយ៉ាស្កុ ១៣៣-២០៩

سُورَةُ الْبَقَرَةِ

សូរ៉េហ៍ ២ អាល់-បាក្វីរ៉េហ៍

អាល់-បាក្វីរ៉េហ៍ ប្រែថា "គោមេ" ។ មាន ២៨៦ អាយ៉ាស្ក់ ។

ភាគទី ៣ អាយ៉ាស្ក់ ១៣៣-២០៩

សូរ៉េហ៍ ទី ៨៧ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័រ ដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័រ បានដាក់ សូរ៉េហ៍នេះចុះមកនៅឯម៉ាឌីណាស្ក់ ។

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَالآلِهَ
ءِ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾

១៣៣. តើពួកអ្នកបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកទេកាលសេចក្តីស្លាប់បានមកជួបយ៉ាក្តួប កាលគេបានប្រាប់ កូនៗគេថា៖ "តើកូនៗនឹងគោរពបូជាអ្វីពេលអត់ពីឪពុកទៅ?" ពួកគេបានថា៖ "កូនៗនឹងគោរព បូជាព្រះរបស់លោកឪពុក ព្រះរបស់ឪពុករបស់លោកឪពុក អ៊ីបរ៉េហ៍ អ៊ីសម៉ាអ៊ីលនិងអ៊ីសហ្គាត្វ គឺព្រះតែមួយគត់ ។ កូនៗចុះចូលចំពោះព្រះអង្គ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ក់ ១៣៣

حَدَّثَنَا بِذَلِكَ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ الْبَشَّارِيُّ الْقَزْوِينِيُّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنَا الْمُظْفَرُ بْنُ أَحْمَدَ الْقَزْوِينِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ الْكُوَيْ
الْأَسَدِيُّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْبَرْمَكِيِّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دَاهِرٍ عَنْ أَبِي قَتَادَةَ الْحَرَّانِيِّ عَنْ وَكَيْعِ بْنِ الْجَرَّاحِ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ مِهْرَانَ عَنْ أَبِي
عَبْدِ اللَّهِ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَقَوْلُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ "أَنَا ابْنُ الدَّبِيحِينَ يُرِيدُ بِذَلِكَ الْعَمَّ لِأَنَّ الْعَمَّ قَدْ سَمَّاهُ
اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَبَا فِي قَوْلِهِ "أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَالْآلِهَ آبَائِكَ
إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ" وَكَانَ إِسْمَاعِيلُ عَمَّ يَعْقُوبَ فَسَمَّاهُ اللَّهُ فِي هَذَا الْمَوْضِعِ أَبَا

មូហាំម៉ាដ្ក ប៊ីន អ៊ុលី អាល់-បាក្វីរ៉េហ៍ អាល់-កូស្ក្វីរ៉េហ៍ បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពីអាល់-មូស្ក្វីហ្គ័រ ប៊ីន អាល់-ម៉ាដ្ក អាល់-កូស្ក្វីរ៉េហ៍ តមកពីមូហាំម៉ាដ្ក ប៊ីន យ៉ាក្វ្កហ្គ័រ អាល់-គូហ្គី អាល់-អាសាឌី តមកពី មូហាំម៉ាដ្ក ប៊ីន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល អាល់-បារម៉ាកគី តមកពីអ្នកបង្កើតឡោះហ្គ័រ ប៊ីន ដ្កាហ្គៀរ តមកពីអាច្វី ក្វីតាដ្កាស្ក្វ អាល់-ហ្គារីនី តមកពីគីអ្ក ប៊ីន អាល់-យ៉ារ៉េហ៍ហ្គ័រ តមកពីស្វីឡែម៉ាន ប៊ីន ម៉ាស្ក្វីរ៉េហ៍ តមកពី អាច្វី អ្នកបង្កើតឡោះហ្គ័រ អាល់-ស្វីឌីក្វី ប៊ីន មូហាំម៉ាដ្ក ដែលមានវចនៈថា៖ "ព្រះវចនៈរបស់ ព្រះសាស្ក្វា ថា៖ "ខ្ញុំ ជាតូនប្រុសរបស់បុគ្គលលះបង់ជីវិតពីរូប" មានន័យថាឪពុកធំ (ឬឪពុកមា)

ព្រះឪពុកធំ (ឬឪពុកមា) ត្រូវអស់ឡោះហ្ន៎ហៅថាឪពុកនៅក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [២:១៣៣] តើពួកអ្នក បានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកទេកាលសេចក្តីស្លាប់បានមកជួបយ៉ាក្តីគួប កាលគេបានប្រាប់កូនៗគេ ថា៖ "តើកូនៗនឹងគោរពបូជាអ្វីពេលអត់ពីឪពុកទៅ?" ពួកគេបានថា៖ "កូនៗនឹងគោរពបូជាព្រះរបស់លោកឪពុក ព្រះរបស់ឪពុករបស់លោកឪពុក អ៊ុបប៊ូហ៊ីម អ៊ុសម៉ាអ៊ុលនិងអ៊ុសហ្គាត្វ គឺព្រះតែមួយគត់ ។ កូនៗចុះចូលចំពោះព្រះអង្គ ។ អ៊ុសម៉ាអ៊ុលជាឪពុកមារបស់យ៉ាក្តីគួប តែអស់ឡោះហ្ន៎បានហៅព្រះអង្គថាឪពុកត្រង់កន្លែងនេះ ។

وَقَدْ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ الْعُمُّ وَالِدٌ فَعَلَىٰ هَذَا الْأَصْلِ أَيْضًا يَطْرُدُ قَوْلَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ "أَنَا ابْنُ الدَّيْحَانِ" أَحَدُهَا ذَيْبِجٌ بِالْحَقِيقَةِ وَالْآخَرُ ذَيْبِجٌ بِالْمَجَازِ وَاسْتِحْقَاقُ الثَّوَابِ عَلَى النَّبِيِّ وَالْتِمَتِي فَالْتِمَتِي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ هُوَ ابْنُ الدَّيْحَانِ مِنْ وَجْهَيْنِ عَلَىٰ مَا ذَكَرْنَاهُ وَ لِلذَّيْبِجِ الْعَظِيمِ وَجْهٌ آخَرٌ. (الخصال , ج 1 , ص 58)

ព្រះសាស្តា បានហៅឪពុកធំ (ឬឪពុកមា) របស់ព្រះអង្គ ថាឪពុក ។ ដូច្នេះពាក់ព័ន្ធនឹងដើមកំណើតរឿងនេះ ចូរអស់លោកបែរទៅមើលព្រះវចនៈរបស់ព្រះសាស្តា ដែលថា "ខ្ញុំ ជាព្រះបុត្ររបស់បុគ្គលលះបង់ជីវិតពីរូប" នោះ ។ ការលះបង់ទីមួយគឺការលះបង់ក្នុងការពិត ចំណែកឯការលះបង់មួយទៀតគឺការលះបង់ដែលអាចកើតឡើងបាន ។ ការតបស្នងដែលស័ក្តិសមនោះស្ថិតនៅលើបំណងនិងសេចក្តីប្រាថ្នា ។ ដូច្នេះព្រះសាស្តា ជាព្រះបុត្ររបស់បុគ្គលលះបង់ជីវិតទាំងពីររូបក្នុងចំណុចទាំងពីរ ។ ចំណុចមួយយើងបានផ្លែឯហើយ ។ ចំណែកឯការលះបង់ធំជាងគេនោះគឺចំណុចមួយទៀត ។

(الخصال : 1)

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ تَفْسِيرِ هَذِهِ الْآيَةِ مِنْ قَوْلِ اللَّهِ: "إِذْ قَالَ لِنَبِيِّهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي فَأَلَوْا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَ إِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ إِلَهًا وَاحِدًا"، قَالَ: «جَزَتْ فِي الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (تفسير العياشي / 102 : 1)**

អាល់-អ៊ុយ៉ាស្តីបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីយ៉ាក្តីគួប ដែលបានផ្លែឯតមកពីអាច្នូ យ៉ាក្តីគួប ថា៖ "ខ្ញុំបានសួរអាច្នូ យ៉ាក្តីគួប អំពីសម្រាយអាយ៉ាស្តីនេះដែលជាព្រះបន្ទូលរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ [២:១៣៣] តើពួកអ្នកបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកទេកាលសេចក្តីស្លាប់បានមកជួបយ៉ាក្តីគួប កាលគេបានប្រាប់កូនៗគេថា៖ "តើកូនៗនឹងគោរពបូជាអ្វីពេលអត់ពីឪពុកទៅ?" ពួកគេបានថា៖ "កូនៗនឹងគោរពបូជាព្រះរបស់លោកឪពុក ព្រះរបស់ឪពុករបស់លោកឪពុក អ៊ុបប៊ូហ៊ីម អ៊ុសម៉ាអ៊ុលនិងអ៊ុសហ្គាត្វ គឺព្រះតែមួយគត់ ។ អាច្នូ យ៉ាក្តីគួប មានវចនៈថា៖ "គោលសេចក្តីនេះហូរតរៀងទៅអាល់-ក្តីអ៊ុម ។"

(العياشي : 1 / 61 / 102)

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ لَكُمْ مَّا كَسَبْتُمْ وَ لَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠٤﴾

១៣៤. នេះគឺសហគមន៍ដែលបានកន្លងផុតទៅហើយ ។ អ្វីដែលសហគមន៍នោះបានសាងនឹងបានលើសហគមន៍នោះ អ្វីដែលពួកអ្នកបានសាងនឹងបានលើពួកអ្នក ។ ពួកអ្នកនឹងមិនត្រូវសាកសួរអំពីអ្វីដែលពួកគេបានធ្វើនោះទេ ។

មើលអាយ៉ាស់ ១៣៥

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾

១៣៥. ពួកគេបានថា: "អស់លោកចូរទៅជាយ៉ាហ្វិឌី ឬជាគ្រិស្ត (គឺណាស្ទរ៉េនី) ទៅ ។ អស់លោកនឹងបានទទួលមគ្គទេសក៍ដឹកនាំ ។" ចូរអ្នកថា: "ទេ [យើងតាម]លទ្ធិជំនឿរបស់អ៊ីប៊ុរ៉ូហ្វីម ដែលជាព្រះសាសនាពិត ។ គេមិនមែនជាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកពហុទេពនិយមទេ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៣៤-១៣៥

الْعِيَّاشِيُّ: عَنِ الْوَلِيدِ، عَنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ الْحَنِيفِيَّةَ هِيَ الْإِسْلَامُ». (تفسير العياشي 1: 103 / 61)**

អាល់-អ៊ែយ៉ាស្ទីបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីអាល់-វ៉ាលីដ្យូ ដែលបានតំណាលតមកពីអាហ្វិអាប់ខ្ពុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា: "[២:១៣៥] ព្រះសាសនាពិត គឺអាល់-អ៊ីស្លាម ។" (تفسير العياشي 1: 103 / 61)

عَنْ زُرَّارَةَ، عَنِ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَا أَبْقَتِ الْحَنِيفِيَّةُ شَيْئًا، حَتَّى إِنَّ مِنْهَا فَصَّ الشَّارِبِ وَ قَلَمَ الْأَطْفَارِ وَ الْحِتَّانَ». (تفسير العياشي 1: 104 / 61)**

ទទួលបានពីស្វារ៉េ:ត្តីដែលទទួលបានមកពីអាហ្វិយ៉ុក្កូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា: "អ្វីដែលនៅសល់ក្នុង [២:១៣៥] ព្រះសាសនាពិត យ៉ាងហោចណាស់គឺការកាត់ពុកមាត់ ការកាត់ក្រចកនិងការកាត់ស្បែកអង្កជាត (គឺខ្ចីតាន់) ។" (تفسير العياشي 1: 104 / 61)

قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾

១៣៦. ចូរពួកអ្នកថា: "យើងមានសទ្ធាមាំចំពោះអស់ឡោះហ្វី ចំពោះអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យយើងដឹង ចំពោះអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអ៊ីប៊ុរ៉ូហ្វីមដឹង ឲ្យអ៊ីសម៉ាអ៊ីលដឹង ឲ្យអ៊ីសហ្វាត្យូដឹង ឲ្យយ៉ាក្កូបដឹង ឲ្យបណ្តាកុលសម្ព័ន្ធដឹង [យើងជឿ]អ្វីដែលគេបានប្រទានឲ្យមូសានិងអ៊ីសា [យើងជឿ]អ្វីដែលគេបានប្រទានឲ្យបណ្តាសាស្តាពីព្រះម្ចាស់ពួកគេ ។ យើងមិនរើសអើងពួកគេណាម្នាក់ទេ ។ យើងចុះចូលចំពោះព្រះអង្គ ។"

មើលអាយ៉ាស់ ១៣៧ ។

فَإِنْ ءَامَنُوا بِمِثْلِ مَا ءَامَنْتُمْ بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣٧﴾

១៣៧. ដូច្នោះបើពួកគេមានសទ្ធាដូចពួកអ្នកមានសទ្ធាចំពោះព្រះអង្គដែរនោះ ពួកគេស្ថិតនៅលើមាតិកា ត្រង់ត្រូវ ។ បើពួកគេបែរក្រោយ ពួកគេស្ថិតនៅក្នុងការរិវាទគ្នា ។ អស់ឡោះហ្ន៎គ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់អ្នកទល់នឹងពួកគេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់សវនាការ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៣៦-១៣៧

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ التُّعْمَانَ، عَنْ سَلَامٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، فِي قَوْلِهِ عَالِي: آمَنَّا بِاللَّهِ وَ مَا أَنْزَلَ إِلَيْنَا. قَالَ: «إِنَّمَا عَنَى بِذَلِكَ عَلِيًّا (عليه السلام) وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ، وَ الْحُسَيْنَ وَ جَرَتْ بَعْدَهُمْ فِي الْأَيْمَةِ (عليهم السلام) ،

មូហាំម៉ាដ ជូ ប៊ិន យ៉ាក្កុប បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីមូហាំម៉ាដ ជូ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ ដែលទទួលបានមក ពីអាស៊ុយ ជូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ ដែលទទួលបានមកពីអាល័យ-ហ្វាសាន់ ជូ ម៉ាស៊ុយ ដែលទទួលបានមកពី មូហាំម៉ាដ អ៊ីបនូ អាល័យ-នុអ៊ីម៉ាន ដែលទទួលបានមកពីសាឡា ដែលទទួលបានមកពីអាឡិ យ៉ាក្កុប្យាវ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [២:១៣៦] ចូរពួកអ្នកថា៖ "យើងមាន សទ្ធាចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ចំពោះអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យយើងដឹង ថា៖ "អាយ៉ាស៊ុយនេះមានន័យសំដៅ មកលើអុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ុយ ^{سلام الله عليها} អាល័យ-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} អាល័យ-ហ្វិសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} នោះទេ ហើយអត្ថន័យនេះ សំដៅមកលើអស់អ៊ីម៉ា ^{عليهم السلام} ក្រោយព្រះអង្គទាំងអស់នេះ ។

تُمْ يَرْجِعُ الْقَوْلُ مِنَ اللَّهِ فِي النَّاسِ، فَقَالَ: فَإِنْ آمَنُوا يَعْنِي النَّاسَ بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ يَعْنِي عَلِيًّا وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ وَ الْأَيْمَةَ (عليهم السلام): فَقَدِ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ».

បន្ទាប់មកអាឡិ យ៉ាក្កុប្យាវ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបែរមករកព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ដែលស្តីអំពីមនុស្ស ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "២:១៣៧] ដូច្នោះបើពួកគេ មានន័យថាមនុស្ស មានសទ្ធាដូចពួកអ្នក មានន័យថា អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ុយ ^{سلام الله عليها} អាល័យ-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} អាល័យ-ហ្វិសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} និងអស់អ៊ីម៉ា ^{عليهم السلام} មានសទ្ធាចំពោះ ព្រះអង្គដែរនោះ ពួកគេស្ថិតនៅលើមាតិកាត្រង់ត្រូវ ។ បើពួកគេបែរក្រោយ ពួកគេស្ថិតនៅក្នុងការរិវាទ គ្នា ។" (الكافي 1: 19/344)

عَنْ حَنَانَ بْنِ سَدِيرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: كَانَ وَوُلْدُ يَعْقُوبَ أَنْبِيَاءَ؟ قَالَ: «لَا، وَ لَكِنَّهُمْ كَانُوا أَسْبَاطَ أَوْلَادِ الْأَنْبِيَاءِ، وَ لَمْ يَكُونُوا فَارِقُوا الدُّنْيَا إِلَّا سَعْدَاءَ تَأْبُو وَ تَدَكَّرُوا مَا صَنَعُوا».

ទទួលបានមកពីហ្វាណាន់ ជូ ប៊ិន ស៊ូដូរី ដែលទទួលបានមកពីឪពុកលោក ដែលទទួលបានមកពីអាឡិ យ៉ាក្កុប្យាវ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានទទួលអាឡិ យ៉ាក្កុប្យាវ ^{عليه السلام} ថា៖ "តើបណ្តាកូនចៅរបស់យ៉ាក្កុប្យាវ ^{عليه السلام} ជាសាស្តា ទេ?" អាឡិ យ៉ាក្កុប្យាវ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទេ តែពួកគេជាកុលសម្ព័ន្ធរបស់បណ្តាកូនចៅរបស់បណ្តា

សាស្តា عليه السلام ។ ពួកគេបានចាកលោកនេះដោយមានសុភមង្គល ដោយបានដឹងកំហុសនិងភ្ញាក់រលឹក រាងចាល និងដោយបានចងចាំអ្វីដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្ត ។

و رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ بِإِسْنَادِهِ عَنْ حَنَانٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِزِيَادَةٍ بَعْدَ قَوْلِهِ: «و تَذَكَّرُوا مَا صَنَعُوا» وَ هِيَ قَوْلُهُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِلَّا الشَّيْخَيْنِ، فَارْقًا الدُّنْيَا وَ لَمْ يَتُوبَا وَ لَمْ يَتَذَكَّرَا مَا صَنَعَا بِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَعَلَيْهِمَا لَعْنَةُ اللَّهِ وَ الْمَلَائِكَةِ وَ النَّاسِ أَجْمَعِينَ» (تفسير العياشي 1: 106 / 62)**

មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុត្តបបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ហ្វាឌីស្ត្រនេះ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានដែលមក ពីហ្វាណាន់ ដែលទទួលបានមកពីឪពុកលោក ដែលទទួលបានមកពីអាឌី យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដោយមាន ការអធិប្បាយបន្ថែមលើប្រយោគ "ចងចាំអ្វីដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្ត" ។ នេះគឺវចនៈរបស់អាឌី យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام គឺ៖ "លើកលែងតែបុរសចំណាស់ពីរនាក់ទេ (الشيخين) ។ ពួកគេបានចាកលោកនេះដោយមិនបាន ភ្ញាក់រលឹកកំហុសទេ ដោយមិនបានចងចាំអ្វីដែលខ្លួនបានធ្វើចំពោះអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ទេ ។ ដូច្នេះ ពួកគេទទួលរងព្រះបណ្តាសារបស់អល់ឡោះហ្គ្វ័រ وحد របស់អល់ឡោះតានិឌរបស់មនុស្សទាំងឡាយ ។" (تفسير العياشي 1: 106 / 62)

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عِبْدُونَ ﴿١٣٨﴾

១៣៨. ការលាបពណ៌របស់អល់ឡោះហ្គ្វ័រ អ្នកណាទៅដែលប្រសើរជាងអល់ឡោះហ្គ្វ័រក្នុងការលាប ពណ៌ ? យើងគោរពបូជាព្រះអង្គ ។

អ៊ីម៉ាអាឌី អ្នកបង្កើនឡោះហ្គ្វ័រ ស្ត្រីខ្ចីកូ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ការលាបពណ៌របស់អល់ឡោះហ្គ្វ័រ وحد សំដៅទៅ លើពាក្យសន្យាដែលបណ្តាមុមីនបានសន្យាថានឹងគោរពតាមអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។" (តាហ្វ្សៀរ ហ្គ្វ័រត ទំព័រ ៦២)

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៣៨

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الْخَطَّابِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: صِبْغَةَ اللَّهِ وَ مَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً. قَالَ: «صَبَّغَ الْمُؤْمِنِينَ بِالْوَلَايَةِ فِي الْمِيثَاقِ».

មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុត្តបបានតំណាលតមកពីមូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស្តុយ៉ា តមកពីសាល់ម៉ាស្តុ ប៊ិន អាល័យ-ខ័ត្តប តមកពីអ្នកលី ប៊ិន ហ្វាសាន់ តមកពីអ្នកបង្កើនឡោះហ្គ្វ័រម៉ាន ប៊ិន កាស្ត្រៀរ តមកពីអាឌី អ្នកបង្កើនឡោះហ្គ្វ័រ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ្វ័រ وحد [២:១៣៨] ការលាបពណ៌របស់អល់ឡោះហ្គ្វ័រ អ្នក ណាទៅដែលប្រសើរជាងអល់ឡោះហ្គ្វ័រក្នុងការលាបពណ៌ ? អាឌី អ្នកបង្កើនឡោះហ្គ្វ័រ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «ការលាបពណ៌បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដោយវិទ្យាយ៉ាស្តុនៅពេលធ្វើកិច្ចសន្យា ។» (الكافي 1: 53 / 350)

وَ عَنْهُ: عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ سِرْحَانَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ فَرْقَدٍ،

عَنْ حُمُرَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ صَبَّغَةَ اللَّهُ وَ مَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صَبَّغَةً قَالَ: «الصَّبَّغَةُ هِيَ الْإِسْلَامُ».

សេចក្តីរាយការណ៍មកពីលោកដែលទទួលបានមកពីមិត្តយើងមួយចំនួន ដែលបានតំណាលតមកពី សាស្ត្រស័ ប៊ិន ស្ត្រីយ៉ាដូដែលបានតំណាលតមកពីអាស្ត្រម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាហ្វិ ណាស្ត្រី តមកពី ដ្យារុដូ ប៊ិន សារហ្វាន តមកពីអាប់ខុលឡោះហ្វា ប៊ិន ហ្វារកូដូ តមកពីហ្វារីន តមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វា^ع, [២:១៣៨] ការលាបពណ៌របស់អស់ឡោះហ្វា អ្នក ណាទៅដែលប្រសើរជាងអស់ឡោះហ្វាក្នុងការលាបពណ៌? អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ការលាបពណ៌គឺអាស័យ-អ៊ីស្លាម ។» (الكافي 2: 2/12)

قُلْ أَتُحِبُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَلْنَا وَلَكُمْ أَعْمَلْنَا وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٨﴾

១៣៨. ចូរអ្នកថា៖ "អស់លោកឈ្មោះប្រកែកជាមួយយើងអំពីរឿងអស់ឡោះហ្វាមែនទេ ព្រះអង្គជាព្រះ ម្ចាស់របស់យើងនិងជាព្រះម្ចាស់របស់អស់លោក ។ ទង្វើរបស់យើងបានលើយើង ឯទង្វើរបស់ អស់លោកបានលើអស់លោក ។ យើងស្មោះត្រង់ចំពោះព្រះអង្គ ។

មើលអាយ៉ាស្ត ១៤៤ ។

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ ءَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمْ اللَّهُ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾

១៤០. ឬក៏អស់លោកថាអ៊ីបរ៉ូហ្វីម អ៊ីសម៉ាអ៊ីល យ៉ាកូបនិងកុលសម្ព័ន្ធទាំងឡាយជាយ៉ាហ្វិខ្លីឬជា គ្រិស្ត (គឺណាស្ត្រីនី)? ចូរអ្នកថា៖ "តើអស់លោកឬអស់ឡោះហ្វាដែលជាអ្នកដឹងជាងគេនោះ? អ្នកណាទៅដែលទុច្ចរិតជាងបុគ្គលដែលបិទបាំងកិច្ច (គឺការពិត) ដែលខ្លួនបានមកពី អស់ឡោះហ្វានោះ? អស់ឡោះហ្វាមិនធ្វេសប្រហែសចំពោះទង្វើរបស់អស់លោកទេ ។"

មើលអាយ៉ាស្ត ១៤៤ ។

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

១៤១. នេះគឺសហគមន៍ដែលបានកន្លងផុតទៅហើយ ។ អ្វីដែលសហគមន៍នោះបានសាងនឹងបានលើ សហគមន៍នោះ អ្វីដែលពួកអ្នកបានសាងនឹងបានលើពួកអ្នក ។ ពួកអ្នកនឹងមិនត្រូវសាកសួរអំពី អ្វីដែលពួកគេបានធ្វើនោះទេ ។

មើលអាយ៉ាស្ត ១៤៤ ។

យូស្រ្ត ២-ហ្វាស្ត ៣ - ៣- ខ្សែ ២ ខ្សែ ២

﴿ سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّهُمْ عَن قِبَلَتِهِمُ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي
مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٤٢﴾

១៤២. ជនភ្លឺភ្លឺក្នុងចំណោមបណ្តាមនុស្សថា៖ "អ្វីទៅជាមូលហេតុបណ្តាលឲ្យពួកគេបែរចេញពីទិស
(គឺគូបឡាតុ) ដែលពួកគេធ្លាប់តែបែរទៅរកនោះ?" ចូរអ្នកថា៖ "ទិសខាងកើតនិងទិសខាងលិច
ជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។ ព្រះអង្គសព្វព្រះហឫទ័យដឹកនាំបុគ្គលណាឆ្ពោះទៅរកមាគ៌ា
ត្រង់ត្រូវស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។

មើលអាយ៉ាស្ត ១៤៤ ។

﴿ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا
جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّن يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً
إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرُءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٤٣﴾

១៤៣. ដូច្នេះយើងបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកទៅជាសហគមន៍ខ្សែកណ្តាល (គឺត្រឹមត្រូវ) ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកជា
សាក្សីលើមនុស្សជាតិ និងឲ្យព្រះសាស្តាជាសាក្សីលើខ្លួនពួកអ្នក ។ ដែលយើងបានកំណត់ទិស
(គឺគូបឡាតុ) ដែលពួកអ្នកបែរទៅរកនោះ ព្រោះតែដើម្បីនឹងញែកឲ្យដឹងច្បាស់ថាអ្នកណាខ្លះ
ប្រតិបត្តិតាមព្រះសាស្តា អ្នកណាខ្លះវិលត្រឡប់ក្រោយ ។ ការពិតនេះជារឿងពិបាកមួយ រៀប
លែងតែសម្រាប់ជនានុជនណាដែលអល់ឡោះហ្ន៎ដឹកនាំប៉ុណ្ណោះ ។ អល់ឡោះហ្ន៎មិនធ្វើឲ្យជំនឿ
របស់ពួកអ្នកបាត់បង់ទេ ។ កាតព្វកិច្ចអល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះ
មេត្តាករុណាប្រណីមនុស្សទាំងឡាយ ។

មើលអាយ៉ាស្ត ១៤៤ ។

អ៊ីម៉ាមហ្គាម៉ាដ្ឋ បាត្រូវ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីអាយ៉ាស្តនេះថា៖ "មានសាក្សីមួយរូបជានិច្ចនៅក្នុងគ្រប់ជំនាន់
យើង ^{عليهم السلام} ។ អាល្ល ^{صلوات الله عليه والسلام} អាប៊ី គ្លីលីប ^{عليه السلام} ជាសាក្សីក្នុងជំនាន់របស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ហ្វ្រែសែ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាសាក្សី
ក្នុងជំនាន់របស់ព្រះអង្គ ^{عليه والسلام} ។ យើង ^{عليهم} អំពាវនាវឲ្យមករកអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} ។" (តាហ្វ្សៀរ ហ្វ្រែត ទំព័រ
៦២)

﴿ قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ
مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ
عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٤﴾

១៤៤. យើងបានឃើញអ្នកបែរមុខអ្នកទៅឯមេឃ ។ ដូច្នេះយើងបំបែរអ្នកទៅរកទិសមួយដែលអ្នក
ពេញចិត្ត ។ ដូច្នេះចូរអ្នកបែរមុខអ្នកឆ្ពោះទៅឯម៉ាស៍យ្យិដ្ឋពិសិដ្ឋ ។ មិនថាឡើយពួកអ្នកនៅទីណា

ក៏ដោយ ចូរពួកអ្នកបែរមុខពួកអ្នកទៅរកទិសនោះ ។ បណ្តាអ្នកដែលបានទទួលព្រះគម្ពីរដឹង
ច្បាស់ថានោះគឺការពិតដែលមកពីព្រះម្ចាស់ពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្គ័មិនធ្វេសប្រហែសចំពោះ
ទង្វើរបស់ពួកគេឡើយ ។

មើលអាយ៉ាស៊ូ ១១៥ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១៣៩-១៤៤

قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ ذَلِكَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ لَمَّا كَانَ بِمَكَّةَ أَمَرَهُ اللَّهُ تَعَالَى أَنْ يَتَوَجَّهَ نَحْوَ بَيْتِ الْمَقْدِسِ فِي صَلَاتِهِ، وَ يَجْعَلَ الْكَعْبَةَ بَيْنَهُ وَ
بَيْنَهَا إِذَا أَمَكَنَ، وَ إِذَا لَمْ يَتِمَّ كُنَّ اسْتِقْبَالَ بَيْتِ الْمَقْدِسِ كَيْفَ كَانَ. وَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَفْعَلُ ذَلِكَ طَوَّلَ مُقَامِهِ بِهَا
ثَلَاثَ عَشْرَةَ سَنَةً.

អ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាឡ-អុសៈការី صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ «កាលរស្មីលុលឡោះហ្គ័ صلى الله عليه وآله នៅឯម៉ាកកាស៊ូ
អល់ឡោះហ្គ័ صلى الله عليه وآله បានបញ្ជាព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله ឲ្យបែរមុខទៅរកបៃត៍ អាឡ-ម៉ាក្កុខ្លីសពេលធ្វើនមស្តារ ហើយឲ្យទុក
កាក្កុបាស៊ូ[នៅពីមុខ]ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله [ដែរ] បើអាចធ្វើបាន ។ បើមិនអាចធ្វើបានទេ ឲ្យបែរទៅរកទិសបៃត៍
អាឡ-ម៉ាក្កុខ្លីសដូចកាលមុន ។ រស្មីលុលឡោះហ្គ័ صلى الله عليه وآله បានធ្វើដូចនេះអស់រយៈពេលដប់បីឆ្នាំ ។

فَلَمَّا كَانَ بِالْمَدِينَةِ، وَ كَانَ مُتَعَبِدًا بِاسْتِقْبَالِ بَيْتِ الْمَقْدِسِ اسْتَقْبَلَهُ وَ انْحَرَفَ عَنِ الْكَعْبَةِ سَبْعَةَ عَشَرَ شَهْرًا، وَ جَعَلَ قَوْمٌ مِنْ مَرَدَّةِ
الْيَهُودِ يَتَوَلَّوْنَ: وَ اللَّهُ مَا ذَرَى مُحَمَّدٌ كَيْفَ صَلَّى حَتَّى صَارَ يَتَوَجَّهُ إِلَى قِبْلَتِنَا، وَ يَأْخُذُ فِي صَلَاتِهِ بِهَدْيِنَا وَ نُسْكِنَا. فَاسْتَدَّ ذَلِكَ عَلَى
رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لَمَّا اتَّصَلَ بِهِ عَنْهُمْ، وَ كَرِهَ قِبْلَتَهُمْ وَ أَحَبَّ الْكَعْبَةَ فَجَاءَهُ جَبْرَائِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: يَا جَبْرَائِيلُ لَوِ دِدْتُ لَوْ صَرَفَنِي اللَّهُ عَنْ بَيْتِ الْمَقْدِسِ إِلَى الْكَعْبَةِ، فَقَدْ تَأَذَّيْتُ بِمَا يَنْصِلُ بِي مِنْ قِبَلِ الْيَهُودِ مِنْ قِبْلَتِهِمْ.
فَقَالَ جَبْرَائِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَاسْأَلْ رَبَّكَ أَنْ يُحَوِّلَكَ إِلَيْهَا فَإِنَّهُ لَا يَزِدُّكَ عَنْ طَلِبَتِكَ، وَ لَا يُحْيِيكَ عَنْ بُعَيْبِكَ.

កាលព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله បានមកនៅឯម៉ាឌីណាស៊ូ ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله តែងតែបែរទៅរកបៃត៍ អាឡ-ម៉ាក្កុខ្លីស មិនបែរ
ទៅរកកាក្កុបាស៊ូទេ អស់រយៈពេលដប់ប្រាំពីរខែ ។ ពួកយ៉ាហ្គ័រីដ្យូសមួយក្រុមបានថា៖ «សូមស្ស៊ីប
ចំពោះអល់ឡោះហ្គ័ صلى الله عليه وآله មូហ្គាម៉ាដ្យូ صلى الله عليه وآله មិនចេះធ្វើនមស្តារទេ ដល់ថ្នាក់បែរមុខទៅរកទិសរបស់យើង គេ
صلى الله عليه وآله បានរើសយកទំនៀមទម្លាប់យើងក្នុងការធ្វើនមស្តារ ។» ពេលយ៉ូបរអ៊ីល صلى الله عليه وآله មក រស្មីលុលឡោះហ្គ័
صلى الله عليه وآله បានប្រាប់យ៉ូបរអ៊ីល صلى الله عليه وآله ថា៖ «យ៉ូបរអ៊ីល صلى الله عليه وآله អើយ យកល្អឲ្យអល់ឡោះហ្គ័ صلى الله عليه وآله ផ្លាស់ប្តូរទិសបៃត៍
អាឡ-ម៉ាក្កុខ្លីសទៅកាក្កុបាស៊ូវិញ ព្រោះសម្តីរបស់ពួកយ៉ាហ្គ័រីដ្យូពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងទិសនោះ (គឺគ្លីបឡាត្យូ)
ធ្វើឲ្យទូលបង្គំ صلى الله عليه وآله ឈឺចាប់ ។» យ៉ូបរអ៊ីល صلى الله عليه وآله បានទូលថា៖ «សូមសិរីសួស្តីកើតមានដល់ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله !
ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله សូមព្រះម្ចាស់ صلى الله عليه وآله របស់ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله ទៅ ព្រោះអល់ឡោះហ្គ័ صلى الله عليه وآله មិនដែលដបិសេធអ្វីដែលព្រះអង្គ
صلى الله عليه وآله សូមនោះឡើយ ហើយមិនដែលធ្វើឲ្យព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله ខុសបំណងទេ ។»

فَلَمَّا اسْتَسْتَمَّ دُعَاءَهُ صَعَدَ جَبْرَائِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ ثُمَّ عَادَ مِنْ سَاعَتِهِ فَقَالَ: اِفْرَأْ يَا مُحَمَّدُ: « فَدُ رَأَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّينَاكَ قِبْلَةً
نَرْضَاهَا قَوْلٌ وَجْهِكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ حَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ » الْآيَاتِ. فَقَالَتِ الْيَهُودُ عِنْدَ ذَلِكَ: « مَا وَلَاهُمْ عَن

تَبَلَّغْتَهُمُ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا؟ « فَأَجَابَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ جَوَابٍ فَقَالَ: « قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ » وَ هُوَ يَمْلِكُهُمَا وَ تَكَلِّفُهُ التَّحْوِيلَ إِلَى جَانِبٍ كَتَحْوِيلِهِ لَكُمْ إِلَى جَانِبٍ آخَرَ « يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ وَ هُوَ مَصْلِحُهُمْ، وَ تُؤَدِّبُهُمْ طَاعَتُهُمْ إِلَى جَنَاتِ النَّعِيمِ.

លុះវិញ្ញាណកថាឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}បានបង្ហាញចប់ហើយ យ៉ូស្វ៊ីល^{عليه السلام}បានឡើងទៅលើមេឃ រួចបានចុះមក វិញក្នុងពេលតែមួយភ្លែតសោះ ហើយបានទូលថា៖ «មូហាំម៉ាដ្ន់^{صلوات الله عليه وآله}អើយ ចូរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}សូត្រទៅថា៖ [២:១៤៤] យើងបានឃើញអ្នកបែរមុខអ្នកទៅឯមេឃ ។ ដូច្នោះយើងបំបែរអ្នកទៅរកទិសមួយដែលអ្នកពេញចិត្ត ។ ដូច្នោះចូរអ្នកបែរមុខអ្នកឆ្ពោះទៅឯម៉ាស៍យ៉ូដ្នូពិសិដ្ឋ ។ មិនថាឡើយពួកអ្នកនៅទីណាក៏ដោយចូរពួកអ្នកបែរមុខពួកអ្នកទៅរកទិសនោះ ។ ពួកយ៉ាហ្វ្វិឌ្និបានថាសំដៅមកលើរឿងនេះថា៖

[២:១៤២] "អ្វីទៅជាមូលហេតុបណ្តាលឲ្យពួកគេបែរចេញពីទិស (គឺគ្លីបឡាត្ន៍) ដែលពួកគេធ្លាប់តែបែរទៅរកនោះ?" អល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام}បានឆ្លើយតបពួកគេវិញយ៉ាងស្អាតស្អំថា៖ ចូរអ្នកថា៖ "ទិសខាងកើតនិងទិសខាងលិចជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ហើយអល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام}ជាម្ចាស់របស់ទិសទាំងពីរ ។ ដាក់ឲ្យពួកអ្នកខិតខំបែរទៅរកទិសមួយក៏ដូចដាក់ឲ្យពួកអ្នកខិតខំបែររកទិសមួយទៀតដែរ ព្រះអង្គសព្វព្រះហឫទ័យដឹកនាំបុគ្គលណាឆ្ពោះទៅរកមាតាត្រង់ត្រូវស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ ធ្វើដូច្នោះដើម្បីចង់ឲ្យពួកអ្នកកាន់តែប្រសើរឡើង ហើយគោរពតាមបទបញ្ជានេះនឹងធ្វើឲ្យពួកគេបានទៅដល់ឋានសួគ៌បរមសុខ ។

[قَالَ أَبُو مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ:] وَ جَاءَ قَوْمٌ مِنَ الْيَهُودِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَقَالُوا: يَا مُحَمَّدُ هَذِهِ الْقِبْلَةُ بَيْتُ الْمَقْدِسِ قَدْ صَلَّيْتَ إِلَيْهَا أَرْبَعَ عَشْرَةَ سَنَةً ثُمَّ تَرَكْتَهَا الْآنَ أَمْ فَحَقًّا كَانَ مَا كُنْتَ عَلَيْهِ؟ فَقَدْ تَرَكْتَهُ إِلَى بَاطِلٍ، فَإِنَّ مَا يُخَالِفُ الْحَقَّ فَهُوَ بَاطِلٌ. أَوْ بَاطِلًا كَانَ ذَلِكَ؟ فَقَدْ كُنْتَ عَلَيْهِ طَوَّلَ هَذِهِ الْمُدَّةِ، فَمَا يُؤْمِنُنَا أَنْ تَكُونَ [إِلَى] الْآنَ عَلَى بَاطِلٍ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: بَلْ ذَلِكَ كَانَ حَقًّا، وَ هَذَا حَقًّا، يَقُولُ اللَّهُ: « قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَ الْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ » إِذَا عَرَفَ صَلَاحَكُمْ يَا أَيُّهَا الْعِبَادُ فِي اسْتِقْبَالِ الْمَشْرِقِ أَمَرَكُمْ بِهِ، وَ إِذَا عَرَفَ صَلَاحَكُمْ فِي اسْتِقْبَالِ الْمَغْرِبِ أَمَرَكُمْ بِهِ، وَ إِنْ عَرَفَ صَلَاحَكُمْ فِي غَيْرِهِمَا أَمَرَكُمْ بِهِ فَلَا تُنْكِرُوا تَدْبِيرَ اللَّهِ تَعَالَى فِي عِبَادِهِ وَ قَصْدَهُ إِلَى مَصَالِحِكُمْ.

អ៊ីម៉ាអាច្និ មូហាំម៉ាដ្ន់^{صلوات الله عليه وآله}មានវចនៈថា៖ «ពួកយ៉ាហ្វ្វិឌ្និមួយក្រុមបានមកជួបវិញ្ញាណកថាឡោះហ្ន៎^{عليه السلام} ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}ថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ន់^{صلوات الله عليه وآله}អើយ នេះគឺទិសបែត៍ អាល់-ម៉ាក្ន៍ខ្លីសដែលលោក^{صلوات الله عليه وآله}បានបែរទៅរកពេលធ្វើនមស្តារអស់រយៈពេលដប់បួនឆ្នាំហើយនោះ តែពេលនេះលោក^{صلوات الله عليه وآله}បានបែរចេញពីទិសនេះ? តើនេះជាការពិតដែលលោក^{صلوات الله عليه وآله}ធ្លាប់តែស្ថិតនៅមែនទេ? បើដូច្នោះមែនលោក^{صلوات الله عليه وآله}បានគេចចេញពីការពិតហើយបាននៅក្នុងការខុសពេលនេះ ព្រោះផ្ទុយនឹងការពិតគឺការមិនត្រឹមត្រូវ ។ ឬក៏លោកបាននៅក្នុងការមិនត្រឹមត្រូវតាំងពីមុនមកហើយ? លោកបានដើរលើផ្លូវនេះតាំងពីយូរមកហើយ ។ តើនឹងឲ្យយើងយល់ឃើញយ៉ាងណា ថាពេលនេះលោកស្ថិតនៅលើផ្លូវខុសមែនទេ?» ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله}អល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام}បានតបថា៖ «តែនេះគឺការពិត ឯនេះគឺជាការពិតដែរ ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{عليه السلام}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៤២] "អ្វីទៅជាមូលហេតុបណ្តាលឲ្យពួកគេបែរចេញពីទិស (គឺគ្លីបឡាត្ន៍) ដែលពួកគេធ្លាប់តែបែរទៅរកនោះ?" ចូរអ្នកថា៖ "ទិសខាងកើតនិងទិសខាងលិចជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។ ព្រះអង្គសព្វព្រះហឫទ័យដឹកនាំបុគ្គលណាឆ្ពោះទៅរកមាតាត្រង់ត្រូវស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ ប្រសិនបើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}ឃើញថាបែរមុខទៅរកទិសខាងកើតនោះជាការប្រសើរសម្រាប់អស់លោក ឱបារអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}អើយ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}នឹងបញ្ជាឲ្យអស់លោកបែរទៅរកទិសនោះ ។ ប្រសិនបើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}ឃើញថាបែរមុខទៅរកទិសខាងលិចជាការប្រសើរសម្រាប់អស់លោក ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}នឹងបញ្ជាឲ្យអស់លោកបែរមុខទៅរកទិសនោះ ។

ប្រសិនបើព្រះអង្គ ឃើញថាបែរមុខទៅរកទិសឯទៀតជាការប្រសើរសម្រាប់អស់លោក ព្រះអង្គនឹងបញ្ជាឲ្យអស់លោកបែរមុខទៅរកទិសនោះ ។ ចូរកុំប្រឆាំងគម្រោងការរបស់អស់ឡោះហ្ន៍សម្រាប់បារព្រះអង្គឡើយដែលធ្វើឲ្យពួកគេកាន់តែប្រសើរឡើងនោះ ។»

قَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: لَقَدْ تَرَكْتُمْ الْعَمَلَ يَوْمَ السَّبْتِ، ثُمَّ عَمِلْتُمْ بَعْدَهُ مِنْ سَائِرِ الْأَيَّامِ، ثُمَّ تَرَكْتُمُوهُ فِي السَّبْتِ، ثُمَّ عَمِلْتُمْ بَعْدَهُ، أَ فَتَرَكْتُمْ الْحَقَّ إِلَى الْبَاطِلِ أَوْ الْبَاطِلَ إِلَى الْحَقِّ؟ أَوْ الْبَاطِلَ إِلَى بَاطِلٍ أَوْ الْحَقَّ إِلَى حَقٍّ؟ قَالُوا كَيْفَ شِئْتُمْ فَهُوَ قَوْلُ مُحَمَّدٍ وَجَوَابُهُ لَكُمْ.

បន្ទាប់មករ៉ស្វីលុលឡោះហ្ន៍បានប្រាប់ពួកគេថា៖ «អស់លោកចៀសវាងធ្វើការថ្ងៃសៅរ៍ តែធ្វើការឯទៀត ហើយចៀសវាងធ្វើការថ្ងៃសៅរ៍នោះទៀត ហើយធ្វើការថ្ងៃបន្ទាប់ពីនោះ ។ តើអស់លោកចោលការពិតទៅយកការមិនពិតមែនទេ ឬចោលការមិនពិតទៅយកការពិត? ឬចោលការមិនពិតទៅយកការពិត ឬចោលការពិតទៅយកការពិត? ដូច្នេះ ចូរអស់លោកបែរទៅរកអ្វីតាមតែចិត្តចុះ ទាំងនេះជាសម្តីរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ហើយជាចម្លើយរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ តបអស់លោក ។»

قَالُوا: بَلْ تَرَكْنَا الْعَمَلَ فِي السَّبْتِ حَقًّا وَ الْعَمَلَ بَعْدَهُ حَقًّا. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: فَكَذَلِكَ قِيلَ لَكُمْ فِي الْمَسْجِدِ فِي وَفِيهِ حَقًّا، ثُمَّ قِيلَ لَكُمْ الْكُفْبَةُ فِي وَفِيهِ حَقًّا. فَقَالُوا لَهُ: يَا مُحَمَّدُ أَ فَبَدَا لِرَبِّكَ فِيمَا كَانَ أَمْرَكَ بِهِ يَرْغَمُكَ مِنَ الصَّلَاةِ إِلَى بَيْتِ الْمَقْدِسِ حِينَ نَقَلْنَاكَ إِلَى الْكُفْبَةِ؟

ពួកគេបានថា៖ «ការចៀសវាងធ្វើការថ្ងៃសៅរ៍របស់យើងនោះជាការពិត ឯការការធ្វើការថ្ងៃបន្ទាប់នោះក៏ជាការពិតដែរ ។» រ៉ស្វីលុលឡោះហ្ន៍មានព្រះវចនៈថា៖ «ស្រដៀងគ្នាដែរ ទិសបែត៍ អាល់-ម៉ាក្វុខ្លីសកាលនោះជាការពិត បន្ទាប់មកទិសកាក្វុបាស្ត៍ពេលនេះក៏ជាការពិតដែរ ។» ពួកគេបានថា៖ «មូហាំម៉ាដ្ឋ អើយ ព្រះម្ចាស់របស់លោក បានបញ្ជូលរបៀបថ្មីដោយឲ្យលោកដូរទិសក្នុងការធ្វើនមស្តារពីទិសបែត៍ អាល់-ម៉ាក្វុខ្លីសទៅរកទិសកាក្វុបាស្ត៍វិញ ដូចដែលលោក បានអះអាងនោះមែនទេ?»

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: مَا بَدَا لَهُ عَنْ ذَلِكَ، فَإِنَّهُ الْعَالِمُ بِالْعَوَاقِبِ، وَ الْقَادِرُ عَلَى الْمَصَالِحِ، لَا يَسْتَذِرُكَ عَلَى نَفْسِهِ غَلَطًا، وَلَا يَسْتَحْدِثُ رَأْيًا بِخِلَافِ الْمُتَقَدِّمِ، جَلَّ عَنْ ذَلِكَ، وَ لَا يَفْعُ أَيضًا عَلَيْهِ مَانِعٌ يَمْنَعُهُ مِنْ مُرَادِهِ، وَ لَيْسَ يَبْدُو إِلَّا لِمَنْ كَانَ هَذَا وَصْفُهُ وَ هُوَ عَزَّ وَ جَلَّ يَتَعَالَى عَنْ هَذِهِ الصِّفَاتِ غُلُوًّا كَبِيرًا.

រ៉ស្វីលុលឡោះហ្ន៍មានព្រះវចនៈថា៖ «មិនមានការបញ្ជូលរបៀបថ្មីទេ ព្រោះព្រះអង្គទ្រង់ញាណលទ្ធផល ។ ព្រះអង្គមានអំណាចលើសេចក្តីប្រសើរ ព្រះអង្គមិនអាចប្រព្រឹត្តខុសទេ ហើយព្រះអង្គក៏មិនចេញព្រះបញ្ជាណាមួយដែលមិនស្របនឹងអ្វីដែលមានពីមុននោះទេ ។ ប្រសើរលើសនោះទៅទៀត គឺមិនមានឧបសគ្គណាមួយអាចឃាត់ព្រះអង្គធ្វើអ្វីដែលព្រះអង្គមានព្រះបំណងចង់ធ្វើនោះបានឡើយ ។ ការបញ្ជូលរបៀបថ្មីមិនកើតឡើងទេ រៀបលែងតែគុណសម្បត្តិទាំងនេះមាននៅក្នុងខ្លួនបុគ្គលស្រាប់ហើយ ។ ព្រះអង្គ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង ទ្រង់មហាខ្ពង់ខ្ពស់ មហាឧត្តុង្គឧត្តមលើសនេះទៅទៀត ។

ثُمَّ قَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: أَيُّهَا الْيَهُودُ أَحْرَبُونِي عَنِ اللَّهِ، أَلَيْسَ بِمُرْضٍ ثُمَّ يُصْحُ، وَ يُصْحُ ثُمَّ مُرْضٌ؟ أَمْ بَدَأَ لَهُ فِي ذَلِكَ؟ أَلَيْسَ يُحْيِي وَ يُمِيتُ أَمْ بَدَأَ لَهُ؟ أَلَيْسَ يَأْتِي بِاللَّيْلِ فِي آثَرِ النَّهَارِ، وَ النَّهَارَ فِي آثَرِ اللَّيْلِ؟ أَمْ بَدَأَ لَهُ فِي كُلِّ وَاحِدٍ مِنْ ذَلِكَ؟ فَقَالُوا: لَا. قَالَ: فَكَذَلِكَ اللَّهُ تَعَالَى تَعَبَدَ نَبِيِّهُ مُحَمَّدًا بِالصَّلَاةِ إِلَى الْكَعْبَةِ بَعْدَ أَنْ [كَانَ] تَعَبَدَهُ بِالصَّلَاةِ إِلَى بَيْتِ الْمُقَدَّسِ، وَ مَا بَدَأَ لَهُ فِي الْأَوَّلِ.

បន្ទាប់មកវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{សល្ហ}មានព្រះវចនៈចំពោះពួកគេថា៖ «យ៉ាហ្ន៎ខ្ញុំអីយ មកខ្ញុំ^{សល្ហ}មកថាតើអល់ឡោះហ្ន៎^{សល្ហ}មិនបានប្រទានមកទេឬនូវជម្ងឺ រួចហើយព្រះអង្គ^{សល្ហ}ឲ្យមានសុខភាពល្អ សុខភាពល្អហើយជម្ងឺ? តើមានការបញ្ចូលរបៀបថ្មីក្នុងនេះទេ? តើព្រះអង្គ^{សល្ហ}មិនបានប្រទានជីវិតរួចហើយសេចក្ដីស្លាប់ទេឬ តើនេះជាការបង្កើតថ្មីមកពីអល់ឡោះហ្ន៎^{សល្ហ}ទេ? តើព្រះអង្គ^{សល្ហ}មិនបានប្រទានមកនូវរាត្រីកាលបន្ទាប់ទិវាកាលទេឬ ទិវាកាលបន្ទាប់រាត្រីកាល? តើអ្វីទាំងនេះជាការបង្កើតថ្មីមកពីអល់ឡោះហ្ន៎^{សល្ហ}ទេ?» ពួកគេបានទូលថា៖ «ទេ ។» វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{សល្ហ}មានព្រះវចនៈថា៖ «ដូចគ្នាដែរ អល់ឡោះហ្ន៎^{សល្ហ}បានប្រាប់ព្រះសាស្ដា^{សល្ហ}ព្រះអង្គ^{សល្ហ} មូហាំម៉ាដ្ឋ^{សល្ហ} ឲ្យធ្វើនមស្ការដោយបែរទៅរកកាក្កុបាស្កុ បន្ទាប់ពីបានប្រាប់ឲ្យព្រះអង្គ^{សល្ហ}ធ្វើនមស្ការដោយបែរទៅរកបៃត៍ អាល់-ម៉ាក្កុខ្វីស ហើយនេះមិនមែនជាការបង្កើតថ្មីខុសពីមុននោះទេ ។»

ثُمَّ قَالَ: أَلَيْسَ اللَّهُ يَأْتِي بِالشِّتَاءِ فِي آثَرِ الصَّيْفِ، وَ الصَّيْفِ فِي آثَرِ الشِّتَاءِ؟ أَمْ بَدَأَ لَهُ فِي كُلِّ وَاحِدٍ مِنْ ذَلِكَ قَالُوا: لَا. قَالَ: فَكَذَلِكَ لَمْ يَبْدَأْ لَهُ فِي الْقِبْلَةِ. قَالَ، ثُمَّ قَالَ: أَلَيْسَ قَدْ أَرْزَمَكُمْ فِي الشِّتَاءِ أَنْ تَحْتَرُّوا مِنَ الْبَرْدِ بِالْبَيْتِ الْعَلِيظَةِ؟ وَ أَرْزَمَكُمْ فِي الصَّيْفِ أَنْ تَحْتَرُّوا مِنَ الْحَرِّ؟ أَمْ بَدَأَ لَهُ فِي الصَّيْفِ حَتَّى أَمَرَكُمْ بِإِلَافٍ مَا كَانَ أَمْرَكُمْ بِهِ فِي الشِّتَاءِ؟ قَالُوا: لَا.

រួចហើយវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{សល្ហ}មានព្រះវចនៈថា៖ «តើអល់ឡោះហ្ន៎^{សល្ហ}មិនបាននាំមកទេឬនូវរដូវរងាបន្ទាប់រដូវក្ដៅ រដូវក្ដៅបន្ទាប់រដូវរងា? តើអល់ឡោះហ្ន៎^{សល្ហ}បានបង្កើតរបៀបថ្មីទេពាក់ព័ន្ធនឹងរដូវទាំងនេះ?» ពួកគេបានទូលថា៖ «ទេ ។» វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{សល្ហ}មានព្រះវចនៈថា៖ «ដូចគ្នាដែរ អល់ឡោះហ្ន៎^{សល្ហ}មិនបានបង្កើតថ្មីទេពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងទិសនោះ ។» បន្ទាប់មកវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{សល្ហ}មានព្រះវចនៈថា៖ «តើអល់ឡោះហ្ន៎^{សល្ហ}មិនតម្រូវឲ្យអស់លោកស្លៀកពាក់ក្រាស់ៗទេក្នុងរដូវរងា ហើយតម្រូវឲ្យអស់លោកស្លៀកពាក់ស្ដើងៗក្នុងរដូវក្ដៅ? តម្រូវឲ្យអស់លោកចាកផុតកម្ដៅ? តើមានការបញ្ចូលរបៀបថ្មីទេក្នុងការដាក់ព្រះបញ្ចាមកលើអស់លោកនោះដែលផ្ទុយពីរដូវរងា?» ពួកគេបានទូលថា៖ «ទេ ។»

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: فَكَذَلِكَ اللَّهُ تَعَالَى تَعَبَدَكُمْ فِي وَقْتِ لِصَاحٍ يَغْلَمُهُ بِشَيْءٍ ثُمَّ بَعْدَهُ فِي وَقْتِ آخَرَ لِصَاحٍ آخَرَ يَغْلَمُهُ بِشَيْءٍ آخَرَ، فَإِذَا أَطَعْتُمْ اللَّهَ فِي الْحَالَيْنِ اسْتَحَقَقْتُمْ ثَوَابَهُ. وَ أَنْزَلَ اللَّهُ: « وَ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَ الْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَتَمَّ وَجْهُ اللَّهِ ». أَيُّ إِذَا تَوَجَّهْتُمْ بِأَمْرِهِ، فَتَمَّ الْوَجْهُ الَّذِي تَقْصِدُونَ مِنْهُ اللَّهُ وَ تَأْمَلُونَ ثَوَابَهُ.

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{សល្ហ}មានព្រះវចនៈថា៖ «ដូចគ្នាដែរ អល់ឡោះហ្ន៎^{សល្ហ}ចង់ឲ្យអស់លោកអនុវត្តិតាមក្នុងករណីពិសេសមួយរយៈ បន្ទាប់មកឲ្យអនុវត្តិតាមទីទៃពីនោះនៅពេលមួយទៀត ។ ប្រសិនបើអស់លោកអនុវត្តិតាមអល់ឡោះហ្ន៎^{សល្ហ}គ្រប់កាលៈទេសៈ អស់សមនឹងបានទទួលរង្វាន់ពីព្រះអង្គ^{សល្ហ}ជាមិនខាន ។» អល់ឡោះហ្ន៎^{សល្ហ}បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [២:១១៥] ទិសបូព៌ា (គឺទិសខាងកើត) និងទិសបស្ចិម (គឺទិសខាងលិច) ជារបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{សល្ហ} ។ ដូច្នោះទោះជាពួកអ្នកបែរទៅទិណាក៏ដោយ ទីនោះគឺព្រះភ័ក្ត្រ

អល់ឡោះហ្គ័ ។ មានន័យថាទីណាក៏ដោយដែលអស់លោកបែរទៅរកតាមព្រះបញ្ញាព្រះអង្គ ទីនោះ មានព្រះដែលអស់លោកផ្ដោតទៅរក គឺអល់ឡោះហ្គ័ ហើយដែលអស់លោកប៉ងនឹងបានទទួល រង្វាន់នោះ ។»

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: يَا عِبَادَ اللَّهِ أَنْتُمْ كَالْمَرِيضِ وَاللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ كَالطَّيِّبِ فَصَلِّحِ الْمَرِيضَ فِيمَا يَعْلَمُهُ الطَّيِّبُ وَ يَدْرِهُ بِهِ، لَا فِيمَا يَشْتَهِيهِ الْمَرِيضُ وَ يَقْتَرِحُهُ أَلَا فَسَلِّمُوا لِلَّهِ أَمْرَهُ تَكُونُوا مِنَ الْفَائِزِينَ.

បន្ទាប់មកវិស្វលុលឡោះហ្គ័ មានព្រះវចនៈថា៖ «បាវអល់ឡោះហ្គ័ អើយ អស់លោកដូចអ្នកជម្ងឺ ឯ អល់ឡោះហ្គ័ ដូចអ្នកព្យាបាលដែលកែរោគដោយព្រះអភិញ្ញាព្រះអង្គ ហើយព្រះអង្គ រៀបគម្រោង ការដោយព្រះអភិញ្ញានោះ ។ ចូរអស់លោកចុះចូលចំពោះព្រះបញ្ជារបស់អល់ឡោះហ្គ័ ដើម្បីអស់ លោកនឹងបានជោគជ័យ ។»

فَقِيلَ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، فَلِمَ أَمَرَ بِالْقِبْلَةِ الْأُولَى؟ فَقَالَ: لَمَّا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: « وَ مَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا » وَ هِيَ بَيْتُ الْمَقْدِسِ « إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ « إِلَّا لِنَعْلَمَ ذَلِكَ [مِنْهُ] مُوجِدًا بَعْدَ أَنْ عَلِمْنَاهُ سِوَجْدًا. وَ ذَلِكَ أَنَّ هَوَى أَهْلِ مَكَّةَ كَانَ فِي الْكُفَّةِ، فَأَرَادَ اللَّهُ أَنْ يُبَيِّنَ مُتَّبِعَ مُحَمَّدٍ مِنْ مُخَالَفَةِ بَاتِيحِ الْقِبْلَةِ الَّتِي كَرِهَهَا، وَ مُحَمَّدٌ يَأْمُرُ بِهَا، وَ لَمَّا كَانَ هَوَى أَهْلِ الْمَدِينَةِ فِي بَيْتِ الْمَقْدِسِ، أَمَرَهُمْ بِمُخَالَفَتِهَا وَ التَّوَجُّهِ إِلَى الْكُفَّةِ لِيُبَيِّنَ مَنْ يُؤَافِقُ مُحَمَّدًا فِيمَا يَكْرَهُهُ، فَهُوَ مُصَدِّقُهُ وَ مُوَافِقُهُ.

មានគេសួរថា៖ «រាជបុត្រ របស់វិស្វលុលឡោះហ្គ័ ហើយ ហេតុអ្វីបានជាត្រូវបញ្ជាឲ្យបែរទៅរក ទិសទីមួយនោះ?» អ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អុស្កាវី មានវចនៈថា៖ «អល់ឡោះហ្គ័ មានព្រះបន្ទូល ថា៖ [២:១៤៣] ដែលយើងបានកំណត់ទិស (គឺគ្លីបឡាត្ត) ដែលពួកអ្នកបែរទៅរកនោះ នេះគឺបែត អាល់-ម៉ាក្គុដ្លីស ព្រោះតែដើម្បីនឹងព្រែកឲ្យដឹងច្បាស់ថាអ្នកណាខ្លះប្រតិបត្តិតាមព្រះសាស្តា អ្នកណាខ្លះ វិលត្រឡប់ក្រោយ នោះគឺបណ្តាអ្នកដែលនៅក្នុងសម័យនេះ និងបណ្តាអ្នកដែលនឹងកើតឡើងពេល ខាងមុខ ។ អ្វីដែលជាទីស្រឡាញ់របស់ពួកអ្នកស្រុកម៉ាកកាស្គុគីគាត់បាស្គុ ។ អល់ឡោះហ្គ័ ចង់វែក ព្រែកឲ្យឃើញបណ្តាអ្នកគោរពតាមមូហាំម៉ាដ្គុ ពីបណ្តាអ្នកប្រឆាំងព្រះអង្គ ដោយដាក់ឲ្យពួកគេ បែរទៅរកទិសដែលពួកគេស្អប់ខ្ពើម ហើយមូហាំម៉ាដ្គុ បានបញ្ជាឲ្យធ្វើបែបនេះ ។ អ្វីដែលជាទី ស្រឡាញ់របស់ពួកអ្នកស្រុកម៉ាឌ្លីណាស្គុគីបែត អាល់-ម៉ាក្គុដ្លីស ។ ពួកគេត្រូវដាក់បញ្ជាឲ្យធ្វើដូច្នោះនោះ ដោយឲ្យបែរទៅរកកាត់បាស្គុ ដើម្បីនឹងបានឃើញច្បាស់នូវបណ្តាអ្នកដែលគោរពតាមមូហាំម៉ាដ្គុ លេចចេញពីបណ្តាអ្នកដែលស្អប់មូហាំម៉ាដ្គុ ។ បុគ្គលទាំងនេះឯងដែលព្រមទទួលស្គាល់មូហាំម៉ាដ្គុ ហើយចុះសម្រុងជាមួយព្រះអង្គ ។

قَالَ: « وَ إِنْ كَانَتْ لِكَبِيرَةٍ إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ » أَي كَانَ التَّوَجُّهُ إِلَى بَيْتِ الْمَقْدِسِ فِي ذَلِكَ الْوَقْتِ كَبِيرَةً إِلَّا عَلَى مَنْ يَهْدِي اللَّهُ، فَعَرَفَ أَنَّ اللَّهَ يَتَعَبَّدُ بِخِلَافِ مَا يُرِيدُهُ الْمَرْءُ لِيَبْتَلِيَ طَاعَتَهُ فِي مُخَالَفَةِ هَوَاهُ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 492)

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្គ័ មានព្រះបន្ទូលថា៖ ការពិតនេះជារឿងពិបាកមួយ រៀបលែងតែសម្រាប់

ជនានុជនណាដែលអស់ឡោះហ្ន៎ដឹកនាំប៉ុណ្ណោះ មានន័យថា បែរមុខទៅរកបៃតី អាល់-ម៉ាក្វុខ្លីសនាសម័យនោះជាការលំបាកណាស់សម្រាប់ពួកគេ រៀរលែងតែសម្រាប់បុគ្គលណាដែលអស់ឡោះហ្ន៎ដឹកនាំទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណដែលព្រះអង្គបញ្ជាឲ្យពួកគេធ្វើអ្វីដែលផ្ទុយនឹងបំណងពួកគេនោះ ដើម្បីនឹងឲ្យគេស្គាល់ការគោរពរបស់ពួកគេ ។» (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ١٣٣: ١)

الشَّيْخُ بِإِسْنَادِهِ عَنِ الطَّاطَرِيِّ، عَنِ وَهْبٍ، عَنِ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَحَدِهِمَا (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَاكُمْ عَنْ قِبَلَتِهِمُ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ". فَقُلْتُ لَهُ: أَمْرُهُ اللَّهُ أَنْ يُصَلِّيَ إِلَى بَيْتِ الْمَقْدِسِ؟

អាល់-ស្តែខ្ញុំបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកដែលទទួលបានមកពីអាល់-ក្លីត្តីរី ដែលទទួលបានមកពីវ៉ាហ្វាបដែលទទួលបានមកពីអាហ្វិ បាស្ទៀរដែលទទួលបានមកពីអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ាទី^{صلوات الله عليه والسلام} ឬទី៦^{صلوات الله عليه والسلام}) អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [២:១៤២] ជនភ្លឺភ្លឺក្នុងចំណោមបណ្តាមនុស្សថា៖ "អ្វីទៅជាមូលហេតុបណ្តាលឲ្យពួកគេបែរចេញពីទិស (គឺគឺបឡាតូ) ដែលពួកគេធ្លាប់តែបែរទៅរកនោះ?" ចូរអ្នកថា៖ "ទិសខាងកើតនិងទិសខាងលិចជាកម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ ព្រះអង្គសព្វព្រះហឫទ័យដឹកនាំបុគ្គលណាឆ្ពោះទៅរកមាតាត្រង់ត្រូវស្រេចតែលើព្រះអង្គ ។ ខ្ញុំបានទូលអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ «អស់ឡោះហ្ន៎បានបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ធ្វើនមស្តារដោយបែរមុខទៅរកបៃតី អាល់-ម៉ាក្វុខ្លីសឬ?»

قَالَ: «نَعَمْ، أ لَا تَرَى أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: "وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعِ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ وَ إِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرُؤُوفٌ رَحِيمٌ"؟

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «មែន លោកមិនបានឃើញអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលទេថា៖ [២:១៤៣] ដែលយើងបានកំណត់ទិស (គឺគឺបឡាតូ) ដែលពួកអ្នកបែរទៅរកនោះព្រោះតែដើម្បីនឹងញែកឲ្យដឹងច្បាស់ថាអ្នកណាខ្លះប្រតិបត្តិតាមព្រះសាស្តា អ្នកណាខ្លះវិលត្រឡប់ក្រោយ ។ ការពិតនេះជារឿងពិបាកមួយ រៀរលែងតែសម្រាប់ជនានុជនណាដែលអស់ឡោះហ្ន៎ដឹកនាំប៉ុណ្ណោះ ។ អស់ឡោះហ្ន៎មិនធ្វើឲ្យជំនឿរបស់ពួកអ្នកបាត់បង់ទេ ។ កាតព្វកិច្ចអស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណិមនុស្សទាំងឡាយ?»

قَالَ: «إِنَّ بَنِي عَبْدِ الْأَشْهَلِ أَتَوْهُمْ وَ هُمْ فِي الصَّلَاةِ، وَ قَدْ صَلَّوْا رُكْعَتَيْنِ إِلَى بَيْتِ الْمَقْدِسِ، فَقِيلَ لَهُمْ: إِنَّ نَبِيَّكُمْ قَدْ صُرِفَ إِلَى الْكَعْبَةِ، فَحَوَّلَ النِّسَاءُ مَكَانَ الرِّجَالِ، وَ الرِّجَالُ مَكَانَ النِّسَاءِ، وَ صَلَّوْا الرُّكْعَتَيْنِ الْبَاقِيَتَيْنِ إِلَى الْكَعْبَةِ، فَصَلَّوْا صَلَاةً وَاحِدَةً إِلَى قِبْلَتَيْنِ، فَلِذَلِكَ سُمِّيَ مَسْجِدُهُمْ مَسْجِدَ الْقِبْلَتَيْنِ». (التهديب 43 / 138 : 2)**

អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «កុលសម្ព័ន្ធបានលី អាល់-អាស្តូហ្វាល់បានមករកពួកគេពេលពួកគេកំពុងធ្វើនមស្តារបានពីររ៉ក់អុត្តុដោយបែរមុខទៅរកបៃតី អាល់-ម៉ាក្វុខ្លីស ។ ពួកបានអាល់-អាស្តូហ្វាល់បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "សាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام} របស់អស់លោកបានប្តូរទៅរកកាត់បាស្តូហើយ ។" ដូច្នេះពួកស្រីៗបានត្រឡប់មកកាន់កន្លែងប្រុសៗ ឯប្រុសៗទៅកាន់កន្លែងស្រីៗ ។ ពួកបានធ្វើនមស្តារពីររ៉ក់អុត្តុដែលនៅសល់នោះដោយបែរមុខទៅរកកាត់បាស្តូ ។ ដូច្នេះពួកគេបានធ្វើនមស្តារដោយបែរទៅរកគឺបឡាតូពីរ ។ ដូច្នេះឯង

التهديب 2: 138 / 43) « 1» (تسبب في ذلك) «...»

أَحْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَحْمَدَ الصَّوْنِيُّ، قَالَ: أَحْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ الْحَافِظِ: أَحْبَرَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ يَحْيَى بْنِ أَحْمَدَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عُمَيْرٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ عَنْ عَيْسَى بْنِ يُونُسَ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ عَلِيِّ بْنِ يَحْيَى عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ أَبِي عِيَّاشٍ عَنْ سُلَيْمِ بْنِ قَيْسِ الْهَلَالِيِّ عَنْ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى إِذَا عَلَّمَ بَقُولِهِ: "لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَ يَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا"، فَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ شَاهِدٌ عَلَيْنَا، وَ نَحْنُ شُهَدَاءُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ وَ حُجَّتُهُ فِي أَرْضِهِ. وَ نَحْنُ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ جَلَّ إِسْمُهُ فِيهِمْ: "وَ كَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا". (كتاب سليم بن قيس الهلالي , ج 2 , ص 944)

នៅក្នុងសាត្រាស្ត្រាវិហារីដូ អាល់-តាន់ស៊ីល អាល់-ហ្គាស់កានីបានថាម្យ៉ាងម៉្លោះ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្គ័ ប៊ិន អាល់ម៉ាដូ អាល់-ស្ទេហ្វីហ្វីបានតំណាលប្រាប់យើងតមកពីម្យ៉ាងម៉្លោះ ប៊ិន អាល់ម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ អាល់-ហ្គាហ្វីស តមកពីអាប់ខុល-អាល់ស៊ីស ប៊ិន យ៉ាស្ទុយ៉ា ប៊ិន អាល់ម៉ាដូ តមកពីអាល់ម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីម៉ែរ តមកពីបាស្វាវ ប៊ិន អាល់-ហ្វាដូដូល តមកពីអ៊ីសា ប៊ិន យូសូហ្វ តមកពីអាហ្វី អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់ ប៊ិន យ៉ាស្ទុយ៉ា តមកពីអាបាន ប៊ិន អាហ្វី អ៊ែយ៉ាស្ទុ តមកពីស្វីឡែម ប៊ិន ក្លែស អាល់-ហ្វីឡាលី តមកពីអាល់ស្លាវ ដែលបានរចនាថា: «អល់ឡោះហ្គ័ ចែងអំពីយើងនៅក្នុងព្រះ បន្ទូលព្រះអង្គ [២:១៤៣] ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកជាសាក្សីលើមនុស្សជាតិ និងឲ្យព្រះសាស្ត្រាជាសាក្សី លើខ្លួនពួកអ្នក ។ ដូច្នោះព្រះសាស្ត្រាជាសាក្សីលើយើង ឯយើងជាសាក្សីរបស់អល់ឡោះហ្គ័ លើសព្វសត្វលោកទាំងអស់របស់អល់ឡោះហ្គ័ ហើយជាព្រះអាជ្ញាធររបស់អល់ឡោះហ្គ័នៅលើផែន ដីព្រះអង្គ ។ យើងគឺបុគ្គលទាំងនោះដែលអល់ឡោះហ្គ័ ព្រះដ៏មានព្រះនាមរុងរឿង ចែងថា: [២:១៤៣] ដូច្នោះយើងបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកទៅជាសហគមន៍ខ្សែកណ្តាល (គឺត្រឹមត្រូវ) ។»

(كتاب سليم بن قيس الهلالي ص 840)

إِنَّا أَهْلُ بَيْتِ دَعَا اللَّهُ لَنَا أُنْبُوتًا إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ: "فَأَجْعَلْ أَفِيْدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ"، فَإِنَّا عَنِ اللَّهِ بِذَلِكَ خَاصَّةً. وَ نَحْنُ الَّذِينَ عَنِ اللَّهِ: "يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَ أَسْجُدُوا وَ اعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَ افْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ" إِلَى آخِرِ السُّورَةِ، فَرَسُولُ اللَّهِ الشَّاهِدُ عَلَيْنَا وَ نَحْنُ شُهَدَاءُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ وَ حُجَّتُهُ فِي أَرْضِهِ. وَ نَحْنُ الَّذِينَ عَنِ اللَّهِ بِقَوْلِهِ: "وَ كَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ" إِلَى آخِرِ الْآيَةِ، فَلِكُلِّ زَمَانٍ مِمَّا إِمَامٌ شَاهِدٌ عَلَى أَهْلِ زَمَانِهِ. (كتاب سليم بن قيس الهلالي , ج 2 , ص 884)

យើងគឺព្រះរាជកុលដ្ឋានដែលអ៊ុបវិហារីម ព្រះបិតា បានបូងសូងអល់ឡោះហ្គ័ ថា: "[១៤:៣៧] សូមព្រះអង្គមេត្តាធ្វើឲ្យចិត្តមនុស្សមួយចំនួនទន់ទេរទៅរកពួកគេ ។ នេះគឺយើង ដែលអល់ឡោះហ្គ័ ចែងនៅក្នុងនោះជាពិសេស ។ ហើយយើងគឺបុគ្គលដែលអល់ឡោះហ្គ័ ចែងនៅ ក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [២២:២៧] ហែបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ចូរពួកអ្នកបង្ហោនកាយក្រាបប្រណិប័តន៍ [អល់ឡោះហ្គ័] គោរពបូជាព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកនិងប្រព្រឹត្តអំពើល្អ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងមានជោគជ័យ លុះចប់ សូរ៉េ: តួ ។ រសូលុលឡោះហ្គ័ ជាសាក្សីលើរូបយើង យើងជាសាក្សីរបស់អល់ឡោះហ្គ័ លើ សព្វសត្វទាំងឡាយរបស់អល់ឡោះហ្គ័ ហើយជាព្រះអាជ្ញាធររបស់អល់ឡោះហ្គ័នៅលើផែនដីព្រះ អង្គ ។ យើងគឺបុគ្គលទាំងនោះដែលអល់ឡោះហ្គ័ ចែងនៅក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [២:១៤៣] ដូច្នោះយើងបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកទៅជាសហគមន៍ខ្សែកណ្តាល (គឺត្រឹមត្រូវ) ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកជាសាក្សី

លើមនុស្សជាតិ រហូតដល់ចប់អាយាស់ ។ ដូច្នោះ សម័យនីមួយៗមានអ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام មួយអង្គដែលជា សាលាហិតយើង عليهم السلام ជាសាក្សីលើមនុស្សក្នុងសម័យរបស់ខ្លួន صلوات الله عليه والسلام ។ « 1 كتاب سليم بن قيس الهلالي »

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ بْنِ أَبِي بَرْزَةَ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى « وَ كَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَ يَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا » قَالَ نَحْنُ أُمَّةُ الْوَسْطِ وَ نَحْنُ شُهَدَاءُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ وَ حُجَّتُهُ فِي أَرْضِهِ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 63)

អាស់ម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូបានតំណាលប្រាប់យើងតមកពីឪពុកលោក តមកពីមូហាំម៉ាដូ តមកពីអ៊ីបនូ អាស៊ីណាសូ តមកពីច្វីរ៉យដូ អាល់-អុយ្យាលីដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អំពី ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វី ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម [២:១៤៣] ដូច្នោះយើងបានធ្វើឲ្យពួក អ្នកទៅជាសហគមន៍ខ្សែកណ្តាល (គឺត្រឹមត្រូវ) ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកជាសាក្សីលើមនុស្សជាតិ និងឲ្យព្រះ សាស្តាជាសាក្សីលើខ្លួនពួកអ្នក ។ អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «យើង عليهم السلام គឺសហគមន៍ខ្សែ កណ្តាលនោះឯង យើង عليهم السلام គឺសាក្សីរបស់អស់ឡោះហ្វី عجل លើសត្វលោកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ عجل នៅ លើផែនដីរបស់ព្រះអង្គ عجل ។ » (بصائر الدرجات) ទំព័រ ២ ហ្វាខ្លីស្រួល ១១

حَدَّثَنَا يَعْقُوبُ بْنُ يَزِيدَ وَ مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ عُمَرَ بْنِ أَدَيْنَةَ عَنْ بُرَيْدِ بْنِ مَعَاوِيَةَ قَالَ: قُلْتُ لِأبي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَوْلَ اللَّهِ تَعَالَى « وَ كَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ » قَالَ نَحْنُ الْأُمَّةُ الْوَسْطُ وَ نَحْنُ شُهَدَاءُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ وَ حُجَّتُهُ فِي أَرْضِهِ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 82)

យ៉ាក្កុតូប ប៊ិន យ៉ាស៊ីដូនិងមូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វីសែនីបានតំណាលប្រាប់យើងតមកពីអ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីម៉ែរី តមកពីអ៊ីម៉ារ ប៊ិន អាស៊ីណាសូ តមកពីច្វីរ៉យដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វី تعالى [២:១៤៣] ដូច្នោះយើងបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកទៅជា សហគមន៍ខ្សែកណ្តាល (គឺត្រឹមត្រូវ) ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកជាសាក្សីលើមនុស្សជាតិ ។ អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «យើង عليهم السلام គឺអ៊ីម៉ាំ عليهم السلام សត្វត្រឹមត្រូវ យើង عليهم السلام គឺសាក្សីរបស់អស់ឡោះហ្វី عجل លើសត្វ លោកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ عجل ហើយព្រះអាជ្ញាធររបស់ព្រះអង្គ عجل នៅលើផែនដីរបស់ព្រះអង្គ عجل ។ » (بصائر الدرجات) ទំព័រ ២ ហ្វាខ្លីស្រួល ៣

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ بَشِيرٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي الْمِقْدَامِ عَنْ مَيْمُونِ بْنِ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قَوْلِهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى « وَ كَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ » قَالَ عَدَلًا لِيَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ قَالَ الْأَيْمَنُ « وَ يَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا » قَالَ عَلَى الْأَيْمَنَةِ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 82)

អាប់ខុលឡោះហ្វី ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្វារបានតំណាលប្រាប់យើងតមកពីមូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពីអាល់- ហ្វីសែនី ប៊ិន សាអ៊ីដូ តមកពីយ៉ាក្កុហ្វារ ប៊ិន បាស្លៀរ តមកពីអុរ ប៊ិន អាហ្វិ អាល់ម៉ាក្កុដូ តមកពីម៉ែមួន អាល់-បានដែលបានថ្លែងថាអាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វី عجل [២:១៤៣]

[២:១៤៣] ដូច្នោះយើងបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកទៅជាសហគមន៍ខ្សែកណ្តាល (គឺត្រឹមត្រូវ) ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកជាសាក្សីលើមនុស្សជាតិ ថា៖ «មានសមធម៌ ដើម្បីទៅជាសាក្សីលើមនុស្សទាំងឡាយ ។» ខ្ញុំបានទូលថា៖ «[២:១៤៣] និងឲ្យព្រះសាស្តាជាសាក្សីលើខ្លួនពួកអ្នក ។» អាហ្វិ យ៉ាកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «លើអ៊ីម៉ាទាំងឡាយ^{عليهم السلام} ។» (بصائر الدرجات) ទំព័រ ២ វគ្គ ១៣ ហ្វាឌីស្ត្រា ៣)

عَنْ أَبِي بَصِيرٍ قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: "خُنَّ نَمَطُ الْحِجَازِ" فُقُلْتُ: "وَمَا نَمَطُ الْحِجَازِ؟" قَالَ: أَوْسَطُ الْأَنْمَاطِ إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ: « وَ كَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا ».

អាហ្វិ បាស្យែរបានថាខ្ញុំបានឮអាហ្វិ យ៉ាកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «យើង^{عليهم السلام} ជាខ្នាតគំរូនៃតំបន់ហ្វីច្ចយ៉ាស្ត ។» ខ្ញុំបានទូលថា៖ «អ្វីទៅខ្នាតគំរូនៃតំបន់ហ្វីច្ចយ៉ាស្ត?» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ជាខ្នាតគំរូខ្សែកណ្តាល (គឺសច្ចត្រឹមត្រូវ) ។ អល់ឡោះហ្វី^{رحمته} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៤៣] ដូច្នោះយើងបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកទៅជាសហគមន៍ខ្សែកណ្តាល (គឺត្រឹមត្រូវ) ។»

قَالَ: ثُمَّ قَالَ: إِنَّا يَرْجِعُ الْعَالِي وَ بِنَا يَلْحَقُ الْمُقَصِّرُ. (التفسير للعباشي) , ج 1 , ص 63

បន្ទាប់មកអាហ្វិ យ៉ាកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អ្នកនិយាយបំផ្លើស (الغالي) គប្បីវិលត្រឡប់មករកយើង^{عليهم السلام} ។ អ្នកកាត់បន្ថយ (المقصر) គប្បីសិក្សាជាមួយយើង^{عليهم السلام} ឲ្យទាន់គេឡើងវិញ ។» (تفسير العياشي 1: 63/111)

عَنْ أَبِي عَمْرٍو الرُّبَيْرِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: قَالَ اللَّهُ: « وَ كَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَ يَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا » فَإِنْ طَنَنْتَ أَنَّ اللَّهَ عَنَى بِهَذِهِ الْآيَةِ جَمِيعَ أَهْلِ الْقِبْلَةِ مِنَ الْمُؤَخِّدِينَ أ فَتَرَى أَنَّ مَنْ لَا يَجُوزُ شَهَادَتَهُ فِي الدُّنْيَا عَلَى صَاحٍ مِنْ تَمْرِ يَطْلُبُ اللَّهُ شَهَادَتَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ يَقْبَلُهَا مِنْهُ بِحَضْرَةِ جَمِيعِ الْأُمَمِ الْأَمَاضِيَةِ؟ كَلَّا لَمْ يَعْزِ اللَّهُ مِثْلَ هَذَا مِنْ خَلْقِهِ، يَعْنِي الْأُمَّةَ الَّتِي وَجِبَتْ لَهَا دَعْوَةُ إِبْرَاهِيمَ « كُنْتُمْ حَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ » وَ هُمْ الْأُمَّةُ الْوَسْطَى وَ هُمْ حَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ. (التفسير للعباشي) , ج 1 , صفحه 63

អាហ្វិ អ៊ារ៉ូ អាស់-ស៊ូបៃរីបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «[២:១៤៣] ដូច្នោះយើងបានធ្វើឲ្យពួកអ្នកទៅជាសហគមន៍ខ្សែកណ្តាល (គឺត្រឹមត្រូវ) ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកជាសាក្សីលើមនុស្សជាតិ និងឲ្យព្រះសាស្តាជាសាក្សីលើខ្លួនពួកអ្នក ។ ពួកគេស្មានថា អល់ឡោះហ្វី^{رحمته} ចែងនៅក្នុងអាយ៉ាស្តនេះអំពីប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់គ្នា (គឺមុស្លីមទូទៅ) ក្នុងចំណោមអ្នកព្រមទទួលស្គាល់អល់ឡោះហ្វី^{رحمته} ជាព្រះតែមួយគត់នោះ គឺអ្នកធ្វើសាក្សីបន្តិប្បូរផ្ទៃលម្អើមួយខាំ ពួកដែលស្មានថា អល់ឡោះហ្វី^{رحمته} នឹងត្រូវការសាក្សីរបស់ខ្លួននាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ហើយព្រមទទួលយកការធ្វើសាក្សីនោះពីខ្លួនដែលបានធ្វើឲ្យបណ្តាសហគមន៍មុនៗក្នុងសម័យមុននោះឬ? ទេ! អល់ឡោះហ្វី^{رحمته} មិនចង់មានព្រះបន្ទូលបែបនេះអំពីសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ^{رحمته} នោះទេ ។ អាយ៉ាស្តនេះមានន័យផ្តោតទៅលើសហគមន៍ដែលអ៊ីប៊ីហ្វី^{عليه السلام} បានហៅឲ្យទៅរកនោះទេ គឺ៖ [៣:៣១០] ពួកអ្នកជាសហគមន៍ល្អបំផុតដែលបានលេចឡើងសម្រាប់មនុស្ស ។ ពួកគេជាអ៊ីម៉ា^{عليه السلام} ខ្សែកណ្តាល (គឺសច្ចត្រឹមត្រូវ) ហើយពួកគេ^{عليهم السلام} ជាសហគមន៍មួយដែលប្រសើរលើសហគមន៍ទាំងឡាយដែលលេចផុសឡើងដើម្បីមនុស្ស ។»

(تفسير العياشي 1: 114/63)

العياشي: قَالَ أَبُو عَمْرِو الرُّبَيْرِيُّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: أَلَا تُخْبِرُنِي عَنِ الْإِيمَانِ، أَمْ قَوْلُ هُوَ وَعَمَلٌ، أَمْ قَوْلٌ بِلَا عَمَلٍ؟ فَقَالَ: «الْإِيمَانُ عَمَلٌ كُنْهُ، وَالْقَوْلُ بَعْضُ ذَلِكَ الْعَمَلِ، مَفْرُوضٌ مِنَ اللَّهِ، مُبَيَّنٌّ فِي كِتَابِهِ، وَاضِحٌ نُورُهُ، ثَابِتٌ حُجَّتُهُ، يَشْهَدُ لَهُ بِمَا الْكِتَابُ وَ يَدْعُو إِلَيْهِ.

អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អ៊ូរ អាល់-ស៊ូបៃរីដែលបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អ៊ុប្តែលឡេ:ហ្គ័រ ថាខ្ញុំបានទូលអាប៊ូ អ៊ុប្តែលឡេ:ហ្គ័រ ថា: «សូមព្រះអង្គ អធិប្បាយអំពី អ៊ីម៉ាន់ឲ្យទូលបង្គំបានជ្រាបផង ក្រាបទូល ។ តើវាជាសម្តីនិងទង្វើ ឬជាសម្តីឥតទង្វើ?» អាប៊ូ អ៊ុប្តែលឡេ:ហ្គ័រ មានវចនៈថា: «អ៊ីម៉ាន់គឺទង្វើ គឺទង្វើទាំងអស់ ។ ឯសម្តី សម្តីមួយចំនួនគឺទង្វើ កាតព្វកិច្ចដែលមកពីអល់ឡេ:ហ្គ័រ ដែលគេបានពន្យល់នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡេ:ហ្គ័រ ពន្លឺរបស់សម្តី ទាំងនោះភ្លឺច្បាស់ ភ័ស្តុតាងរបស់សម្តីទាំងនោះមានស្រាប់ហើយ ។ ព្រះគម្ពីរអះអាងបញ្ជាក់ប្រការនេះ និងអំពាវនាវឲ្យអនុវត្តិប្រការនេះ ។

وَلَمَّا أَنْ صَرَفَ اللَّهُ نَبِيَّهُ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِلَى الْكَعْبَةِ عَنْ بَيْتِ الْمُقَدَّسِ، قَالَ الْمُسْلِمُونَ لِلنَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): أَرَأَيْتَ صَلَاتِنَا الَّتِي كُنَّا نُصَلِّي إِلَى بَيْتِ الْمُقَدَّسِ، مَا حَالُنَا فِيهَا، وَ مَا حَالُ مَنْ مَضَى مِنْ أَقْوَاتِنَا وَ هُمْ يُصَلُّونَ إِلَى بَيْتِ الْمُقَدَّسِ؟ فَأَنْزَلَ اللَّهُ: "وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيُضَيِّعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرُؤُوفٌ رَحِيمٌ" فَسَمِيَ الصَّلَاةَ إِيمَانًا، فَمَنْ اتَّقَى اللَّهَ حَافِظًا لِمُجَارِحِهِ مُؤَفِيًا كُلَّ جَارِحَةٍ مِنْ جَوَارِحِهِ بِمَا فَرَضَ اللَّهُ عَلَيْهِ، لَقِيَ اللَّهَ مُسْتَكْمِلًا لِإِيمَانِهِ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَ مَنْ خَانَ فِي شَيْءٍ مِنْهَا، أَوْ تَعَدَّى مَا أَمَرَ فِيهَا، لَقِيَ اللَّهَ نَاقِصَ الْإِيمَانِ». (تفسير العياشي 1: 115/63)**

កាលអល់ឡេ:ហ្គ័របានបំបែរព្រះសាស្តា ព្រះអង្គ ពីបៃត អាល់-ម៉ាក្វុខ្វីសមករកកាត់បាស្តរិញ ពួក មុស្លីមបានទូលព្រះសាស្តា ថា: «តើព្រះអង្គ យល់យ៉ាងណាអំពីស្រ្តីឡាត់របស់អស់ទូលបង្គំនោះ អស់ទូលបង្គំបានធ្វើនមស្តារដោយបែរទៅរកបៃត អាល់-ម៉ាក្វុខ្វីស ។ តើលទ្ធផលនៃរឿងនេះយ៉ាងណា ទៅ ។ ចំណែកឯជនមុនៗដែលបានស្លាប់ទៅហើយ ដែលបានធ្វើនមស្តារដោយបែរទៅរកបៃត អាល់- ម៉ាក្វុខ្វីសនោះ តើលទ្ធផលពួកគេនោះយ៉ាងណាដែរទៅ?» អល់ឡេ:ហ្គ័របានបើកឲ្យដឹងថា: [២:១៤៣] អល់ឡេ:ហ្គ័រមិនធ្វើឲ្យជំនឿរបស់ពួកអ្នកបាត់បង់ទេ ។ កាតព្វកិច្ចអល់ឡេ:ហ្គ័រទ្រង់សព្វព្រះ ហឫទ័យ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណិមនុស្សទាំងឡាយ ។ អល់ឡេ:ហ្គ័រហៅ "ស្រ្តីឡាត់" ថា "អ៊ីម៉ាន់" ។ អាស្រ័យហេតុនេះ អ្នកណាខ្លាចអល់ឡេ:ហ្គ័រ ការពារញាណសតិខ្លួនឯង ធ្វើចំពោះ ញាណសតិនីមួយៗនូវអ្វីដែលអល់ឡេ:ហ្គ័រតម្រូវឲ្យធ្វើនោះ អ្នកនោះនឹងបានជួបអល់ឡេ:ហ្គ័រដោយ មានអ៊ីម៉ាន់គ្រប់បរិបូរក្នុងចំណោមជនឋានសួគ៌ ។ ចំណែកឯបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តបំពានញាណសតិទាំង នេះ ឬប្រព្រឹត្តរំលងបទបញ្ជាដែលបានដាក់មកលើញាណសតិទាំងនេះបុគ្គលនោះនឹងបានជួប អល់ឡេ:ហ្គ័រដោយខ្វះអ៊ីម៉ាន់ ។» (1: 115/63) (تفسير العياشي)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ عَنْ حَمَّادٍ، عَنْ حَرِيزٍ، عَنْ زُرَّارَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: «إِذَا اسْتَقْبَلْتَ الْقِبْلَةَ بِوَجْهِكَ فَلَا تُقَلِّبْ وَجْهَكَ عَنِ الْقِبْلَةِ فَتَفْسُدَ صَلَاتُكَ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَالَ لِنَبِيِّ (صلى الله عليه وآله) فِي

الْفَرِيضَةَ: قَوْلَ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ حَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَ احْشَعْ بِبَصْرِكَ وَ لَا تَرْفَعْهُ إِلَى السَّمَاءِ، وَ لِيَكُنْ حِذَاءَ وَجْهِكَ فِي مَوْضِعِ سُجُودِكَ».

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្កុត្តបបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍តមកពីអូលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូប៊ីម តមកពីឌីពុកលោក តមកពីមូហាំម៉ាដ្ឋ តមកពីហ្គារីស្វ តមកពីស្វារ៉េវ៉ះត្តិ តមកពីអាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «កាលណាលោកបែរមុខលោកទៅគឺបឡាត្តុ ចូរលោកកុំបែរមុខលោកចេញពីគឺបឡាត្តុនោះ ព្រោះលោកនឹងធ្វើឲ្យខូចស្ម័គ្រឡាត្តុលោក ពីព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ}មានព្រះបន្ទូលប្រាប់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{وَجَلَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ} អំពីស្ម័គ្រឡាត្តុចាំបាច់ (គឺស្ម័គ្រឡាត្តុហ្វារខ្ល) ថា៖ [២:២៤៤] ចូរអ្នកបែរមុខអ្នកឆ្ពោះទៅឯម៉ាស័យ្យិដ្ឋពិសិដ្ឋ ។ មិនថាឡើយពួកអ្នកនៅទីណាក៏ដោយ ចូរពួកអ្នកបែរមុខពួកអ្នកទៅរកទិសនោះ ។ ចូរលោកដាក់ភ្នែកចូរកុំមើលទៅលើមេឃ ដោះស្បែកជើងចេញ ដាក់មុខលោកត្រង់កន្លែងក្រាបប្រណិប័តន៍ ។»

(الكافي 3: 6 / 300)

السَّبْحُ، بِإِسْنَادِهِ عَنِ الطَّاطِرِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، عَنِ ابْنِ مُسْكَانَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِهِ [قَوْل] اللَّهِ: "وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لَتَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَيَّ عَقْبَيْهِ" أَمْرٌ بِهِ؟ قَالَ: «نَعَمْ، إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) كَانَ يُقَلِّبُ وَجْهَهُ فِي السَّمَاءِ، فَعَلِمَ اللَّهُ مَا فِي نَفْسِهِ، فَقَالَ: "قَدْ رَأَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَتَوَلَّيْتَنِكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا"». (التهديب 43 / 137: 2)**

អាស័-ស្តែខ័ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក ដែលទទួលបានមកពីអាស័-ត្តិវ៉ះត្តិ តមកពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាហ្វិ ហ្គារីស្វ តមកពីអ៊ីបន្ទូ មុសកាន តមកពីអាហ្វិ បាស្រៀរ តមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានសួរអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ} [២:១៤៣] ដែលយើងបានកំណត់ទិស (គឺគឺបឡាត្តុ) ដែលពួកអ្នកបែរទៅរកនោះ ព្រោះតែដើម្បីនឹងញែកឲ្យដឹងច្បាស់ថាអ្នកណាខ្លះប្រតិបត្តិតាមព្រះសាស្តា អ្នកណាខ្លះវិលត្រឡប់ក្រោយ ថាតើគេបានបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ធ្វើដូចនេះមែនទេ ? អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «មែន រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} តែងតែបែរមុខព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទៅឯមេឃ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ} ទ្រង់ញាណអ្វីដែលមាននៅក្នុងចិត្តរស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَلَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៤៤] យើងបានឃើញអ្នកបែរមុខអ្នកទៅឯមេឃ ។ ដូច្នោះយើងបំបែរអ្នកទៅរកទិសមួយដែលអ្នកពេញចិត្ត ។» (التهديب 2: 43 / 137)

وَلَيْنَ آتَيْتَ الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَيْنَ آتَبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٥﴾

១៤៥. ទោះបីអ្នកនាំភ័ស្តុតាងទាំងអម្បាលមានមកឲ្យពួកដែលបានទទួលព្រះគម្ពីរ ក៏ពួកគេនឹងពុំតាមទិស (គឺគឺបឡាត្តុ) របស់អ្នកទេដែរ ។ អ្នកក៏មិនបែរទៅរកទិសរបស់ពួកគេទេដែរ ។ ពួកគេមួយចំនួនក៏មិនបែរទៅឯទិសរបស់គ្នាឯងទៀតនោះទេដែរ ។ បើអ្នកធ្វើតាមចំណង់របស់ពួកគេក្រោយពីបានទទួលនូវព្រះអភិញ្ញា[ដែលមកពីអស់ឡោះហ្ន៎]ហើយនោះ ពិតណាស់ អ្នកនឹងទៅជាបក្សពួករបស់ពួកទុច្ចរិត ។

មើលអាយ៉ាស់ ១៤៧ ។

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾

១៤៦.ជនានុជនដែលយើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យនោះ ស្គាល់គេដូចពួកគេស្គាល់កូនប្រុសរបស់ខ្លួន ឯងដែរ ។ ការពិតពួកគេមួយចំនួនបិទបាំងការពិតទោះជាពួកគេដឹងច្បាស់ក៏ដោយ ។

មើលអាយ៉ាស់ ១៤៧ ។

الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١٤٧﴾

១៤៧. ការពិតមកពីព្រះម្ចាស់អ្នក ។ ដូច្នេះចូរអ្នកកុំទៅជាជនម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកសង្ស័យទាំងឡាយ ឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៤៥-១៤៧

علي بن إبراهيم، قال: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَمَّادٍ، عَنْ حَرِيزٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ فِي الْيَهُودِ وَ النَّصَارَى، يَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ" [يَعْنِي التَّوْرَةَ وَ الْإِنْجِيلَ] "يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ" يَعْنِي رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لِأَنَّ اللَّهَ جَلَّ وَ عَزَّ قَدْ أَنْزَلَ عَلَيْهِمْ فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ وَ الرَّبُّورِ صِفَةَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ صِفَةَ أَصْحَابِهِ وَ مَبْعَثَهُ وَ مُهَاجِرَتَهُ، وَ هُوَ قَوْلُهُ: "مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكْعًا سَجِدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَ مَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ" فَهَذِهِ صِفَةُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ صِفَةُ أَصْحَابِهِ فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ، فَلَمَّا بَعَثَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَرَفَهُ أَهْلُ الْكِتَابِ كَمَا قَالَ اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ.» (تفسير القمّي 1:32)**

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រែមបានថា ឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីមែរី តមកពី ហ្គាំម៉ាដូ តមកពី ហ្គារីស តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស់នេះត្រូវបើកឲ្យដឹង សំដៅទៅលើពួកយ៉ាហ្វិខ្លីនិងពួកគ្រិស្ត ។ អស់ឡោះហ្គី ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម មានព្រះបន្ទូលថា៖ "[២:១៤៦] ជនានុជនដែលយើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យនោះ មានន័យថាគម្ពីរ តៅវ៉តូនិងគម្ពីរអ៊ុនយ៉្លីល ស្គាល់គេដូចពួកគេស្គាល់កូនប្រុសរបស់ខ្លួនឯងដែរ មានន័យថា វ៉ស្វីលុលឡោះហ្គី ^{صلى الله عليه وآله} ព្រោះអស់ឡោះហ្គី ^{عليه وآله} បានបើកឲ្យពួកគេដឹងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរតៅវ៉តូ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរ អ៊ុនយ៉្លីលនិងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរស្វាហ្វិ អំពីការពិពណ៌នារូបរាងលក្ខណៈរបស់មូហាំម៉ាដូ ^{صلى الله عليه وآله} អំពីការ ពិពណ៌នារូបរាងលក្ខណៈរបស់បណ្តាសារកព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} អំពីការចាត់បញ្ជូនព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} មក[ជាព្រះ សាស្តា] និងអំពីការរៀនសូត្ររបស់ព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម [៤៨:២៩] មូហាំម៉ាដូជាព្រះសាស្តារបស់អស់ឡោះហ្គី ជនទាំងឡាយដែលតាមគេរមែងមានចិត្តតឹងរឹងចំពោះពួក បដិសេធសទ្ធានិងអាណិតអាសូរគ្នាឯង ។ អ្នកនឹងឃើញពួកគេលំខិនកាយក្រាបប្រណិប័តន៍ ស្វែងរក

ព្រះគុណអស់ឡោះហ្ន៎និងសេចក្តីគាប់ព្រះហឫទ័យ ។ សញ្ញាសំគាល់របស់ពួកគេនៅលើមុខពួកគេ
 ដោយសារការក្រាបប្រណិប័តន៍ ។ នោះគឺគំរូរបស់ពួកគេនៅក្នុងព្រះគម្ពីរតោវត្ថុនិងជាគំរូរបស់ពួកគេ
 នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអ៊ីនឃ្លីល ។ នេះគឺការពិពណ៌នាប្រាប់រូបលក្ខណៈរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه السلام និងបណ្តា
 សាវករបស់ព្រះអង្គ عليه السلام នៅក្នុងគម្ពីរតោវត្ថុនិងគម្ពីរអ៊ីនឃ្លីល ។ ដូច្នោះកាលអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានចាត់
 បញ្ជូនវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه السلام មក បណ្តាជនគម្ពីរស្គាល់ព្រះអង្គ عليه السلام ដូចដែលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូជ្ជមាន
 ព្រះបន្ទូលនោះ ។" (تفسير القمّي 1: 32)

حَدَّثَنَا عِمْرَانُ بْنُ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْوَاسِطِيِّ عَنْ دُرُسْتِ بْنِ أَبِي مَنْصُورٍ عَمَّنْ ذَكَرَهُ عَنْ
 جَابِرٍ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنِ الرُّوحِ قَالَ يَا جَابِرُ إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْخَلْقَ عَلَى ثَلَاثِ طَبَقَاتٍ وَ أَنْزَلَهُمْ ثَلَاثَ مَنَازِلَ وَ بَيَّنَّ
 ذَلِكَ فِي كِتَابِهِ حَيْثُ قَالَ « فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ * وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ * مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ * وَ السَّابِقُونَ
 السَّابِقُونَ * أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ »

អ៊ីមរ៉ន ប៊ិន មូសា ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្វារ បានតំណាលប្រាប់យើងតពី អាលី ប៊ិន ម៉ាក្កុបាដូ តមកពី
 អ្នកបន្តឡោះហ្ន៎ ប៊ិន អ្នកបន្តឡោះហ្ន៎ អាណ-វ៉ាស៊ីទី តមកពី ខួរសាត់ ប៊ិន អាធូ ម៉ាន់ស្វិរ
 ដែលទទួលបានមកពី យ៉ាក្កុហ្វារ ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាធូ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អំពីវិញ្ញាណ ។ ព្រះអង្គ
 មានវចនៈថា៖ "យ៉ាក្កុហ្វារអើយ! អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានបង្កើតសត្វលោកដោយមានបីលំដាប់ថ្នាក់ បាន
 ដាក់ពួកគេចុះមកលើបីជាន់ថ្នាក់ ។ រឿងនេះមានចារនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ عليه السلام ត្រង់កន្លែងព្រះអង្គ عليه السلام
 មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥៦:៨] បណ្តាជនខាងស្តាំដៃ ។ អ្វីទៅបណ្តាជនខាងស្តាំដៃ ? [៥៦:៩] បណ្តាជន
 ខាងឆ្វេងដៃ ។ អ្វីទៅបណ្តាជនខាងឆ្វេងដៃ ? [៥៦:១០] និងបណ្តាជនមុខគេបង្អស់ គឺជនមុខគេ
 បង្អស់ ។ [៥៦:១១] ជនទាំងនេះជាជនជំនិត ។"

فَأَمَّا مَا ذَكَرَ مِنَ السَّابِقِينَ فَهُمْ أَنْبِيَاءُ مُرْسَلُونَ وَ غَيْرَ مُرْسَلِينَ جَعَلَ اللَّهُ فِيهِمْ حَمْسَةَ أَرْوَاحٍ رُوحَ الْقُدُسِ وَ رُوحَ الْإِيمَانِ وَ رُوحَ الْقُوَّةِ وَ رُوحَ
 الشَّهْوَةِ وَ رُوحَ الْبَدَنِ وَ بَيَّنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابِهِ حَيْثُ قَالَ « تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَ رَفَعَ بَعْضَهُمْ
 دَرَجَاتٍ وَ آتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَ أَيْدِنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ »

ពាក់ព័ន្ធនឹងជនមុខគេបង្អស់ ពួកគេគឺបណ្តាព្រះសាស្តា عليه السلام ប្រេសិតនិងព្រះសាស្តា عليه السلام មិនមែន
 ប្រេសិត ។ អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានដាក់ប្រាំវិញ្ញាណនៅក្នុងខ្លួនព្រះសាស្តាទាំងអស់នេះ ព្រះសន្ត
 វិញ្ញាណ វិញ្ញាណជំនឿមាំ វិញ្ញាណកម្លាំងពលំ វិញ្ញាណតណ្ហានិងវិញ្ញាណកាយ ។ រឿងវាទាំងនេះមាន
 ចារនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ عليه السلام ត្រង់កន្លែងព្រះអង្គ عليه السلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:២៥៣] បណ្តាព្រះសាស្តា
 ទាំងនេះ យើងបានលើកតម្កើងព្រះសាស្តាមួយចំនួនលើព្រះសាស្តាឯទៀត ។ អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام ទ្រង់ត្រាស់
 ជាមួយព្រះសាស្តាខ្លះ ព្រះអង្គលើកតម្កើងព្រះសាស្តាឯទៀតដោយឋានៈ ។ យើងបានប្រទានឲ្យអ្វីសា
 បុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា នូវបណ្តាភស្តុតាងជាក់ច្បាស់ យើងបានគាំទ្រគេដោយព្រះសន្តវិញ្ញាណ ។

قَدْ قَالَ فِي جَمِيعِهِمْ « وَ أَيْدِنَاهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ » فَبُرُوحِ الْقُدُسِ بُعِثُوا أَنْبِيَاءُ مُرْسَلِينَ وَ غَيْرَ مُرْسَلِينَ وَ بُرُوحِ الْقُدُسِ عَلِمُوا جَمِيعَ الْأَشْيَاءِ وَ بُرُوحِ
 الْإِيمَانِ عَبَدُوا اللَّهَ وَ لَمْ يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئاً وَ بُرُوحِ الْقُوَّةِ جَاهَدُوا عَدُوَّهُمْ وَ عَالَجُوا مَعَايِشَهُمْ وَ بُرُوحِ الشَّهْوَةِ أَصَابُوا لَدَّةَ الطَّعَامِ وَ نَكَحُوا
 الْحَالَ مِنَ التَّسَاءِ وَ بُرُوحِ الْبَدَنِ يَدِبُّ وَ يَدْرُجُ

បន្ទាប់មកព្រះអង្គៗមានព្រះបន្ទូលអំពីព្រះសាស្តាទាំងអស់ៗថា៖ [៥៨:២២] ព្រះអង្គបានជួយពួកគេ
 ដោយវិញ្ញាណដែលមកពីព្រះអង្គ ដោយព្រះសន្តិវិញ្ញាណ (رُوحِ الْفُطُورِ) ។ ព្រះអង្គបានចាត់បញ្ជូនមក
 ព្រះសាស្តាប្រេសិតនិងព្រះសាស្តាមិនមែនប្រេសិត ។ ព្រះសាស្តាទាំងនេះបានដឹងគ្រប់សព្វ
 តាមរយៈព្រះសន្តិវិញ្ញាណ ។ ព្រះសាស្តាទាំងនេះធ្វើសក្តារអស់ឡោះហ្ន៎ដោយសារវិញ្ញាណជំនឿ
 មាំ ដោយមិនយកអ្វីមកចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយព្រះអង្គឡើយ ។ ព្រះសាស្តាទាំងនេះតស៊ូទល់
 សត្រូវរបស់ព្រះអង្គនិងចិញ្ចឹមជីវិតព្រះអង្គផ្ទាល់ដោយសារវិញ្ញាណកម្លាំងពលំ ។ ព្រះសាស្តាទាំង
 នេះត្រូវរក្សានូវសេចក្តីត្រេកត្រអាលនៃការបរិភោគអាហារ និងការរួមបណ្តើរស្របច្បាប់ជាមួយនារី
 ដោយសារវិញ្ញាណតណ្ហា ។ ព្រះសាស្តាទាំងនេះកាន់ធម៌ចរិយានិងចូលលាយឡំ (ជាមួយមនុស្ស
 ឯទៀត) អាស្រ័យវិញ្ញាណកាយ ។

وَأَمَّا مَا ذَكَرْتَ مِنْ أَصْحَابِ الْمِيمَنَةِ فَهُمْ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا جَعَلَ فِيهِمْ أَزْوَاجَ رُوحِ الْإِيمَانِ وَ رُوحِ الْقُوَّةِ وَ رُوحِ الشَّهْوَةِ وَ رُوحِ الْبَدَنِ
 وَ لَا يَزَالُ الْعَبْدُ مُسْتَعْمَلًا بِهَذِهِ الْأَرْوَاحِ الْأَرْبَعَةِ حَتَّى يَهُمَّ بِالْخَطِيئَةِ فَإِذَا هَمَّ بِالْخَطِيئَةِ رَزَنَ لَهُ رُوحُ الشَّهْوَةِ وَ شَجَعَهُ رُوحُ الْقُوَّةِ وَ قَادَهُ رُوحُ
 الْبَدَنِ حَتَّى يُوقِعَهُ فِي تِلْكَ الْخَطِيئَةِ فَإِذَا لَأَمَسَ الْخَطِيئَةَ انْتَقَصَ مِنَ الْإِيمَانِ وَ انْتَقَصَ الْإِيمَانُ مِنْهُ فَإِنْ تَابَ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَ قَدْ يَأْتِي عَلَى
 الْعَبْدِ تَارَاتٍ يَنْقُصُ مِنْهُ بَعْضُ هَذِهِ الْأَرْبَعَةِ وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى « وَ مِنْكُمْ مَنْ يُرِدُ إِلَى أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَغْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا »
 فَتَنْتَقِصُ رُوحُ الْقُوَّةِ وَ لَا يَسْتَطِيعُ مُجَاهَدَةَ الْعَدْوِ وَ لَا مُعَالَجَةَ الْمَعِيشَةِ وَ يَنْتَقِصُ مِنْهُ رُوحُ الشَّهْوَةِ فَلَوْ مَرَّتْ بِهِ أَحْسَنُ بَنَاتِ آدَمَ لَمْ يَحْنِ
 إِلَيْهَا وَ تَبْقَى فِيهِ رُوحُ الْإِيمَانِ وَ رُوحُ الْبَدَنِ فَبِرُوحِ الْإِيمَانِ يَعْبُدُ اللَّهَ وَ بِرُوحِ الْبَدَنِ يَدْبُ وَ يَدْرُجُ حَتَّى يَأْتِيَهُ مَلَكُ الْمَوْتِ

ពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តាជនខាងស្តាំដៃ ពួកគេគឺបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាពិតប្រាកដ (មុម្ពិន) ។ ព្រះអង្គ
 បានដាក់បួនវិញ្ញាណមកក្នុងខ្លួនពួកគេគឺ៖ វិញ្ញាណជំនឿមាំ វិញ្ញាណកម្លាំងពលំ វិញ្ញាណតណ្ហានិង
 វិញ្ញាណកាយ ។ បាវប្រើវិញ្ញាណទាំងនេះឥតឈប់ឈរ លុះត្រាប្រព្រឹត្តអំពើបាប ។ បើបាវនៅក្នុងបាប
 វិញ្ញាណតណ្ហាតែងលំអបាបនោះឲ្យបាវនោះ ឯវិញ្ញាណកម្លាំងពលំជួយជម្រុញបាវនោះទាល់តែបាវ
 នោះប្រព្រឹត្តអំពើបាបនោះ ។ ពេលណាបានប្រព្រឹត្តអំពើបាបនោះហើយ ពេលនោះបាវនោះឃ្លាតឆ្ងាយ
 ពីជំនឿ ឯជំនឿឃ្លាតឆ្ងាយពីបាវរូបនោះ ។ បើបាវនោះភ្ញាក់រលឹកស្មារតីវិលមករកអស់ឡោះហ្ន៎វិញ
 អស់ឡោះហ្ន៎នឹងលើកទោសឲ្យបាវនោះ ហើយព្រះអង្គនឹងដកចេញពីខ្លួនបាវនោះនូវវិញ្ញាណណាមួយ
 ក្នុងចំណោមវិញ្ញាណទាំងបួននោះ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎គឺ៖ [១៦:៧០] អស់ឡោះហ្ន៎បាន
 បង្កើតពួកអ្នក បន្ទាប់មកព្រះអង្គធ្វើឲ្យពួកអ្នកស្លាប់ ។ គេនឹងឲ្យពួកអ្នកមួយចំនួនវិលត្រឡប់ទៅកាន់
 ដំណាក់កាលអាក្រក់បំផុតនៃជីវិត ទាល់តែអ្នកនោះមិនដឹងអ្វីទេក្រោយពីបានដឹងហើយ ។ បើការដក
 ចេញនោះត្រូវលើវិញ្ញាណកម្លាំងពលំ បាវរូបនោះនឹងមិនមានសមត្ថភាពតស៊ូទល់សត្រូវទេ មិនអាច
 ចិញ្ចឹមជីវិតបានទេ ។ បើត្រូវដកវិញ្ញាណតណ្ហាចេញ បាវរូបនោះនឹងហួសវលែងបុត្រីដ៏ប្រសើរបំផុតរបស់
 អាដ្វាំ(عَلِيٍّ) មិនមករកពួកនាងទេ ។ នឹងមានសល់វិញ្ញាណជំនឿមាំនិងវិញ្ញាណកាយនៅក្នុងខ្លួនបាវ
 នោះ ។ បាវនោះធ្វើសក្តារអស់ឡោះហ្ន៎អាស្រ័យវិញ្ញាណជំនឿនោះ បាវនោះនឹងដឹកនាំខ្លួន នឹងចូល
 លាយឡំ(ជាមួយមនុស្ស) អាស្រ័យវិញ្ញាណកាយ លុះត្រាតែយមទេវតានឹងមករកបាវនោះ ។

وَأَمَّا مَا ذَكَرْتَ أَصْحَابِ الْمَشْئِمَةِ فَمِنْهُمْ أَهْلُ الْكِتَابِ قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى « الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَ

إِنَّ قَرِيْقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ * الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ « عَرَفُوا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ الْوَصِيَّ مِنْ بَعْدِهِ وَ كَتَمُوا مَا عَرَفُوا مِنْ الْحَقِّ بَعِيًّا وَ حَسَدًا فَيَسْأَلُهُمْ رَبُّهُمُ الْإِيمَانَ وَ جَعَلَ لَهُمْ ثَلَاثَةَ أَزْوَاجٍ رُوحَ الْقُوَّةِ وَ رُوحَ الشَّهْوَةِ وَ رُوحَ الْبَدَنِ ثُمَّ أَضَافَهُمْ إِلَى الْأَنْعَامِ فَقَالَ « إِنَّ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا » لِأَنَّ الدَّابَّةَ إِذَا تَحْمَلُ بِرُوحِ الْقُوَّةِ وَ تَعْتَلِفُ بِرُوحِ الشَّهْوَةِ وَ تَسِيرُ بِرُوحِ الْبَدَنِ . (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 447)

ចំណែកឯបណ្តាជនខាងឆ្វេងដៃ នៅក្នុងចំណោមជនទាំងនេះមានជនគម្ពីរ ។ អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៤៦] ជនានុជនដែលយើងបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យនោះស្គាល់គេដូចពួកគេស្គាល់កូនប្រុសរបស់ខ្លួនឯងដែរ ។ ការពិតពួកគេមួយចំនួនបិទបាំងការពិតទោះជាពួកគេដឹងច្បាស់ក៏ដោយ ។ [២:១៤៧] ការពិតមកពីព្រះម្ចាស់អ្នក ។ ដូច្នេះចូរអ្នកកុំទៅជាជនម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកសង្ស័យឡើយ ។ ពួកគេស្គាល់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងអ្នកស្នង ^{صلوات الله عليه والسالم} ក្រោយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ហើយពួកគេបិទបាំងអ្វីៗដែលពួកគេបានដឹងថាជាការពិតព្រោះតែពួកគេបោះបង់និងច្រណែនឈ្នានីស ។ វិញ្ញាណជំនឿមាំមួនរបស់ពួកគេត្រូវយកឆ្ងាយពីពួកគេ មាននៅជាមួយពួកគេតែបីវិញ្ញាណទេត្តិ៖ វិញ្ញាណកម្លាំងពលំ វិញ្ញាណតណ្ហា និងវិញ្ញាណកាយ ដូច្នេះពួកគេប្រៀបបាននឹងបសុសត្វ (គឺសត្វចិញ្ចឹម) ។ អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៥:៤៤] ពួកគេមិនដូចអ្វីក្រៅពីសត្វទេ ។ ពួកគេរង្វេងឆ្ងាយពីមាតាខ្លាំងទៀត ។ ព្រោះវិញ្ញាណកម្លាំងពលំនៅក្នុងខ្លួនសត្វ ពួកវាមានប្រតិកម្មដោយសារវិញ្ញាណតណ្ហា ពួកវាទៅមកបានដោយសារវិញ្ញាណកាយ ។" (7:179) بِبَصَائِرِ الدَّرَجَاتِ فِي فَضَائِلِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ : 1 (447)

وَلِكُلِّ وِجْهَةٍ هُوَ مُوَلِّيَهَا فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾

១៤៨. ម្នាក់ៗមានគោលដៅមួយសម្រាប់បែរទៅរក ។ ដូច្នេះអ្នកទាំងឡាយចូររៀនសូត្រសំរាប់អំពើល្អ ។ ទោះជាពួកអ្នកនៅទិសទីតំបន់ណាក៏ដោយ អល់ឡោះហ្ន៎នឹងនាំពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាមកវិញ ។ ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្ន៎មានសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ ។

អ៊ីម៉ា មូហ្គាំម៉ាដូ បាត្រីរ៉េត្ត ^{صلوات الله عليه والسالم} មានវចនៈអំពីអាយ៉ាសុរ៉េនេះថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គថា៖ "អ្នកទាំងឡាយចូររៀនសូត្រសំរាប់អំពើល្អ ។ ទោះជាពួកអ្នកនៅទិសទីតំបន់ណាក៏ដោយ អល់ឡោះហ្ន៎នឹងនាំពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាមកវិញ ។ ពិតណាស់អល់ឡោះហ្ន៎មានសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ" អំពើល្អគឺជឿលើយ៉ាសុរ៉េរបស់អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسالم} ។" (តាហ្វ្សៀរ អាល-គុម្ពី ក្បាលទី ២ ទំព័រ២០៥)

អ៊ីម៉ា យ៉ុកុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسالم} ស្ត្រីខ្ចី ^{صلوات الله عليه والسالم} មានវចនៈតមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسالم} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسالم} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎មួយនេះថា អ៊ីម៉ាមូហ្គាំម៉ាដូ បាត្រីរ៉េត្ត ^{صلوات الله عليه والسالم} មានវចនៈថា៖ "អំពើល្អ ចង្អុលសំដៅទៅលើវិទ្យាយ៉ាសុរ៉េរបស់អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسالم} ទោះជាពួកអ្នកនៅទិសទីតំបន់ណាក៏ដោយ អល់ឡោះហ្ន៎នឹងនាំពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាមកវិញ ចង្អុលសំដៅទៅលើបណ្តាកន្លែងរបស់អ៊ីម៉ាអាល-ស្វាម៉ាន់ ^{عجل الله فرجه} ដែលមានចំនួនយ៉ាងតិចបំផុត ៣១០ នាក់ ។ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسالم} សូមស្សៀបចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ពួកគេគឺបណ្តាជនដែល "គេទុកពេលឲ្យ" (១១:៨) ដែលនឹងត្រូវប្រជុំក្នុងអំឡុងពេលមួយម៉ោង ដូចជុំពពកប្រជុំគ្នាលើមេឃដែរ ។" (អាល-កាហ្វី

ក្បាលទី៨ ទំព័រ៣១៣)

អ៊ីម៉ា ស្វែនុល អាហ្គីឌីន صلوات الله عليه والسلام និង អ៊ីម៉ា មូហ្គាំម៉ាដូ បាគ្លៀរ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីអាយ៉ាស៊ុអល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل មួយនេះថា៖ "ហ្វីក្វីដ្រីអ៍ (អ្នកបាត់ខ្លួន) គឺបណ្តាជនមួយក្រុមដែលនឹងបាត់ខ្លួនពីគ្រែដេក ហើយនឹងលេចខ្លួនឡើងវិញនៅម៉ាកកាស៊ុ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា "ទោះជាពួកអ្នកនៅទិសទីតំបន់ណាក៏ដោយ អល់ឡោះហ្គ័រនឹងនាំពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាមកវិញ" ចង្អុលសំដៅទៅលើបណ្តាកន្លែងរបស់អ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន់ عجل الله فرجك ។" (អាល់-កុយ័បាស៊ុ របស់លោក នុអ៊ីម៉ានី ទំព័រ១៦៨)

លោក មូហ្គាដូដូល បានថ្លែងតមកពីអ៊ីម៉ា យ៉ុក្តូហ្គារ صلوات الله عليه والسلام ស្ទីឌីក្វី صلوات الله عليه والسلام អំពីអាយ៉ាស៊ុអល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل មួយនេះ ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពេលអល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل នឹងអនុញ្ញាតឲ្យអ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន់ عجل الله فرجك លេចខ្លួនឡើងវិញ អ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន់ عجل الله فرجك នឹងអំពាវនាវហៅឲ្យមករកអល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل ជាមួយព្រះនាមព្រះអង្គ عجل الله فرجك ជាភាសាហេប្រូ ។ បណ្តាកន្លែងទាំង ៣១៣ នាក់របស់ព្រះអង្គ عجل الله فرجك នឹងប្រជុំគ្នាភ្លាមជុំវិញព្រះអង្គ عجل الله فرجك ដូចជុំពពកប្រជុំគ្នានៅលើមេឃ ។ កន្លែងទាំង ៣១៣ នាក់នេះជាខ្លាច់ទង់ ។ ក្នុងចំណោមពួកគេនេះ អ្នកខ្លះបានបាត់ខ្លួនពីគ្រែដេកពេលយប់ ហើយបានភ្ញាក់ខ្លួនឡើងវិញនៅម៉ាកកាស៊ុ ឯមួយចំនួនទៀតធ្វើដំណើរលើដុំពពកក្នុងពេលថ្ងៃ ។ ឈ្មោះពួកគេ ងារពួកគេ និងវង្សត្រកូលពួកគេបានដឹងជាមុនស្រេចហើយ ។ ខ្ញុំ (គឺ មូហ្គាដូដូល) បានសួរថា៖ "សូមឲ្យទូលព្រះបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គម្ចាស់ صلوات الله عليه والسلام អ្នកណាទៅដែលមានជំនឿជាងគេ ?" អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام បានតបថា៖ "បណ្តាអ្នកដែលធ្វើដំណើរលើដុំពពកពេលថ្ងៃ ។ ពួកគេទាំងនេះហើយជាជនបាត់ខ្លួន ហើយអាយ៉ាស៊ុខាងក្រោមនេះចែងអំពីពួកគេគឺ៖ "ទោះជាពួកអ្នកនៅទិសទីតំបន់ណាក៏ដោយ អល់ឡោះហ្គ័រនឹងនាំពួកអ្នកមកទាំងអស់គ្នាមកវិញ [ឲ្យរស់ពីស្លាប់ឡើងវិញ] ។" (អាល់-កុយ័បាស៊ុ ទំព័រ១៦៨)

លោក អាហ្គី បាស្លៀរ បានថ្លែងពីអ៊ីម៉ា យ៉ុក្តូហ្គារ صلوات الله عليه والسلام ស្ទីឌីក្វី صلوات الله عليه والسلام អំពីអាយ៉ាស៊ុអល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل មួយនេះ ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស៊ុនេះចែងសំដៅទៅលើបណ្តាគូកន្លែងរបស់អ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន់ صلوات الله عليه والسلام ។ ពួកគេនឹងត្រូវប្រមូលជុំគ្នាដោយឥតបង្ខិតបង្ខំ ។" (អាល់-កុយ័បាស៊ុ ទំព័រ១៦៧)

លោក យ៉ុបៀរ បានថ្លែងពីអ៊ីម៉ា មូហ្គាំម៉ាដូ បាគ្លៀរ صلوات الله عليه والسلام អំពីអាយ៉ាស៊ុអល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل មួយនេះ ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل នឹងប្រជុំបណ្តាកន្លែងរបស់អ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន់ عجل الله فرجك ចំនួន ៣១៣ នាក់ដោយមិនបង្ខិតបង្ខំ ដូចជុំពពករត់មកប្រជុំគ្នានៅលើមេឃ ។ យ៉ុបៀរអើយ! សំដៅមកលើពួកគេទាំងនោះហើយដែលអាយ៉ាស៊ុនេះត្រូវដាក់ចុះមកនោះគឺ៖ "ទោះជាពួកអ្នកនៅទិសទីតំបន់ណាក៏ដោយ អល់ឡោះហ្គ័រនឹងនាំពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាមកវិញ ។" ពួកគេប្តេជ្ញាគោរពតាមអ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន់ عجل الله فرجك នៅចន្លោះរុក្ខី និង ម៉ាកូម ។ អ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន់ عجل الله فرجك មានកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ عجل الله فرجك ជាមួយព្រះអង្គ عجل الله فرجك កិច្ចព្រមព្រៀងដែលមានតពីអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មួយទៅអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មួយ ។" (អាល់-កុយ័បាស៊ុ ទំព័រ ១៥០)

នៅក្នុងតាហ្វៀរអាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ី មានចែងថា លោក អាហ្គី សាមីន បម្រើរបស់ អ៊ីម៉ាមូសា កាស៊ីម صلوات الله عليه والسلام បានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំបានសួរអ៊ីម៉ា កាស៊ីម صلوات الله عليه والسلام អំពីអាយ៉ាស៊ុនេះគឺ "ទោះជាពួកអ្នកនៅទិសទីតំបន់ណាក៏ដោយ អល់ឡោះហ្គ័រនឹងនាំពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាមកវិញ ។" ពួកគេប្តេជ្ញាគោរពតាមអ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន់ عجل الله فرجك នៅចន្លោះរុក្ខី និង ម៉ាកូម ។ អ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន់ عجل الله فرجك មានកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ عجل الله فرجك ជាមួយព្រះអង្គ عجل الله فرجك កិច្ចព្រមព្រៀងដែលមានតពីអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មួយទៅអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មួយ ។" (អាល់-កុយ័បាស៊ុ ទំព័រ ១៥០)

ក៏ដោយ អល់ឡោះហ្គ័រ៉ាហ៍នឹងនាំពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាមកវិញ ។" អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមសួរថា ចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ៉ាហ៍ ^{وَجَلَّ} ពេលណាអាល់-ក្កីអ៊ីម ^{عجل الله فرجه} យើងនឹងលេចខ្លួនឡើងវិញ អល់ឡោះហ្គ័រ៉ាហ៍ ^{وَجَلَّ} នឹងប្រជុំ ស្តីអុស្តូយើងឲ្យព្រះអង្គ ^{عجل الله فرجه} ពីគ្រប់ស្រុកទេស ។" (តាហ្វ្យែរអាល់-អ៊ុយ៉ាស្តី ក្បាលទី១ ទំព័រ៦៤)

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តី ១៤៤

مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ - الْمَعْرُوفُ بِابْنِ زَيْنَبٍ - قَالَ: أَحْبَبْنَا عَبْدَ الْوَاحِدِ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ يُونُسَ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ الْفَرَشِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانَ، عَنْ ضُرَيْسٍ، عَنْ أَبِي خَالِدٍ الْكَائِلِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ، أَوْ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: «الْفُقَدَاءُ قَوْمٌ يُفْقَدُونَ مِنْ فُرُشِهِمْ فَيُصْبِحُونَ بِمَكَّةَ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا، وَ هُمْ أَصْحَابُ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».. (الغيبة للنعماني: 4/313)**

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម ដែលគេស្គាល់ច្បាស់ថាឈ្មោះថាអ៊ីប្រូ តែស្រដៀង បានតំណាលប្រាប់យើង តមកពីអាប់ខុល វ៉ាហ្គីដ្ឋ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ៉ាហ៍ ប៊ិន យូស្វ័ ដែលទទួលបានពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្គារ អាល់-គូរ៉យ័ស្តីដែលទទួលបានពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-ហ្វ្លែស្តី ប៊ិន អាហ្វិ អាល់-ខ្លីត្រប់ដែលទទួលបាន ពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ស៊ីណានដែលទទួលបានពីផ្លូវយ័សដែលទទួលបានពីអាហ្វិ ខ្លីលីដ្ឋ អាល់-កាប៊ីលីដែល ទទួលបានពីអាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាល់-ហ្វ្លែស្តី ^{صلوات الله عليه والسلام} ឬមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ជន បាត់ខ្លួនគឺជនដែលបាត់ខ្លួនពីគ្រែដេក ។ ព្រឹកឡើងពួកគេនៅឯម៉ាកកាស្ត ទេ៖ គឺព្រះបន្ទូលរបស់ អល់ឡោះហ្គ័រ៉ាហ៍ ^{وَجَلَّ} [២:១៤៤] ទោះជាពួកអ្នកនៅទិសទីតំបន់ណាក៏ដោយ អល់ឡោះហ្គ័រ៉ាហ៍នឹងនាំពួកអ្នកទាំង អស់គ្នាមកវិញ ពួកគេជាសាវ័ករបស់អាល់-ក្កីអ៊ីម ^{عجل الله فرجه} ។" (4 / 313) (الغيبة للنعماني)

وَعَنْهُ، قَالَ: أَحْبَبْنَا أَحْمَدَ بْنَ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِيدِ بْنِ عُفَّةَ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ التَّيْمَلِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ وَ مُحَمَّدُ ابْنَا عَلِيٍّ بْنِ يُونُسَ، عَنْ سَعْدَانَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ رَجُلٍ، عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عَمْرِ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِذَا أَدَانَ الْإِمَامُ دَعَا اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ بِاسْمِهِ الْعَبْرَانِيَّ، فَانْتَجَبَ لَهُ أَصْحَابُهُ، الثَّلَاثِمِائَةِ وَ ثَلَاثَةَ عَشَرَ، فَرَعَا كَفْرَعَ الْحَرِيفِ، وَ هُمْ أَصْحَابُ الْأُولِيَّةِ مِنْهُمْ مَنْ يُفْتَقَدُ مِنْ فِرَاشِهِ لَيْلًا فَيُصْبِحُ بِمَكَّةَ، وَ مِنْهُمْ مَنْ يُرَى يَسِيرُ فِي السَّحَابِ نَهَارًا، يُعْرَفُ بِاسْمِهِ وَ اسْمِ أَبِيهِ وَ حَسَبِهِ وَ نَسَبِهِ»..

ទទួលបានពីលោកដែរដែលបានតំណាលប្រាប់យើងពីអាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន សាអ៊ីដ្ឋ ប៊ិន អ៊ុស្ត្វ ដែលទទួលបានពីអាលី ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-តែមីលីដែលទទួលបានពីអាល់-ហ្វាសាន់ និងមូហាំម៉ាដ្ឋ កូនប្រុសរបស់អាលី ប៊ិន យូស្វ័ ដែលទទួលបានពីសាក្កុដ្ឋាន ប៊ិន មុស្តីមដែលទទួល បានពីបុរសម្នាក់ដែលទទួលបានពីអាល់-មូហ្វាដ្ឋដ្ឋល់ ប៊ិន អ៊ីម៉ារដែលបានថាអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ៉ាហ៍ ^{وَجَلَّ} មានវចនៈថា៖ "ពេលព្រះបរមអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រកាសជាសាធារណៈនិងកោះហៅឲ្យមករកអល់ឡោះហ្គ័រ៉ាហ៍ ^{وَجَلَّ} ក្នុងព្រះនាមព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} ជាភាសាហេប្រូ បក្សពួកទាំងឡាយត្រូវជ្រើសរើសសម្រាប់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺ បុគ្គលទាំងបីរយដប់បីនាក់ ដូចដុំពពកនាសរទរដូរ(រដូរភ្លៀង) ពួកគេទាំងនេះជាម្ចាស់កងពល ទាំងឡាយ ។ នៅក្នុងចំណោមពួកគេទាំងនេះមានបុគ្គលដែលបានបាត់ខ្លួនពីគ្រែដេកនៅពេលយប់ ហើយបានមកនៅឯម៉ាកកាស្តនៅពេលព្រឹក ។ នៅក្នុងចំណោមពួកគេទាំងនេះមានបុគ្គលដែលគេបាន ឃើញធ្វើដំណើរលើពពកក្នុងពេលថ្ងៃ ដែលគេស្គាល់ឈ្មោះខ្លួននិងស្គាល់ឈ្មោះឪពុក ព្រមទាំងស្គាល់ ស័ក្តិយសនិងពូជពង្ស ។"

قُلْتُ: جَعَلْتُ فِدَاكَ، أَيُّهُمَا أَكْبَرُ إِيمَانًا؟ قَالَ: «الَّذِي يَسِيرُ فِي السَّحَابِ نَهَارًا، وَ هُمْ الْمَفْقُودُونَ، وَ فِيهِمْ نَزَلَتْ هَذِهِ آيَةٌ: "أَيُّنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا"». (الغيبية للنعماني: 3 / 312)**

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានបូជាជីវិតដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام}! អ្នកទាំងពីរនេះ អ្នកណាទៅដែលមានអ៊ីម៉ានធំជាងគេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលដែលធ្វើដំណើរលើដុំពពកក្នុងពេលថ្ងៃហើយពួកគេជាបុគ្គលបាត់ខ្លួន ។ អាយ៉ាសុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើពួកគេនេះឯងគឺ៖ [២:១៤៨] ទោះជាពួកអ្នកនៅទិសទីតំបន់ណាក៏ដោយ អល់ឡោះហ្វ្រីនឹងនាំពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាមកវិញ ។" (الغيبية للنعماني: 3 / 312)

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ مَنْصُورِ بْنِ يُونُسَ عَنْ إِسْمَاعِيلِ بْنِ جَابِرٍ عَنْ أَبِي خَالِدٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَاسْتَبِقُوا الْحَيَاتِ أَيُّنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا قَالَ الْحَيَاتِ الْوَلَايَةُ وَ قَوْلُهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَيُّنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا يَعْنِي أَصْحَابَ الْقَائِمِ الثَّلَاثِمِائَةِ وَ الْبُضْعَةَ عَشَرَ رَجُلًا قَالَ وَ هُمْ وَ اللَّهُ الْأُمَّةُ الْمَعْدُودَةُ قَالَ يَجْتَمِعُونَ وَ اللَّهُ فِي سَاعَةٍ وَاحِدَةٍ فَزَعَجَ الْحَرِيفُ .

អាឡី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីម ទទួលបានពីឪពុកលោកដែលទទួលបានពីអ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីម៉ែរដែលទទួលបានពីម៉ាន់ស្ទ័រ ប៊ីន យួនុសដែលទទួលបានពីអ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ីន យ៉ាហ្វៀរដែលទទួលបានពីអាហ្វិ ខ្ញុំលិដូ បានតំណាលថា ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្រី ^{وَجَلَّ} [២:១៤៨] ដូច្នេះអ្នកទាំងឡាយចូររៀនសូត្រសាងអំពើល្អ ។ ទោះជាពួកអ្នកនៅទិសទីតំបន់ណាក៏ដោយ អល់ឡោះហ្វ្រីនឹងនាំពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាមកវិញ អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អំពើល្អ សំដៅទៅលើអាល់-វីឡាយ៉ាសុំ ។ ចំណែកឯព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម ទោះជាពួកអ្នកនៅទិសទីតំបន់ណាក៏ដោយ អល់ឡោះហ្វ្រីនឹងនាំពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាមកវិញ មានន័យថាបណ្តាបក្សពួករបស់អាល់-ក្លីអ៊ីម ^{عجل الله فرجه} ចំនួនបីរយនិងប្រមាណដប់នាក់ ។" អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្វ្រី ពួកគេជាសហគមន៍មួយដែលអាចរាប់បាន ។" អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្វ្រី ពួកគេនឹងជួបជុំគ្នាក្នុងពេលតែមួយ ដូចដុំពពកនាសរទេរដូរ(រដូរភ្លៀង) ។" (الكافي 8 : 487 / 313)

عَنْ أَبِي سُمَيْنَةَ، عَنْ مَوْلَى لِأَبِي الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِهِ: "أَيُّنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا". قَالَ: «وَوَ ذَلِكَ - وَ اللَّهُ - أَنْ لَوْ قَدَ قَامَ قَائِمُنَا يَجْمَعُ اللَّهُ إِلَيْهِ شِبَعَتَنَا مِنْ جَمِيعِ الْبُلْدَانِ». (تفسير العياشي 1: 117/66)**

ទទួលបានពីអាហ្វិ ស៊ីម៉ែណាស្កុដែលទទួលបានពីបម្រើម្នាក់របស់អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរអាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام}អំពីព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្វ្រី ^{وَجَلَّ} [២:១៤៨] ទោះជាពួកអ្នកនៅទិសទីតំបន់ណាក៏ដោយ អល់ឡោះហ្វ្រីនឹងនាំពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាមកវិញ ។" អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស៊ីចំពោះអល់ឡោះហ្វ្រី នោះគឺពេលដែលអាល់-ក្លីអ៊ីម ^{عجل الله فرجه} នឹងលេចឡើង ។ អល់ឡោះហ្វ្រីនឹងប្រមូលស្តីអ្នកសុំយើង ^{عليهم}ពីប្រទេសទាំងអស់មកជុំជាមួយព្រះអង្គ ^{عجل الله فرجه} ។" (تفسير العياشي 1 : 117 / 66)

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾

១៤៩. ទោះបីអ្នកចេញពីច្រកល្អកទិសទីណាក៏ដោយ ចូរអ្នកបែរមុខអ្នកឆ្ពោះទៅទិសម៉ាស់យ៉ុដ្ឋ ពិសិដ្ឋ ។ ពិណាស់នេះគឺព្រះសច្ចធម៌ (គឺការពិត) ដែលមកពីព្រះម្ចាស់អ្នក ។ អស់ឡោះហ្ន៎មិន ធ្វេសប្រហែសចំពោះទង្វើរបស់ពួកអ្នកទេ ។

មើលអាយ៉ាស្ត ១៥២ ។

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلَا تَمَّ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾

១៥០. ទោះបីអ្នកចេញពីច្រកល្អកទិសទីណាក៏ដោយ ចូរអ្នកបែរមុខអ្នកឆ្ពោះទៅទិសម៉ាស់យ៉ុដ្ឋ ពិសិដ្ឋ ។ ពុំថាឡើយពួកអ្នកនៅកន្លែងណាក៏ដោយ ចូរពួកអ្នកបែរមុខពួកអ្នកទៅរកទិសនោះ ដើម្បីមនុស្សទាំងឡាយនឹងពុំមានពាក្យសំអាងមកចោទប្រកាន់ពួកអ្នក រៀបលែងតែពួកទុច្ចរិត ក្នុងចំណោមពួកគេប៉ុណ្ណោះ ។ ចូរច្នេះចូរកុំខ្លាចពួកគេ តែចូរពួកអ្នកខ្លាចអញ អញនឹងបំពេញព្រះ ឧបការធម៌អញមកលើពួកអ្នក ដើម្បីពួកអ្នកនឹងបានអនុចរតាមមាតិកាត្រង់ត្រូវ ។

មើលអាយ៉ាស្ត ១៥២ ។

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿١٥١﴾

១៥១. ដូចដែលយើងបានចាត់បញ្ជូនមករកពួកអ្នកនូវព្រះសាស្តាម្នាក់ពីក្នុងចំណោមពួកអ្នក ដែលថ្លែង ឲ្យពួកអ្នកស្គាល់នូវព្រះឱក្ការទាំងឡាយរបស់យើង ដែលជម្រះបន្ទុកពួកអ្នក ដែលបង្រៀនពួក អ្នកឲ្យស្គាល់ព្រះគម្ពីរនិងព្រះប្រាជ្ញាញាណ ដែលបានបង្រៀនពួកអ្នកនូវអ្វីដែលពួកអ្នកមិនធ្លាប់ បានដឹង ។

មើលអាយ៉ាស្ត ១៥២ ។

فَادْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾

១៥២. ដូច្នេះចូរពួកអ្នករលឹកដល់អញ អញនឹងរលឹកដល់ពួកអ្នក ។ ចូរពួកអ្នកមានកតញ្ញចំពោះអញ ចូរពួកអ្នកកុំនិរគុណអញ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត្ត ១៤៩-១៥២

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: «و لَذِكْرِ اللَّهِ أَكْبَرُ، يَقُولُ: «ذِكْرُ اللَّهِ لِأَهْلِ الصَّلَاةِ أَكْبَرُ مِنْ ذِكْرِهِمْ إِيَّاهُ، أَلَا تَرَى أَنَّهُ يَقُولُ: "فَادْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ"؟» (تفسير القمي 2:150)**

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ឹមបានផ្ដេងថាអាច អាល់-យ៉ារូដូបានធ្វើសេចក្ដីវាយការណ៍តមកពីអាច យ៉ាក្កុហ្វារ ឥឡូវអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ្រោះ [២៩:៤៥] ការរលឹកដល់អល់ឡោះហ្គ្រោះនោះធំធេងសម្បើម ណាស់ ថា៖ «ការនឹករលឹកដល់អល់ឡោះហ្គ្រោះរបស់បណ្ដាអ្នកធ្វើនមស្ដារនោះប្រសើរបំផុត លើសការ នឹករលឹកដល់ព្រះអង្គរបស់ពួកគេនោះទៅទៀត ។ អស់លោកមិនបានឃើញព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូល ទេថា៖ [២:១៥២] ដូច្នេះចូរពួកអ្នករលឹកដល់អញ អញនឹងរលឹកដល់ពួកអ្នក ។» (تفسير القمي 2:150)

ابن بابويه، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو مُحَمَّدٍ جَعْفَرُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ سَعِيدِ الْبَجَلِيِّ ابْنُ أَخِي صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَسْبَاطٍ، عَنْ سَيْفِ بْنِ عَمِيْرَةَ، عَنْ أَبِي الصَّبَّاحِ بْنِ نُعَيْمِ الْعَبْدِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، فِي حَدِيثٍ يَقُولُ فِي آخِرِهِ: «تَسْبِيحُ فَاطِمَةَ الرَّهَاءِ (عَلَيْهَا السَّلَامُ) ذِكْرُ اللَّهِ الْكَثِيرُ [الَّذِي] قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "فَادْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ"» (معاني الأخبار: 5 / 194)**

អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្គ្រោះបានតំណាលតមកពីមូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់ តមកពីអាល់ម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីដ្វីស តមកពីមូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់ម៉ាដូ តមកពីអាច មូហាំម៉ាដូ យ៉ាក្កុហ្វារ ប៊ិន អាល់ម៉ាដូ ប៊ិន សាអ៊ីដូ អាល់-បាយ៉ាលី កូនប្រុសរបស់ប្អូនប្រុសរបស់ស្វហ្វាវ៉ាន់ ប៊ិន យ៉ាស្វាយ៉ា តមកពីអាលី ប៊ិន អាល់បាត្ត តមកពី សៃហ្វា ប៊ិន អ៊ីម៉ែវ៉ះត្ត តមកពីអាច អាល់-ស្វ័បាស្វ ប៊ិន ណាអ៊ីម អាល់-អុបាឌី តមកពីមូហាំម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីម នៅក្នុងហ្វាត្វាស្វមួយ ។ នៅចុងហ្វាត្វានេះអ៊ីម៉ា (គឺអ៊ីម៉ាទី៦) មានវចនៈថា៖ «លើក តម្ដើង (تسبيح) ហ្វាត្វាស្វ អាល់ស្វាស្វរ៉ា គឺរលឹកដល់អល់ឡោះហ្គ្រោះ ព្រះដ៏មហាអធិក ។ អល់ឡោះហ្គ្រោះមានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៥២] ដូច្នេះចូរពួកអ្នករលឹកដល់អញ អញនឹងរលឹកដល់ពួកអ្នក ។» (معاني الأخبار: 5 / 194)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾
១៥៣. បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរស្វែងរកជំនួយតាមអំណត់និងតាមនមស្ដារ[បូជាអល់ឡោះហ្គ្រោះ] ។ ពិតណាស់អល់ឡោះហ្គ្រោះនៅខាងអ្នកអត់ធ្មត់ ។

មើលអាយ៉ាត្ត ១៥៤ ។

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمُوتَ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾
១៥៤. ចូរពួកអ្នកកុំនិយាយអំពីបណ្ដាអ្នកដែលត្រូវសម្លាប់នៅលើមាត់អល់ឡោះហ្គ្រោះនោះ ថាជាអ្នក ស្លាប់ឡើយ ។ ផ្ទុយទៅវិញ ពួកគេនៅរស់ទេ ប៉ុន្តែពួកគេដឹងទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុំ ១៥៣-១៥៤

العِثَّاشِيُّ: عَنِ الْفَضِيلِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قَالَ: « يَا فَضِيلُ، بَلَغَ مَنْ لَقِيتَ مِنْ مَوَالِينَا عَنَّا السَّلَامَ، وَ قُلْ لَهُمْ: إِنِّي أَقُولُ: إِنِّي لَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِلَّا بِوَرَعٍ، فَاحْفَظُوا أَلْسِنَتَكُمْ، وَ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ، وَ عَلَيْكُمْ بِالصَّبْرِ وَ الصَّلَاةِ، إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ.» (تفسير العيثاشي 68 / 123 :1)**

អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ុំបានតំណាលតមកពីអាល់-ហ្វាដ្នៃល៍ តមកពីអាថ្វិ យ៉ុក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «ហ្វាដ្នៃល៍អើយ ចូរលោកឲ្យសាឡាមយើង ^{عليه السلام} ទៅអ្នកដែលលោកជួបប្រទះដែលនៅក្នុងវីឡាយ៉ាស៊ុំ យើង ^{عليهم السلام} ចូរលោកប្រាប់ពួកគេថាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងមិនធ្វើឲ្យអស់លោកឥតបានផលប្រយោជន៍ ពីអ្វីមួយដែលមកពីអស់ឡោះហ្វ្លា ^{وحد} នោះឡើយ ។ តែអំពីរឿងគោរពបូជាសាសនានោះ ចូរអស់លោក ការពារអណ្តាតរបស់អស់លោក ចូរទប់ដៃអស់លោក ។ អំណត់និងនមស្តារ (គឺស្នំឡាត្ត) ជាកាតព្វកិច្ច លើអស់លោក [២:១៥៣] ពិតណាស់អស់ឡោះហ្វ្លានៅខាងអ្នកអត់ធ្មត់ ។" (123 / 68 :1) (تفسير العيثاشي)

មើលសេចក្តីអធិប្បាយបន្ថែមនៅក្នុងអាយ៉ាស៊ុំ ៤៥-៤៦ ។

وَلَتَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَأَلْجُوعٍ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ ۗ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾

១៥៥. យើងនឹងល្បួងពិសោធពួកអ្នកដោយការភ័យខ្លាច ដោយការអត់ឃ្លាន ដោយការបាត់បង់ទ្រព្យ សម្បត្តិ ដោយការបាត់បង់ជីវិតនិងដោយការបាត់បង់ផលនុផល ។ ចូរអ្នកផ្សាយដំណឹងល្អដល់ បណ្តាអ្នកអត់ធ្មត់ ។

លោក អាប៊ី បាស្លៀវ បានថ្លែងតពីអ៊ីម៉ា យ៉ុក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្នំខ្លឹក្ត ^{عجل الله فرجه} អំពីអាយ៉ាស៊ុំគួរអានមួយនេះ ។ អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ក្នុងឆ្នាំមុនអ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន់ ^{عجل الله فرجه} នឹងលេចខ្លួនឡើងវិញ អ្នកគាំទ្រនឹងបាត់ខ្លួន ។ ប្រជារាស្ត្រនឹងស្គាល់ការស្រែកឃ្លាន ។ ប្រជារាស្ត្រនឹងរស់នៅក្នុងការខ្លាចគេសម្លាប់ណាស់ ។ ប្រជារាស្ត្រនឹងឈឺចាប់ព្រោះតែបាត់បង់ទ្រព្យ ជីវិតនិងជីវភាពរស់នៅ ។ ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ្លា ^{وحد} មួយ នេះថ្លែងពណ៌នារឿងនេះយ៉ាងច្បាស់លាស់ ។" (អាល់-កុយ័បាស៊ុំ ទំព័រ ១៣២)

លោក អាថ្វិ ហ្វាស្វាស៊ុំ ស្វីម៉ាលី បានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំបានសួរអ៊ីម៉ា មូហ្វាម៉ាដ្នៃ បាត្រៀវ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអាយ៉ាស៊ុំ អស់ឡោះហ្វ្លា ^{وحد} មួយនេះ៖ "យើងនឹងល្បួងពិសោធពួកអ្នកដោយការភ័យខ្លាច ដោយការអត់ឃ្លាន" ។ អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នឹងមានការស្រែកឃ្លានទូទៅ ហើយនឹងមានការស្រែកឃ្លានពិសេស ។ ការ ស្រែកឃ្លានទូទៅនឹងកើតមានឡើងនៅឯតំបន់ស្នាំ ឯការស្រែកឃ្លានពិសេសនោះវិញនឹងកើតមាន ឡើងនៅឯគូហ្វាស៊ុំ ។ ការស្រែកឃ្លាននៅឯគូហ្វាស៊ុំនឹងកើតមានឡើងចំពោះតែពួកសត្រូវរបស់ វិស្វលុលឡោះហ្វ្លា ^{عليه السلام} ហើយអស់ឡោះហ្វ្លា ^{وحد} នឹងកម្ទេចពួកនោះដោយការស្លាប់ព្រោះស្រែកឃ្លាន ។ ឯ ការភ័យខ្លាចនោះវិញនឹងកើតមានជាទូទៅ នៅឯតំបន់ស្នាំមួយប៉ុណ្ណោះ ។ វានឹងកើតឡើងនៅឯតំបន់ ស្នាំដែលប្រជារាស្ត្រនឹងខ្លាចអ៊ីម៉ាអាល់-ស្វាម៉ាន់ ^{عجل الله فرجه} លេចខ្លួនឡើងវិញ ។" (តាហ្វាស្លៀវ អ៊ែយ៉ាស៊ុំ ក្បាល ទំព័រ ១១ ទំព័រ ៦៧)

មើលអាយ៉ាស់ ១៥៧ ។

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١٥٦﴾

១៥៦. គឺបណ្ដាអ្នកដែល ពេលជួបប្រទះទុក្ខវេទនា ថ្លែងថា៖ "ពិតណាស់យើងជាកម្មសិទ្ធិរបស់ អស់ឡោះហ្ន៎ យើងវិលត្រឡប់ទៅរកព្រះអង្គវិញ ។"

មើលអាយ៉ាស់ ១៥៧ ។

أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾

១៥៧. ជនានុជនទាំងនោះគឺជនដែលបាននូវពរជ័យសិរីសួស្ដី និងព្រះមេត្តាធម៌ពីព្រះម្ចាស់ពួកគេ ហើយជនទាំងនោះជាជនដែលអនុចរតាមមាគិាត្រង់ត្រូវ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៥៥-១៥៧

مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ التُّعْمَانِيُّ - الْمَعْرُوفُ بَابِنِ زَيْنَبٍ - قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ الْحِمَيْرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ هِلَالٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مَحْبُوبٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ رَبَاطٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ فُؤَادَ [قِيَامِ] الْقَائِمِ عَلَامَاتٍ، بَلَّوَى مِنَ اللَّهِ تَعَالَى لِعِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ».

មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន អ៊ីបប៊ូហ្គីម អាល់-នុអ៊ីម៉ានី ដែលគេស្គាល់ច្បាស់ថាឈ្មោះអ៊ីបនូ ស្វែណាប់នោះបានធ្វើ សេចក្ដីរាយការណ៍តមកពីមូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន ហ្វាម៉ា តមកពីអាប់ខុលឡោះហ្ន៎ បឺន យ៉ុក្ដុហ្វារ អាល់-ហ្វាម៉ែរី តមកពីអាល់ម៉ាដ្ឋ បឺន ហ្វីឡាល់ តមកពីអាល់-ហ្វាសាន់ បឺន ម៉ាស៊ូបឺប តមកពីអាល់ បឺន រីអ៊ីប តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន មុស្លីម តមកពីអាច្វី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ យ៉ុក្ដុហ្វារ បឺន មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «ពិតណាស់នឹងមានសញ្ញាសំគាល់មុនអាល់-ក្វីអ៊ីម ^{عجل الله فرجه} ងើបឡើង មានការល្បួងពិសោធន៍ពីអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وحد} មកលើបណ្ដាបាវព្រះអង្គ ^{وحد} ។»

قُلْتُ: وَ مَا هِيَ؟ قَالَ: «فَذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: " وَ لَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَ الْجُوعِ وَ نَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَ الْأَنْفُسِ وَ الثَّمَرَاتِ وَ بَشِيرِ الصَّابِرِينَ" - قَالَ:- " لَنَبْلُوَنَّكُمْ" يَعْنِي الْمُؤْمِنِينَ "بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ" مِنْ مُلُوكِ بَنِي فُلَانٍ فِي آخِرِ سُلْطَانِهِمْ " وَ الْجُوعِ" بِعِلَاءِ أَسْعَارِهِمْ" وَ نَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ" فَسَادِ التِّجَارَاتِ وَ قِلَّةِ الْفَضْلِ فِيهَا " وَ الْأَنْفُسِ" مَوْتِ دَرِيْعٍ " وَ الثَّمَرَاتِ" قِلَّةِ رَيْحٍ مَا يُزْرَعُ وَ قِلَّةِ بَرَكَةِ الثَّمَارِ " وَ بَشِيرِ الصَّابِرِينَ" عِنْدَ ذَلِكَ بِخُرُوجِ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ))».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ «អ្វីទៅសញ្ញាទាំងនោះ ?» អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «សញ្ញាទាំងនោះនៅក្នុងព្រះបន្ទូល អស់ឡោះហ្ន៎ ^{وحد} [២:១៥៥] យើងនឹងល្បួងពិសោធពួកអ្នកដោយការភ័យខ្លាច ដោយការអត់ឃ្លាន ដោយ ការបាត់បង់ទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយការបាត់បង់ជីវិតនិងដោយការបាត់បង់ផលានុផល ។ ចូរអ្នកផ្សាយ ដំណឹងល្អដល់បណ្ដាអ្នកអត់ធុត ។» អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «យើងនឹងល្បួងពិសោធពួកអ្នក មានន័យ ថាបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ ដោយការភ័យខ្លាច ដែលមកពីពួកមេកុលសម្ព័ន្ធនេះមួយនាចុង

អាណត្តិគ្រប់គ្រងរបស់ពួកគេ ។ ដោយការអត់ឃ្លាន ដោយសារតម្លៃខ្ពស់ពេក (ប្រាក់ចុះថ្លៃ) ។ ដោយ
ការបាត់បង់ទ្រព្យសម្បត្តិ ខូចពាណិជ្ជកម្ម ខ្វះព្រះគុណបការគុណនៅក្នុងពាណិជ្ជកម្មនោះ ។ ដោយការ
បាត់បង់ជីវិត ការស្លាប់យ៉ាងទាន់ហាន ។ ដោយការបាត់បង់ផលានុផល ប្រាក់ចំណូលដែលបានមកពី
កសិផលមិនគ្រប់គ្រាន់ ហើយផលានុផលខ្វះពរជ័យសិរីសួស្តី ។ ចូរអ្នកផ្សាយដំណឹងល្អដល់បណ្តាអ្នក
អត់ធ្មត់ នៅក្នុងពេលនោះអំពីការងើបឡើងរបស់អាល់-ក្វីអ៊ីម عجل الله فرجه ។»

قَالَ: « يَا مُحَمَّدُ، هَذَا تَأْوِيلُهُ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: "وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ" . (الغيبه: 5/ 250، ينابيع
المودة: 421)**

បន្ទាប់មកអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «មូហាំម៉ាដូអ៊ីយ នេះគឺការបកស្រាយរបស់ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ្រា
ដែលព្រះអង្គ رحم ចែងនៅក្នុងនោះ គឺ៖ [៣:៧] មានតែអស់ឡោះហ្គ្រាដែលដឹងការបកស្រាយរបស់ឱដ្ឋាន
នោះនិងបណ្តាអ្នកដែលស្មាត់ជំនាញខាងព្រះអភិញ្ញា ។» (421) (ينابيع المودة: 5/ 250، ينابيع

وَ عَنْهُ: عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ صَالِحِ بْنِ أَبِي حَمَّادٍ، رَفَعَهُ، قَالَ: جَاءَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى الْأَشْعَثِ بْنِ قَيْسٍ يُعْزِيهِ
بِأَخٍ لَهُ، يُقَالُ لَهُ: عَبْدُ الرَّحْمَنِ، فَقَالَ لَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنْ جَزَعْتَ فَحَقَّ الرَّحِمِ أَتَيْتَ، وَ إِنْ صَبَرْتَ فَحَقَّ اللَّهُ
أَدَيْتَ، عَلَى أَنَّكَ إِنْ صَبَرْتَ جَرَى عَلَيْكَ الْقَضَاءُ وَ أَنْتَ مَذْمُومٌ» .

ទទួលបានពីលោកដែរដែលបានតំណាលតមកពីអុលី ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ តមកពីស្វ័លិះហ្គ្រា ប៊ិន អាហ្វិ
ហ្គាម៉ាដូដែលបានតំណាលថាអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام បានទៅជួបអាល់-អុស្តាអុស្ត ប៊ិន កូយ័ស៍ដើម្បីជួយ
សម្រាលទុក្ខលោកដោយសារបងប្អូនលោកឈ្មោះអុប្បុល រ៉ោះហ្គ្រាមានទទួលមរណភាព ។ អាមីរុល-
មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់លោកថា៖ «صلوات الله عليه والسلام មករកលោកពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងទុក្ខសោកដែលជាសិទ្ធិរបស់
សាច់ញាតិ ។ បើលោកអត់ធ្មត់ លោកបានបំពេញកាតព្វកិច្ចចំពោះអស់ឡោះហ្គ្រា رحم ជាស្រេចក្នុងករណី
នេះ ។ បើលោកអត់ធ្មត់ព្រះវិនិច្ឆ័យនឹងតាមលោក ហើយលោកនឹងទៅជាបុគ្គលដែលគេសរសើរលើក
តម្កើង ។ បើលោកសោកសង្រេង ព្រះវិនិច្ឆ័យនឹងតាមលោក លោកនឹងទៅជាអ្នកមានទោស ។»

فَقَالَ لَهُ الْأَشْعَثُ: إِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَأَتَدْرِي مَا تَأْوِيلُهَا؟» فَقَالَ الْأَشْعَثُ: أَأَنْتَ
عَايَةُ الْعِلْمِ وَ مُنْتَهَاهُ. فَقَالَ لَهُ: «أَمَّا قَوْلُكَ: إِنَّا لِلَّهِ، فَإِقْرَأْ مِنْكَ بِالْمَلِكِ، وَ أَمَّا قَوْلُكَ: وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، فَإِقْرَأْ مِنْكَ
بِالْهَلَاكِ» .

អាល់-អុស្តាអុស្តបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ «[២:១៥៦] ពិតណាស់យើងជាកម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្គ្រា
យើងវិលត្រឡប់ទៅរកព្រះអង្គវិញ ។» អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «តើលោកដឹងសម្រាយ
របស់អាយ៉ាស្តនេះទេ?» អាល់-អុស្តាអុស្តបានទូលថា៖ «ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាកំពូលព្រះអភិញ្ញានិងជាព្រំ
ដែនរបស់អាយ៉ាស្តនេះ ។» អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់លោកថា៖ «ដែលលោកថា [២:១៥៦] ពិត
ណាស់យើងជាកម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្គ្រា នេះមានន័យថាលោកព្រមទទួលព្រះមហាក្សត្រ رحم ។
ចំណែកឯ យើងវិលត្រឡប់ទៅរកព្រះអង្គវិញ នោះមានន័យថាលោកព្រមទទួលសេចក្តីវិនាស (គឺ

(الكافي 3: 40/261) « 1 សេចក្តីស្តាប់របស់លោក) »

العِيَّاشِيُّ: عَنِ الثَّمَالِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: "وَلَتَبْلُوُنَّكُمْ بَشِيْرٌ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ". قَالَ: «دَلِكْ جُوعٌ خَاصٌّ، وَ جُوعٌ عَامٌّ فَأَمَّا بِالسَّامِ فَإِنَّهُ عَامٌّ، وَ أَمَّا الْخَاصُّ بِالْكَوْفَةِ يَخْصُّ وَ لَا يَعْصَمُ وَ لَكِنَّهُ يَخْصُّ الْكَوْفَةَ أَعْدَاءَ آلِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَيُهْلِكُهُمُ اللَّهُ بِالْجُوعِ، وَ أَمَّا الْخَوْفُ فَإِنَّهُ عَامٌّ بِالسَّامِ، وَ ذَلِكَ الْخَوْفُ إِذَا قَامَ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ أَمَّا الْجُوعُ فَعَبْلَ قِيَامِ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ: "وَلَتَبْلُوُنَّكُمْ بَشِيْرٌ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ"». (تفسير العياشي 1: 125 / 68)**

អាល្ល-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពីអាល្ល-ស្វ៊ីម៉ាលីដែលបានថ្លែងថាខ្ញុំបានសួរអាថ្មី យ៉ុក្តុហ្សារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពី ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ} [២:១៥៥] យើងនឹងល្បួងពិសោធពួកអ្នកដោយការភ័យខ្លាច ដោយការអត់ ឃ្លាន ។ អាថ្មី យ៉ុក្តុហ្សារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «នេះគឺការអត់ឃ្លានពិសេសនិងការអត់ឃ្លានទូទៅដែល កើតមានឡើងនៅឯទឹកដីស្នាំ (ស៊ីរី) ព្រោះវានឹងកើតឡើងទូទៅ ។ ចំណែកឯការអត់ឃ្លានពិសេសនឹង កើតឡើងនៅឯគូហ្វាស្ត មិនទូទៅទេតែនឹងកើតឡើងនៅឯគូហ្វាស្តជាពិសេសលើពួកសត្រូវរបស់រាជ បុត្ររាជនគ្រា^{عليه السلام}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله} ។ ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ}នឹងកម្ទេចពួកគេដោយការអត់ឃ្លាន ។ រីឯ ការភ័យខ្លាចនឹងកើតឡើងជាទូទៅនៅឯទឹកដីស្នាំ ហើយនោះគឺការខ្លាចភ័យពេលអាល្ល-ក្តីអ៊ឹម^{عجل الله فرجه} ងើប ឡើង ។ ចំណែកឯការអត់ឃ្លាន វានឹងឡើងមុនអាល្ល-ក្តីអ៊ឹម^{عجل الله فرجه} ងើបឡើង នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ} [២:១៥៥] យើងនឹងល្បួងពិសោធពួកអ្នកដោយការភ័យខ្លាច ដោយការអត់ឃ្លាន ។»

(تفسير العياشي 1: 125 / 68)

وَ عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَلَتَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ أَيُّ بِالْجَنَّةِ وَ الْمَغْفِرَةِ"». (مصباح الشريعة: 186)**

អាល្ល-ស្វ៊ីឌ្រីក្តី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៥៥] ចូរអ្នកផ្សាយដំណឹងល្អ ដល់បណ្តាអ្នកអត់ផ្គត់ ។ ពោលគឺឋានសួគ៌និងការលើកលែងទោស ។» (186: مصباح الشريعة)

﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ حَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾﴾

១៥៨. [ភ្នំតូចទាំងពីរ] ស្វ៊ីហ្វានិងម៉ារវ៉ាស្តុជាវិគី (គឺពិធី) ដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានតែងតាំង ។ អ្នកណា មួយទៅបំពេញពិធីបូជនីយេសចរណ៍ (គឺពិធីហ្វាច្ត) ឯព្រះមហាគ្រឹះ (គឺកាក្តុបាស្ត) ឬបំពេញ ពិធីអ៊ឹមវ៉េត្តី នឹងពុំមានកំហុសលើខ្លួនគេឡើយបើគេដើរទៅដើរមករវាងទាំងពីរនេះ (គឺដើររវាង ស្វ៊ីហ្វានិងម៉ារវ៉ាស្តុប្រាំពីរដង) ។ នរណាធ្វើអំពើល្អដោយស្ម័គ្រចិត្ត[នៅលើមាតិកាអស់ឡោះហ្ន៎] អស់ឡោះហ្ន៎ដឹងគុណ ព្រះអង្គទ្រង់ញ្ញាណសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៥៨

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ وَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ عَنِ الْفَضْلِ بْنِ شَاذَانَ جَمِيعًا عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمْرٍاءَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ «إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) أَقَامَ بِالْمَدِينَةِ عَشْرَ سِنِينَ لَمْ يَحْجَّ ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ

9/10 ប្រាំស្តុច ២ - ២ ប្រាំស្តុច

عَزَّ وَجَلَّ عَلَيْهِ وَ أَدْنَى فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ فَأَمَرَ الْمُؤَدِّبِينَ أَنْ يُؤَدِّبُوا بِأَعْلَى
أَصْوَاتِهِمْ بِأَنْ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) يَخُجُّ فِي عَامِهِ هَذَا فَعَلِمَ بِهِ مَنْ حَضَرَ الْمَدِينَةَ وَ أَهْلَ الْعَوَالِي وَ الْأَعْرَابِ وَ اجْتَمَعُوا
لِحَجِّ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) وَ إِنَّمَا كَانُوا تَابِعِينَ يَنْظُرُونَ مَا يُؤْمَرُونَ وَ يَتَّبِعُونَ أَوْ يَصْنَعُ شَيْئًا فَيَصْنَعُونَهُ

មូហាំម៉ាដូ ប៊ីន យ៉ាក្វុតូប... ទទួលបានមកពី មូហាំរីយ៉ាស៊ូ ប៊ីន អាម៉ារដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ
អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានរចនៈថា៖ "រ៉េស៊ីលុលឡោះហ្គ័រ^{صلى الله عليه وآله} បានរស់នៅឯម៉ាឌីណាស៊ូដប់ឆ្នាំ
ដោយពុំបានបំពេញពិធីហ្គាច្រទេ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{صلى الله عليه وآله} បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [២២:២៧] ចូរអ្នកប្រកាសហៅ
មនុស្សទាំងឡាយឲ្យមកបំពេញពិធីហ្គាច្រ ។ ពួកគេនឹងមករកអ្នកដោយដើរ ឬដោយជិះសត្វស្តុមណា
មួយស្តាប់មកពីគ្រប់ទិសទីឆ្ងាយ ។ ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} ក៏បានឲ្យអ្នកប្រកាសហៅដោយសម្លេងខ្លាំងៗថា
រ៉េស៊ីលុលឡោះហ្គ័រ^{صلى الله عليه وآله} នឹងបំពេញពិធីហ្គាច្រឆ្នាំនេះ ។ ដូច្នេះប្រជារាស្ត្រនៅក្នុងនគរម៉ាឌីណាស៊ូ ពួកអាល់-
អាវ៉ាលី(العوالي) ពួកអាក្វុរ៉បបានដឹងដំណឹងនេះ ។ ពួកគេក៏បានប្រជុំគ្នាអំពីរឿងពិធីហ្គាច្ររបស់
រ៉េស៊ីលុលឡោះហ្គ័រ^{صلى الله عليه وآله} ។ ពួកគេជាអ្នកតាមដែលរង់ចាំមើលថាតើព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} បញ្ជាឲ្យពួកគេធ្វើខ្លះ ពួក
គេនឹងតាមព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} ឬពេលណាព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} ធ្វើអ្វីមួយ ពេលនោះពួកគេនឹងធ្វើដូចព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} ដែរ ។"

فَخَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) فِي أَرْبَعِ بَقِيَرٍ مِنْ ذِي الْقَعْدَةِ فَلَمَّا انْتَهَى إِلَى ذِي الْحَلِيفَةِ رَأَتْ الشَّمْسُ فَأَعْتَسَلَ ثُمَّ
خَرَجَ حَتَّى أَتَى الْمَسْجِدَ الَّذِي عِنْدَ الشَّجَرَةِ فَصَلَّى فِيهِ الظُّهْرَ وَ عَزَمَ بِالْحَجِّ مُفْرَدًا وَ خَرَجَ حَتَّى انْتَهَى إِلَى الْبَيْدَاءِ عِنْدَ الْمَيْلِ
الْأَوَّلِ فَصُفِّ لَهُ سِمَاطَانِ فَلَبَّى بِالْحَجِّ مُفْرَدًا وَ سَاقَ الْهُدْيَ سِتًّا وَ سِتِّينَ أَوْ أَرْبَعًا وَ سِتِّينَ حَتَّى انْتَهَى إِلَى مَكَّةَ فِي سَلْخِ أَرْبَعٍ مِنْ
ذِي الْحِجَّةِ فَطَافَ بِالْبَيْتِ سَبْعَةَ أَشْوَاطٍ ثُمَّ صَلَّى رَكَعَتَيْنِ حَلَفَ مَقَامَ إِبْرَاهِيمَ (عليه السلام)

រ៉េស៊ីលុលឡោះហ្គ័រ^{صلى الله عليه وآله} ចេញដំណើរក្នុងអំឡុងពេលបួនថ្ងៃចុងខែស៊ុល-កូក្វ៉ាស៊ូ ។ លុះព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} បាន
មកដល់ ស៊ី អាល់-ហ្គាលីហ្គាស៊ូ ថ្ងៃមិនទាន់លិចទេ ។ ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} បានជម្រះព្រះកាយហើយបានទៅ
កាន់ម៉ាស៊ូយ៉ូដូមួយដែលមានដើមឈើមួយដើម ។ ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} បានស្លៀកខ្នងអាល់-ស្វីហ្គ្វីរនៅក្នុង
ម៉ាស៊ូយ៉ូនោះ ហើយតាំងបំណងបំពេញពិធីហ្គាច្រម្នាក់ឯង ។ រួចហើយព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} ចាកចេញលុះបាន
ទៅដល់អាល់-បៃដ្វាអ៊ូក្នុងដំណាក់ផ្លូវដំបូង ។ មនុស្សឈរជាពីរជួរ ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} បំបំពេញពិធីហ្គាច្រម្នាក់
ឯង ។ ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} កៀងហ្វូងសត្វសម្រាប់ពលិកម្មដែលមានចំនួនហុកសិបប្រាំមួយឬហុកសិបបួនក្បាល
លុះបានទៅដល់ម៉ាកកាស៊ូក្នុងអំឡុងពេលបួនថ្ងៃដំបូងខែស៊ុល-ហ្គីច្រយ៉ាស៊ូ ។ ព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} បានដើរឆ្វេង
ព្រះមហាគ្រឹះប្រាំពីរជុំ ហើយបំពេញស្លៀកខ្នងពីរកំអុតក្រោយ ម៉ាកូម អ៊ីបរ៉ូហ្គីម^{الكحلبي} ។"

ثُمَّ عَادَ إِلَى الْحَجْرِ فَاسْتَلَمَهُ وَ قَدْ كَانَ اسْتَلَمَهُ فِي أَوَّلِ طَوَافِهِ ثُمَّ قَالَ : إِنَّ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَأَبْدَأُ بِمَا بَدَأَ اللَّهُ تَعَالَى
بِهِ وَ إِنَّ الْمُسْلِمِينَ كَانُوا يَطْفُونَ أَنْ السَّعْيَ بَيْنَ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةَ شَيْءٌ صَنَعَهُ الْمُشْرِكُونَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ : إِنَّ الصَّفَا وَ
الْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا .

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} បានត្រឡប់មកឯអាល់-ហ្គាហ្គ្វា (الحجر) បានចាប់ផ្តើមនោះក្នុងជុំទីមួយ ពេលដើរ
ឆ្វេង ។ ហើយព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} មានព្រះរចនៈថា៖ "អាល់-ស្វីហ្គា និង អាល់-ម៉ារវ៉ាស៊ូជាព្រះរាជពិធីរបស់
អល់ឡោះហ្គ័រ^{صلى الله عليه وآله} ។ ដូច្នេះចូរចាប់ផ្តើមដោយអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គ័រ^{صلى الله عليه وآله} ចាប់ផ្តើម ។ ពួកមុស្លីមតែងតែគិតថា

អាល់-សាអ៊ីត្រង់ចន្លោះអាល់-ស្វ័ហ្វានិងអាល់-ម៉ារវ៉ាស៊ុដាពិធីមួយដែលពួកពហុទេពនិយមធ្លាប់តែធ្វើ ។
អល់ឡោះហ្គ័ត៍ក៏បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [២:១៥៨] ស្វ័ហ្វានិងម៉ារវ៉ាស៊ុដាពិធី (គឺពិធី) ដែលអល់ឡោះហ្គ័ត៍បាន
តែងតាំង ។ អ្នកណាមួយទៅបំពេញពិធីបូជនីយេសចរណ៍ (គឺពិធីហ្គាច្រ) ឯព្រះមហាក្រិះ (គឺកាក្កុបាស្ម) ឬ
បំពេញពិធីអ៊ីមរ៉េ:តួ នឹងពុំមានកំហុសលើខ្លួនគេឡើយបើគេដើរទៅដើរមកវាងទាំងពីរនេះ ។

ثُمَّ آتَى الصَّفَا فَصَعِدَ عَلَيْهِ وَاسْتَقْبَلَ الرُّكْنَ اليماني فَحَمِدَ اللَّهَ وَ أَتَى عَلَيْهِ وَ دَعَا مُقَدَّارَ مَا يُقْرَأُ سُورَةُ الْبَقَرَةِ مُتَرَسِّلاً ثُمَّ انْحَدَرَ إِلَى
الْمُرْوَةِ فَوَقَفَ عَلَيْهَا كَمَا وَقَفَ عَلَى الصَّفَا ثُمَّ انْحَدَرَ وَ عَادَ إِلَى الصَّفَا فَوَقَفَ عَلَيْهَا ثُمَّ انْحَدَرَ إِلَى الْمُرْوَةِ حَتَّى فَرَغَ مِنْ سَعْيِهِ .

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មកឡើងអាល់-ស្វ័ហ្វា បែរទៅរកអាល់-រុកន៍ អាល់-យ៉ាម៉ានី ។ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បាន
គោរពសក្ការៈអល់ឡោះហ្គ័ត៍ លើកតម្កើងព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ហើយសូត្រសូរ៉េហ៍:តួអាល់-បាក្វីរ៉េ:តួតាមសម្រួល
ដោយមិនបង្ខំ ។ រួចហើយព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចុះមកឯអាល់-ម៉ារវ៉ាស៊ុហើយបានឈប់នៅទីនេះដូចព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم
បានឈប់នៅឯអាល់-ស្វ័ហ្វាដែរ ។ រួចហើយព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចុះមកឯអាល់-ស្វ័ហ្វារិញ ហើយបានឈប់នៅទី
នេះ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចុះមកឯអាល់-ម៉ារវ៉ាស៊ុ លុះបានចប់ពិធីសាអ៊ីរបស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم (គឺធ្វើបែប
នេះប្រាំពីដង) ។

فَلَمَّا فَرَغَ مِنْ سَعْيِهِ وَ هُوَ عَلَى الْمُرْوَةِ أَقْبَلَ عَلَى النَّاسِ بِوَجْهِهِ فَحَمِدَ اللَّهَ وَ أَتَى عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ إِنَّ هَذَا جَبْرَيْلُ وَ أَوْمَأَ بِيَدِهِ إِلَى
خَلْفِهِ بِأَمْرِي أَنْ أَمَرَ مَنْ لَمْ يَسْقُ هَدْيًا أَنْ يُجَلَّ وَ لَوْ اسْتَقْبَلْتُ مِنْ أَمْرِي مَا اسْتَدْبَرْتُ لَصَنَعْتُ مِثْلَ مَا أَمَرْتُكُمْ وَ لَكِنِّي سَمِعْتُ
الْهُدْيَ وَ لَا يَنْبَغِي لِسَائِقِ الْهُدْيِ أَنْ يُجَلَّ حَتَّى يَبْلُغَ الْهُدْيَ مَحَلَّهُ .

លុះចប់ពិធីសាអ៊ី ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នៅឯអាល់-ម៉ារវ៉ាស៊ុ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានបែរទៅរកមនុស្ស ។ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បាន
គោរពសក្ការៈអល់ឡោះហ្គ័ត៍ លើកតម្កើងព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "យ្យ្យបរអ៊ីល عليه السلام ដែល
នៅទីនេះ" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចង្អុលទៅក្រោយខ្នងព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم "បានបញ្ជាឲ្យខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បញ្ជាបុគ្គលណាដែលពុំមាន
សត្វសម្រាប់ពលិកម្មទេនោះ ឲ្យបុគ្គលនោះស្លៀកពាក់ (ចេញពីអ៊ិះហ្គ័រម) ។ ក្នុងពេលអនាគតខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នឹង
មិនធ្វើបែបនេះទេ តែខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم នឹងធ្វើស្រដៀងអ្វីដែលខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បញ្ជាឲ្យអស់លោកធ្វើ ។ តែខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បាននាំសត្វ
ពលិកម្មមក ។ ដរាបណាសត្វពលិកម្មមិនបានទៅដល់កន្លែងវាទេ ដរាបនោះបុគ្គលដែលមានសត្វ
ពលិកម្មមិនទទួលបាននូវផលទេបើបុគ្គលនោះស្លៀកពាក់វិញ (ពោលគឺ ឲ្យគ្រងអ៊ិះហ្គ័រមទាល់តែសត្វ
ពលិកម្មបានទៅដល់កន្លែងធ្វើពលិកម្ម) ។"

قَالَ «فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ لَنُخْرِجَنَّ حُجَّاجًا وَ رُءُوسَنَا وَ شُعُورُنَا نَقْطُرُ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) أَمَا إِنَّكَ لَنْ
تُؤْمِنَ بِهَذَا أَبَدًا فَقَالَ لَهُ سُرَاقَةُ بْنُ مَالِكِ بْنِ جُعْشِمِ الْكِنَانِيِّ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَلِمْنَا دِينَنَا كَأَنَّا حُلِقْنَا الْيَوْمَ فَهَذَا الَّذِي أَمَرْتَنَا بِهِ
لِعَامِنَا هَذَا أَمْ لِمَا يَسْتَقْبَلُ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) بَلْ هُوَ لِلْأَبَدِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ شَبَّكَ أَصَابِعَهُ وَ قَالَ:
«دَخَلَتِ الْعُمْرَةُ فِي الْحَجِّ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ» .

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ "បុរសម្នាក់បានទូលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ថា៖ "គេបានធ្វើឲ្យយើងទៅជាអ្នកបំពេញ
ពិធីហ្គាច្រ ។ យើងដឹងខ្លួនថាហាក់ដូចជាមានគេទាញក្បាលយើង ។" រីស្វីលុលឡោះហ្គ័ត៍ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះ

វចនៈប្រាប់បុរសនោះថា៖ "តែលោកនឹងមិនជឿរឿងនេះជាដាច់ខាត!" សារកោះត្តិ បឺន ម៉ាលិក បឺន យ៉ាកុំស្យា អាល-គីណានីបានទូលថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}អើយ អស់ទូលព្រះបង្គំបានសិក្សាសាសនារបស់អស់ទូលព្រះបង្គំហើយ ហាក់ដូចជាអស់ទូលព្រះបង្គំត្រូវបង្កើតឡើងក្នុងថ្ងៃនេះ ។ អ្វីដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}បញ្ជាឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំធ្វើនោះ សម្រាប់តែឆ្នាំនេះឬសម្រាប់ពេលអនាគត(ដែរ)?" វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}បានប្រាប់គាត់ថា៖ "សម្រាប់រហូតតរៀងទៅ លុះដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" រួចហើយ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}រឹតម្រាមដៃហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្វីមរោះត្តិត្រូវរាប់បញ្ចូលក្នុងពិធីហ្វាត្វាហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (الكافي 4 / 245 : 22:27)

ابْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ جَابِرٍ، وَ عَبْدِ الْكَرِيمِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ بْنِ أَبِي الدَّيْلَمِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «سُمِّيَ الصَّفَا صَفَاً، لِأَنَّ الْمُصْطَفَى آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هَبَطَ عَلَيْهِ، فَقُطِعَ لِلْجَبَلِ اسْمٌ مِنْ اسْمِ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى آدَمَ وَ نُوحاً وَ آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ" وَ هَبَطَتْ حَوَاءُ عَلَى الْمَرْوَةِ، وَ إِنَّمَا سُمِّيَتْ الْمَرْوَةُ، لِأَنَّ الْمَرْأَةَ هَبَطَتْ عَلَيْهَا، فَقُطِعَ لِلْجَبَلِ اسْمٌ مِنْ اسْمِ الْمَرْأَةِ». (علل الشرائع: 1/431)**

[...] អាប់ខុល ហ្វាមីដូ បឺន អាច្ចី អាល-ដៃឡាបានតំណាលតមកពីអាច្ចី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}ដែលមានវចនៈថា៖ «គេហៅស្នំហ្វាមីដូហ្វាមីដូព្រោះគេបានជ្រើសរើស (គឺ មុស្តាហ្វា) មកលើភ្នំនេះ ។ ដូច្នេះឈ្មោះភ្នំនេះមកពីឈ្មោះរបស់អាដាំ^{عليه السلام} ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣:៣៣] ពិតណាស់អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}បានជ្រើសរើសអាដាំ នុះហ្ន៎ បណ្តាកូនទៅរបស់អ៊ុបហ្ន៎^{عليه السلام}និងបណ្តាកូនទៅរបស់អ៊ុមរេនលើប្រជានិករទាំងឡាយ ។ ហ្វាវ៉ាអ៊ុចុះមកលើអាល-ម៉ារវ៉ាស្ត ។ គេហៅភ្នំនេះថាម៉ារវ៉ាស្ត ព្រោះត្រី (المراة) ចុះមកលើភ្នំនេះ ។ ដូច្នេះឈ្មោះភ្នំនេះមកពីឈ្មោះអាល-ម៉ារវ៉ាស្ត (គឺនារី, ត្រី) ។» (علل الشرائع: 1 / 431)

وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَرِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَمَّا خَلَّفَ إِسْمَاعِيلَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِمَكَّةَ عَطَشَ الصَّيِّ، وَ كَانَ فِيهَا بَيْنَ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةِ شَجْرٌ، فَخَرَجَتْ أُمُّهُ حَتَّى قَامَتْ عَلَى الصَّفَا، فَقَالَتْ: هَلْ بِالْوَادِي مِنْ أُنَيْسٍ؟ فَلَمْ يُجِبْهَا أَحَدٌ، فَصَنَعَتْ حَتَّى انْتَهَتْ إِلَى الْمَرْوَةِ، فَقَالَتْ: هَلْ بِالْوَادِي مِنْ أُنَيْسٍ؟ فَلَمْ يُجِبْهَا أَحَدٌ، ثُمَّ رَجَعَتْ إِلَى الصَّفَا، فَقَالَتْ كَذَلِكَ حَتَّى صَنَعَتْ ذَلِكَ سَبْعًا، فَأَجْرَى اللَّهُ ذَلِكَ سَنَةً.

[...] មូអារវ៉ាស្ត បឺន អ៊ុមរេនបានតំណាលតមកពីអាច្ចី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}ដែលមានវចនៈថា៖ «កាលអ៊ុបហ្ន៎^{عليه السلام}បានទុកអ៊ុសម៉ាអ៊ុលនៅឯផ្ទះនៅម៉ាកកាស្ត ក្មេងនេះស្រេកទឹក ។ ចន្លោះអាល-ស្នំហ្វាមីដូនិងអាល-ម៉ារវ៉ាស្តមានដើមឈើមួយ ។ មាតាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه}បានទៅឡើងលើភ្នំអាល-ស្នំហ្វាមីដូហើយសួរថា៖ "តើមានអ្នកសប្បុរសនៅច្រកនេះទេ?" តែមិនមានអ្នកណាឆ្លើយតបវិញទេ ។ ព្រះនាងក៏បានដើរទៅមុខទៀតលុះដល់ភ្នំអាល-ម៉ារវ៉ាស្ត ព្រះនាងបានសួរថា៖ "តើមានអ្នកសប្បុរសនៅច្រកនេះទេ?" មិនមានអ្នកណាឆ្លើយតបទេ ។ ព្រះនាងក៏បានត្រឡប់ទៅអាល-ស្នំហ្វាមីដូវិញ បានសួរដូចមុនទាល់តែគ្រប់ប្រាំពីរដង ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}ក៏បានទុកព្រឹត្តិការណ៍នេះជាស្វិណាស្ត (គឺទំនៀម) ។

فَأَتَاهَا جِبْرِيْلُ، فَقَالَ لَهَا: مَنْ أَنْتِ؟ فَقَالَتْ: أَنَا أُمُّ وَلَدِ إِبْرَاهِيمَ، فَقَالَ لَهَا: إِلَى مَنْ وَكَلْتُمْ؟ فَقَالَتْ: أَمَا إِذَا قُلْتَ ذَلِكَ، فَقَدْ قُلْتَ لَهُ حَيْثُ أَرَادَ الذَّهَابَ: يَا إِبْرَاهِيمُ، إِلَى مَنْ تَكَلَّمْنَا؟ فَقَالَ: إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، فَقَالَ جِبْرِيْلُ: لَقَدْ وَكَلْتُمْ إِلَى كَافٍ.

យ៉ូបរអ៊ីលបានមកជួបព្រះនាង សូរព្រះនាងថា: "នាងជាអ្នកណា?" ព្រះនាងបានថា: "ខ្ញុំជាមាតារបស់កូនប្រុសរបស់អ៊ីបរហ៊ីម" ។ យ៉ូបរអ៊ីលក៏បានប្រាប់ព្រះនាងថា: "តើព្រះអង្គធ្វើពួកអ្នកទុកជាមួយអ្នកណា?" ព្រះនាងបានថា: "ខ្ញុំជាអ្នកថា ។ ខ្ញុំបានសូរព្រះអង្គកាលព្រះអង្គគិតទុកយើងនៅគ្រងនេះថា: "តើព្រះអង្គធ្វើយើងទុកជាមួយអ្នកណា?" ព្រះអង្គមានវចនៈថា: "ធ្វើទុកជាមួយអល់ឡោះហ្ន៎" ។" យ៉ូបរអ៊ីលបានថា: "ព្រះអង្គបានធ្វើពួកអ្នកទុកជាមួយបុគ្គលដែលគ្រប់គ្រាន់ណាស់"។»

قَالَ: «وَ كَانَ النَّاسُ يَتَجَنَّبُونَ الْمَمَرَّ بِمَكَّةَ لِمَكَانِ الْمَاءِ، فَفَحَصَ الصَّيِّ بِرِجْلِهِ فَنَبَعَتْ زَمْزَمُ، وَ رَجَعَتْ مِنَ الْمَرْوَةِ إِلَى الصَّيِّ وَ قَدْ نَبَعَ الْمَاءُ، فَأَقْبَلَتْ تَجْمَعُ التُّرَابَ حَوْلَهُ مَخَافَةَ أَنْ يَسِيحَ الْمَاءُ، وَ لَوْ تَرَكْتَهُ لَكَانَ سَيْحًا».

អ៊ីម៉ាមានវចនៈថា: «មនុស្សតែងតែចៀសវាងដើរតាមច្រកម៉ាកកាសូទៅរកទឹក ។ ក្មេងប្រុស (គឺអ៊ីសម៉ាអ៊ីល) តន្ត្រីជើងលើដី ទឹកស្ងាស្ងាមកបានហូរចេញមក ។ ព្រះនាងបានត្រឡប់ពីអាល់-ម៉ារវ៉ាសូមករកកូនវិញក៏បានឃើញទឹកហូរចេញមក ។ ព្រះនាងបានប្រមូលដីខ្សាច់ជុំវិញទឹកនេះក្រែងលោវាស្ងួតអស់ ។ ទោះបីព្រះនាងលែងទឹកនោះក៏ទឹកនោះមិនរឹងដែរ ។»

قَالَ: «فَلَمَّا رَأَتْهُ الطَّيْرُ حَلَقَتْ عَلَيْهِ - قَالَ - : فَمَرَّ رَكْبٌ مِنَ الْيَمَنِ، فَلَمَّا رَأَوْا الطَّيْرَ حَلَقَتْ عَلَيْهِ، قَالُوا: مَا حَلَقَتْ إِلَّا عَلَى الْمَاءِ، فَأَتَوْهُمْ لِيَسْتَفْتُوهُمْ فَسَفَّوهُمْ مِنَ الْمَاءِ، وَ أَطْعَمَهُمُ الرُّكْبُ مِنَ الطَّعَامِ، وَ أَجْرَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَهُمْ بِذَلِكَ رِزْقًا، فَكَانَ الرُّكْبُ يَمُرُّ بِمَكَّةَ فَيَطْعَمُونَهُمْ مِنَ الطَّعَامِ، وَ يَسْفُونَهُمْ مِنَ الْمَاءِ».

អ៊ីម៉ាមានវចនៈថា: «ពេលពួកសត្វស្លាបបានឃើញទឹកនេះ ក៏បានហើរឆ្ពោះមករកទឹកនេះ ។ ពួកអ្នកជិះជំនិះក៏បានកាត់តាមនេះពេលបានឃើញសត្វស្លាបចោមទឹកនេះ ។ ពួកគេបានថា: "ពួកសត្វមិនចោមអ្វីក្រៅពីចោមទឹកទេ ។" ដូច្នេះពួកគេក៏បានមករកពួកគេដើម្បីបំបាត់អាការស្រែកទឹក ។ ពួកគេក៏បានឲ្យទឹកពួកគេនោះផឹក ។ ពួកអ្នកជិះជំនិះក៏ផ្តល់ឲ្យពួកគេនូវស្បៀងអាហារ ។ អល់ឡោះហ្ន៎បានធ្វើឲ្យវាទៅគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតពួកគេ ។ ពួកអ្នកជិះជំនិះតែងតែកាត់តាមម៉ាកកាសូ ផ្តល់ស្បៀងដល់ពួកគេ ហើយពួកគេផ្តល់ទឹកដល់ពួកគេនោះ ។» (1 / 432) (علل الشرائع: 1 / 432)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ حُكَيْمٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ الصَّيْرِيِّ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، قَالَ: سُئِلَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنِ السَّعِيِّ بَيْنَ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةِ فَرِيضَةٌ أَمْ سُنَّةٌ؟ فَقَالَ: «فَرِيضَةٌ».

[...] អាល់-ហ្វាសាស ប៊ិន អ៊ាលី អាល់-ស្វយរហ៊ីបានតំណាលតមកពីមិត្តយើងម្នាក់ដែលបានតំណាលថា គេបានសួរអាធិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎អំពីអាល់-សាអ៊ីរវាងអាល់-ស្វ័ហ្វានិងអាល់-ម៉ារវ៉ាសូថាតើជា

ហ្វារខ្លួនជាស្វីណាត្ត? ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «ជាហ្វារខ្លួន (គឺចាំបាច់) ។»

فُلْتُ: أَوْ لَيْسَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا؟ قَالَ: «كَانَ ذَلِكَ فِي عُمْرَةِ الْقَضَاءِ، إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) شَرَطَ عَلَيْهِمْ أَنْ يَرْفَعُوا الْأَصْنَامَ مِنَ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةِ، فَتَشَاغَلَ رَجُلٌ وَ تَرَكَ السَّعْيَ حَتَّى انْقَضَتِ الْأَيَّامُ، وَ أُعِيدَتِ الْأَصْنَامُ، فَجَاءُوا إِلَيْهِ، فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ فَلَانًا لَمْ يَسْعَ بَيْنَ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةِ، وَ قَدْ أُعِيدَتِ الْأَصْنَامُ؟ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا [أَيَّ وَ عَلَيْهِمَا الْأَصْنَامُ]».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ «អល់ឡោះហ្វារខ្លួនមិនមានព្រះបន្ទូលទេថា៖ [២:១៥៨] ពុំមានកំហុសលើខ្លួនគេឡើយបើគេដើរទៅដើរមករវាងទាំងពីរនេះ?» ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «នេះនៅក្នុងពេលបំពេញអ្វីមកដល់អាល័យ-ក្លីដ្ឋីអ្នក ។ រីស្វីលុលឡោះហ្វារខ្លួន صلوات الله عليه وآله បានដាក់លក្ខខណ្ឌលើពួកគេឲ្យពួកគេយករូបបដិមាចេញពីអាល័យ-ស្វីហ្វានិងអាល័យ-ម៉ារវ៉ាស្ត ដែលធ្វើឲ្យមនុស្សគេចធ្វើសាមី ។ បុរសម្នាក់រលំពេកទាល់តែហួសថ្ងៃធ្វើសាមីគេក៏បានយករូបបដិមាមកដាក់វិញ ។ ដូច្នេះគេបានទៅប្រាប់រីស្វីលុលឡោះហ្វារខ្លួន صلوات الله عليه وآله ថា៖

"រីស្វីលុលឡោះហ្វារខ្លួន អ្នកនេះមួយមិនបានធ្វើសាមីរវាងអាល័យ-ស្វីហ្វានិងម៉ារវ៉ាស្តទេ ហើយគេបានយករូបបដិមាមកដាក់វិញហើយ?" ដូច្នេះអល់ឡោះហ្វារខ្លួនបានបើកឲ្យដឹងថា៖ [២:១៥៨] ពុំមានកំហុសលើខ្លួនគេឡើយបើគេដើរទៅដើរមករវាងទាំងពីរនេះ ពោលគឺ ទោះបីមានរូបបដិមានៅលើភ្នំទាំងពីរនេះក៏ដោយ ។» (الكافي 4 : 435 / 8)

عنه: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ شاذَانَ، جَمِيعًا، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثِ حَجِّ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) - : «أَنَّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بَعَدَ مَا طَافَ بِالْبَيْتِ وَ صَلَّى رُكْعَتَيْهِ، قَالَ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): إِنَّ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ، فَابْتَدَأَ بِمَا بَدَأَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بِهِ، وَ إِنَّ الْمُسْلِمِينَ كَانُوا يَطَّوِّفُونَ أَنْ السَّعْيَ بَيْنَ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةِ شَيْءٌ صَنَعَهُ الْمُشْرِكُونَ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: "إِنَّ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا"» . (الكافي 4 : 4 / 245)**

មហុរីយ៉ាស្ត ប៊ិន អុម៉ារបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អុប៊ុលឡោះហ្វារខ្លួន صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីហ្វារខ្លួនស្វីហ្វានិងអាល័យ-ម៉ារវ៉ាស្ត កាលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈ ក្រោយពីបានដើរឆ្ងល់ព្រះមហាគ្រឹះ បានស្នៀតភ្នំពីររីកអុត្តហើយ ថា៖ «អាល័យ-ស្វីហ្វានិងអាល័យ-ម៉ារវ៉ាស្តជាបែបបទពីរបស់អល់ឡោះហ្វារខ្លួន ដូច្នេះចូរចាប់ផ្តើមដោយអ្វីដែលអល់ឡោះហ្វារខ្លួនបានចាប់ផ្តើម ។ ពួកមុស្លីមតែងតែគិតថាសាមីរវាងអាល័យ-ស្វីហ្វានិងអាល័យ-ម៉ារវ៉ាស្តជាទង្វើមួយរបស់ពួកពហុទេពនិយម ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្វារខ្លួនបានបើកឲ្យដឹងថា៖ [២:១៥៨] ស្វីហ្វានិងម៉ារវ៉ាស្តជាវិធី (គឺពិធី) ដែលអល់ឡោះហ្វារខ្លួនបានតែងតាំង ។ អ្នកណាមួយទៅបំពេញពិធីបូជនីយេសចរណ៍ (គឺពិធីហ្វារខ្លួន) ឬបំពេញពិធីអ្វីមកដល់អាល័យ-ស្វីហ្វានិងម៉ារវ៉ាស្ត កំហុសលើខ្លួនគេឡើយបើគេដើរទៅដើរមករវាងទាំងពីរនេះ ។» (الكافي 4 : 435 / 8)

الشَّيْخُ فِي (التَّهْذِيبِ): بِإِسْنَادِهِ عَنْ مُوسَى بْنِ الْقَاسِمِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَمَّادٍ، عَنِ الْحَلْبِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ الْمَرْأَةِ تَطَّوَّفُ بَيْنَ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةِ وَ هِيَ حَائِضٌ؟ قَالَ: «لَا، لِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: "إِنَّ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ"» . (التَّهْذِيبِ 394 / 1373 : 5)**

[...] អាល់-ហ្គាល់ប៊ីបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីនារីដែលដើររវាងអាល់-ស្វ័ហ្វានិងអាល់-ម៉ារវ៉ាស្តុពេលនាងមិនស្អាត ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ទេ (គឺនារីមិនគប្បីធ្វើទេ) ព្រោះអល់ឡោះហ្វី ^{عليه} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៥៨] ស្វ័ហ្វានិងម៉ារវ៉ាស្តុជាវីតិ (គឺពិធី) ដែលអល់ឡោះហ្វីបានតែងតាំង ។» (التنزيه 5 : 1373 / 394)

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعِينُونَ ﴿١٥٩﴾

១៥៩. ពិតណាស់ពួកដែលលាក់ភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់ និងមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំដែលយើងបានបើកឲ្យដឹងបន្ទាប់ពីយើងបានបំភ្លឺវាឲ្យហើយ (គឺភ័ស្តុតាងនិងមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំ) សម្រាប់បណ្តាមនុស្សនៅក្នុងគម្ពីរ ជនទាំងនេះគឺជនដែលអល់ឡោះហ្វីដាក់បណ្តាសា ហើយបណ្តាអ្នកដាក់បណ្តាសាដាក់បណ្តាសាពួកគេ[ដែរ] ។

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنَّا فَاُولَٰئِكَ أَثُوبٌ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾

១៦០. លើកលែងតែអ្នកណាដែលស្មារលាក់ហុសនិងកែខ្លួន ហើយបង្ហាញឲ្យឃើញច្បាស់[នូវសេចក្តីពិត] ។ ពួកនោះគឺពួកដែលអញនឹងអត់ឱនឲ្យ ព្រោះអញគឺអ្នកទទួលការសូមស្មារលាក់ហុស[ពីអ្នកប្រព្រឹត្តអំពើបាប] អញគឺអ្នកមានមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តុ ១៥៩-១៦០

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَمَّنْ ذَكَرَهُ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): « إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ فِي عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ». (تفسير العيَّاشي 136 / 71 : 1)**

អាល់-អែយ៉ាស្តុបានតំណាលតមកពីអ៊ីបន្ទូ អាហ្វិ អ៊ូមែរ តមកពីម្នាក់ដែលបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ «[២:១៥៩] ពួកដែលលាក់ភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់និងមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំដែលយើងបានបើកឲ្យដឹង [ភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់និងមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំដែលស្តី] អំពីអុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។» (تفسير العيَّاشي 136 / 71 : 1)

عَنْ حُمُرَانَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: "إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ" «بِعَنِي بِدَلِّكَ نَحْنُ، وَ اللَّهُ الْمُسْتَعَانُ». (تفسير العيَّاشي 137 / 71 : 1)**

ហ្គារ៉ុនបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ យ៉ុក្តុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី ^{عليه} [២:១៥៩] ពិតណាស់ពួកដែលលាក់ភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់និងមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំដែលយើងបានបើកឲ្យដឹង បន្ទាប់ពីយើងបានបំភ្លឺវាឲ្យហើយ (គឺភ័ស្តុតាងនិងមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំ) សម្រាប់បណ្តាមនុស្សនៅក្នុងគម្ពីរ ថា៖

(تفسير العياشي 1: 137 / 71) «នេះមានន័យថាយើង عليه السلام 1 អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ ជាអ្នកជួយគាំទ្រ 1»

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَوْلُهُ عَزَّ وَجَلَّ: « إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ » مِنْ صِفَةِ مُحَمَّدٍ وَ صِفَةِ عَلِيِّ وَ حَلِيَّتِهِ « وَ الْهُدَى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ » [قَالَ:] وَ الَّذِي أَنْزَلْنَاهُ مِنْ [بَعْدِ] الْهُدَى، هُوَ مَا أَظْهَرْنَاهُ مِنَ الْآيَاتِ عَلَى فَضْلِهِمْ وَ مَحَلِّهِمْ.

អ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាណន៍-អ៊ុស្ការី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ [២:១៥៩] ពិតណាស់ពួកដែលលាក់ភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់ គឺគុណសម្បត្តិរបស់មូហាំម៉ាដ្យ عليه السلام និងគុណសម្បត្តិរបស់អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام និងលក្ខណៈពិសេសរបស់ព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام និងមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំដែលយើងបានបើកឲ្យដឹងបន្ទាប់ពីយើងបានបំភ្លឺរូចហើយសម្រាប់បណ្តាមនុស្សនៅក្នុងគម្ពីរ អ្វីដែលត្រូវបើកឲ្យដឹងបន្ទាប់ពីនោះគឺមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំ 1 នេះគឺសញ្ញានៃបារមីនិងឋានៈរបស់អ្នកទាំងពីរ عليهم السلام ដែលយើងបានបង្ហាញឲ្យឃើញច្បាស់ 1

كَالْعَمَامَةِ الَّتِي كَانَتْ تُظَلُّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِي أَسْفَارِهِ، وَ الْمِيَاهِ الْأَجَاجَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْدُبُ فِي الْأَبَارِ وَ الْمَوَارِدِ بِصَافِهِ وَ الْأَشْجَارِ الَّتِي كَانَتْ تَتَهَدَّلُ ثَمَارُهَا بِبُزُولِهِ تَحْتَهَا وَ الْعَاهَاتِ الَّتِي كَانَتْ تَزُولُ عَمَّنْ يَمْسُحُ يَدَهُ عَلَيْهِ أَوْ يَنْفُثُ بُصَافَهُ فِيهَا.

ដូចជាពពកដែលបានបាំងម្លប់ឲ្យវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ធ្វើដំណើរ ដូចជាទឹកអណ្តូងប្រៃទៅជាសាបដោយសារទឹកមាត់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដូចជាដើមឈើបន្ទាបផ្លែមកឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អង្គុយក្រោមនោះ ដូចជាពិការភាពរលាយបាត់អស់ពេលប៉ះដោយដៃព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឬដោយទឹកមាត់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាដើម 1

وَ كَالْآيَاتِ الَّتِي ظَهَرَتْ عَلَى عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ مِنْ تَسْلِيمِ الْجِبَالِ وَ الصُّخُورِ وَ الْأَشْجَارِ قَائِلَةً: « يَا وَلِيَّ اللَّهِ، وَ يَا خَلِيفَةَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ » وَ السُّمُومِ الْقَاتِلَةِ الَّتِي تَنَاوَلَهَا مَنْ سَمِيَ بِاسْمِهِ عَلَيْهَا وَ لَمْ يُصِبْهَا بِلَاؤُهَا، وَ الْأَفْعَالِ الْعَظِيمَةِ: مِنَ الْبَلَالِ وَ الْجِبَالِ الَّتِي قَلَعَهَا وَ رَمَى بِهَا كَالْحَصَاةِ الصَّغِيرَةِ، وَ كَالْعَاهَاتِ الَّتِي زَالَتْ بِدُعَائِهِ، وَ الْأَفَاتِ وَ الْبَلَايَا الَّتِي حَلَّتْ بِالْأَصْحَاءِ بِدُعَائِهِ، وَ سَائِرِهَا مِمَّا حَصَّهُ اللَّهُ تَعَالَى بِهِ مِنْ فَضَائِلِهِ.

ដូចជាបណ្តាសញ្ញាដែលបានសម្តែងឲ្យឃើញអំពីអ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام គឺ ភ្នំ ថ្មនិងដើមឈើបានគំនាប់អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ព្រះអភិបាលដែលមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ អើយ! ខ័លិហ្វរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام អើយ!" ជាដើម ដូចជាផ្ទាំបំពុលដែលធម្មតាអាចសម្លាប់អ្នកណាដឹកវានោះ មិនអាចផ្តល់អន្តរាយដល់អ្នកដឹកវានោះ ឡើយពេលអ្នកនោះដឹកវាក្នុងព្រះនាមអ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ជាដើម ដូចជាទង្វើអស្ចារ្យកន្ត្រាក់ទូលនិងភ្នំគ្រវែងដូចជុំតូចៗជាដើម ដូចជាពិការភាពរលាយបាត់អស់អាស្រ័យការបូងស្ទូងអ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ដូចជាវិបត្តិនិងទុក្ខវេទនាដែលពើបពះលើអ្នកមានសុខភាពល្អ ដោយសារតែការបូងស្ទូង[អាក្រក់ឬជំទាស់]របស់អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ជាដើម និងបារមីច្រើនទៀតដែលអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ បានដាក់ក្នុងខ្លួនអ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ជាពិសេស 1

فَهَذَا مِنَ الْهُدَى الَّذِي بَيَّنَّهُ اللَّهُ لِلنَّاسِ فِي كِتَابِهِ، ثُمَّ قَالَ: « أَوْلَيْكَ » [أَيُّ أَوْلَيْكَ] الْكَاتِمُونَ هَذِهِ الصِّفَاتِ مِنْ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ مِنْ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ الْمُخْفُونَ لَهَا عَنْ طَالِبِيهَا الَّذِينَ يَلْزَمُهُمْ إِنْدَاؤُهَا لَهُمْ عِنْدَ زَوَالِ التَّقِيَّةِ « يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ » يَلْعَنُ الْكَاتِمِينَ « وَ يَلْعَنُهُمُ الْأَعْمُونَ ». فِيهِ وَجُوهٌ: مِنْهَا « يَلْعَنُهُمُ الْأَعْمُونَ » أَنَّهُ لَيْسَ أَحَدٌ مَحْقًا كَانَ أَوْ مُبْطَلًا إِلَّا وَ هُوَ يُقُولُ: لَعَنَ اللَّهُ الظَّالِمِينَ الْكَاتِمِينَ

لِلْحَقِّ،

ដូច្នោះ នេះគឺមគ្គុទ្ទេសក៍ដឹកនាំដែលអល់ឡោះហ្វីបានបំភ្លឺសម្រាប់មនុស្សនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ។
 បន្ទាប់មកព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៥៩] ជនទាំងនេះ មានន័យថាពួកដែលលាក់លក្ខណៈ
 សម្បត្តិទាំងនេះរបស់មូហាំម៉ាដ្យូ និងអាលី ពួកដែលខ្លាចមនុស្សស្វែងរកលក្ខណៈសម្បត្តិទាំង
 នេះ គឺពួកដែលចាំបាច់ត្រូវតែឲ្យគេឃើញលក្ខណៈសម្បត្តិទាំងនេះ ក្នុងសម័យកាលដែលពុំមានការ
 លាក់បាំងទេ (គឺក្នុងសម័យដែលគេមិនតម្រូវឲ្យលាក់បាំងជំនឿទេ) ។ ជនទាំងនេះគឺជនដែល
 អល់ឡោះហ្វីដាក់បណ្តាសា គឺដាក់បណ្តាសាពួកអ្នកបិទបាំង[ការពិត] ។ បណ្តាអ្នកដាក់បណ្តាសាដាក់
 បណ្តាសាពួកគេ[ដែរ] ។ មានច្រើនពួក ជាដំបូង បណ្តាអ្នកដាក់បណ្តាសាដាក់បណ្តាសាពួកគេ[ដែរ]
 មនុស្សល្អឬមនុស្សអាក្រក់មិនសល់ម្នាក់នឹងថា៖ "សូមអល់ឡោះហ្វីដាក់បណ្តាសាមនុស្សអាក្រក់
 ដែលបិទបាំងការពិត ។"

إِنَّ الظَّالِمِ الْكَاثِرِ لِلْحَقِّ ذَلِكَ يَقُولُ أَيْضًا لَعْنُ اللَّهِ الظَّالِمِينَ الْكَافِرِينَ، فَهُمْ عَلَى هَذَا الْمَعْنَى فِي لَعْنِ كُلِّ الْأَعْيُنِ، وَ فِي لَعْنِ أَنْفُسِهِمْ.

មនុស្សអាក្រក់ដែលបិទបាំងការពិតនោះក៏នឹងថាដែរថា៖ "សូមអល់ឡោះហ្វីដាក់បណ្តាសាមនុស្ស
 អាក្រក់ អ្នកបិទបាំង ។" បានសេចក្តីថាពួកគេចូលរួមជាមួយបណ្តាអ្នកដទៃតែដែលដាក់បណ្តាសា
 ហើយដាក់បណ្តាសាមកលើខ្លួនឯងដែរ ។

و مِنْهَا: أَنَّ الْإِنْتِنِينَ إِذَا صَجَرَ بَعْضُهُمَا عَلَى بَعْضٍ وَ تَلَاعَنَا إِرْتَفَعَتِ اللَّغْتَانِ، فَاسْتَأْذَنَّا رَبَّنَا فِي الْوُقُوعِ لِمَنْ بَعَثْنَا عَلَيْهِ.

ទីពីរគឺ បើអ្នកណាមួយទាស់ជាមួយអ្នកណាមួយ ដាក់បណ្តាសាគ្នាទៅវិញទៅមក បណ្តាសាទាំងពីរនឹង
 ឡើងទៅលើទៅសូមអនុញ្ញាតពីម្ចាស់ដើម្បីធ្លាក់មកលើដាក់បណ្តានោះ ។

فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِلْمَلَائِكَةِ: أَنْظِرُوا، فَإِنْ كَانَ الْأَعْنُ أَهْلًا لِلْعَنْ وَ لَيْسَ الْمَقْصُودُ بِهِ أَهْلًا فَأَنْزِلُوهَا جَمِيعًا بِاللَّعْنِ. وَ إِنْ كَانَ الْمَشَارُ
 إِلَيْهِ أَهْلًا، وَ لَيْسَ الْأَعْنُ أَهْلًا فَوَجِّهْهُمَا إِلَيْهِ. وَ إِنْ كَانَا جَمِيعًا لَهَا أَهْلًا، فَوَجِّهْهُمَا لَعْنُ هَذَا إِلَى ذَلِكَ، وَ وَجِّهْهُمَا لَعْنُ ذَلِكَ إِلَى هَذَا.

អល់ឡោះហ្វីប្រាប់ពួកទេវតាថា៖ "ចូរពិនិត្យមើល តើអ្នកដាក់បណ្តាសាស័ក្តិសមនឹងត្រូវបណ្តាសាទេ
 តើម្នាក់ទៀតមិនស័ក្តិសមត្រូវបណ្តាសាទេ ហើយដាក់បណ្តាសាទាំងពីរលើបុគ្គលណាដែលសមនឹងត្រូវ
 បណ្តាសា ។ បើបុគ្គលដែលដាក់បណ្តាសាគេនោះមិនសមនឹងត្រូវបណ្តាសាទេ តែម្នាក់ទៀតសមនឹង
 ត្រូវបណ្តាសា ចូរដាក់បណ្តាសាទាំងពីរនោះលើបុគ្គលដែលសមនឹងត្រូវបណ្តាសានោះ ។ បើទាំងពីរ
 នាក់នោះសមនឹងត្រូវបណ្តាសា ចូរដាក់បណ្តាសានេះលើបុគ្គលនោះ ដាក់បណ្តាសានោះលើបុគ្គល
 នេះ ។

وَ إِنْ مُمْ يَكُنْ وَاحِدٌ مِنْهُمَا لَهَا أَهْلًا لِإِمَّا هُمَا، وَ إِنْ الصَّجَرَ أَحْوَجُهُمَا إِلَى ذَلِكَ، فَوَجِّهْهُمَا اللَّعْنَتَيْنِ إِلَى الْيَهُودِ الْكَافِرِينَ نَعْتِ مُحَمَّدٍ وَ
 صِفَتِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ ذَكَرَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ حَلِيَّتَهُ، وَ إِلَى النَّوَاصِبِ الْكَافِرِينَ لِفَضْلِ عَلِيٍّ، وَ الدَّافِعِينَ لِفَضْلِهِ.

បើទាំងពីរនាក់នេះមិនសមនឹងត្រូវបណ្តាសាទេព្រោះពួកគេមានសទ្ធា ដែលពួកគេបានធ្វើបែបនេះ ព្រោះទាស់គ្នានោះ ចូរបំបែរបណ្តាសានោះចេញពីពួកគេឲ្យទៅពើបពះលើពួកយ៉ាហ្វិឌីដែលបិទបាំង បុណ្យបារមីរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែល[បិទបាំង]ការថ្លែងដល់អាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام និងកល្យាណៈពិសេសរបស់អាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام និងទៅពើបពះលើពួកណាស្ទីប៊ី (គឺពួកស្អប់អាស័លុល-បៃត عليهم السلام) ដែលបិទបាំងបុណ្យបារមីរបស់ អាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام ដែលបដិសេធបុណ្យបារមីរបស់អាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام ។

قُلْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: «إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا» مِنْ كَيْفَانِهِ «وَأَصْلَحُوا» أَعْمَاهُمْ، وَأَصْلَحُوا مَا كَانُوا أَفْسَدُوهُ بِسُوءِ التَّوْبِيلِ فَجَحَدُوا بِهِ فَضْلَ الْفَاضِلِ وَاسْتِحْقَاقَ الْمُحِقِّ «وَبَيَّنُوا» مَا ذَكَرَهُ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ نَعْتِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَصِفَتِهِ وَمِنْ ذِكْرِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَحَلِيَّتِهِ، وَمَا ذَكَرَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ «فَأُولَئِكَ أَنْتَبُ عَلَيْهِمْ» أَقْبَلُ تَوْبَتَهُمْ «وَأَنَا التَّوَابُ الرَّحِيمُ».

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎ عجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៦០] *លើកលែងតែអ្នកណាដែលស្មារលាក់ហុស* ក្នុង បណ្តាអ្នកបិទបាំង និងកែខ្លួន ទង្វើពួកគេ លែងធ្វើទៀត កែខ្លួនពីអំពើអាក្រក់ដែលខ្លួនបានធ្វើដោយ អធិប្បាយបង្កាច់បង្អួច ក្នុងគោលបំណងបំផ្លាញគុណសម្បត្តិបុគ្គលគួរសរសើរនិងសិទ្ធិរបស់បុគ្គលត្រឹម ត្រូវ ហើយបង្ហាញឲ្យឃើញច្បាស់ អ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎ عجل បានបើកឲ្យដឹងគឺ៖ បុគ្គលលក្ខណៈនិងគុណ សម្បត្តិរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ការថ្លែងឲ្យដឹងអំពីអាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام និងគុណសម្បត្តិឧត្តមរបស់អាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام និងអ្វីដែលវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عجل បានថ្លែងប្រាប់ ។ *ពួកនោះគឺពួកដែលអញនឹងអត់ឱនឲ្យ* គឺព្រមទទួល ការស្មារលាក់ហុសរបស់ពួកគេ ព្រោះអញគឺអ្នកទទួលការស្មារលាក់ហុស អញគឺអ្នកមានមេត្តា ករុណាប្រណី ។»

قُلْ [قَالَ قِيلَ] لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: مَنْ خَيْرٌ خَلْقِ اللَّهِ بَعْدَ أُمَّةِ أَهْدَى وَ مَصَابِيحِ الدُّجَى؟ قَالَ: الْعُلَمَاءُ إِذَا صَلَحُوا. قِيلَ: فَمَنْ شَرُّ خَلْقِ اللَّهِ بَعْدَ إِبْلِيسَ وَ فِرْعَوْنَ وَ مُرُودَ، وَ بَعْدَ الْمُتَسِيمِينَ بِأَسْمَائِكُمْ وَ الْمُتَلَقِّبِينَ بِالْقَابِكُمْ، وَ الْأَخِيذِينَ لِأَمَكْتَبَتِكُمْ، وَ الْمُتَمَاتِرِينَ فِي مَمَالِكِكُمْ؟ قَالَ: الْعُلَمَاءُ إِذَا فَسَدُوا، هُمْ الْمُظْهَرُونَ لِلْأَبَاطِيلِ، الْكَاتِمُونَ لِلْحَقَائِقِ، وَ فِيهِمْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: «أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَ يَلْعَنُهُمُ الْكَافِرُونَ * إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا» الْآيَةَ.

បន្ទាប់មកអ៊ីម៉ាអាស័-ហ្វាសាន់ អាស័-អ្វាស័ការី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថាគេបានសួរ អាមីរុល-មុមីនីនី صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អ្នកណាទៅដែលប្រសើរជាងគេក្នុងបណ្តាសត្វលោកទាំងអស់របស់អស់ឡោះហ្ន៎ عجل បន្ទាប់ពីអ៊ីម៉ា عليهم السلام មគ្គទេសក៍ដែលប្រៀបបាននឹងចន្លុះក្នុងយប់ងងឹត?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្នកចេះដឹងដែល ត្រឹមត្រូវ ។" គេបានសួរថា៖ "អ្នកណាទៅដែលអាក្រក់បំផុតក្នុងបណ្តាសត្វលោកទាំងអស់របស់ អស់ឡោះហ្ន៎ عجل បន្ទាប់ពីអ៊ីប្លីស لعن الله ហ្វៀរអៀន لعن الله និមរដ្ឋ لعن الله និងបុគ្គលទាំងឡាយដែលរើសយកព្រះនាមព្រះ អង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាឈ្មោះខ្លួន ដែលយកឋានៈព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាឋានៈខ្លួន ដែលយកតំណែងព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែល ចេញបញ្ជាក្នុងគុណការព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពួកអ្នកចេះដឹងអសីលធម៌ មិន បរិសុទ្ធ ដែលចេញបញ្ជាមិនត្រឹមត្រូវ ដែលបិទបាំងការពិត ។ អស់ឡោះហ្ន៎ عجل មានព្រះបន្ទូលអំពីបុគ្គល ទាំងនេះថា៖ [២:១៥៩] *ជនទាំងនេះគឺជនដែលអស់ឡោះហ្ន៎ដាក់បណ្តាសា ហើយបណ្តាអ្នកដាក់ បណ្តាសាដាក់បណ្តាសាពួកគេ[ដែរ] ។* [២:១៦០] *លើកលែងតែអ្នកណាដែលស្មារលាក់ហុស ។*

قُلْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: «فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكُتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا» الْآيَةَ. (التفسير

المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 299

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:៧៩] ចង្រៃអបទ្រពលើបុគ្គលណាដែលចងក្រងឡើង នូវគម្ពីរមួយដោយដៃឯងហើយថា៖ "គម្ពីរនេះមកពីអស់ឡោះហ្ន៎" ក្នុងបំណងទាញយកនូវកម្រៃដ៏ថោក ទាប ។» (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام 1: 299) «7»

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا أُولَئِكَ عَلَيْهِمُ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٧٩﴾

១៦១. បណ្ដាអ្នកមិនជឿដែលស្លាប់ក្នុងឋានៈជាអ្នកមិនជឿ ពួកទាំងនេះនឹងត្រូវបណ្ដាសាអស់ឡោះហ្ន៎ បណ្ដាទេវតានិងមនុស្សទាំងអស់គ្នា

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٠﴾

១៦២. ពួកគេនៅក្នុងនោះ (គឺក្នុងបណ្ដាសា) ជានិច្ចអនន្ត ។ ពួកគេនឹងពុំបានទទួលការបន្ធូរបន្ថយ ទណ្ឌកម្មឡើយ គេនឹងមិនឲ្យពួកគេបានស្រាកស្រាន្តឡើយ [ក្នុងការដាក់ទោស] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត្ដ ១៦១-១៦២

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: « إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا » بِاللَّهِ فِي رَدِّهِمْ نُبُوءَةَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَوَلَايَةَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ « وَ مَاتُوا وَ هُمْ كُفَّارٌ » عَلَى كُفْرِهِمْ « أُولَئِكَ عَلَيْهِمُ لَعْنَةُ اللَّهِ » يُوجِبُ اللَّهُ تَعَالَى لَهُمُ الْبُعْدَ مِنَ الرَّحْمَةِ، وَ السُّحْقَ مِنَ النَّوَابِ « وَ الْمَلَائِكَةِ » وَ عَلَيْهِمُ لَعْنَةُ الْمَلَائِكَةِ يَلْعَنُونَهُمْ « وَ النَّاسِ أَجْمَعِينَ » وَ لَعْنَةُ النَّاسِ أَجْمَعِينَ كُلٌّ يَلْعَنُهُمْ لِأَنَّ كُلَّ الْمَأْمُورِينَ الْمَنْهِيِّينَ يَلْعَنُونَ الْكَافِرِينَ، وَ الْكَافِرُونَ أَيْضًا يُقُولُونَ: لَعَنَ اللَّهُ الْكَافِرِينَ، فَهُمْ فِي لَعْنِ أَنْفُسِهِمْ أَيْضًا « خَالِدِينَ فِيهَا » فِي اللَّعْنَةِ، فِي نَارِ جَهَنَّمَ « لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ » يَوْمًا وَ لَا سَاعَةً « وَ لَا هُمْ يُنظَرُونَ » لَا يُؤَخَّرُونَ سَاعَةً، وَ لَا يُخَلُّ بِهِمُ الْعَذَابُ.

អ៊ីម៉ាអាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អ៊ុស្តកាវី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៦១] បណ្ដាអ្នកមិនជឿ អស់ឡោះហ្ន៎ដោយបដិសេធសាស្ត្រភាពរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله} និងវិទ្យាយ៉ាស្ដរបស់ អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាប៊ូ ត្ន័លីប^{عليه السلام} ដែលស្លាប់ក្នុងឋានៈជាអ្នកមិនជឿ ពួកគេនៅតែមិនជឿ ពួកទាំងនេះ នឹងត្រូវបណ្ដាសាអស់ឡោះហ្ន៎ អស់ឡោះហ្ន៎នឹងដកព្រះមេត្តាធម៌ព្រះអង្គចេញពីពួកគេ ហើយព្រះ អង្គនឹងលុបបង្ហាន់ពួកគេចោល ។ បណ្ដាទេវតា ពួកទេវតាដាក់បណ្ដាសាពួកគេ និងមនុស្សទាំងអស់ គ្នា គឺបណ្ដាសារបស់មនុស្សទាំងអស់ គ្រប់គ្នាដាក់បណ្ដាសាពួកគេ ។ បណ្ដាអ្នកណែនាំឲ្យធ្វើល្អនិង បណ្ដាអ្នកហាមធ្វើអាក្រក់ដាក់បណ្ដាសាពួកអ្នកមិនជឿ ឯពួកអ្នកមិនជឿក៏ថាដែរថា៖ "សូមអស់ឡោះហ្ន៎ ដាក់បណ្ដាសាពួកមិនជឿ (គឺពួកបដិសេធសទ្ធា) ។" ដូច្នេះពួកគេផ្ទាល់នឹងនៅក្នុងបណ្ដាសាខ្លួនឯង ដែរ ។ [២:១៦២] ពួកគេនៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត គឺនៅក្នុងបណ្ដាសាទាំងនេះ នៅក្នុងភ្លើងនរក ។ ពួកគេ នឹងពុំបានទទួលការបន្ធូរបន្ថយទណ្ឌកម្មឡើយ ទោះបីមួយថ្ងៃក៏ដោយ មួយពេលតូចក៏ដោយ គេនឹងមិន ឲ្យពួកគេបានស្រាកស្រាន្តឡើយ មិនបន្ធូរទោះបីមួយពេលតូចក៏ដោយ ហើយនឹងមិនចន្លោះពេលធ្វើ ទណ្ឌកម្មទេ (គឺធ្វើទណ្ឌកម្មជាប់រហូត) ។

قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: إِنَّ هَؤُلَاءِ الْكَاتِمِينَ لِصِفَةِ [مُحَمَّدٍ] رَسُولِ اللَّهِ، وَ الْجَاهِدِينَ لِحِلْيَةِ عَلِيٍّ وَ لِي اللَّهِ إِذَا أَتَاهُمْ مَلِكُ الْمَوْتِ لِيَقْبِضَ أَرْوَاحَهُمْ، أَتَاهُمْ بِأَفْطَحِ الْمَنَاطِرِ، وَ أَفْبَحِ الْوُجُوهِ، فَيُحْبِطُ بِهِمْ عِنْدَ نَزْعِ أَرْوَاحِهِمْ مَرْدَةٌ شَيَاطِينُهُمُ الَّذِينَ كَانُوا يَعْرِفُونَهُمْ، ثُمَّ يَقُولُ مَلِكُ الْمَوْتِ: أُبْشِرِي أَيْتَهُمَا النَّفْسُ الْحَيِّثُ الْكَافِرَةُ بِرَحْمَةٍ بِرَحْمَةِ نَبِيِّهِ، وَ إِمَامَةِ عَلِيٍّ وَ صِيْبِهِ بِلَعْنَةِ مِنَ اللَّهِ وَ غَضَبِهِ،

អ៊ីម៉ាអាលី ប៊ិន អាល់-ហ្គីសេនី ឋិត មានវចនៈថា: រ៉សូលុលឡោះហ្គ្វី មានព្រះវចនៈថា: "បណ្ដាអ្នកដែលបិទបាំងមិនឲ្យគេដឹងគុណសម្បត្តិរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ រ៉សូលុលឡោះហ្គ្វី ដែលប្រឆាំងលក្ខណៈពិសេសរបស់អាលី ព្រះអនុរក្សរបស់អាល់ឡោះហ្គ្វី ទេវតាយកព្រលឹងនឹងមកយកព្រលឹងពួកគេដោយមានរូបនិងមុខអាក្រក់ ។ នឹងមានពួកស្មៃតួនដែលពួកគេធ្លាប់ស្គាល់[ក្នុងលោកនេះ]ឡោមព័ទ្ធពួកគេ ក្នុងពេលយកព្រលឹងនោះ ។ ពួកទេវតាយកព្រលឹងនឹងថា: "មនុស្សអាក្រក់អីយ ហេតុអ្វីអ្នកមិនជឿព្រះម្ចាស់អ្នកដោយប្រឆាំងព្រះសាស្ដា របស់ព្រះអង្គ និងអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុរបស់អាលី អ្នកតំណាងព្រះសាស្ដា ។ ព្រះបណ្ដាសារបស់អាល់ឡោះហ្គ្វី និងព្រះពិរោធរបស់ព្រះអង្គ ធ្លាក់លើអ្នក ។"

ثُمَّ يَقُولُ: اِرْفَعْ رَأْسَكَ وَ طَرْفَكَ وَ انْظُرْ، [فَيَنْظُرُ] فَيَرَى دُونَ الْعَرْشِ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَلَى سَرِيرٍ بَيْنَ يَدَيْ عَرْشِ الرَّحْمَنِ، وَ يَرَى عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلَى كُرْسِيِّ بَيْنَ يَدَيْهِ، وَ سَائِرِ الْأَيْمَةِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ عَلَى مَرَاتِبِهِمُ الشَّرِيفَةِ بِحَضْرَتِهِ، ثُمَّ يَرَى الْجِنَانَ قَدْ فُحِثَتْ أَبْوَابُهَا، وَ يَرَى الْفُصُورَ وَ الدَّرَجَاتِ وَ الْمَنَازِلَ الَّتِي تَقْصُرُ عَنْهَا أَمَانِيُّ الْمُتَمَمِّينَ،

បន្ទាប់មកទេវតាយកព្រលឹងថា: "ចូរងើយមុខ បើកភ្នែកសម្លឹងមើលទៅ ។" អ្នកនោះសម្លឹងមើលឃើញមូហាំម៉ាដ្ឋ នៅក្បែរព្រះរាជបល្ល័ង្ក អង្គុយលើពួកពីមុខព្រះរាជបល្ល័ង្កព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ឃើញអាលី នៅលើអាសនៈពីមុខព្រះអង្គ ឃើញអ៊ីម៉ាម៉ាដ្ឋនៅជុំវិញព្រះអង្គ ។ អ្នកនោះឃើញសួនសួតិបើកទ្វារ ឃើញប្រាសាទ ជាដុំៗនិងផ្ទះដែលហួសពីសេចក្ដីប្រាថ្នាចង់បាន ។

فَيَقُولُ لَهُ: لَوْ كُنْتَ لِأَوْلِيَاكَ مُوَالِيًا كَانَتْ رُوحُكَ يَخْرُجُ بِهَا إِلَى حَضْرَتِهِمْ، وَ كَانَ يَكُونُ مَأْوَاكَ فِي تِلْكَ الْجِنَانِ، وَ كَانَتْ تَكُونُ مَنَازِلِكَ فِيهَا، وَ إِنَّ كُنْتَ عَلَى مُخَالَفَتِهِمْ، فَقَدْ حُرِمْتَ [عَلَى] حَضْرَتِهِمْ، وَ مُبْعِتٌ مُجَاوِرَتَهُمْ، وَ تِلْكَ مَنَازِلِكَ، وَ أَوْلِيَاكَ مُجَاوِرُوكَ وَ مُقَارِبُوكَ، فَانْظُرْ. فَيَرْفَعُ لَهُ عَنْ حُجْبِ الْهَآوِيَةِ، فَيَرَاهَا بِمَا فِيهَا مِنْ بَلَآيَاهَا وَ دَوَاهِيهَا وَ عَقَارِيهَا وَ حَيَاتِهَا وَ أَفَاعِيهَا وَ ضُرُوبِ عَذَابِهَا وَ أَنْكَالِهَا فَيُقَالُ لَهُ: فَتِلْكَ إِذَنْ مَنَازِلِكَ. ثُمَّ مَثَلُ لَهُ شَيَاطِينُهُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَانُوا يُعُوْنُوهُ وَ يَقْبَلُ مِنْهُمْ مُقْرَبِينَ مَعَهُ هُنَاكَ فِي تِلْكَ الْأَصْفَادِ وَ الْأَعْلَالِ، فَيَكُونُ مَوْتُهُ بِأَشَدِّ حَسْرَةٍ وَ أَعْظَمِ أَسْفٍ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 572)

បន្ទាប់មកទេវតាយកព្រលឹងប្រាប់អ្នកនោះថា: "បើអ្នកឯងស្មោះត្រង់ចំពោះពួកគេ វិញ្ញាណអ្នកឯងនឹងត្រូវលើកឡើងទៅឯពួកគេ នឹងបាននៅក្នុងសួនសួតិទាំងនោះ ផ្ទះអ្នកឯងនឹងនៅក្នុងនោះ ។ ចាប់តាំងពីអ្នកឯងប្រឆាំងពួកគេ អ្នកឯងត្រូវគេហាមនៅក្បែរពួកគេ ត្រូវគេហាមនៅជិតខាងពួកគេ ។ ឯនោះវិញគឺផ្ទះអ្នកឯង អ្នកជិតខាងរបស់អ្នកឯង អ្នកជំនិតរបស់អ្នកឯង មើលទៅ!" រហូតដល់ព្រោះព្រះត្រូវលើកឡើង ។ អ្នកនោះឃើញទុក្ខវេទនា ទឹកពុះកញ្ជ្រោល ខ្សាដំរី ពស់ ទណ្ឌកម្មនានានិងសេចក្ដីសាហាវព្រៃផ្សៃ ។ គេនឹងប្រាប់អ្នកនោះថា: "នេះគឺកន្លែងរបស់អ្នកឯង ។" បន្ទាប់មកគេនឹងឲ្យ

អ្នកនោះឃើញពួកស្រែកូនដែលខ្លួនធ្លាប់តែស្តាប់ និងធ្លាប់ទទួលយកសព្វសារពើដែលពួកវាបានប្រាប់ ឲ្យខ្លួនអនុវត្តិតាម ។ អ្នកនោះនឹងបានឃើញគេចាប់ពួកស្រែកូនទាំងនោះដាក់ខ្នោះដៃនិងដាក់ច្រវាក់ ។ ដូច្នោះការស្តាប់របស់អ្នកនោះនឹងទៅជាការស្តាយក្រោយយ៉ាងខ្លាំងនិងជាទុក្ខធំសម្រាប់អ្នកនោះ ។»
 ((التفسير الإمام العسكري (عليه السلام) ٢ ٣٣٤-٣٣٥))

وَالهُكْمُ لِلَّهِ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

១៦៣. ព្រះរបស់ពួកអ្នកគឺព្រះមួយគត់ ។ ពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គឡើយ ។ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៦៣

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: « وَ إِلَهُكُمْ » أَلَّذِي أَكْرَمَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ بِالْفُضَيْلَةِ وَ أَكْرَمَ آلَهُمَا الطَّيِّبِينَ بِالْحِلَافَةِ، وَ أَكْرَمَ شِبَعَتَهُمْ بِالرَّوْحِ وَ الرَّيْحَانِ وَ الْكَرَامَةِ وَ الرِّضْوَانِ « إِلَهٌ وَاحِدٌ » لَا شَرِيكَ لَهُ وَ لَا نَظِيرَ وَ لَا عَدِيلَ.

អ៊ីម៉ាអាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការី^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ «[២:១៦៣] ព្រះរបស់ពួកអ្នក ព្រះរបស់អស់លោកគឺព្រះតែមួយដែលលើកតម្កើងកិត្តិយសមូហ្វាម៉ាដូ^{صلوات الله عليه} និងអ៊ាលី^{صلوات الله عليه} ដោយគុណសម្បត្តិ ដែលលើកតម្កើងកិត្តិយសព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា^{صلوات الله عليه} របស់ព្រះអង្គទាំងពីរ^{صلوات الله عليه} ដោយខ្ញុំលីហ្វាសូ ដែលលើកតម្កើងកិត្តិយសស្រីអ៊ាសូព្រះអង្គទាំងអស់^{صلوات الله عليه} ដោយសេចក្តីស្ងប់និងក្លិនក្រអូបប្រកបដោយពរជ័យ (គឺខ្យល់រំភើយមកពីឋានសួគ៌) ដោយកិត្យានុភាពនិងសំណព្វព្រះហឫទ័យ[អល់ឡោះហ្វ្លុយ្យា] ។ [២:១៦៣] ព្រះមួយគត់ ព្រះអង្គ^{وجل} មិនមានដៃគូទេ ព្រះអង្គ^{وجل} មិនមានគូប្រៀបទេ មិនមានអ្វីដូចព្រះអង្គ^{وجل} ទេ ។

« لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ » الْخَالِقُ، الْبَارِئُ، الْمُصَوِّرُ، الرَّازِقُ، الْبَاسِطُ، الْمُعْزِي، الْمُنْفِرُ، الْمُعْزِلُ. « الرَّحْمَنُ » يَزُوقُ مُؤْمِنَهُمْ وَ كَافِرَهُمْ، وَ صَالِحَهُمْ وَ طَالِحَهُمْ، لَا يَفْطَعُ عَنْهُمْ مَوَادَّ فَضْلِهِ وَ رِزْقِهِ، وَ إِنْ انْقَطَعُوا عَنْ طَاعَتِهِ. « الرَّحِيمُ » بَعَادَةُ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ شِبَعَةِ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ وَسَعَّ لَهُمْ فِي التَّقِيَّةِ يُجَاهِرُونَ بِإِظْهَارِ مَوْلَاهُ أَوْلِيَاءِ اللَّهِ وَ مُعَادَاةَ أَعْدَائِهِ إِذَا قَدَرُوا، وَ يَسْتُرُونَهَا إِذَا عَجَزُوا.

[២:១៦៣] ពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គឡើយ ព្រះអ្នកបង្កើត ព្រះអ្នកសាង ព្រះអ្នកបង្កើតបែបបទ ព្រះអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ព្រះអ្នកពង្រីក ព្រះអ្នកធ្វើឲ្យមានបាន ព្រះអ្នកធ្វើឲ្យក្រ ព្រះអ្នកលើកកិត្តិយស ព្រះអ្នកបង្ខូចកិត្តិយស ។ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាធម៌ ដោយទ្រទ្រង់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានិងបណ្តាអ្នកបដិសេធសទ្ធា បណ្តាអ្នកល្អនិងអ្នកអាក្រក់ ។ ព្រះអង្គ^{وجل} មិនផ្តាច់ព្រះគុណបការៈនិងការទ្រទ្រង់របស់ព្រះអង្គ^{وجل} ពីពួកគេទេ ទោះបីពួកគេផ្តាច់ការគោរពព្រះអង្គ^{وجل} ក៏ដោយ ។ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ចំពោះស្រីអ៊ាសូដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លារបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា^{صلوات الله عليه} របស់មូហ្វាម៉ាដូ^{صلوات الله عليه} ដោយឲ្យពួកគេធ្វើតាត្វីយ៉ាសូ (គឺលាក់បាំងជំនឿខ្លួន) ឲ្យពួកគេអាចបង្ហាញការស្មោះស្ម័គ្រចំពោះមិត្តទាំងឡាយ^{صلوات الله عليه} របស់អល់ឡោះហ្វ្លុយ្យា អាចបង្ហាញអវិភាពចំពោះសត្រូវរបស់មិត្តទាំងឡាយ^{صلوات الله عليه} របស់អល់ឡោះហ្វ្លុយ្យា បាន ពេលណាពួកគេអាចធ្វើបាន និងឲ្យពួកគេអាចលាក់បាំងមិត្តភាពចំពោះមិត្តទាំងឡាយ^{صلوات الله عليه} របស់អល់ឡោះហ្វ្លុយ្យា បានពេលណាពួកគេមិនអាចធ្វើដូចនេះបានទេនោះ ។

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: وَ لَوْ شَاءَ لَحَرَّمَ عَلَيْكُمْ التَّقِيَّةَ، وَ أَمَرَكُمْ بِالصَّبْرِ عَلَى مَا يَنَالُكُمْ مِنْ أَعْدَائِكُمْ عِنْدَ إِظْهَارِكُمْ الْحَقَّ. أَلَا فَأَعْظَمُ فَرَائِضِ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْكُمْ بَعْدَ فَرِيضِ مَوَالِينَا وَ مُعَادَاةِ أَعْدَائِنَا اسْتِعْمَالَ التَّقِيَّةِ عَلَى أَنْفُسِكُمْ وَ إِخْوَانِكُمْ [وَ مَعَارِفِكُمْ، وَ قَضَاءِ حُقُوقِ إِخْوَانِكُمْ] فِي اللَّهِ. أَلَا وَ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ كُلَّ ذَنْبٍ بَعْدَ ذَلِكَ وَ لَا يَسْتَقْصِي. فَأَمَّا هَذَانِ فَقُلْ مَنْ يَنْجُو مِنْهُمَا إِلَّا بَعْدَ مَسِّ عَذَابٍ شَدِيدٍ، إِلَّا أَنْ يَكُونَ لَهُمْ مَظَالِمٌ عَلَى النَّوَاصِبِ وَ الْكُفَّارِ، فَيَكُونُ عَذَابُ هَذَيْنِ عَلَى أَوْلِيَاكِ الْكُفَّارِ وَ النَّوَاصِبِ قِصَاصًا بِمَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ مِنْ الْحُقُوقِ، وَ مَا لَهُمْ إِلَيْكُمْ مِنَ الظُّلْمِ، فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ لَا تَتَعَرَّضُوا لِمَقْتِ اللَّهِ بِتَرْكِ التَّقِيَّةِ، وَ التَّقْصِيرِ فِي حُقُوقِ إِخْوَانِكُمُ الْمُؤْمِنِينَ.

(التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 574-573)

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه} មានព្រះវចនៈថា៖ "បើអស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته} ចង់ អស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته} នឹងហាមអស់លោកធ្វើតាគ្នីយ៉ាស៊ូ ហើយដាក់បញ្ហាឲ្យអស់លោកអត់ទ្រាំចំពោះការប្រទូសប្រនាំងរបស់ពួកសត្រូវអស់លោកនៅក្នុងពេលដែលការពិតលេចឡើង ។ តែភាគពួកវិជ្ជាប័ណ្ណដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته} ដាក់មកលើអស់លោកបន្ទាប់ពីភាគពួកវិជ្ជាប័ណ្ណអស់លោកនៅក្នុងវិជ្ជាប័ណ្ណយ៉ាស៊ូយើង^{عليه} ឲ្យស្អប់សត្រូវយើង^{عليه} នោះគឺឲ្យអស់លោកធ្វើតាគ្នីយ៉ាស៊ូលើខ្លួនអស់លោក លើបងប្អូនអស់លោក លើការចេះដឹងរបស់អស់លោកនិងលើការគោរពសិទ្ធិបងប្អូនអស់លោកដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته} ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته} នឹងអត់ឱនឲ្យគ្រប់បាបផ្សេងពីនេះ នឹងមិនត្រូវសាកសួរចម្លើយទេ ។ តែសម្រាប់ពីរប្រការនេះ (គឺមិនធ្វើតាគ្នីយ៉ាស៊ូនិងមិនគោរពសិទ្ធិគេ) បុគ្គលនឹងបានរួចខ្លួនក្រោយពីបានរងទណ្ឌកម្មយ៉ាងវេទនា ។ តែបើអស់លោករងការខូចខាតពីពួកណាស្ទើរដឹង (គឺពួកស្អប់អស់លុល-បៃត៍^{عليه}) និងពួកបដិសេធសទ្ធា ទណ្ឌកម្មរបស់ប្រការទាំងពីរនេះនឹងធ្លាក់ទៅលើពួកបដិសេធសទ្ធានិងពួកណាស្ទើរដឹង ព្រោះអស់លោកមានសិទ្ធិធ្វើទោសពួកគេពួកគេមិនមានសិទ្ធិប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌មកលើអស់លោកទេ ។ ដូច្នោះចូរខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته} ចូរកុំប្រយុទ្ធតទល់ពួកសត្រូវរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته} ដោយមិនធ្វើតាគ្នីយ៉ាស៊ូឡើយ ចូរកុំរំលោភសិទ្ធិបងប្អូនអ្នកមានសទ្ធារបស់អស់លោកឡើយ ។» (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام) 336-337)

ابن بابويه، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ الطَّلَقَانِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سَعِيدٍ بْنِ يَحْيَى الْمُبَرِّقِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ الْهَيْثَمِ الْبَلَدِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، عَنِ الْمُعَاذِيِّ بْنِ عِمْرَانَ، عَنِ إِسْرَائِيلَ، عَنِ الْمُقَدَّمِ بْنِ شُرَيْحِ بْنِ هَانِي، عَنِ أَبِيهِ، قَالَ: إِنَّ أَعْرَابِيًّا قَامَ يَوْمَ الْجَمَلِ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، أَ تَقُولُ: إِنَّ اللَّهَ وَاحِدٌ؟ قَالَ: فَحَمَلَ النَّاسُ عَلَيْهِ، وَ قَالُوا: يَا أَعْرَابِيُّ، أ مَا تَرَى مَا فِيهِ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ تَقْسِمِ الْقَلْبِ؟! فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): دَعُوهُ، فَإِنَّ الَّذِي يُرِيدُهُ الْأَعْرَابِيُّ هُوَ الَّذِي نُرِيدُهُ مِنَ الْقَوْمِ»

[...] អាល់-ម៉ាក្វីរ៉េ:ត្រី ប៊ិន ស្វារិ:ហ្ន៎ ប៊ិន ហ្វានីបានតំណាលតមកពីឪពុកលោកដែលបានតំណាលថាបុរសអាក្វីរ៉េ:ត្រីបានដើរឡើងសួរអាមីរុល-មុមីនីស^{صلوات الله عليه} ថ្ងៃច្បាំងនៅសមរក្សមិអាល់-យ៉ាមីលថា៖ «អាមីរុល-មុមីនីស^{صلوات الله عليه} អើយ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} មែនទេដែលបានថាអស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته} គឺព្រះមួយ ?» មនុស្សក៏បានស្ទុះមកសង្ក្រប់គាត់ថា៖ «អាក្វីរ៉េ:ត្រី លោកដឹងទេថាអាមីរុល-មុមីនីស^{صلوات الله عليه} កំពុងតែអំពល់ ?» អាមីរុល-មុមីនីស^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ «លែងគាត់ ។ អ្វីដែលបុរសអាក្វីរ៉េ:ត្រីបាន គឺអ្វីដែលយើង^{عليه} ចង់បានពីមនុស្សដែរ ។»

ثُمَّ قَالَ: «يَا أَعْرَابِيُّ، إِنَّ الْقَوْلَ فِي أَنَّ اللَّهَ وَاحِدٌ عَلَى أَرْبَعَةِ أَفْسَامٍ: فَوَجْهَانِ مِنْهَا لَا يَجُوزَانِ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَ وَجْهَانِ يَثْبُتَانِ فِيهِ؛ فَأَمَّا اللَّذَانِ لَا يَجُوزَانِ عَلَيْهِ: فَقَوْلُ الْقَائِلِ: وَاحِدٌ، يُقْصَدُ بِهِ بَابُ الْأَعْدَادِ، فَهَذَا مَا لَا يَجُوزُ، لِأَنَّ مَنْ لَا ثَابِتَ لَهُ لَا يَدْخُلُ فِي بَابِ الْأَعْدَادِ، أَمَا تَرَى أَنَّهُ كَفَرَ مَنْ قَالَ: ثَالِثٌ ثَلَاثَةٌ؟! وَ قَوْلُ الْقَائِلِ: هُوَ وَاحِدٌ مِنَ النَّاسِ، يُرِيدُ بِهِ التَّنَوُّعَ مِنَ الْجِنْسِ، فَهَذَا مَا لَا يَجُوزُ عَلَيْهِ لِأَنَّهُ تَشْبِيهٌ، وَ جَلَّ رُبُّنَا عَنْ ذَلِكَ وَ تَعَالَى.

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ «បុរសអាក្រក់បំផុត ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងអល់ឡោះហ្ន៎ជាព្រះមួយនោះមានបួនប្រការ ។ មានពីរប្រការដែលមិនស័ក្តិសមនឹងអល់ឡោះហ្ន៎ ពីរប្រការទៀតត្រឹមត្រូវសម្រាប់បញ្ជាក់រឿងនេះ (គឺរឿងអល់ឡោះហ្ន៎ជាព្រះមួយគត់) ។ ប្រការពីរដែលមិនស័ក្តិសមនឹងអល់ឡោះហ្ន៎នោះគឺ [១] សម្តីរបស់បុគ្គលដែលថា "មួយ" ដោយចង់និយាយអំពីលេខរៀង នេះមិនត្រឹមត្រូវទេព្រោះ "មួយ" នេះមិនមានពីរទេ (ពោលគឺ មួយគត់) មិននៅក្នុងវិស័យលេខទេ ។ លោកមិនឃើញទេថាបុគ្គលណាថា "អល់ឡោះហ្ន៎ជាបុគ្គលទីបីក្នុងចំណោមបុគ្គលទាំងបីនាក់" [អល់ឡោះហ្ន៎]ប្រកាសថាបុគ្គលនោះក្បត់សាសនា ? [២] សម្តីរបស់បុគ្គលដែលថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ជាមនុស្សម្នាក់" ចង់និយាយថាមានពូជអំបូរនិងប្រភេទតែមួយ ។ ប្រការនេះក៏មិនស័ក្តិសមនឹងអល់ឡោះហ្ន៎ទេដែរ ពីព្រោះវាជាការប្រៀបប្រដូចអល់ឡោះហ្ន៎[ជាមួយអ្វីៗទៀត] ព្រះម្ចាស់ ^ﷺ យើងមហាខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតលើសនេះ ។

وَأَمَّا الْوَجْهَانِ اللَّذَانِ يَثْبُتَانِ فِيهِ: فَقَوْلُ الْقَائِلِ: هُوَ وَاحِدٌ لَيْسَ لَهُ فِي الْأَشْيَاءِ شِبْهُهُ، كَذَلِكَ رُبُّنَا، وَ قَوْلُ الْقَائِلِ: إِنَّهُ رُبُّنَا أَحَدِيٌّ الْمَعْنَى، يَعْنِي بِهِ أَنَّهُ لَا يَنْفَسِمُ فِي وُجُودٍ، وَ لَا عَقْلٍ، وَ لَا وَهْمٍ، كَذَلِكَ رُبُّنَا عَزَّ وَ جَلَّ». (التوحيد: 3 / 83)**

រឿងពីរប្រការដែលស័ក្តិសមនឹងអល់ឡោះហ្ន៎ គឺបុគ្គលដែលថា [១] "ព្រះអង្គ ^ﷺ គឺព្រះមួយគត់ មិនមានអ្វីដូចព្រះអង្គ ^ﷺ ឡើយ ។ នេះគឺព្រះម្ចាស់ ^ﷺ យើង ។" [២] និងសម្តីរបស់បុគ្គលដែលថា "ព្រះអង្គ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិប្រដូច ព្រះដ៏មហាជុំផ្អើង មានអត្តន័យតែមួយគត់ មិនអាចបែងចែកព្រះអង្គ ^ﷺ បានឡើយ ទោះបីបែងចែកនៅក្នុងការពិត ទោះបីបែងចែកនៅក្នុងគំនិតឬនៅក្នុងការការប៉ាន់ស្មានក៏ដោយ ។"» (التوحيد: 3 / 83)

بِ مَجْمَعِ الْبَيَانِ وَ رَوَى أَبُو سَعِيدٍ الْخُدْرِيُّ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ: إِنَّ عَيْسَى بْنَ مَرْيَمَ قَالَ: الرَّحْمَنُ رَحْمَنُ الدُّنْيَا، وَ الرَّحِيمُ رَحِيمُ الْآخِرَةِ. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 14)

[...] អាច្ចី សាម្តីដូ អាល់-យុដ្ឋរីបានតំណាលតមកពីព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} ថា៖ «អ៊ីសា ^{عليه السلام} ប៊ិន ម៉ារយ៉ា ^{عليها السلام} មានវចនៈថា៖ "[២:១៦៣] ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាធម៌ មានព្រះមេត្តាធម៌ក្នុងលោកនេះ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី មានមេត្តាករុណាប្រណីក្នុងលោកមុខ ។"» (تفسير نور الثقلين 1 ហ្វាដ្តិស្យ 53)

وَ رُوِيَ عَنِ الصَّادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنَّهُ قَالَ: الرَّحْمَنُ إِسْمٌ خَاصٌ بِصِفَةِ عَامَّةٍ وَ الرَّحِيمُ إِسْمٌ عَامٌّ بِصِفَةِ خَاصَّةٍ. (تفسير نور الثقلين , ج 1 , ص 14)

គេបានតំណាលតមកពីអាល់-ស្វ័ឌ្និក្ខ ^{صلوات الله عليه والسلا} ថា៖ «[២:១៦៣] ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាធម៌ ជាព្រះនាមពិសេសដែលមានលក្ខណៈសាមញ្ញ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ជាព្រះនាមសាមញ្ញដែលមាន

លក្ខណៈពិសេស ១» (تفسير نور الثقلين 2 1 1 54 54)

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَع النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٥﴾

១៦៥. នៅក្នុងការបង្កើតមេឃទាំងអម្បាលមាននិងផែនដី នៅក្នុងការផ្លាស់ប្តូរយប់និងថ្ងៃ នៅក្នុងការចរត្រាច់របស់នាវាក្នុងសមុទ្រផ្ទុកនូវវត្ថុផ្តល់សារប្រយោជន៍ដល់មនុស្ស នៅក្នុងការមានទឹកដែលអស់ឡោះហ្នាំបង្ហូរចុះមកពីលើមេឃ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យដីរស់ឡើងវិញដោយសារវាក្រោយពីវាបានស្លាប់ទៅហើយ (គឺស្ងួត) ហើយព្រះអង្គបានឲ្យមានសព្វពូជសត្វកើតមានពាសពេញនៅលើដីនោះ នៅក្នុងដំណើរប្រែប្រួលរបស់ខ្យល់ទាំងឡាយ និងនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងដុំពពករវាងមេឃនិងផែនដី រមែងមាននូវបណ្តាសញ្ញាសម្រាប់នូវជនណាដែលចេះត្រិះរិះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៦៥

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: لَمَّا تَوَعَّدَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ الْيَهُودَ وَ النَّوَاصِبِ فِي جَحْدِ التُّبُوءِ وَ الْخِلَافَةِ، قَالَ مَرَدُّهُ الْيَهُودَ وَ عُنَاةُ النَّوَاصِبِ: مَنْ هَذَا الَّذِي يَنْصُرُ مُحَمَّدًا وَ عَلِيًّا عَلَى أَعْدَائِهِمَا؟ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ « إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ « بِلَا عُمْدٍ مِنْ تَحْتِهَا تَمْنَعُهَا مِنَ السُّفُوطِ، وَ لَا عِلَاقَةَ مِنْ فَوْقِهَا تَحْسِبُهَا مِنَ الْوُفُوعِ عَلَيْكُمْ،

អ៊ីម៉ា (គឺអ៊ីម៉ាអាស-ហ្វាសាន់ អាស-អាស័កាវី صلوات الله عليه) មានវចនៈថា៖ «កាលវិស្វលុលឡោះហ្នាំ عليه السلام គំរាមពួកយ៉ាហ្វ្រិឌីនិងពួកណាស្តីប៊ី (គឺពួកស្តាប់អាស័លុល-បៃតី عليه السلام) ដែលប្រឆាំងសាស្តាភាពនិងខ័លីហ្វាស្ត ពួកយ៉ាហ្វ្រិឌីដែលលះបង់សាសនានិងពួកណាស្តីប៊ីដែលរិះគន់គេបានថា៖ "អ្នកណាជួយមូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام និងអាស័លី صلوات الله عليه ប្រយុទ្ធទល់នឹងសត្រូវពួកគេ عليه السلام ?" អស់ឡោះហ្នាំ عليه السلام ក៏បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [២:១៦៥] នៅក្នុងការបង្កើតមេឃទាំងអម្បាលមាននិងផែនដី ដោយគ្មានសសរនៅពីក្រោមដើម្បីទ្រកុំឲ្យវាធ្លាក់ និងដោយគ្មានតំណភ្ជាប់គ្នានៅពីលើវាដើម្បីទប់កុំឲ្យវាធ្លាក់មកលើពួកអ្នក ។

وَ أَنْتُمْ يَا أَيُّهَا الْعِبَادُ وَ الْإِمَاءُ أَسْرَائِي فِي قَبْضَتِي، الْأَرْضُ مِنْ تَحْتِكُمْ لَا مَنْحَى لَكُمْ مِنْهَا أَيْنَ هَرَبْتُمْ، وَ السَّمَاءُ مِنْ فَوْقِكُمْ لَا مَحِيصَ لَكُمْ عَنْهَا أَيْنَ ذَهَبْتُمْ، فَإِنْ [شِئْتُمْ أَهْلَكْتُكُمْ بِهَذِهِ، وَ إِنْ] شِئْتُمْ أَهْلَكْتُكُمْ بِتِلْكَ. ثُمَّ فِي السَّمَاوَاتِ مِنَ الشَّمْسِ الْمُبِيرَةِ فِي نَهَارِكُمْ لِتَنْتَشِرُوا فِي مَعَايِشِكُمْ، وَ مِنَ الْقَمَرِ الْمُضِيِّ لَكُمْ فِي لَيْلِكُمْ لِتَنْبُضُوا فِي ظُلْمَاتِهِ، وَ الْجَبُوتِ بِالْإِسْبَاحَةِ بِالظُّلْمَةِ إِلَى تَرْكِ مُوَاصَلَةِ الْكَدِّ الَّذِي يَنْهَكُ أَبْدَانَكُمْ.

ឯពួកអ្នក ឱប្រុសស្រីអីយ ជាអ្នកជាប់យុំយ៉ាងនៅក្នុងដណ្តាប់ដៃអញ عليه السلام ។ ផែនដីនៅពីក្រោមពួកអ្នកតែពួកអ្នកមិនអាចរត់ទៅណាបានឡើយ ។ មេឃនៅពីលើពួកអ្នក តែពួកអ្នកមិនអាចគេចវាផុតទេ ។ បើអញ عليه السلام ចង់ អញ عليه السلام នឹងកម្ទេចពួកអ្នកដោយសារវា (គឺមេឃនិងដី) ។ នៅលើមេឃមានថ្ងៃភ្លឺក្នុងពេលថ្ងៃដើម្បីពួកអ្នកអាចរកស៊ីចិញ្ចឹមជីវិតបាន មានខែដែលជះពន្លឺក្នុងពេលយប់ដើម្បីពួកអ្នកអាចមើលឃើញ

បានក្នុងភាពងងឹត ហើយពួកអ្នកអាចស្តាប់អារម្មណ៍បានអាស្រ័យភាពងងឹតដែលធ្វើឲ្យរាងកាយពួកអ្នកដែលនឿយហត់នោះបានសម្រាក ។

« وَاجْتِلاِبِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ « الْمَتَابِعِينَ الْكَادِّينِ عَلَيْكُمْ بِالْعَجَائِبِ الَّتِي يُحَدِّثُهَا رَبُّكُمْ فِي عَالَمِهِ مِنْ إِسْعَادٍ وَإِشْقَاءٍ، وَ إِغْرَازٍ وَ إِذْلَالٍ وَ إِعْنَاءٍ وَ إِفْقَارٍ، وَ صَيْفٍ وَ شِتَاءٍ، وَ حَرِيفٍ وَ رَيْبٍ، وَ حَصْبٍ وَ فَحْطٍ، وَ خَوْفٍ وَ أَمْنٍ. « وَ أَلْفَلِكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ « الَّتِي جَعَلَهَا اللَّهُ مَطَايَاكُمْ لَا تَهْدَأُ لَيْلًا وَ لَا نَهَارًا، وَ لَا تَقْضِيكُمْ عِلْفًا وَ لَا مَاءً، وَ كَفَاكُمْ بِالرِّيَّاحِ مَثْوًى تَسِيرُهَا بِثَوَاكُمُ الَّتِي كَانَتْ لَا تَقُومُ لَهَا لَوْ رَكَدَتْ عَنْهَا الرِّيَّاحُ لَتَمَامَ مَصَالِحُكُمْ وَ مَنَافِعُكُمْ وَ بُلُوغُكُمْ الْخَوَاصِ لِأَنْفُسِكُمْ.

នៅក្នុងការផ្លាស់ប្តូរយប់និងថ្ងៃ ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាប់ៗគ្នាមកលើពួកអ្នក ជាមួយនឹងការអស្ចារ្យដែលព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកបានស្ថាបនានៅក្នុងភពផែនដែនចក្រវាលរបស់ព្រះអង្គ ដូចជាសេចក្តីល្អនិងសេចក្តីអាក្រក់ កិត្តិយសនិងអបយស មាននិងក្រ រដូវក្តៅនិងរដូវត្រជាក់ រដូវខ្យល់និងរដូវផ្ការឹក រដូវចម្រុតនិងរដូវរាំង ភ័យនិងសន្តិសុខ ។ នៅក្នុងការចរាចររបស់នាវាក្នុងសមុទ្រផ្ទុកនូវវត្ថុផ្តល់សារប្រយោជន៍ដល់មនុស្ស អល់ឡោះហ្ន៎ធ្វើឲ្យនាវាលើកបរទៅបានទាំងថ្ងៃទាំងយប់ក្រោមបញ្ជាពួកអ្នក ។ អ្វីៗទាំងនេះមិនស៊ីស្មៅឬផឹកទឹកទេ ។ ព្រះអង្គបញ្ជូនខ្យល់មកឲ្យពួកអ្នកដើម្បីឲ្យងាយស្រួលក្នុងការលើកបរ - ពុំនោះទេពួកអ្នកនឹងប្រើកម្លាំងពួកអ្នកផ្ទាល់ បើពុំមានខ្យល់ទេនោះ - ដើម្បីពួកអ្នកបាននូវផលប្រយោជន៍ប្រសើរឡើង និងបានសម្រេចតាមសេចក្តីត្រូវការ ។

« وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ « وَابِلًا وَ هَطْلًا وَ رَدَادًا لَا يُنْزَلُ عَلَيْكُمْ دَفْعَةً وَاحِدَةً فَيَعْرِفُكُمْ وَ يُهْلِكُ مَعَايِشَكُمْ، لَكِنَّهُ يُنْزَلُ مُتَفَرِّقًا مِنْ غَلَا حَتَّى يَغْمُ الْأَوْهَادَ وَ اللَّيْلَالَ وَ الْقُلَاعَ. « فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا « فَيُخْرِجُ نَبَاتَهَا وَ حُبُوبَهَا وَ ثَمَارَهَا. « وَ بَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ « مِنْهَا مَا هُوَ لِأَكْلِكُمْ وَ مَعَايِشِكُمْ، وَ مِنْهَا سِبْغٌ صَارِيَةٌ حَافِظَةٌ عَلَيْكُمْ وَ لِأَنْعَامِكُمْ، لِغَلَا تُشَدُّ عَلَيْكُمْ خَوْفًا مِنْ إِفْتِرَاسِهَا.

នៅក្នុងការមានទឹកដែលអល់ឡោះហ្ន៎បង្ហូរចុះមកពីលើមេឃ គឺការទប់ ភ្លៀងខ្លាំង ភ្លៀងស្រិចៗ មិនហូរចុះមកលើពួកអ្នកតែម្តងទេ ព្រោះវានឹងធ្វើឲ្យពួកអ្នកលិចលង់ ធ្វើឲ្យផ្ទះសម្បែងពួកអ្នកវិនាសខូចខាត ។ តែវាហូរចុះមកជាច្រើនគ្នា ទាល់តែពេញច្រកល្អកនិងទូលនានា ។ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យដីរស់ឡើងវិញដោយសារវាក្រោយពីវាបានស្លាប់ទៅហើយ រុក្ខជាតិ គ្រាប់ពូជ ផលានុផលកើតមានឡើង ។ ព្រះអង្គបានឲ្យមានសព្វពូជសត្វកើតមានពាសពេញនៅដីនោះ សត្វខ្លះជាគ្រឿងទ្រទ្រង់ដីវិគរបស់ពួកអ្នក ។ សត្វខ្លះជាមធ្យោបាយការពារសន្តិសុខនិងទ្រព្យពួកអ្នក ពួកវាមិនរត់គេចខ្លួនព្រោះតែខ្លាចសត្វសាហាវស៊ីពួកវាទេ ។

« وَ تَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ « الْمُرْتَبَةِ لِحُبُوبِكُمْ، الْمُبْلَغَةِ لِتَمَارِكُمْ، النَّافِيَةِ لِرُكُودِ أَهْوَاءِ وَ الْأَفْتَارِ عَنْكُمْ « وَ السَّحَابِ « الْوَاقِفِ « الْمُسْحَرِّ الْمُدَلِّلِ « بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ « يَحْمِلُ أَفْطَارَهَا، وَ يَجْرِي بِإِذْنِ اللَّهِ وَ يَصُبُّهَا حِينَ يُؤْمَرُ. « لآيَاتٍ « دَلَائِلَ وَاضِحَاتٍ « لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ « يَتَفَكَّرُونَ بِعَمَلِهِمْ أَنْ مِنْ هَذِهِ الْعَجَائِبِ مِنْ آثَارِ قُدْرَتِهِ، قَادِرٌ عَلَى نُصْرَةِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ إِلِهِمَا عَلَيْهِمُ السَّلَامُ عَلَى مَنْ تَأَدَّاهُمَا وَ جَعَلَ الْعَاقِبَةَ الْحَمِيدَةَ لِمَنْ يُؤَالِيهِ، فَإِنَّ الْمُجَازَاةَ لَيْسَتْ عَلَى الدُّنْيَا، وَ إِنَّمَا هِيَ [عَلَى] الْآخِرَةِ الَّتِي يَلُومُ نَعِيمَهَا وَ لَا يُبِيدُ عَذَابُهَا. (التفسير

المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 575)

នៅក្នុងដំណើរប្រែប្រួលរបស់ខ្យល់ទាំងឡាយ ដែលបណ្តុះបណ្តាលគ្រាប់ពូជពួកអ្នក ដែលធ្វើឲ្យ
 ផលនុផលពួកអ្នកទុំ ដែលធ្វើឲ្យធាតុអាកាសមិននៅនឹងថ្កល់ ដែលធ្វើឲ្យពួកអ្នកបាត់នឿយហត់ ដុំ
 ពពក នៅនឹងមួយកន្លែង គ្រប់គ្រង ដាក់ខ្លួន (នៅក្រោមចំណុះគេ) រវាងមេឃនិងផែនដី នាំទឹកភ្លៀង
 ហើយអណ្តែតទៅបានអាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្គ្រី^{عليه السلام} ហើយបង្ហូរទឹកភ្លៀងនោះលើកន្លែង
 ណាមួយតាមព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្គ្រី^{عليه السلام} ។ បណ្តាសញ្ញា គឺភ័ស្តុតាងដាក់ច្បាស់ សម្រាប់នូវជនណាដែល
 ចេះគ្រិះវិះ ដែលពិចារណាដោយប្រាជ្ញាថាទិដ្ឋភាពអស្ចារ្យទាំងនេះបណ្តាលមកពីព្រះមហិទ្ធិបូជិតរបស់
 អល់ឡោះហ្គ្រី^{عليه السلام} អល់ឡោះហ្គ្រី^{عليه السلام}មានព្រះមហិទ្ធិបូជិតដូចម្នាក់ម៉ាដ្វ័^{عليه السلام} អ៊ាលី^{عليه السلام} និងព្រះរាជបុត្រាជនត្តា
 របស់ព្រះអង្គទាំងពីរ^{عليه السلام} តទល់ពួកដែលបៀតបៀនព្រះអង្គ^{عليه السلام} ហើយអ្នកណាស្រឡាញ់អ្នកទាំងពីរ
 របស់ព្រះអង្គ^{عليه السلام}នឹងឲ្យអ្នកនោះបាននូវលទ្ធផលចុងក្រោយជាទីស្រឡាញ់បំផុត ពីព្រោះរង្វាន់មិនមែន
 សម្រាប់លោកនេះទេតែសម្រាប់លោកមុខដែលជាសុភមង្គលមិនមានទីបញ្ចប់ ចំណែកឯទណ្ឌកម្ម
 លោកមុខនោះវិញជាទណ្ឌកម្មមិនចេះចប់មិនចេះហើយ ។» (338 ខណ្ឌ التفسير الإمام العسكري (عليه السلام))

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الْأَشْعَرِيُّ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا رَفَعَهُ عَنْ هِشَامِ بْنِ الْحَكَمِ قَالَ قَالَ لِي أَبُو الْحَسَنِ مُوسَى بْنُ
 جَعْفَرٍ (عليه السلام) « يَا هِشَامُ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى بَشَّرَ أَهْلَ الْعَقْلِ وَالْفُهْمِ فِي كِتَابِهِ فَقَالَ فَبَشَّرَ عِبَادَ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ
 الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَ أُولَئِكَ هُمْ أَوْلُوا الْأَبَابِ .

[...] ហ្គ្រីស្តាំ ប៊ីន អាល់-ហ្គាកាំបានតំណាលថាអាប៊ូ អាល់-ហ្គាសាន់ មូសា ប៊ីន យ៉ាក្វុហ្គារ^{عليه السلام} បានប្រាប់
 ខ្ញុំថា៖ «ហ្គ្រីស្តាំអើយ អល់ឡោះហ្គ្រី^{عليه السلام} ឲ្យដំណឹងល្អដល់បណ្តាអ្នកមានវិចារណញ្ញាណនិងបណ្តាអ្នកយល់
 ដឹងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{عليه السلام}ថា៖ [៣៩:១៧] ដូច្នេះចូរអ្នកប្រកាសដំណឹងល្អដល់ប្រាសាទទាំងឡាយ
 របស់អញ [៣៩:១៨] [គឺ]ជនទាំងឡាយដែលផ្ទៀងត្រចៀកស្តាប់ព្រះបន្ទូល ហើយអនុវត្តតាមព្រះ
 បន្ទូលនោះដែលប្រសើរបំផុត ។ ជនទាំងនោះគឺជនដែលអល់ឡោះហ្គ្រីដឹកនាំ ហើយជនទាំងនោះគឺជន
 ដែលមានវិចារណញ្ញាណ ។

يَا هِشَامُ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَكْمَلَ لِلنَّاسِ الْحُجَجَ بِالْعُقُولِ وَ نَصَرَ النَّبِيِّينَ بِالْبَيَانِ وَ دَهَمَهُ عَلَى رُؤُوبِيَّتِهِ بِالْأَدَلَّةِ فَقَالَ وَ إِلَهُكُمْ
 إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ. إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ الْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ
 بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ بَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَ تَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ وَ
 السَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

ហ្គ្រីស្តាំអើយ អល់ឡោះហ្គ្រី^{عليه السلام} ដាក់ប្រាជ្ញាមកឲ្យមនុស្សជាលក្ខណវិនិច្ឆ័យដើម្បីវែកញែកដឹងខុសត្រូវ ព្រះ
 អង្គ^{عليه السلام} គាំទ្រព្រះសាស្តាទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{عليه السلام} ដោយទេពកោសល្យចរចាប្រស្រ័យ ហើយព្រះ
 អង្គ^{عليه السلام} បង្ហាញឲ្យឃើញថាព្រះអង្គ^{عليه السلام} ជាព្រះម្ចាស់អាស្រ័យភ័ស្តុតាងថា៖ [២:១៦៣] ព្រះរបស់ពួកអ្នក
 គឺព្រះមួយគត់ ។ ពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គឡើយ ។ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តា
 ករុណាប្រណី ។ [២:១៦៤] នៅក្នុងការបង្កើតមេឃទាំងអម្បាលម៉ាននិងផែនដី នៅក្នុងការផ្លាស់ប្តូរយប់
 និងថ្ងៃ នៅក្នុងការចរចាចររបស់នាវាក្នុងសមុទ្រផ្នែកនូវវត្ថុផ្តល់សារប្រយោជន៍ដល់មនុស្សនៅក្នុងការ
 មានទឹកដែលអល់ឡោះហ្គ្រីបង្ហូរចុះមកពីលើមេឃ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យដីរស់ឡើងវិញដោយសារវា

ក្រោយពីវាបានស្លាប់ទៅហើយ ហើយព្រះអង្គបានឲ្យមានសព្វពូជសត្វកើតមានពាសពេញនៅដីនោះ នៅក្នុងដំណើរប្រែប្រួលរបស់ខ្យល់ទាំងឡាយ និងនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងដុំពពករវាងមេឃនិងផែនដី រមែងមាននូវបណ្តាសញ្ញាសម្រាប់នូវជនណាដែលចេះត្រិះរិះ ។» (12 / 10 : 1) (الكافي)

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾

១៦៥. មនុស្សខ្លះរើសយកវត្ថុជាទីសក្ការៈ (គឺដៃគូ រូបបដិមា...) ផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎ដែលពួកគេ ស្រឡាញ់ដូចពួកគេស្រឡាញ់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ តែបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស្រឡាញ់អស់ឡោះហ្ន៎ ខ្លាំងជាង ។ បើសិនជានូវជនទុច្ចរិតដឹង ពេលដែលពួកគេប្រឈមមុខនឹងទណ្ឌកម្ម ថាអានុភាព ទាំងអស់ជាកម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ហើយអស់ឡោះហ្ន៎គឺឯក្នុងការធ្វើទណ្ឌកម្ម ។

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾

១៦៦. ពេលនូវជនដែលគេតាម (គឺពួកមេដឹកនាំទុច្ចរិត) នឹងលះបង់ចោលនូវជនដែលតាមគេ (គឺតាម ពួកមេដឹកនាំទុច្ចរិត) ពេលពួកគេបានឃើញទណ្ឌកម្ម ទំនាក់ទំនងរវាងពួកគេនឹងដាច់ ។

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّنَا كَرَّرْنَا فَنَتَّبِرَآ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْدَلَهُمْ حَسْرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾

១៦៧. នូវជនដែលបានតាមគេនឹងថ្លែងថា៖ "បើសិនជាយើងអាចវិលត្រឡប់ទៅក្រោយវិញបាន យើងនឹងលះបង់ចោលពួកគេដូចពួកគេបានលះបង់ចោលយើងដែរ ។" ដូច្នោះឯងដែល អស់ឡោះហ្ន៎នឹងឲ្យពួកគេឃើញបណ្តាទង្វើរបស់ពួកគេ ដើម្បីជាការស្តាយក្រោយសម្រាប់ពួក គេ ។ ពួកគេពុំមានឱកាសចេញពីភ្លើងនរកឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៦៥-១៦៧

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَمَّا آمَنَ الْمُؤْمِنُونَ، وَ قَبِلَ وَلَايَةَ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ الْعَاقِلُونَ، وَ صَدَّ عَنْهَا الْمَعَانِدُونَ « وَ مِنَ النَّاسِ « يَا مُحَمَّدُ « مَنْ يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَندَادًا « أَعْدَاءَ يَجْعَلُونَهُمْ لِلَّهِ أَمْثَالًا « يُحِبُّونَ تِلْكَ الْأَنْدَادَ مِنَ الْأَصْنَامِ كَحُبِّهِمْ لِلَّهِ « وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ « مِنْ هَؤُلَاءِ الْمُتَّخِذِينَ الْأَنْدَادَ مَعَ اللَّهِ، لِأَنَّ الْمُؤْمِنِينَ يَرَوْنَ الرَّبُّوبِيَّةَ لِلَّهِ وَحْدَهُ لَا يُشْرِكُونَ [به].

អ៊ីម៉ាំ (គឺអ៊ីម៉ាំអាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ុស្តកាវី صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ «ពេលបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជឿ បណ្តា អ្នកប្រាជ្ញព្រមទទួលវិទ្យាយ៉ាស្តមូហ្ន៎ម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله និងអាល់ صلوات الله عليه والسلام ពួកសត្រូវផ្តាច់ខ្លួនពីវិទ្យាយ៉ាស្តនោះ អស់ឡោះហ្ន៎ عَدُوِّ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៦៥] មនុស្សខ្លះរើសយកវត្ថុជាទីសក្ការៈ មូហ្ន៎ម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله អ៊ីយ ផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎ គឺពួកសត្រូវដែលត្រូវបង្កើតឡើងដើម្បីឲ្យដូចអស់ឡោះហ្ន៎ عَدُوِّ ដែលពួកគេស្រឡាញ់ ដូចពួកគេស្រឡាញ់អស់ឡោះហ្ន៎ ពួកគេស្រឡាញ់វត្ថុជាទីសក្ការៈទាំងនោះដែលជារូបបដិមាដូចពួកគេ

ស្រឡាញ់អស់ឡោះហ្ន៎ដែរ ។ តែបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស្រឡាញ់អស់ឡោះហ្ន៎ខ្លាំងជាង គឺស្រឡាញ់
អស់ឡោះហ្ន៎ខ្លាំងជាងពួកដែលរើសយកវត្ថុជាទីសក្ការៈទាំងនោះ ព្រោះបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាដឹងថា
អស់ឡោះហ្ន៎ជាព្រះម្ចាស់ តែមួយគត់ហើយមិនយកអ្វីមកជួបផ្អំហ៊ុនហាយជាមួយព្រះអង្គឡើយ ។

قَالَ: يَا مُحَمَّدُ « وَ لَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا » بِاتِّخَاذِ الْأَصْنَامِ أَنْدَادًا وَ اتِّخَاذِ الْكُفَّارِ وَ الْفُجَّارِ أَمْثَالًا لِمُحَمَّدٍ وَ عَلَيْهِ السَّلَامُ « إِذْ
يَرَوْنَ الْعَذَابَ » حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ الْوَاقِعَ بِهِمْ لِكُفْرِهِمْ وَ عِنَادِهِمْ « أَنْ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا » يَعْلَمُونَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ، وَ يُكَرِّمُ
مَنْ يَشَاءُ، لَا قُوَّةَ لِلْكَفَّارِ يَمْتَنِعُونَ بِهَا مِنْ عَذَابِهِ « وَ أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ » وَ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ لِمَنْ اتَّخَذَ الْأَنْدَادَ مَعَ اللَّهِ.

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله} អើយ [២:១៦៥] បើសិនជានរណាជនទុច្ចរិតដឹង
ដែលពួកគេបានរើសយកវត្ថុជាទីសក្ការៈ រើសយកពួកបដិសេធសទ្ធានិងពួកប្រព្រឹត្តអាក្រក់ជាបុគ្គល
ដែលស្មើនឹងមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله} និងអាឡី ^{صلوات الله عليه وآله} នោះ ពេលដែលពួកគេប្រឈមមុខនឹងទណ្ឌកម្ម គឺពេលពួកគេ
ឃើញទណ្ឌកម្មដែលពើបពះលើពួកគេដោយសារតែពួកមិនជឿ ដោយសារតែពួកគេតាំងខ្លួនជាសត្រូវ
ថាអានុភាពទាំងអស់ជាកម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ គឺដឹងថាអស់ឡោះហ្ន៎មានអំណាចធ្វើទណ្ឌកម្មអ្នក
ណាមួយបានស្រេចតែលើព្រះអង្គ អាចលើកតម្កើងអ្នកណាមួយបានស្រេចតែលើព្រះអង្គ ហើយ
ពួកបដិសេធសទ្ធាមិនអាចបញ្ចៀសទណ្ឌកម្មចេញពីខ្លួនឯងបានទេ ហើយអស់ឡោះហ្ន៎គឺដឹងរឿងក្នុងការ
ធ្វើទណ្ឌកម្ម ហើយពួកគេដឹងថាអស់ឡោះហ្ន៎នឹងតឹងរឿងក្នុងការធ្វើទណ្ឌកម្មបុគ្គលណាដែលរើសយក
វត្ថុជាទីសក្ការៈគូបជាមួយព្រះអង្គ ។

قَالَ: « إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا » لَوْ رَأَى هَؤُلَاءِ الْكُفَّارُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْأَنْدَادَ حِينَ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا الرَّؤُسَاءُ « مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا » الرَّعَايَا
وَ الْأَتْبَاعَ « وَ تَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ » فَبَيَّنَّتْ حِيلَهُمْ، وَ لَا يَقْدِرُونَ عَلَى النِّجَاةِ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ بِشَيْءٍ « وَ قَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا » الْأَتْبَاعُ
« لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً » يَتَمَنَّوْنَ لَوْ كَانَ لَهُمْ كَرَّةٌ: رَجَعْنَا إِلَى الدُّنْيَا « فَتَبَرَّأْنَا مِنْهُمْ » هُنَاكَ « كَمَا تَبَرَّأْنَا مِنْهَا » هَاهُنَا.

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៦៦] ពេលនរណាដែលគេតាមនឹងលះបង់ចោល បើ
សិនជាពួកគេឃើញពួកបដិសេធសទ្ធាដែលបានរើសយកវត្ថុជាទីសក្ការៈ ពេលពួកមេដឹកនាំដែលពួកគេ
បានតាមនោះលះបង់ចោល នរណាដែលតាមគេ គឺពលរដ្ឋនិងពួកអ្នកតាមគេ ទំនាក់ទំនងរវាងពួកគេនឹង
ដាច់ កលល្បិចរបស់ពួកគេនឹងវិនាស ។ ពួកគេមិនអាចជួយខ្លួនឯងឲ្យផុតពីទណ្ឌកម្មរបស់អស់ឡោះហ្ន៎
បានឡើយ ។ [២:១៦៧] នរណាដែលបានតាមគេនឹងថ្លែង ប្រាប់ពួកដែលពួកគេបានតាមនោះ ថា៖
"បើសិនជាយើងអាចវិលត្រឡប់វិញបាន ពួកគេនឹងបង់ថាបើសិនជាពួកគេមានផ្លូវត្រឡប់មកកាន់លោក
នេះវិញ យើងនឹងលះបង់ចោលពួកគេ នៅទីនោះ (គឺនៅលោកនេះ) ដូចពួកគេបានលះបង់ចោល
យើងដែរ នៅទីនេះ (គឺនៅក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ) ។"

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « كَذَلِكَ » [كَمَا] تَبَرَّأَ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ « يُرِيدُهُمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ » وَ ذَلِكَ أَنَّهُمْ عَمِلُوا فِي الدُّنْيَا
لِعَيْبِ اللَّهِ، فَيَرَوْنَ أَعْمَالَ عَيْبِهِمُ الَّتِي كَانَتْ لِلَّهِ قَدْ عَظَّمَهَا اللَّهُ تَوَابَ أَهْلِهَا، وَ رَأَوْا أَعْمَالَ أَنْفُسِهِمْ لَا تَوَابَ لَهَا إِذْ كَانَتْ لِعَيْبِ اللَّهِ، أَوْ كَانَتْ
عَلَى عَيْبِ الْوَجْهِ الَّذِي أَمَرَ اللَّهُ بِهِ.

អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៦៧] ដូច្នោះឯង គឺដូចពួកគេលះបង់ចោលគ្នាទៅវិញទៅមក

ដែលអស់ឡោះហ្នឹងឲ្យពួកគេឃើញបណ្តាទង្វើរបស់ពួកគេ នេះព្រោះតែពួកគេបានប្រព្រឹត្តក្នុងលោក នេះដើម្បីអ្នកផ្សេងពីអស់ឡោះហ្នឹង, ។ ដូច្នេះពួកគេឃើញទង្វើរបស់អ្នកឯទៀតដែលបានប្រព្រឹត្តដើម្បី អស់ឡោះហ្នឹង, ។ អស់ឡោះហ្នឹងប្រទានរង្វាន់ដ៏បរវេទបណ្តាអ្នកប្រព្រឹត្តទង្វើទាំងនោះ ហើយពួកគេ ឃើញទង្វើរបស់ខ្លួនឯងមិនបានមកនូវរង្វាន់ទេ ព្រោះការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ពួកគេនោះគឺដើម្បីអ្នក ផ្សេងពីអស់ឡោះហ្នឹង, ឬពួកគេបានធ្វើទង្វើទាំងនោះតាមរបៀបមួយផ្សេងពីរបៀបដែលអស់ឡោះហ្នឹង ដាក់បញ្ហាឲ្យធ្វើតាម ។

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى « وَ مَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ » كَانَ عَذَابُهُمْ سَزَمَدًا دَائِمًا، وَ كَانَتْ ذُنُوبُهُمْ كُفْرًا، لَا تَلْحَقُهُمْ شَفَاعَةُ نَبِيِّ، وَ لَا وَصِيٍّ، وَ لَا خَيْرٍ مِنْ خِيَارِ شِعْتِهِمْ.

អស់ឡោះហ្នឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៦៧] ពួកគេពុំមានឱកាសចេញពីភ្លើងនរកឡើយ ព្រោះពួកគេ នឹងរងទណ្ឌកម្មរហូតឥតទីបំផុត បាបពួកគេគឺបទបដិសេធសទ្ធា ។ ការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍របស់ព្រះ សាស្តាﷺ របស់អ្នកស្នង^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ស្តីអាស្តូល្លណាម្នាក់ដែលជាស្តីអាស្តូរបស់ព្រះសាស្តាﷺនិងអ្នក ស្នង^{صلوات الله عليه والسلام} ទាំងនេះមិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់ពួកគេឡើយ ។»

قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: مَا مِنْ عَبْدٍ وَ لَا أَمَةٍ زَالَ عَنَّا وَ لَا يَتَنَا، وَ خَالَفَ طَرِيقَتَنَا، وَ سَمِيَ غَيْرَنَا بِأَسْمَائِنَا وَ أَسْمَاءِ خِيَارِ أَهْلِهَا الَّذِي اخْتَارَهُ اللَّهُ لِلْقِيَامِ بِدِينِهِ وَ دُنْيَاهُ، وَ لَقَبَهُ بِالْقَائِنَا وَ هُوَ لِذَلِكَ يُلَقَّبُهُ مُعْتَقِدًا، لَا يَحْمِلُهُ عَلَى ذَلِكَ تَقِيَّةٌ خَوْفٍ، وَ لَا تَذْيِيرٌ مَصْلَحَةٍ دِينٍ، إِلَّا بَعَثَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ مَنْ كَانَ قَدِ اتَّخَذَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا، وَ حَشِرَ إِلَيْهِ الشَّيَاطِينُ الَّذِينَ كَانُوا يُعْوُونَهُ.

អ៊ីម៉ាអាឡី ប៊ិន អាល់-ហ្វៃសៃនី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្នឹង^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ «បាវប្រុសស្រី ណាដែលប្រានចោលវិទ្យាយ៉ាស្តូយើង^{عليهم السلام} ដែលប្រឆាំងមាតិកាយើង^{عليهم السلام} ដែលហៅអ្នកផ្សេងដោយ ឈ្មោះយើង^{عليهم السلام} (គឺយកអ្នកផ្សេងជួសយើង^{عليهم السلام} ?) ដោយឈ្មោះរបស់បុគ្គលប្រសើរបំផុតដែលជា កុលដ្ឋានយើង^{عليهم السلام}ដែលអស់ឡោះហ្នឹង^{عليهم السلام}បានជ្រើសរើសជាអ្នករៀបចំព្រះសាសនាព្រះអង្គ^{عليهم السلام} នៅក្នុង លោកព្រះអង្គ^{عليهم السلام} ដែលយកអំណាចយើង^{عليهم السلام}ទៅឲ្យអ្នកផ្សេងហើយអ្នកនោះជឿអំណាចនោះ ដែលមិន បានបិទបាំង[ជំនឿ]ព្រោះតែខ្លាចនោះទេ ដែលមិនប្រព្រឹត្តក្នុងគោលបំណងឲ្យសាសនាមានសេចក្តី ប្រសើររុងរឿងឡើងទេ ដូច្នេះអស់ឡោះហ្នឹង^{عليهم السلام}នឹងឲ្យជនទាំងនេះរស់ឡើងវិញក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះក្នុងឋានៈ ជាជនដែលបានយកអ្នកផ្សេងពីអស់ឡោះហ្នឹង^{عليهم السلام}ជាអ្នកថែរក្សាការពារ ហើយព្រះអង្គ^{عليهم السلام}នឹងឲ្យជនទាំង នេះនៅជាមួយពួកស្តែក្តួនដែលបានធ្វើឲ្យខ្លួនវង្វេង ។

فَقَالَ [لَهُ]: يَا عَبْدِي أَرْبَابًا مَعِيَ، هَؤُلَاءِ كُنْتَ تَعْبُدُ وَ إِيَّاهُمْ كُنْتَ تَطْلُبُ؟ فَمِنْهُمْ فَاطَلِبُ ثَوَابٍ مَا كُنْتَ تَعْمَلُ، لَكَ مَعَهُمْ عِقَابٌ أَجْرًاكَ. ثُمَّ يَأْمُرُ اللَّهُ تَعَالَى أَنْ يُحْشَرَ الشَّيْعَةُ الْمُؤَالُونَ لِلْمَحَمَدِ وَ عَلِيٍّ وَ أَهْلِمَا عَلَيْهِمُ السَّلَامُ مِمَّنْ كَانَ فِي تَقِيَّةٍ لَا يُظْهَرُ مَا يَعْتَقِدُهُ، وَ مِمَّنْ لَمْ يَكُنْ عَلَيْهِ تَقِيَّةٌ، وَ كَانَ يُظْهَرُ مَا يَعْتَقِدُهُ.

អស់ឡោះហ្នឹង^{عليهم السلام}នឹងសួរអ្នកនោះថា៖ "បាវអញ^{عليهم السلام}អើយ តើពួកវាជាម្ចាស់គូបជាមួយអញ^{عليهم السلام}ឬ ពួកដែលអ្នក តែងតែគោរពសក្តារៈ ពួកដែលអ្នកតែងតែហៅវាវានោះ ? ដូច្នេះចូរអ្នកសូមពីពួកវានូវរង្វាន់តបស្នងទង្វើ

ដែលអ្នកបានធ្វើនោះទៅ ។ រង្វាន់តបស្នងអ្នកនៅពួកវានោះ ។" បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎^{عَلِيٍّ}បញ្ចេញនាំស្តីអ្នកសុំមក គឺបណ្តាអ្នកដែលនៅក្នុងស្តីអ្នកសុំមូហ្កាម៉ាដ្ឋូ^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} អាលី^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} និងរាជបុត្ររាជនគ្នា^{عَلَيْهِمُ}របស់អ្នកទាំងពីរ^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ}ដែលមិនបានបង្ហាញជំនឿរបស់ខ្លួនទេព្រោះពួកគេបានបិទបាំងជំនឿនោះ (គឺធ្វើតាគីយ៉ាសុំ) ហើយពេលមិនលាក់បាំងទេ (គឺពេលមិនអាចធ្វើតាគីយ៉ាសុំបាន) ពួកគេបង្ហាញជំនឿរបស់ខ្លួន ។

فَيَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: أَنْظُرُوا حَسَنَاتِ شَيْعَةِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ فَضَاعَفُوهَا. قَالَ: فَيُضَاعَفُونَ حَسَنَاتِهِمْ أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً. ثُمَّ يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: أَنْظُرُوا ذُنُوبَ شَيْعَةِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ. فَيَنْظُرُونَ: فَمِنْهُمْ مَنْ قَلَّتْ ذُنُوبُهُ فَكَانَتْ مَعْمُورَةً فِي طَاعَاتِهِ، فَهَؤُلَاءِ السُّعْدَاءُ مَعَ الْأَوْلِيَاءِ وَ الْأَصْفِيَاءِ. وَ مِنْهُمْ مَنْ كَثُرَتْ ذُنُوبُهُ وَ عَظُمَتْ، فَيَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: قَدِمُوا الَّذِينَ كَانُوا لَا تَقِيَّةَ عَلَيْهِمْ مِنْ أَوْلِيَاءِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ، فَيَقْدَمُونَ.

អស់ឡោះហ្ន៎^{عَلِيٍّ}នឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរមើលទង្វើល្អរបស់ស្តីអ្នកសុំមូហ្កាម៉ាដ្ឋូ^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} និងអាលី^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ចូរមើលទង្វើល្អទាំងនេះឲ្យច្រើនឡើង ។" អ៊ីម៉ា^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ}មានវចនៈថា៖ "ពួកគេនឹងបង្កើនចំនួនទង្វើល្អរបស់ពួកគេយ៉ាងច្រើន ។" បន្ទាប់ពីនោះអស់ឡោះហ្ន៎^{عَلِيٍّ}មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរមើលទៅបាបរបស់ស្តីអ្នកសុំមូហ្កាម៉ាដ្ឋូ^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} និងអាលី^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ។" ពួកគេនឹងមើល ឃើញថាពួកគេមានបាបតិចព្រោះពួកគេតែងតែគោរពបង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៎^{عَلِيٍّ} ។ ពួកគេសប្បាយចិត្តព្រោះពួកគេបាននៅជាមួយព្រះអនុរក្ស^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} និងអ្នកស្នង^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ។ នៅក្នុងចំណោមពួកគេមានបណ្តាអ្នកដែលមានបាបច្រើនរួមទាំងបាបធំផង ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{عَلِيٍّ}នឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរនាំបណ្តាអ្នកដែលនៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាសុំមូហ្កាម៉ាដ្ឋូ^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} និងអាលី^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ដែលមិនបានបិទបាំងទេនោះមក (គឺមិនបានធ្វើតាគីយ៉ាសុំទេ) ។" គេនឹងនាំពួកគេមក ។

فَيَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: أَنْظُرُوا حَسَنَاتِ عِبَادِي هَؤُلَاءِ النَّصَابِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْأُنْدَادَ مِنْ دُونِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ مِنْ دُونِ خُلَفَائِهِمْ، فَاجْعَلُوهَا هَؤُلَاءِ الْمُؤْمِنِينَ، لِمَا كَانَ مِنْ إِعْتَابِهِمْ لَهُمْ بِوَقِيْعَتِهِمْ فِيهِمْ، وَ قَصْدِهِمْ إِلَى أَدَاهُمْ فَيَفْعَلُونَ ذَلِكَ، فَتَصِيرُ حَسَنَاتُ النَّوَاصِبِ لِشَيْعَتِنَا الَّذِينَ لَمْ يَكُنْ عَلَيْهِمْ تَقِيَّةٌ.

អស់ឡោះហ្ន៎^{عَلِيٍّ}នឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរមើលទង្វើល្អរបស់បាវទាំងឡាយរបស់អញ^{عَلِيٍّ} ពួកណាស្តីបីទាំងនេះដែលរើសយកអ្នកផ្សេងពីមូហ្កាម៉ាដ្ឋូ^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} និងអាលី^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ដែលរើសយកខ័លិហ្វផ្សេងពីពួកគេ^{عَلَيْهِمُ} ។ ចូរទុកទង្វើល្អនោះឲ្យបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ព្រោះពួកគេ (គឺពួកណាស្តីបី) តែងតែនិយាយបង្កូចបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាទាំងនេះ តែងតែរូមគំនិតគ្នាព្យាបាតពួកគេ ហើយបានធ្វើបែបនេះរហូតមក ។" ពួកគេ (គឺពួកទេវតា) នឹងផ្ទេរទង្វើល្អទាំងឡាយរបស់ពួកណាស្តីបីឲ្យទៅស្តីអ្នកសុំយើង^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ}ដែលមិនបានបិទបាំងទេ (គឺដែលមិនអាចធ្វើតាគីយ៉ាសុំបាន) ។

ثُمَّ يَقُولُ: أَنْظُرُوا إِلَى سَيِّئَاتِ شَيْعَةِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ، فَإِنَّ بَقِيَّةَ هَؤُلَاءِ النَّصَابِ بِوَقِيْعَتِهِمْ فِيهِمْ زِيَادَاتٌ، فَاحْمِلُوا عَلَى أَوْلِيَاكِ النَّصَابِ بِقَدْرِهَا مِنَ الذُّنُوبِ الَّتِي لَهُلَاءِ الشَّيْعَةِ. فَيَفْعَلُ ذَلِكَ. ثُمَّ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: إِنْتُوا بِالشَّيْعَةِ الْمُتَّقِينَ لِحُوفِ الْأَعْدَاءِ، فَافْعَلُوا فِي حَسَنَاتِهِمْ وَ سَيِّئَاتِهِمْ، وَ حَسَنَاتِ هَؤُلَاءِ النَّصَابِ وَ سَيِّئَاتِهِمْ مَا فَعَلْتُمْ بِالْأَوْلِيَاءِ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{عَلِيٍّ}មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរមើលបាបរបស់ស្តីអ្នកសុំមូហ្កាម៉ាដ្ឋូ^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} និងអាលី^{صَلَاتِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ។ លើមានអ្វី (គឺបាប) នៅសេសសល់ ចូរដាក់វាទៅលើពួកណាស្តីបីទាំងនេះថែមពីលើ ។ ចូរដាក់បាបទៅលើ

ពួកណាស្ត្រីបីទាំងនេះប៉ុន្តែនឹងបាបដែលពួកគេប្រព្រឹត្តទៅលើស្ត្រីអ្នកសុំទាំងនេះ ។" ពួកគេ (គឺទេវតា) នឹងធ្វើដូច្នោះ ។ បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរនាំពួកស្ត្រីអ្នកសុំដែលបានខ្លាចពួកសត្រូវមកចូរប្រព្រឹត្តដូចគ្នាដែរចំពោះទង្វើល្អនិងទង្វើអាក្រក់របស់ពួកគេ និងចំពោះទង្វើល្អនិងទង្វើអាក្រក់របស់ពួកណាស្ត្រីបីនោះ ដូចពួកអ្នកបានធ្វើចំពោះពួកមុនៗដែរ ។

فَيَقُولُ النَّوَاصِبُ: يَا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ كَانُوا مَعَنَا فِي مَشَاهِدِنَا حَاضِرِينَ، وَ بِأَقْوَابِلِنَا قَائِلِينَ، وَ لِمَدَاهِبِنَا مُعْتَقِدِينَ! فَيُقَالُ: كَلَّا وَ اللَّهُ يَا أَيُّهَا النَّصَابُ مَا كَانُوا لِمَدَاهِبِكُمْ مُعْتَقِدِينَ، بَلْ كَانُوا بِقُلُوبِهِمْ لَكُمْ إِلَى اللَّهِ مُخَالِفِينَ، وَ إِنْ كَانُوا بِأَقْوَابِلِكُمْ قَائِلِينَ، وَ بِأَعْمَالِكُمْ عَامِلِينَ لِلتَّقِيَّةِ مِنْكُمْ مَعَاشِرَ الْكَافِرِينَ، قَدْ اعْتَدَدْنَا لَهُمْ بِأَقْوَابِلِهِمْ وَ أَفَاعِيلِهِمْ إِعْتِدَادَنَا بِأَقْوَابِلِ الْمُطِيعِينَ وَ أَفَاعِيلِ الْمُحْسِنِينَ، إِذْ كَانُوا بِأَمْرِنَا عَامِلِينَ:

ពួកណាស្ត្រីបីនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ ពួកគេតែងតែនៅជាប់ជាមួយអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនៅក្នុងអង្គប្រជុំអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ ពួកគេបាននិយាយដូចអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដែរ ពួកគេបានជឿលទ្ធិអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដែរ ។" គេនឹងប្រាប់ពួកគេថា៖ "ទេ សូមស្រួចចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ណាស្ត្រីបីអើយ ពួកគេមិនបានជឿសាសនារបស់ពួកអ្នកទេ តែចិត្តពួកគេជំពាក់ជាប់នឹងអស់ឡោះហ្ន៎ជានិច្ច ផ្ទុយពីពួកអ្នក ។ ទោះបីពួកគេបានថាដូចពួកអ្នកថាដែរនោះក៏ដោយ បានធ្វើអំពើដែលពួកអ្នកបានធ្វើនោះក៏ដោយ តែពួកគេបានធ្វើក្នុងការបិទបាំងជំនឿពួកគេពីភ្នែកពួកអ្នកទេ (គឺបានធ្វើក្នុងតាគីយ៉ាស៊ូ) ។ យើងចាត់ទុកសម្តីពួកគេជាសម្តីរបស់បណ្តាអ្នកស្តាប់បង្គាប់ ទង្វើរបស់ពួកគេជាទង្វើរបស់បណ្តាអ្នកធ្វើល្អ ព្រោះពួកគេបានធ្វើស្របតាមព្រះបញ្ជាយើង ។"

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: فَعِنْدَ ذَلِكَ تَعَظُمُ حَسْرَاتُ النَّصَابِ إِذَا رَأَوْا حَسَنَاتِهِمْ فِي مَوَازِينِ شِيَعَتِنَا أَهْلِ الْبَيْتِ، وَ رَأَوْا سَيِّئَاتِ شِيَعَتِنَا عَلَى ظُهُورِ مَعَاشِرِ النَّصَابِ، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ « كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسْرَاتٍ عَلَيْهِمْ ». (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 578-579)

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎មានព្រះវចនៈថា៖ "ពួកណាស្ត្រីបីនឹងសោកស្តាយខ្លាំងបំផុតពេលបានឃើញទង្វើល្អរបស់ខ្លួននៅលើជញ្ជីងស្ត្រីអ្នកសុំយើង ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ពេលពួកគេបានឃើញបាបរបស់ស្ត្រីអ្នកសុំយើងត្រូវដាក់លើពួកគេ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [២:១៦៧] ដូច្នោះឯងដែលអស់ឡោះហ្ន៎នឹងឲ្យពួកគេឃើញបណ្តាទង្វើរបស់ពួកគេ ដើម្បីជាការស្តាយក្រោយសម្រាប់ពួកគេ ។"»
(التفسير الإمام العسكري عليه السلام) 340-341

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ ثَابِتٍ عَنْ جَابِرٍ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَاداً يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ.

[...] យ៉ាងណាក៏ដោយបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាចូ យ៉ាកុំហ្វារអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [២:១៦៥] មនុស្សខ្លះរើសយកវត្ថុជាទិសក្តារក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎ដែលពួកគេស្រឡាញ់ ដូចពួកគេស្រឡាញ់អស់ឡោះហ្ន៎ ។

قَالَ «هُمْ وَ اللَّهِ أَوْلِيَاءُ فَلَانٍ وَ فَلَانٍ اتَّخَذُوهُمْ أَئِمَّةً دُونَ الْإِمَامِ الَّذِي جَعَلَهُ اللَّهُ لِلنَّاسِ إِمَامًا فَلِذَلِكَ: قَالَ وَ لَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَ أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ. إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَ رَأَوْا الْعَذَابَ وَ تَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ. وَ قَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأُ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّأْنَا مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسْرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَ مَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ».

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «សូមស្ស្តចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} ពួកទាំងនោះជាមិត្តរបស់អ្នកនេះមួយនិងអ្នកនេះមួយ ។ ពួកគេ (គឺប្រជារាស្ត្រ) បានរើសយកពួកទាំងនេះជាអ៊ីម៉ា ក្រៅពីអ៊ីម៉ាដែលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} បានតែងតាំងឡើងជាអ៊ីម៉ាសម្រាប់មនុស្សទាំងឡាយ ។ ដោយសារហេតុនេះឯងបានជាអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៦៥] បើសិនជានរណាជនទុច្ចរិតដឹង ពេលដែលពួកគេប្រឈមមុខនឹងទណ្ឌកម្ម ថា អាណាទាំងអស់ជាកម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ហើយអស់ឡោះហ្ន៎គឺដឹងក្នុងការធ្វើទណ្ឌកម្ម ។ [២:១៦៦] ពេលនរណាដែលគេតាម (គឺពួកមេដឹកនាំទុច្ចរិត) នឹងលះបង់ចោលនរណាដែលតាមគេ (គឺតាមពួកមេដឹកនាំទុច្ចរិត) ពេលពួកគេបានឃើញទណ្ឌកម្ម ទំនាក់ទំនងរវាងពួកគេនឹងដាច់ ។ [២:១៦៧] នរណាដែលបានតាមគេនឹងថ្លែងថា៖ "បើសិនជាយើងអាចវិលត្រឡប់[ទៅក្រោយ]វិញបាន យើងនឹងលះបង់ចោលពួកគេដូចពួកគេបានលះបង់ចោលយើងដែរ ។" ដូច្នេះឯងដែលអស់ឡោះហ្ន៎នឹងឲ្យពួកគេឃើញបណ្តាទង្វើរបស់ពួកគេ ដើម្បីជាការស្តាយក្រោយសម្រាប់ពួកគេ ។ ពួកគេពុំមានឱកាសចេញពីភ្លើងនរកឡើយ ។»

قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام): «هُمْ وَ اللَّهِ يَا جَابِرُ أَئِمَّةُ الظَّلَمَةِ وَ أَشْيَاعُهُمْ».

បន្ទាប់មកអាប៊ូ យ៉ូក្តហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «សូមស្ស្តចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} ពួកគេជាអ៊ីម៉ាទុច្ចរិតបណ្តាអ្នកតាមពួកគេនោះផងដែរ ។» (الكافي : 11 / 305)

عَنْ زُرَّارَةَ وَ مُحَمَّدَانَ وَ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: قَوْلُهُ: « وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُجْبُونُهُمْ كَحَبِّ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ » قَالَ: هُمْ آلُ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ. (التفسير للعباشي)، ج 1 , ص 72

សូរ៉េ:ត្តី, ហ្វារីន និង មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មុស្លីមបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ យ៉ូក្តហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងអាប៊ូ អ៊ាប់ខួលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} [២:១៦៥] មនុស្សខ្លះរើសយកវត្ថុជាទិសក្តារ:ក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎ដែលពួកគេស្រឡាញ់ដូចពួកគេស្រឡាញ់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ តែបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស្រឡាញ់អស់ឡោះហ្ន៎ខ្លាំងជាង ថា៖ «[បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាទាំងនោះ:] គឺវាជបុត្ររាជនគ្នា ^{عليهم السلام} របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។» (تفسير العياشي 1 : 143 / 72)

عَنْ مَنْصُورِ بْنِ حَازِمٍ قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: « وَ مَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ » قَالَ: أَعْدَاءُ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ هُمُ الْمُحَلَّدُونَ فِي النَّارِ أَبَدَ الْأَبَدِينَ وَ ذَهَرَ الدَّاهِرِينَ. (التفسير للعباشي)، ج 1 , ص 73

ម៉ាន់ស្វីរ ប៊ិន ហ្វារីនបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ អ៊ាប់ខួលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពី [២:១៦៧] ពួកគេពុំ

មានឱកាសចេញពីភ្លើងនរកឡើយ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «ពួកសត្រូវរបស់អូលី صلوات الله عليه والسلام ពួកគេ នឹងនៅក្នុងភ្លើងនរករហូត ជានិច្ចនិរន្តរ គ្មានទីបំផុត ។» (145 / 73 : 1 تفسیر العیاشی)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٦٨﴾
១៦៨. មនុស្សអើយ ចូរពួកអ្នកបរិភោគអ្វីដែលមាននៅលើផែនដីដែលច្បាប់អនុញ្ញាតនិងបរិសុទ្ធ ចូរ ពួកអ្នកកុំដើរតាមគន្លងស្នែកគូន ព្រោះវាជាសត្រូវចេញមុខរបស់ពួកអ្នក ។

إِنَّمَا يَأْمُرُكُم بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾
១៦៩. វាបង្គាប់ពួកអ្នកឲ្យធ្វើតែអំពើអាក្រក់និងអំពើអសីលធម៌ទេ ហើយវាបញ្ជូនពួកអ្នកឲ្យនិយាយ ប្រមាថអល់ឡោះហ្ន៎អំពីអ្វីដែលពួកអ្នកមិនដឹង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៦៨-១៦៩

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: « يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي « الْأَرْضِ » مِنْ أَنْوَاعِ ثَمَارِهَا وَ اطَّعِمْتَهَا « حَلَالًا طَيِّبًا » لَكُمْ إِذَا أَطَعْتُمْ رَبَّكُمْ فِي تَعْظِيمِ مَنْ عَظَّمَهُ، وَ الْإِسْتِحْقَافِ مَنْ أَهَانَهُ وَ صَعْرُهُ « وَ لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ » مَا يَخْطُو بِكُمْ إِلَيْهِ، وَ يُعْرِضُكُمْ بِهِ مِنْ مُخَالَفَةِ مَنْ جَعَلَهُ اللَّهُ رَسُولًا أَفْضَلَ الْمُرْسَلِينَ، وَ أَمْرَهُ بِنَصْبِ مَنْ جَعَلَهُ اللَّهُ أَفْضَلَ الْوَصِيِّينَ، وَ سَائِرِ مَنْ جَعَلَ خُلَفَاءَهُ وَ أَوْلِيَاءَهُ. « إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ » يُبِينُ لَكُمْ الْعِدَاوَةَ، وَ يَأْمُرُكُمْ إِلَى مُخَالَفَةِ أَفْضَلِ النَّبِيِّينَ وَ مُعَانَدَةِ أَشْرَفِ الْوَصِيِّينَ.

អ៊ីម៉ាំ (គឺអ៊ីម៉ាំអាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-អូស្ការី صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ «អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៦៨] មនុស្សអើយ ចូរពួកអ្នកបរិភោគអ្វីដែលមាននៅលើផែនដី គឺផលានុផលនិងចំណីអាហារ ដែលច្បាប់អនុញ្ញាតនិងបរិសុទ្ធ បើពួកអ្នកស្តាប់បង្គាប់ព្រះម្ចាស់ عز وجل ពួកអ្នកក្នុងការចាត់ទុកជាធំបុគ្គល ណាដែលព្រះអង្គ عز وجل តែងតាំងជាធំ ហើយចាត់ទុកជាតូចតាចបុគ្គលណាដែលព្រះង្គ عز وجل ចាត់ទុកជាបុគ្គល មិនសំខាន់ ។ ចូរពួកអ្នកកុំដើរតាមគន្លងស្នែកគូន អ្វីដែលវា عز وجل បានរៀបចំទុកសម្រាប់ពួកអ្នក ក្នុងគោល បំណងបោកប្រាស់ពួកអ្នក ដើម្បីប្រឆាំងបុគ្គលដែលអល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل បានចាត់បញ្ជូនមកជាវិស្វល صلوات الله عليه والسلام ដែលខ្ពង់ខ្ពស់លើសអស់វិស្វលទាំងពួង عليهم السلام ហើយដែលអល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل បានដាក់បញ្ជាឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តែងតាំងបុគ្គលដែលអល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل បានជ្រើសរើសជាបុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់ លើសអស់បណ្តាអ្នកស្នងទាំងពួង عليهم السلام លើសអស់ខ័លិហ្វ عليهم السلام និងព្រះអនុរក្សទៀតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ដែលត្រូវចាត់បញ្ជូនមកនោះ ។ ព្រោះវាជាសត្រូវចេញមុខរបស់ពួកអ្នក ពួកអ្នកដឹងច្បាស់ហើយថាវា عز وجل ជាសត្រូវ ។ វា عز وجل បញ្ជាពួកអ្នកឲ្យ ប្រឆាំងសាស្តា صلوات الله عليه والسلام ដែលខ្ពង់ខ្ពស់លើសសាស្តាទាំងពួង عليهم السلام ឲ្យពួកអ្នកស្អប់ខ្ពើមអ្នកស្នង صلوات الله عليه والسلام ដែល ថ្លៃថ្នាលើសអស់អ្នកស្នងទាំងពួង عليهم السلام ។

« إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ « الشَّيْطَانُ » بِالسُّوءِ « بِسُوءِ الْمَذْهَبِ وَ الْإِعْتِقَادِ فِي خَيْرِ خَلْقِ اللَّهِ [مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ] وَ جُحُودِ وَلايَةِ أَفْضَلِ أَوْلِيَاءِ اللَّهِ بَعْدَ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ « وَ أَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ » بِإِمَامَةِ مَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ فِي الْإِمَامَةِ حَقًّا، وَ مَنْ جَعَلَهُ مِنْ أَرَادِلِ أَعْدَائِهِ وَ أَغْظَمِهِمْ كُفْرًا [بِهِ].

[២:១៦៩] វាបង្គាប់ពួកអ្នក គឺស្មោះត្រង់ ឲ្យធ្វើតែអំពើអាក្រក់និងអំពើអសីលធម៌ទេ គឺបង្គាប់ឲ្យនៅក្នុងសាសនានិងជំនឿអាក្រក់ប្រឆាំងសត្វលោកប្រសើរបំផុតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ គឺមូហាំម៉ាដ្ឋ រីសូលុលឡោះហ្ន៎ ហើយវាបង្គាប់ឲ្យបដិសេធវិទ្យាយាសរូបរបស់ព្រះអនុរក្សរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ដែលប្រសើរបំផុតអត់ពីមូហាំម៉ាដ្ឋ រីសូលុលឡោះហ្ន៎ទៅ ហើយវាបញ្ជូនពួកអ្នកឲ្យនិយាយប្រមាថអល់ឡោះហ្ន៎អំពីអ្វីដែលពួកអ្នកមិនដឹង គឺរឿងអ៊ីម៉ាម៉ាស្ករូបរបស់បុគ្គលដែលអល់ឡោះហ្ន៎បានតម្រូវឲ្យទទួលអ៊ីម៉ាម៉ាស្ករូបនោះទេ គឺបុគ្គលដែលអល់ឡោះហ្ន៎ចាត់ទុកជាសត្រូវ ដែលមិនជឿអល់ឡោះហ្ន៎ខ្លាំងលើសគេ ។

قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: فَضَلْتُ عَلَى الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ، وَ شَرَفْتُ عَلَى جَمِيعِ النَّبِيِّينَ، وَ اخْتَصَصْتُ بِالْقُرْآنِ الْعَظِيمِ، وَ أَكْرَمْتُ بِعَلِيِّ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ، وَ عَظَّمْتُ بِشِعْبَةِ حَبْرٍ شَيْعَةَ النَّبِيِّينَ وَ الْوَصِيِّينَ.

អ៊ីម៉ាម៉ាលី ប៊ិន អាល់-ហ្វ្លែស្វែន មានវចនៈថា: រីសូលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះវចនៈថា: "គេស្រឡាញ់ខ្ញុំ ជាងមនុស្សទៀត គេលើកតម្កើងខ្ញុំ ជាងព្រះសាស្តាទាំងអស់ គេបានតែងតាំងខ្ញុំ ជាបុគ្គលពិសេសដាច់គេដោយគូរអានឧត្តុង្គឧត្តម គេឲ្យខ្ញុំ មានកិត្យានុភាពដោយសារអាលី ព្រះអគ្គប្រមុខរបស់អស់អ្នកស្នងទាំងឡាយ គេបានលើកតម្កើងខ្ញុំ ដោយស្ម័គ្រស្ម័គ្ររបស់គេ ដែលជាស្ម័គ្រស្ម័គ្រប្រសើរលើសអស់ស្ម័គ្រស្ម័គ្ររបស់ព្រះសាស្តានិងអ្នកស្នងទៀត ។

و قِيلَ لِي: يَا مُحَمَّدُ قَابِلٌ نَعْمَائِي عَلَيْكَ بِالشُّكْرِ الْمُتَمَرِّي لِلْمَرِيدِ. فُقُلْتُ: يَا رَبِّي وَ مَا أَفْضَلُ مَا أَشْكُرُكَ بِهِ؟ فَقَالَ لِي: يَا مُحَمَّدُ أَفْضَلُ ذَلِكَ بِتُكِّكَ فَضْلَ أَحَبِّكَ عَلَيَّ وَ بَعْتُكَ سَائِرَ عِبَادِي عَلَى تَعْظِيمِهِ وَ تَعْظِيمِ شَيْعَتِهِ،

អល់ឡោះហ្ន៎បានប្រាប់ខ្ញុំ ថា: "មូហាំម៉ាដ្ឋ អើយ ចូរអ្នកអរព្រះគុណអញ ដែលអញធ្វើល្អចំពោះអ្នកយ៉ាងច្រើន ។" ខ្ញុំ បានទូលថា: "ព្រះម្ចាស់ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អើយ តើប្រការមួយណាដែលប្រសើរបំផុតដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ គប្បីអរព្រះគុណព្រះអង្គ ជាទីបំផុតនោះ?" ព្រះអង្គបានប្រាប់ខ្ញុំ ថា: "មូហាំម៉ាដ្ឋ អើយ អ្វីដែលប្រសើរបំផុតដែលអញបានប្រទានឲ្យអ្នកនោះ គឺអាលី ប្អូនប្រុសរបស់អ្នក ដែលរុងរឿង ហើយចូរអ្នកប្រាប់បាវអញ ទាំងអស់ឲ្យគោរពគេ និងស្ម័គ្រស្ម័គ្ររបស់គេយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ។

وَ أَفْرَكَ إِيَّاهُمْ أَنْ لَا يَتَوَادُّوا إِلَّا فِيَّ، وَ لَا يَتَبَاعَضُوا إِلَّا فِيَّ، وَ لَا يُؤَالُوا وَ لَا يُعَادُوا إِلَّا فِيَّ، وَ أَنْ يَنْصَبُوا الْحَرْبَ لِإِبْلِيسَ وَ عُنَاةَ مَرَدِّهِ الدَّاعِينَ إِلَى مِخْلَقَتِي وَ أَنْ يَجْعَلُوا حُنَّتَهُمْ مِنْهُمْ الْعِدَاةَ لِأَعْدَاءِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ، وَ أَنْ يَجْعَلُوا أَفْضَلَ سِلَاحِهِمْ عَلَى إِبْلِيسَ وَ جُنُودِهِ تَفْضِيلَ مُحَمَّدٍ عَلَى جَمِيعِ النَّبِيِّينَ، وَ تَفْضِيلَ عَلِيٍّ عَلَى سَائِرِ أُمَّتِهِ أَجْمَعِينَ، وَ إِعْتِقَادَهُمْ بِأَنَّهُ الصَّادِقُ لَا يَكْذِبُ، وَ الْحَكِيمُ لَا يَجْهَلُ، وَ الْمُنْصِيبُ لَا يَغْفُلُ،

ហើយអញដាក់បញ្ជាលើអ្នក ឲ្យដាក់បញ្ជាលើពួកគេ ឲ្យពួកគេជាសត្រូវដើម្បីតែអញមួយគត់ ឲ្យពួកគេស្អប់ខ្ពើមដើម្បីតែអញមួយគត់ ឲ្យពួកគេស្រឡាញ់ដើម្បីតែអញមួយគត់ ឲ្យពួកគេប្រកាសសង្គ្រាមតទល់អ៊ីប្លីស និងបុគ្គលចេសមាន: ដែលប្រកាសហៅឲ្យប្រឆាំងអញ ឲ្យតាំងខ្លួនជាសត្រូវរបស់បុគ្គលដែលជាសត្រូវរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ និងអាលី ឲ្យពួកគេយកអាវុធប្រសើរបំផុត

ដើម្បីតទល់អ៊ីស្លាម^{លើ}និងទីពេលរបស់វា^{លើ} ដោយប្រកាន់យកភាពខ្ពង់ខ្ពស់របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{លើ} លើសអស់ព្រះសាស្តាទាំងអស់^{លើ} ដោយប្រកាន់យកភាពខ្ពង់ខ្ពស់របស់អាល្លា^{លើ} លើសអស់សហគមន៍ទាំងអស់ និងដោយជឿថាពួកគេ^{លើ} (គឺមូហាំម៉ាដ្ឋ^{លើ} និងអាល្លា^{លើ}) ជាបុគ្គលត្រឹមត្រូវ មិនដែលនិយាយកុហកឡើយ ជាបុគ្គល^{លើ} ចេះដឹងមិនអវិជ្ជាឡើយ ជាបុគ្គល^{លើ} យល់ដឹង មិនមែនបុគ្គល^{លើ} ខ្មៅឡើយ ។

وَ الَّذِي مَحَبَّتِهِ تَتَّقُلُ مَوَازِينُ الْمُؤْمِنِينَ، وَ بِمُخَالَفَتِهِ تَخْفُفُ مَوَازِينُ الْكٰفِرِينَ، فَإِذَا هُمْ فَعَلُوا ذَلِكَ كَانَ إِئْتِسَامٌ وَ جُنُودُهُ الْمَرْدَةُ أَحْسَأُ الْمَهْزُومِينَ وَ أَضْعَفَ الْأَضْعَفِينَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , صفحه 580-581)

ស្រឡាញ់ពួកគេ^{លើ} (គឺមូហាំម៉ាដ្ឋ^{លើ} និងអាល្លា^{លើ}) ធ្វើឲ្យជញ្ជីងរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាធ្ងន់ ។ ស្អប់ខ្ពើមពួកគេ^{លើ} (គឺមូហាំម៉ាដ្ឋ^{លើ} និងអាល្លា^{លើ}) ធ្វើឲ្យជញ្ជីងរបស់ពួកណាស្មើស្មើ (គឺពួកដែលស្អប់អាសូរ-លុលបែត៍^{លើ}) ស្រាល ។ បើពួកគេ (គឺបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា) ធ្វើបែបនេះ វានឹងធ្វើឲ្យអ៊ីស្លាម^{លើ} បរាជ័យធំហើយទីពេលរបស់វា^{លើ} ដែលពោរពេញដោយបុគ្គលចេសមានៈនោះជាប់ច្រវាក់ ហើយនឹងទៅជាបុគ្គលដែលខ្សោយជាងគេបំផុត ។" (342-343 ខណ្ឌ (عليه السلام))

الشَّيْخُ فِي (التَّهْذِيبِ): بِإِسْنَادِهِ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِي خَالِدٍ الْكُوفِيِّ، رَفَعَهُ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): الْعِبَادَةُ سَعْمُونَ جُزْءًا أَفْضَلُهَا طَلَبُ الْحَلَالِ». (التَّهْذِيبِ 6 لا 324 / 891)**

[...] អាចិ ខ័លិដូ អាស់-គូហ្វីបានលើកឡើងតមកពីអាចិ យ៉ាកុំហ្វារ^{លើ} ដែលមានវចនៈថា រស្មីលុលឡោះហ្វី^{លើ} មានព្រះវចនៈថា៖ «ការគោរពសក្តារៈ (العبادة) មានចិតសិបចំណែក ។ ចំណែកប្រសើរបំផុតគឺស្វែងរកអ្វី (គឺគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត) ដែលហ្វាឡាល់ ។» (891 / 324 : 6) (التَّهْذِيبِ 6)

عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: « لَا تَتَّبِعُوا خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ - قَالَ - كُلُّ يَمِينٍ بَعِيرِ اللَّهِ فَهِيَ مِنْ خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ». (تفسير العياشي 150 / 74 : 1)**

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មុស្លីមបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮអាចិ យ៉ាកុំហ្វារ^{លើ} មានវចនៈថា៖ «[២:១៦៨] ចូរពួកអ្នកកុំដើរតាមគន្លងស្នែកគួន គ្រប់សម្បថដែលបានធ្វើដោយគ្មានអស់ឡោះហ្វី^{លើ} នៅក្នុងគន្លងស្នែកគួន» (تفسير العياشي 150 / 74 : 1) « 1 លើ»

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ ءِآبَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ ءِآبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾

១៧០. ពេលគេប្រាប់ពួកគេ (គឺពួកបដិសេធសទ្ធា) ថា៖ "ចូរអស់លោកប្រតិបត្តិតាមអ្វីដែលអស់ឡោះហ្វីបានលើកឲ្យដឹង" ពួកគេថា៖ "ទេ ពួកយើងប្រតិបត្តិតាមអ្វីដែលពួកយើងបានឃើញដូនតាយើងប្រតិបត្តិតាមមកហើយ ។" [គឺពួកគេនឹងប្រតិបត្តិតាមពួកគេឬ] ទោះបីដូនតាពួកគេនោះមិនយល់អ្វីឡើយ មិនបាននៅលើមាតិកាគ្រប់ត្រូវទេ ?

អតិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ១៧០

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَصَفَ اللَّهُ هَؤُلَاءِ الْمُتَّبِعِينَ لِحَطَوَاتِ الشَّيْطَانِ فَقَالَ « وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ « تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ مِنْ وَصْفِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَ حَلِيَّةِ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَ وَصْفِ فَضَائِلِهِ، وَ ذَكَرَ مَنَاقِبِهِ وَ إِلَى الرَّسُولِ، وَ تَعَالَوْا إِلَى الرَّسُولِ لِتَقْبَلُوا مِنْهُ مَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ قَالُوا: «حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا مِنَ الدِّينِ وَ الْمَذْهَبِ» فَاقْتَدَوْا بِآبَائِهِمْ فِي مُخَالَفَةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ مُنَابَذَةِ عَلِيٍّ وَ لِئِذَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « أَوْ لَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ » [لَا يَعْلَمُونَ] « شَيْنًا وَ لَا يَهْتَدُونَ » إِلَى شَيْءٍ مِنَ الصَّوَابِ.

អ៊ីម៉ា (គឺអ៊ីម៉ាអាស់-ហ្គាសាន់ អាស់-អ៊ាស់ការី ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា៖ «អស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَدَّ} រៀបរាប់លក្ខណៈរបស់ពួកដែលតាមគន្លងស្មៃគួស ^{لن} ថា៖ [២:១៧០] ពេលគេប្រាប់ពួកគេ ឲ្យមករកអ៊ីដែលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَدَّ} បានបើកឲ្យដឹងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ^{وَجَدَّ} ដែលស្ដីអំពីលក្ខណៈរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلى الله عليه وسلم} និងលក្ខណៈពិសេសរបស់អ៊ាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលស្ដីអំពីគុណធម៌របស់អ៊ាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលស្ដីអំពីទង្វើល្អរបស់អ៊ាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីទង្វើល្អរបស់អ៊ាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ចំពោះវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{وَجَدَّ} ។ ចូរមករកវិស្វលុល ^{صلوات الله عليه والسلام} ដើម្បីទទួលយកអ្វីដែលគេដាក់មកជាបញ្ហាលើពួកអ្នក ។ ពួកគេបានថា៖ "សាសនាដែលយើងធ្លាប់ឃើញដូនតាយើងប្រតិបត្តិតាមនោះគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់យើងហើយ ។" ពួកគេតាមដូនតាពួកគេប្រឆាំងវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{وَجَدَّ} និងប្រឆាំងអ៊ាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នកស្នងដែលជាព្រះអនុរក្សរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَدَّ} ។ អស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَدَّ} មានព្រះបន្ទូលថា៖ ទោះបីដូនតាពួកគេនោះមិនយល់អ្វីឡើយ មិនដឹងអ្វីឡើយ មិនបាននៅលើមាត់គ្រប់ត្រូវទេ ដែលដឹកនាំទៅរកអ្វីដែលមិនត្រឹមត្រូវនោះទេ ។»

قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: يَا عِبَادَ اللَّهِ اتَّبِعُوا أَحِي وَ وَصِيَّي عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِأَمْرِ اللَّهِ، وَ لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ إِتَّخَذُوا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ تَقْلِيدًا لِحُجَّالِ آبَائِهِمُ الْكَافِرِينَ بِاللَّهِ، فَإِنَّ الْمَقْلَدَ دِينُهُ مَنْ لَا يَعْلَمُ دِينَ اللَّهِ، يَبُوءُ بِعَصَبٍ مِنَ اللَّهِ، وَ يَكُونُ مِنْ أَسْرَاءِ إِبْلِيسَ لَعْنَهُ اللَّهُ،

អ៊ាលី ប៊ិន អាស់-ហ្ន៎សៃនី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{وَجَدَّ} មានព្រះវចនៈថា៖ «បារអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَدَّ} អ៊ីយ ចូរតាមប្អូនខ្ញុំ ^{صلى الله عليه وسلم} អ្នកស្នងខ្ញុំ ^{صلى الله عليه وسلم} អ៊ាលី ប៊ិន អាហ្ន៎ គ្រីលីប ^{عليه السلام} តាមព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَدَّ} ។ ចូរកុំធ្វើដូចពួកដែលយកពួកមិនជឿអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَدَّ} ជាម្ចាស់ក្រៅពីអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَدَّ} ដោយអនុវត្តិតាម (تقليد) ដូនតាពួកគេដែលអវិជ្ជានោះ ព្រោះអ្នកអនុវត្តិតាមគេដែលនៅក្នុងសាសនារបស់អ្នកនោះនៅក្នុងចំណោមអ្នកដែលមិនស្គាល់សាសនាអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَدَّ} ទេ ដែលរងព្រះពិរោធអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَدَّ} ហើយទៅជាអ្នកដែលលង់ខ្លួនក្នុងកណ្តាប់ដៃអ៊ីប៊ីស សូមអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَدَّ} ដាក់បណ្តាសាវា ។

وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ جَعَلَ أَحِي عَلِيًّا أَفْضَلَ زَيْنَةَ عَمْرِي، فَقَالَ [اللَّهُ]: مَنْ وَالَاهُ وَ صَافَاهُ وَ وَالَى أَوْلِيَاءَهُ وَ عَادَى أَعْدَاءَهُ جَعَلْتَهُ [مِنْ] أَفْضَلِ زَيْنَةَ جَنَابِي، وَ مِنْ أَشْرَفِ أَوْلِيَائِي وَ حُلَصَائِي. وَ مَنْ أَدْمَنَ مَحَبَّتَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ فَتَحَّ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَهُ مِنَ الْجَنَّةِ مَمَانِيَّةٌ أَبْوَابُهَا، وَ أَبَاحَهُ جَمِيعَهَا يَدْخُلُ بِمَا شَاءَ مِنْهَا، وَ كُلُّ أَبْوَابِ الْجَنَانِ تُنَادِيهِ: يَا وَلِيَّ اللَّهِ أَمْ تَدْخُلُنِي؟ أَمْ تُحْصِنِي مِنْ بَيْنِنَا؟ (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 582)

ចូរដឹងថាអល់ឡោះហ្គ័របានជ្រើសរើសអុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្អូនខ្ញុំ ^{عليه وآله وسلم} ជាលំអរបស់គ្រួសារខ្ញុំ ^{عليه وآله وسلم} ដែលប្រសើរ
 បំផុត ។ អល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលថា៖ "អ្នកណាស្រឡាញ់គេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាមិត្តគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាមិត្តរបស់មិត្ត
 គេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាសត្រូវរបស់សត្រូវគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} គេនឹងឲ្យអ្នកនោះជាលំអប្រសើរបំផុតនៅក្នុងសួនសួគ៌អញ ។ ជា
 មិត្តថ្លៃថ្លានិងជាបុគ្គលបរិសុទ្ធជ្រះថ្លាបំផុតរបស់អញ ។" អ្នកណាស្រឡាញ់យើង ^{عليه السلام} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន
 អល់ឡោះហ្គ័រនឹងបើកទ្វារឋានសួគ៌ប្រាំបីឲ្យអ្នកនោះ ឲ្យពួកគេរាល់គ្នាបានចូលតាមទ្វារមួយណា
 បានស្រេចតែចិត្ត ។ ទ្វារនីមួយៗនឹងហៅអ្នកនោះថា៖ "មិត្តអល់ឡោះហ្គ័រអើយ អ្នកមិនចង់ចូលតាមខ្ញុំ
 ទេ ? អ្នកមិនចង់ធ្វើឲ្យខ្ញុំទៅជាបុគ្គលពិសេសក្នុងចំណោមទ្វារទាំងឡាយទេ ?" »

((التفسير الإمام العسكري (عليه السلام) 344-345))

وَمَثَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءَ وَنِدَاءَ صُمُّ بِكُمْ عُمِّي فَهُمْ لَا
 يَعْقِلُونَ ﴿٧١﴾

១៧១. ពួកបដិសេធសទ្ធាប្រៀបបាននឹងបុគ្គល ដែលស្រែកហៅអ្វីដែលមិនឮអ្វីលើសពីសម្រែកហៅ
 និងសូរទេ ។ ថ្លង់ គ ខ្វាក់ ដូច្នោះពួកគេមិនយល់ទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ១៧១

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ « وَ مَثَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا » فِي عِبَادَتِهِمْ لِلْأَصْنَامِ، وَ اتِّخَاذِهِمْ لِلْأَنْدَادِ مِنْ دُونِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ
 [صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا] « كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ » [يَصُوتُ بِمَا لَا يَسْمَعُ] « إِلَّا دُعَاءَ وَ نِدَاءَ » لَا يَفْهَمُ مَا يُرَادُ مِنْهُ فَيُعَيِّنُ
 الْمُسْتَعَيِّنَ، وَ يُعَيِّنُ مَنْ اسْتَعَانَهُ « صُمُّ بِكُمْ عُمِّي » عَنِ الْهَدَى فِي اتِّبَاعِهِمْ الْأَنْدَادَ مِنْ دُونِ اللَّهِ، وَ الْأَضْدَادَ لِأَوْلِيَاءِ اللَّهِ الَّذِينَ سَمَّوْهُمْ
 بِأَسْمَاءِ خِيَارِ خَلَائِفِ اللَّهِ، وَ لَقَّبُوهُمْ بِالْقَابِ أَفْاضِلِ الْأَيِّمَةِ الَّذِينَ نَصَبَهُمُ اللَّهُ لِإِقَامَةِ دِينِ اللَّهِ « فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ » أَمَرَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ .

អ៊ីម៉ា (គឺអ៊ីម៉ាអាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-អុស្តការី ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថាអល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលថា៖
 «[២:១៧១] ពួកបដិសេធសទ្ធាប្រៀបបាននឹង ក្នុងការគោរពសក្ការៈរូបបដិមារបស់ពួកគេ និងក្នុងការ
 យកអ្នកផ្សេងពីមូហាំម៉ាដូនិងអុលី ^{عليهما الله صلوات} បុគ្គលដែលស្រែកហៅអ្វីដែលមិនឮ ហៅអ្វីដែល
 មិនឮ[គេហៅ]ទេ អ្វីលើសពីសម្រែកហៅនិងសូរទេ វាមិនដឹងថាគេចង់បានអ្វីពីវាទេ ពេលអ្នកជួយមក
 ជួយវា ។ ថ្លង់ គ ខ្វាក់ មិនស្គាល់មគ្គុទេសក៍ដឹកនាំទេដោយសារតែគោរពសក្ការៈផ្សេងពីអល់ឡោះហ្គ័រ
 ។ លើសពីនោះ ពួកគេយកឈ្មោះរបស់ខ័លិហ្សប្រសើរបំផុតរបស់អល់ឡោះហ្គ័រមកដាក់ឲ្យពួកវា
 យកបុណ្យស័ក្តិរបស់អ៊ីម៉ាជាទីស្រឡាញ់ ^{عليهما السلام} មកដាក់ឲ្យពួកវា គឺអ៊ីម៉ា ^{عليهما السلام} ដែលអល់ឡោះហ្គ័របានតែង
 តាំងឡើងជាអ្នករៀបចំសាសនារបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ដូច្នោះពួកគេមិនយល់ទេ គឺមិនយល់ព្រះរាជបញ្ជា
 របស់អល់ឡោះហ្គ័រទេ ។

قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: هَذَا فِي عِبَادِ الْأَصْنَامِ، وَ فِي النَّصَابِ لِأَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ نَبِيِّ اللَّهِ، هُمْ أَنْبَاءُ
 إِبْلِيسَ وَ عَنَاءَهُ مَرَدِّيهِ، سَوْفَ يَصِيرُونَ إِلَى الْهَلَاوِيَةِ.

អុលី ប៊ិន អាល់-ហ្គ័រសៃនី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាសុំនេះស្តីអំពីពួកគោរពសក្ការៈរូបបដិមានិងពួក

ណាស្ទីបីដែលស្អប់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليه السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلى الله عليه وآله ព្រះសាស្តា صلى الله عليه وآله របស់អល់ឡោះហ្វ្លី عجل ។ ពួកគេជាអ្នកតាមអ៊ីប្លីស عليه السلام ដែលស្អប់បង្គាប់ពួកចេសមានៈរបស់វា عليه السلام ។ មិនយូរទេពួកគេនឹងចូលជ្រោះជ្រៅ ។"

قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: تَعَوَّدُوا بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، فَإِنَّ مَنْ تَعَوَّدَ بِاللَّهِ مِنْهُ أَعَادَهُ اللَّهُ [وَو تَعَوَّدُوا] مِنْ هَمَزَاتِهِ وَ نَفَخَاتِهِ وَ نَفَثَاتِهِ. أَ تَدْرُونَ مَا هِيَ؟ أَمَا هَمَزَاتُهُ: فَمَا يُلْقِيهِ فِي قُلُوبِكُمْ مِنْ بُغْضِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ.

វិស្វលុលឡោះហ្វ្លី صلى الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "ចូរយកអល់ឡោះហ្វ្លី عجل ជាជម្រកការពារឲ្យផុតពីស្មៃតួនដែលត្រូវគេគ្រវែង ព្រោះអ្នកណាយកអល់ឡោះហ្វ្លី عجل ជាជម្រក អល់ឡោះហ្វ្លី عجل នឹងការពារអ្នកនោះ ។ ចូរការពារខ្លួនពីការមូលបង្គាប់របស់វា عليه السلام ពីការផ្តួរបស់វា عليه السلام និងពីការខ្សឹបខ្សៀវរបស់វា عليه السلام ។ តើអស់លោកដឹងទេថានេះគឺអ្វី? ការមូលបង្គាប់គឺពេលវាចោលអាការស្អប់យើង عليهم السلام ព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام មកក្នុងចិត្តអស់លោក ។"

قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَ كَيْفَ تُبْغِضُكُمْ بَعْدَ مَا عَرَفْنَا مُحَلِّكُمْ مِنَ اللَّهِ وَ مَنْزِلَتَكُمْ؟ قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: بَأَنْ تُبْغِضُوا أَوْلِيَاءَنَا وَ تُحِبُّوا أَعْدَاءَنَا، فَاسْتَعِيدُوا بِاللَّهِ مِنْ مَحَبَّةِ أَعْدَائِنَا وَ عَدَاوَةِ أَوْلِيَانِنَا، فَتَعَادُوا مِنْ بُغْضِنَا وَ عَدَاوَتِنَا، فَإِنَّ مَنْ أَحَبَّ أَعْدَاءَنَا فَقَدْ عَادَانَا وَ نَحَى مِنْهُ بِرَاءً، وَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مِنْهُ بَرِيءٌ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , جلد 1 , صفحه 583-584)

ពួកគេបានសួរថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្វ្លី صلى الله عليه وآله អើយ តើអស់ទូលបង្គំនឹងស្អប់ព្រះអង្គ عليهم السلام បានដូចម្តេចទៅក្រោយពីបានដឹងឋានៈនិងបុណ្យស័ក្តិព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله សម្រាប់អល់ឡោះហ្វ្លី عجل ហើយនោះ?" ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله មានប្រះវចនៈថា៖ "ពេលអស់លោកស្អប់មិត្តយើង عليهم السلام ស្រឡាញ់សត្រូវយើង عليهم السلام ។ ចូរស្វែងរកជម្រកពីអល់ឡោះហ្វ្លី عجل ឲ្យបានចាកផុតពីការស្រឡាញ់សត្រូវយើង عليهم السلام និងចាកផុតពីការស្អប់មិត្តយើង عليهم السلام ។ ចូរការពារខ្លួនពីការស្អប់យើង عليهم السلام និងពីការក្លាយទៅជាសត្រូវយើង عليهم السلام ព្រោះអ្នកណាស្រឡាញ់សត្រូវយើង عليهم السلام អ្នកនោះជាសត្រូវយើង عليهم السلام យើង عليهم السلام លះបង់ចោលអ្នកនោះ អល់ឡោះហ្វ្លី عجل លះបង់ចោលអ្នកនោះ ។"» ((التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام) 346-347)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَ اشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾

១៧២. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកបរិភោគវត្ថុបរិសុទ្ធដែលយើងបានផ្គត់ផ្គង់ពួកអ្នក ចូរពួកអ្នកអរព្រះគុណអល់ឡោះហ្វ្លី បើព្រះអង្គជាព្រះដែលពួកអ្នកគោរពសក្តារៈមែន ។

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَ لَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهَلَ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ فَمَنْ أَضْطَرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَ لَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٧٣﴾

១៧៣. ព្រះអង្គគ្រាន់តែហាមពួកអ្នក[បរិភោគ]នូវសត្វស្លាប់ (គឺស្លាប់ឯង ឬត្រូវសំឡែងក្រៅច្បាប់អល់ឡោះហ្វ្លី) ឈាម សាច់ស្លករ (គឺជ្រូក) និងអ្វីដែលគេឧទ្ទិសឲ្យទៅអ្វីផ្សេងពីអល់ឡោះហ្វ្លី ។ តែបើអ្នកណានៅក្នុងការចាំបាច់[ត្រូវបរិភោគវា]ដោយពុំមានចេតនា ពុំប្រព្រឹត្តល្មើសទេ ពុំមានបាបលើអ្នកនោះទេ ។ ពិតប្រាកដណាស់ អល់ឡោះហ្វ្លីអត់ឱន ព្រះអង្គទ្រង់ប្រកបដោយព្រះ

មេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអយ៉ាស៊ុំ ១៧២-១៧៣

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا » بِتَوْحِيدِ اللَّهِ، وَ نُبُوَّةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ رَسُولِ اللَّهِ وَ بِإِمَامَةِ عَلِيِّ وَ آلِهِ: « كُلُّوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَ أَشْكُرُوا لِلَّهِ » عَلَى مَا رَزَقَكُمْ مِنْهَا بِالْمَقَامِ عَلَى وَ لَايَةِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيِّ

អ៊ីម៉ាំ (គឺអ៊ីម៉ាំអាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការី صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា [២:១៧២] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអឺយ ក្នុងនាមនៃតោហ្វីដូរបស់អល់ឡោះហ្វី وَجَلَّ ក្នុងនាមនៃសាស្តាភាពរបស់មូហាំម៉ាដ្យូ صلى الله عليه وآله រឺស្វីលុលឡោះហ្វី صلى الله عليه وآله ក្នុងនាមនៃអ៊ីម៉ាំម៉ាស៊ុំរបស់អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ព្រះអនុរក្សរបស់អល់ឡោះហ្វី وَجَلَّ ចូរពួកអ្នកបរិភោគវត្ថុបរិសុទ្ធ ដែលយើងបានផ្គត់ផ្គង់ពួកអ្នក ចូរពួកអ្នកអរព្រះគុណអល់ឡោះហ្វី ដែលព្រះអង្គ وَجَلَّ បានប្រទានគ្រឿង ទ្រទ្រង់ជីវិតឲ្យពួកអ្នក ដែលព្រះអង្គ وَجَلَّ បានប្រទានវិទ្យាយ៉ាស៊ុំរបស់មូហាំម៉ាដ្យូ صلى الله عليه وآله និងអ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام ឲ្យពួកអ្នកដែរ ។

لِيَقْبَلَكُمْ اللَّهُ تَعَالَى بِذَلِكَ شُرُورِ الشَّيَاطِينِ الْمُنْتَمِرَةِ عَلَى رَحْمَةِ عَزَّ وَ جَلَّ، فَإِنَّكُمْ كُلَّمَا جَدَّدْتُمْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ وَ لَايَةَ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ جَدَّدُوا عَلَى مَرَدَةِ الشَّيَاطِينِ لِعَائِنُ اللَّهِ، وَ أَعَادَكُمْ اللَّهُ مِنْ نَفْسَاتِهِمْ وَ نَفْسَاتِهِمْ.

អល់ឡោះហ្វី وَجَلَّ បានដាក់ប្រការទាំងនេះមកក្នុងបំណងការពារពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាពីអំពើអាក្រក់របស់ ពួកមារស្មៃតួន لِللَّهِ ពួកបះបោរប្រឆាំងព្រះម្ចាស់ وَجَلَّ ពួកវា ។ រាល់ពេលដែលពួកអ្នកព្រមស្មោះស្ម័គ្រចំពោះ វិទ្យាយ៉ាស៊ុំរបស់មូហាំម៉ាដ្យូ صلى الله عليه وآله និងអ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام សាជាថ្មីឡើងវិញ បណ្តាសាររបស់អល់ឡោះហ្វី وَجَلَّ ពើបពះ លើពួកមារស្មៃតួនសាជាថ្មីដែរ ហើយអល់ឡោះហ្វី وَجَلَّ ការពារពួកអ្នកពីការផ្លុំនិងការខ្សឹបខ្សៀវរបស់ពួក វា ។

فَلَمَّا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَ مَا نَفَخْنَاهُمْ؟ قَالَ: هِيَ مَا يَنْفُخُونَ بِهِ عِنْدَ الْعَضَبِ فِي الْإِنْسَانِ الَّذِي يَحْمِلُونَهُ عَلَى هَلَاكِهِ فِي دِينِهِ وَ دُنْيَاهُ، وَ قَدْ يَنْفُخُونَ فِي غَيْرِ خَالَ الْعَضَبِ بِمَا يَهْلِكُونَ بِهِ. أ تَذَرُونَ مَا أَشَدُّ مَا يَنْفُخُونَ بِهِ هُوَ مَا يَنْفُخُونَ بِأَنْ يُؤْمِنُوا أَنْ أَحَدًا مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ فَاضِلٌ عَلَيْنَا، أَوْ عَدَلٌ لَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ، كَلَا - وَ اللَّهُ - بَلْ جَعَلَ اللَّهُ تَعَالَى مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ ثُمَّ آلَ مُحَمَّدٍ فَوْقَ جَمِيعِ هَذِهِ الْأُمَّةِ، كَمَا جَعَلَ اللَّهُ تَعَالَى السَّمَاءَ فَوْقَ الْأَرْضِ وَ كَمَا زَادَ نُورَ الشَّمْسِ وَ الْقَمَرَ عَلَى السُّهَى.

កាលរឺស្វីលុលឡោះហ្វី صلى الله عليه وآله បានថ្លែងរឿងនេះ ពួកគេបានសួរថា៖ "រឺស្វីលុលឡោះហ្វី صلى الله عليه وآله អឺយ អ្វីទៅការ ផ្លុំរបស់ពួកវានោះ?" ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលពួកវាផ្លុំទៅក្នុងខ្លួនមនុស្សពេល មនុស្សក្រោធ បណ្តាលឲ្យអ្នកនោះវិនាសក្នុងសាសនានិងក្នុងលោករបស់ខ្លួន ហើយពួកវាផ្លុំទៅក្នុងខ្លួន មនុស្សក្រៅពីពេលក្រោធនេះដែរនូវអ្វីដែលធ្វើឲ្យអ្នកនោះវិនាស ។ អស់លោកដឹងទេថាការផ្លុំមួយណា ដែលគ្រោះថ្នាក់ជាងគេ? គឺពេលពួកវាផ្លុំទៅក្នុងខ្លួនមនុស្សថាមានអ្នកណាម្នាក់ក្នុងសហគមន៍នេះខ្ពង់ ខ្ពស់លើសយើង عليهم السلام ឬស្មើយើង عليهم السلام ព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام ។ ទេ សូមស្ស្រេចចំពោះអល់ឡោះហ្វី وَجَلَّ អល់ឡោះហ្វី وَجَلَّ បានឲ្យមូហាំម៉ាដ្យូ صلى الله عليه وآله ក្រោយមក ឲ្យកូនចៅរបស់មូហាំម៉ាដ្យូ صلى الله عليه وآله ខ្ពង់ខ្ពស់លើសសហគមន៍

នេះទាំងមូល ដូចព្រះអង្គ^ﷺធ្វើឲ្យមេឃនៅពីលើផែនដី ដូចពន្លឺថ្ងៃនិងខែភ្លឺខ្លាំងជាងពន្លឺតារាដែលរះនៅ
ឆ្ងាយនោះដែរ ។"

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: وَ أَمَا نَعْنَأُهُ: فَأَنْ يَرَى أَحَدُكُمْ أَنَّ شَيْئاً بَعْدَ الْقُرْآنِ أَشْفَى لَهُ مِنْ ذِكْرِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ وَ مِنَ الصَّلَاةِ
عَلَيْنَا، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ جَعَلَ ذِكْرِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ شِفَاءً لِلصُّدُورِ، وَ جَعَلَ الصَّلَاةَ عَلَيْنَا مَاحِيَةً لِلْأَوْزَارِ وَ الدُّنُوبِ، وَ مُطَهَّرَةً مِنَ
الْعُيُوبِ وَ مُضَاعَفَةً لِلْحَسَنَاتِ.

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^ﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "ឯការខ្សឹបខ្សៀវ គឺពេលអស់លោកណាម្នាក់គិតថាក្រៅពី
គូរអាន មានអ្វីផ្សេងពីការនឹករលឹកដល់យើង^ﷺ ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^ﷺ និងស្ន៍ឡាវ៉ាតឧទ្ធិសមកយើង^ﷺ
ដែលអាចព្យាបាលអ្នកនោះឲ្យជាសះស្បើយបាន ។ នេះព្រោះតែអស់ឡោះហ្ន៎^ﷺបានធ្វើឲ្យការនឹករលឹក
ដល់យើង^ﷺ ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^ﷺ ជាថ្នាំព្យាបាលចិត្ត ធ្វើឲ្យស្ន៍ឡាវ៉ាតឧទ្ធិសមកយើង^ﷺជាការលុប
បំបាត់បាប ជាការជម្រះបន្សុទ្ធកំហុសនិងជាការបង្កើនទង្វើល្អ ។"

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ » [أَيِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ] فَاشْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ بِطَاعَةِ مَنْ أَمْرُكُمْ
بِطَاعَتِهِ مِنْ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ خُلَفَائِهِمُ الطَّيِّبِينَ.

អ៊ីម៉ា (គឺអ៊ីម៉ាអាស់-ហាសាន់ អាស់-អាស័កា^ﷺ) មានវចនៈថាអស់ឡោះហ្ន៎^ﷺមានព្រះបន្ទូលថា៖
[២:១៧២] បើព្រះអង្គជាព្រះដែលពួកអ្នកគោរពសក្ការៈមែន មានន័យថា បើអស់ឡោះហ្ន៎^ﷺជាព្រះដែល
ពួកអ្នកគោរពសក្ការៈនិងអរព្រះគុណ ដែលព្រះអង្គ^ﷺប្រោសប្រណីព្រោះតែបានស្តាប់បុគ្គលដែលព្រះ
អង្គ^ﷺបញ្ជាឲ្យស្តាប់បង្គាប់ គឺមូហាំម៉ាដ្ន៍^ﷺ អាស័កា^ﷺនិងខ័លិហ្វត្រីមត្រូវរបស់ពួកគេទាំងពីរ^ﷺ ។

قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: « إِمَّا حَزَمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ » أَلَيْ مَا تَنْتَ حَتْفَ أَنْفِهَا بِلاَ ذَبَاحَةٍ مِنْ حَيْثُ أَدْنَى اللَّهُ فِيهَا « وَ الْدَّمَ وَ لَحْمَ الْخَنزِيرِ » أَنْ
تَأْكُلُوهُ « وَ مَا أَهْلٌ بِهِ لِعَذْرِ اللَّهِ » مَا ذُكِرَ اسْمُ عَذْرِ اللَّهِ عَلَيْهِ مِنَ الذَّبَائِحِ، وَ هِيَ الَّتِي يَتَقَرَّبُ بِهَا الْكُفَّارُ بِأَسْمِي أَنْدَادِهِمُ الَّتِي اتَّخَذُوهَا
مِنْ دُونِ اللَّهِ.

បន្ទាប់មកព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្រិរុងរឿងមានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៧៣] ព្រះអង្គគ្រាន់តែហាមពួកអ្នក
[បរិភោគ]នូវសត្វស្លាប់ ស្លាប់ច្រហាមាត់ដោយមិនត្រូវសំឡែងទេ គឺសព្វសារពើដែលអស់ឡោះហ្ន៎^ﷺ
អនុញ្ញាតឲ្យបរិភោគសាច់បាននោះ ឈាម សាច់ស្លុករ (គឺជ្រូក) គឺបរិភោគវា និងអ្វីដែលគេឧទ្ធិសឲ្យទៅ
អ្វីផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎^ﷺ ឈ្មោះផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎^ﷺដែលអ្នកសំឡែងបានសូត្រលើសត្វនោះ ព្រោះពួក
អ្នកវិនិច្ឆ័យទៅជាបុគ្គលបដិសេធសាសនាក្នុងនាមរបស់រូបបដិមារបស់ពួកគេ ដែលពួកគេប្រកាន់យកជា
ម្ចាស់ផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎^ﷺ ។

قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ: « فَمَنْ أَضْطُرَّ » إِلَى شَيْءٍ مِنْ هَذِهِ الْمُحَرَّمَاتِ « غَيْرِ بَاغٍ » وَ هُوَ غَيْرُ بَاغٍ عِنْدَ الصَّرُورَةِ عَلَى إِمَامٍ هُدَى « وَ لَا
عَادٍ » وَ لَا مُعْتَدٍ قَوْلٍ بِالْبَاطِلِ فِي نُبُوءَةٍ مِنْ لَيْسَ بِنَبِيِّ، أَوْ إِمَامَةٍ مِنْ لَيْسَ بِإِمَامٍ « فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ » فِي تَنَاوُلِ هَذِهِ الْأَشْيَاءِ « إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ » سَتَأْتِي لِعُيُوبِكُمْ أَهْلِ الْمُؤْمِنُونَ، رَحِيمٌ بِكُمْ جِئِنِ أَبَاحَ لَكُمْ فِي الصَّرُورَةِ مَا حَرَّمَهُ فِي الرِّخَاءِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام

العسكري عليه السلام , ج 1 , صفحه 584-585)

អល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៧៣] តែបើអ្នកណានៅក្នុងការចាំបាច់ ទេរទៅរកសព្វសារពើ ដែលច្បាប់ហាម ដោយពុំមានចេតនា គឺមិនចង់បាន - ក្នុងពេលចាំបាច់ខ្លាំង - អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} មគ្គទេសក៍ (មិនចង់ប្លន់តំណែងអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} ?) ពុំប្រើត្តិល្មើសទេ មិននិយាយបង្ខូចយ៉ាងសាហាវសាស្តាភាពរបស់ បុគ្គលដែលមិនមែនសាស្តា ឬ[មិននិយាយបង្ខូច]អ៊ីម៉ាម៉ាសុំរបស់បុគ្គលដែលមិនមែនអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} នោះទេ ពុំមានបាបលើអ្នកនោះទេ បើបរិភោគរបស់ទាំងនេះនោះ ។ ពិតប្រាកដណាស់អល់ឡោះហ្គ័រទ្រង់អត់ឱន ព្រះអង្គទ្រង់ប្រកបដោយព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ដែលបានបិទបាំងកំហុសរបស់ពួកអ្នក ឱបណ្តាអ្នក មានសទ្ធាអើយ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានព្រះករុណាប្រណីចំពោះពួកអ្នកដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}បន្ទូលឲ្យពួកអ្នកក្នុង ពេលចាំបាច់ នូវអ្វីដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ហាមពួកអ្នកពេលពួកអ្នកធ្វរធារ ។» (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) (ខណ្ឌ 348-349)

عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، قَالَ: أَنْتِ امْرَأَةٌ إِلَى عُمَرَ، فَقَالَتْ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، إِنِّي فَجَرْتُ، فَأَقِمِ بِي الْحَدَّ، فَأَمَرَ بِرَجْمِهَا، وَكَانَ عَلِيٌّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حَاضِرًا، قَالَ: فَقَالَ لَهُ: «سَلِّهَا كَيْفَ فَجَرْتِ؟» قَالَتْ: كُنْتُ فِي فَلَاحٍ مِنَ الْأَرْضِ، أَصَابَنِي عَطَشٌ شَدِيدٌ، فَوَفَعْتُ لِي حَيْمَةً فَأَتَيْتُهَا، فَأَصَبْتُ فِيهَا رَجُلًا أَعْرَابِيًّا، فَسَأَلْتُهُ الْمَاءَ، فَأَبَى عَلَيَّ إِلَّا أَنْ أَمْكِنَهُ مِنْ نَفْسِي، فَوَلَّيْتُ عَنْهُ هَارِبَةً، فَاشْتَدَّ بِي الْعَطَشُ حَتَّى غَارَتْ عَيْنَايَ، وَذَهَبَ لِسَانِي، فَلَمَّا بَلَغَ ذَلِكَ مِنِّي أَتَيْتُهُ فَسَقَانِي وَوَفَعَ عَلَيَّ.

មិត្តយើងម្នាក់បានតំណាលថា នារីម្នាក់បានមកជួបអ៊ីម៉ាម គាត់បានថា៖ "លោកប្រមុខអើយ ខ្ញុំបាន ប្រព្រឹត្តអំពើអតិចរិយា (គឺអំពើសហាយស្មន់) សូមលោកដាក់ទណ្ឌកម្មខ្ញុំតាមច្បាប់ចុះ ។" អ៊ីម៉ាមបាន បញ្ជាឲ្យគេចោលនារីនោះដោយដុំថ្ម[លុះស្លាប់] ។ អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام}នៅទីនោះ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}បាន សួរអ៊ីម៉ាមថា៖ "សួរគាត់ថាតើគាត់បានប្រព្រឹត្តអំពើសហាយស្មន់នោះបែបណា?" នារីបានថា៖ "ខ្ញុំបាន នៅក្នុងវាលរហោឋាន ។ ខ្ញុំស្រែកទឹកខ្លាំងណាស់ក៏បានទៅរកជំរំមួយ ។ នៅទីនោះមានបុរសអាក្រក់ប ម្នាក់ ខ្ញុំក៏បានសូមទឹកគាត់ ។ គាត់បដិសេធ លើកលែងតែខ្ញុំប្រគល់ខ្លួនឲ្យគាត់ ។ ខ្ញុំក៏រត់គេចពីគាត់ ។ តែខ្ញុំស្រែកទឹកពេកដល់ថ្នាក់ភ្នែកខ្ញុំខ្លាំង ស្លូតមាត់ (គឺមិនអាចនិយាយរួច) ។ ដល់ថ្នាក់នេះខ្ញុំក៏បានទៅរក គាត់ៗបានឲ្យទឹកខ្ញុំផឹកហើយគាត់បានមករកខ្ញុំ ។"

فَقَالَ لَهُ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «هَذِهِ الَّتِي قَالَ اللَّهُ: "فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ [بِأَخٍ وَ لَا عَادٍ فَلَا إِئْتِمَّ عَلَيْهِ وَ هَذِهِ غَيْرِ] بِأَخِيَّةٍ وَ لَا عَادِيَّةٍ، فَحَلَّ سَبِيلَهَا» . فَقَالَ عُمَرُ: لَوْلَا عَلِيٌّ لَهَلَكَ عُمَرُ. (تفسير العياشي 155 / 74 : 1)**

អាលី^{صلوات الله عليه والسلام}បានប្រាប់អ៊ីម៉ាមថា៖ "នេះគឺបុគ្គលដែលអល់ឡោះហ្គ័របានចែងថា៖ [២:១៧៣] តែបើអ្នក ណានៅក្នុងការចាំបាច់ដោយពុំមានចេតនា ពុំប្រព្រឹត្តិល្មើសទេ ពុំមានបាបលើអ្នកនោះទេ ។ មិនមាន ចេតនា មិនមានការប្រព្រឹត្តិល្មើសច្បាប់ទេក្នុងរឿងនេះ ។ សូមបើកផ្លូវឲ្យគាត់ផង ។" អ៊ីម៉ាមបានថា៖ "បើ មិនមានអាលី^{صلوات الله عليه والسلام}ទេ អ៊ីម៉ាមប្រាកដជារីនាស ។" (تفسير العياشي 155 / 74 : 1)

قَالَ: وَ يُؤَيَّدُ هَذَا مَا رَوَاهُ أَبُو جَعْفَرٍ الطُّوسِيُّ بِإِسْنَادِهِ إِلَى الْفَضْلِ بْنِ شاذَانَ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ كَثِيرٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنْتُمْ الصَّلَاةُ فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ أَنْتُمْ الرِّكَاءُ، وَ أَنْتُمْ الْحُجُّ؟ فَقَالَ: «يَا دَاوُدُ، نَحْنُ الصَّلَاةُ فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ نَحْنُ الرِّكَاءُ،

وَ نَحْنُ الصَّيَّامُ، وَ نَحْنُ الْحُجُّ، وَ نَحْنُ الشَّهْرُ الْحَرَامُ، وَ نَحْنُ الْبَلَدُ الْحَرَامُ، وَ نَحْنُ كَعْبَةُ اللَّهِ، وَ نَحْنُ قِبْلَةُ اللَّهِ، وَ نَحْنُ وَجْهُ اللَّهِ، قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: "فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَئِمَّ وَجْهُ اللَّهِ"، وَ نَحْنُ الْآيَاتُ، وَ نَحْنُ الْبَيِّنَاتُ.

[...] ដូច្នោះ បើ កាស្រៀវបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} (គឺ អ៊ីម៉ាទាំងឡាយ^{عليهم السلام}) ជាស្វ័យឡាត្តុនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ន៎^{عليهم السلام} ។ ព្រះអង្គ^{عليهم السلام}ជាស្វាភាត្តុ ព្រះអង្គ^{عليهم السلام}ជា ពិធីហ្វាច្ឆមែនទេ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ដូច្នោះអើយ យើង^{عليهم السلام}គឺស្វ័យឡាត្តុនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ អល់ឡោះហ្ន៎^{عليهم السلام} យើង^{عليهم السلام}គឺស្វាភាត្តុ យើង^{عليهم السلام}គឺស្វ័យ (គឺការកាន់សីលត្រណម) យើង^{عليهم السلام}គឺពិធីហ្វាច្ឆ យើង^{عليهم السلام}គឺខែពិសិដ្ឋទាំងឡាយ យើង^{عليهم السلام}គឺស្រុកពិសិដ្ឋទាំងឡាយ យើង^{عليهم السلام}គឺកាក្កុបាសុ យើង^{عليهم السلام}គឺ គ្លីបឡាត្តុរបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{عليهم السلام} យើងគឺព្រះភ័ក្ត្រអល់ឡោះហ្ន៎^{عليهم السلام} ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{عليهم السلام}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១១៥] ដូច្នោះ ទោះបីពួកអ្នកបែរទៅទីណាក៏ដោយ ទីនោះគឺព្រះភ័ក្ត្រអល់ឡោះហ្ន៎^{عليهم السلام} ។ យើង^{عليهم السلام}គឺ បណ្តាសញ្ញា (គឺអាយ៉ាសុ) យើង^{عليهم السلام}គឺភ័ស្តុតាងច្បាស់ក្រឡែត ។

وَ عَدُوْنَا فِي كِتَابِ اللَّهِ: الْفَحْشَاءُ وَ الْمُنْكَرُ وَ الْبَغْيُ، وَ الْحُمْرُ وَ الْمَيْسِرُ، وَ الْأَنْصَابُ وَ الْأَزْلَامُ، وَ الْأَصْنَامُ وَ الْأَوْثَانُ، وَ الْجِبْتُ وَ الطَّاعُوثُ، وَ الْمَيْتَةُ وَ الدَّمُ وَ الْحَمُ الْحَنْزِيرِ. (تأويل الآيات 19 / 2: 1)**

សត្រូវយើង^{عليهم السلام}នៅក្នុងព្រះគម្ពីរ^{عليهم السلام}គឺ៖ បុគ្គលអសីលធម៌ ពួកបដិសេធ ពួកសង្កត់សង្កិន គ្រឿងស្រវឹង ល្បែងស៊ីសង ថ្មអាសនៈ (គឺទីធ្វើសក្ការៈបូជាអាទិទេព) ការទាយដោយគ្រាប់ព្រួញ រូបបដិមា រូបភាព ព្រះក្លែងក្លាយ សាកសព ឈាម និងសាច់ជ្រូក ។" (2 / 19 : 1 19 / 2: 1)

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ الْكِتَابِ وَيَشْتُرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أَوْلِيَّكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾
១៧៤. នរូជនណាបិទបាំងអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ន៎បានបើកឲ្យដឹងពីគម្ពីរ ដែលទាញយកកម្រៃជំទាបថោក ពីនោះ នរូជនទាំងនោះមិនបានលេបអ្វីចូលទៅក្នុងពោះខ្លួនក្រៅពីភ្លើងនរកទេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ នឹងមិនចរចាជាមួយពួកគេទេថ្ងៃជំនុំជម្រះ ព្រះអង្គនឹងមិនជម្រះបន្ទុកពួកគេទេ ។ ពួកគេនឹងរង ទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។

أَوْلِيَّكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَى وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾
១៧៥. ជនទាំងនេះគឺជនដែលដូរយកឧន្ទាតិ (គឺផ្លូវខុស ផ្លូវអាក្រក់) ជាមួយមាតិកាគ្រប់គ្រូវ (ដូរយក) ទណ្ឌកម្មជាមួយការអភ័យទោស ។ ពួកគេពូកែអត់ទ្រាំភ្លើងនរកណាស់ហ្ន៎! [ឬ អ្វីទៅដែលធ្វើឲ្យ ពួកគេ[ពូកែ]អត់ទ្រាំភ្លើងនរកនោះ?] (គឺពួកគេចូលទៅរកភ្លើងនរកដោយចេតនា ។)

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿١٧٦﴾
១៧៦. នេះព្រោះតែអល់ឡោះហ្ន៎បានបើកឲ្យដឹងព្រះគម្ពីរក្នុងនាមនៃការពិត ។ នរូជនណាខ្វែងគំនិតគ្នា ក្នុងរឿងព្រះគម្ពីរ នរូជននោះនៅក្នុងការប្រឆាំងយ៉ាងធំ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៧៤-១៧៥

« قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي صِفَةِ الْكَاتِمِينَ لِفَضْلِنَا أَهْلِ الْبَيْتِ: « إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ الْمُسْتَمَلِّ عَلَى ذِكْرِ فَضْلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَلَى جَمِيعِ النَّبِيِّينَ، وَ فَضْلِ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلَى جَمِيعِ الْوَصِيِّينَ » وَ يَشْتَرُونَ بِهِ « بِالْكِتْمَانِ « ثَمًّا قَلِيلًا » يَكْتُمُونَهُ لِيَأْخُذُوا عَلَيْهِ عَرَضًا مِنَ الدُّنْيَا يَسِيرًا، وَ يَبْأَلُوا بِهِ فِي الدُّنْيَا عِنْدَ جُهَالِ عِبَادِ اللَّهِ رِئَاسَةً.

អ៊ីម៉ាំ (គឺអ៊ីម៉ាំអាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ុស្ការី^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា៖ «អល់ឡោះហ្គ្រាប៊ុលប្រាប់លក្ខណៈរបស់បុគ្គលដែលបិទបាំងគុណសម្បត្តិយើង^{عليهم السلام} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليهم السلام} ថា៖ [២:១៧៤] នូវជនណាបិទបាំងអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គ្រាប៊ុលបានបើកឲ្យដឹងពីគម្ពីរ ដែលមានថ្លែងអំពីភាពខ្ពង់ខ្ពស់ថ្លៃថ្លារបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلى الله عليه وآله وسلم} លើសអស់សាស្ត្រាទាំងឡាយ^{عليهم السلام} និងភាពខ្ពង់ខ្ពស់ថ្លៃថ្លារបស់អ៊ុលី^{صلوات الله عليه والسلام} លើសអស់អ្នកស្នងទាំងឡាយ^{عليهم السلام} ដែលទាញយក ដោយការបិទបាំងនេះ កម្រៃដ៏ទាបថោកពីនោះ៖ បិទបាំងរឿងនេះក្នុងបំណងយកទឹកដីមួយចំនួនក្នុងលោកនេះដើម្បីគ្រប់គ្រងបណ្តាបារអវិជ្ជារបស់អល់ឡោះហ្គ្រាប៊ុល^{وجل} ។

« قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: « أُولَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ « يَوْمَ الْقِيَامَةِ « إِلَّا النَّارَ » بَدَلًا مِنْ [إِصَابَتِهِمْ] الْيَسِيرِ مِنَ الدُّنْيَا لِكِنْتُمَاخِيهِمْ الْحَقَّ. » وَ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ « بِكَلِمَةٍ خَيْرٍ بَلْ يُكَلِّمُهُمْ بِأَنْ يَلْعَنَهُمْ بِأَنْ يَلْعَنَهُمْ وَ يُخْزِيَهُمْ وَ يَقُولُ: بِئْسَ الْعِبَادُ أَنْتُمْ، عَزَيْزُكُمْ تَرْبِييَ، وَ أَخْرَجْتُمْ مَنْ قَدَّمْتُمْ، وَ قَدَّمْتُمْ مَنْ أَخْرَجْتُمْ وَ وَالْيَتِيمَ مِنْ عَادَيْتُمُ، وَ عَادَيْتُمْ مَنْ وَالَيْتُمُ.

អល់ឡោះហ្គ្រាប៊ុលមានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៧៤] នូវជនទាំងនោះមិនបានលេបអ្វីចូលទៅក្នុងពោះខ្លួនក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ក្រៅពីភ្លើងនរកទេ ជួសកម្រៃបន្តិចបន្តួចដែលពួកគេបានទាញយកក្នុងលោកនេះដោយបិទបាំងការពិត ។ អល់ឡោះហ្គ្រាប៊ុលនឹងមិនចរចាជាមួយពួកគេទេថ្ងៃជំនុំជម្រះ ដោយសម្តីល្អពីពោះ តែព្រះអង្គ^{وجل} និយាយជាមួយពួកគេដោយដាក់បណ្តាសានិងបំបាក់មុខពួកគេ ថា៖ "ពួកឯងជាបារអប្រិយ ។ ពួកឯងបានផ្លាស់ប្តូរលំដាប់សម្តីអញ^{وجل} ដោយយកលំដាប់សម្តីដែលអញ^{وجل} បានដាក់មុខគេទៅដាក់ក្រោយគេ យកលំដាប់សម្តីដែលអញ^{وجل} បានដាក់ក្រោយគេទៅដាក់មុខគេ ។ ពួកឯងស្រឡាញ់សត្រូវអញ^{وجل} ស្អប់មិត្តអញ^{وجل} ។"

« وَ لَا يُزَيِّجُهُمْ « مِنْ دُنُوبِهِمْ، لِأَنَّ الدُّنُوبَ إِذَا تَدُوبَ وَ تَصَمَّحِلُ إِذَا قَرَنَ بِهَا مُوَالَاةُ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ أَهْلِمَا الطَّيِّبِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ فَأَمَّا مَا يَفْتَرُونَ بِهَا الرِّوَالُ عَنْ مُوَالَاةِ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، فَبَلِّغْ دُنُوبَ تَتَضَاعَفُ وَ أَجْرَاهُمْ تَتَزَايَدُ، وَ عُقُوبَاتُهَا تَتَعَاطَفُ. » وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ « مُوجِعٌ فِي النَّارِ.

ព្រះអង្គនឹងមិនជម្រះបន្សុទ្ធពួកគេទេ ឲ្យជ្រះស្អាតពីបាបពួកគេ ព្រោះបាបទាំងឡាយរលាយបាត់អស់ពេលណាគេផ្តួចផ្តើមជាមួយវីឡាយ៉ាស៊ុរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلى الله عليه وآله وسلم} អ៊ុលី^{صلوات الله عليه والسلام} និងបណ្តាកូនចៅ^{عليهم السلام} បរិសុទ្ធរបស់ពួកគេទាំងពីរ^{عليهم السلام} ។ បើមិនផ្តួចផ្តើមជាមួយវីឡាយ៉ាស៊ុរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلى الله عليه وآله وسلم} និងបណ្តាកូនចៅ^{عليهم السلام} របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلى الله عليه وآله وسلم} ទេ បាបពួកគេនឹងកើនឡើង អំពើឧក្រិដ្ឋរបស់ពួកគេនឹងកើនឡើង ហើយពួកគេនឹងមានទោសធ្ងន់ ។ ពួកគេនឹងរងទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ឈឺចាប់នៅក្នុងភ្លើងនរក ។

« أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهَدَى » أَخَذُوا الضَّلَالَةَ عِوَضًا عَنِ الْهَدَى وَ الرَّذَى فِي دَارِ الْبُورِ بَدَلًا مِنَ السَّعَادَةِ فِي دَارِ الْقَرَارِ وَ مَحَلِّ الْأَبْرَارِ . « وَ الْعَذَابُ بِالْمَعْفِرَةِ » اشْتَرُوا الْعَذَابَ الَّذِي اسْتَحَقُّوهُ بِمُؤَالَاتِهِمْ لِأَعْدَاءِ اللَّهِ بَدَلًا مِنَ الْمَغْفِرَةِ الَّتِي كَانَتْ تَكُونُ لَهُمْ لَوْ وَالُوا أَوْلِيَاءَ اللَّهِ « فَلَمَّا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ » مَا أَجْرَاهُمْ عَلَى عَمَلٍ يُوجِبُ عَلَيْهِمْ عَذَابَ النَّارِ .

[២:១៧៥] ជនទាំងនេះគឺជនដែលជូរយកឧន្ទាតិ (គឺផ្លូវខុស ផ្លូវអាក្រក់) ជាមួយមាតិកាគ្រង់ត្រូវ ពួកគេយកភាពពងជីតជាជាងយកមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំល្អ ជូរយកកន្លែងមួយក្នុងជម្រកវិនាសអន្តរាយជាមួយសុភមង្គលនៅក្នុងជម្រកប្រកបដោយសិរីសួស្តី ជាជាងជូរយកកន្លែងមួយសម្រាប់មនុស្សល្អ [ជូរយក] ទណ្ឌកម្មជាមួយការអភ័យទោស សុខចិត្តជូរយកទណ្ឌកម្មដែលពួកគេសមនឹងបានព្រោះតែបានស្រឡាញ់សត្រូវរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ជាជាងជូរយកការអភ័យទោសដែលពួកគេនឹងទទួលបានបើពួកគេស្រឡាញ់មិត្តរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។ ពួកគេពូកែអត់ទ្រាំភ្លើងនរកណាស់ហ្ន៎! ម្តេចបានជាពួកគេហ៊ានធ្វើអំពើដែលបណ្តាលឲ្យពួកគេរងទណ្ឌកម្មភ្លើងនរកនោះ ។

« ذَلِكَ » يَعْنِي ذَلِكَ الْعَذَابَ الَّذِي وَجِبَ عَلَى هَؤُلَاءِ بِآثَامِهِمْ وَ أَجْرَامِهِمْ لِمُخَالَفَتِهِمْ لِأَمَامِهِمْ، وَ زَوَّاهُمْ عَنْ مُؤَالَاةِ سَيِّدِ خَلْقِ اللَّهِ بَعْدَ مُحَمَّدٍ نَبِيِّهِ، أَخِيهِ وَ صَفِيِّهِ . « بَانَ اللَّهُ نَزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ » نَزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي تَوَعَّدَ فِيهِ مَنْ خَالَفَ الْمُحَقِّقِينَ وَ جَانَبَ الصَّادِقِينَ، وَ شَرَعَ فِي طَاعَةِ الْفَاسِقِينَ، نَزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ أَنْ مَا يُوعَدُونَ بِهِ يُصَيِّبُهُمْ وَ لَا يُخْطِئُهُمْ . « وَ إِنَّ الَّذِينَ اِخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ » فَلَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ، قَالَ بَعْضُهُمْ: إِنَّهُ سِحْرٌ وَ بَعْضُهُمْ: إِنَّهُ شِعْرٌ . وَ بَعْضُهُمْ إِنَّهُ كِهَانَةٌ « لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ » مُخَالَفَةٌ بَعِيدَةٌ عَنِ الْحَقِّ، كَأَنَّ الْحَقَّ فِي شِقِّ وَ هُمْ فِي شِقِّ عَظِيمٍ يُخَالِفُهُ . (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 586)

[២:១៧៦] នេះ មានន័យថា ទណ្ឌកម្មដែលធ្លាក់មកលើពួកគេដោយសារបាបនិងអំពើឧក្រិដ្ឋរបស់ពួកគេបណ្តាលមកពីបានប្រឆាំងអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه وآله}របស់ពួកគេ បណ្តាលមកពីបានបដិសេធមិត្តភាពរបស់ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់សត្វលោកទាំងពួងរបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{رحمته}បន្ទាប់ពីមូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله}របស់អល់ឡោះហ្ន៎^{رحمته} គឺប្តូររបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله} អ្នកស្នងរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រោះតែអល់ឡោះហ្ន៎បានបើកឲ្យដឹងព្រះគម្ពីរក្នុងនាមនៃការពិត បានបើកឲ្យដឹងព្រះគម្ពីរដែលមាននូវការគំរាមធ្វើទណ្ឌកម្មបុគ្គលណាដែលប្រឆាំងបុគ្គលស្របច្បាប់ ដែលគេចង្វាយពីបុគ្គលត្រឹមត្រូវ ដែលតាមបុគ្គលបង្កវិនាស ។ ព្រះគម្ពីរត្រូវបើកឲ្យដឹងក្នុងនាមនៃការពិតថាអ្វីដែលគេបានគំរាមពួកគេនោះនឹងវាយប្រហារមកលើពួកគេ ឥតខុសជាដាច់ខាត ។ នូវជនណាខ្វែងគំនិតគ្នាក្នុងរឿងព្រះគម្ពីរ ជនទាំងនោះមិនជឿព្រះគម្ពីរទេ ។ ពួកគេខ្លះថា: "នេះគឺមន្តអាគម ។" ពួកគេខ្លះថា: "នេះគឺកំណាព្យកាព្យឃ្លោង ។" ពួកគេខ្លះថា: "នេះគឺការទស្សនទាយ ។" នូវជននោះនៅក្នុងការប្រឆាំងយ៉ាងធំ នៅក្នុងការប្រទូស ឃ្លាតឆ្ងាយពីការពិត ។ ពេលពួកគេសង្ស័យការពិត ការយល់ឃើញរបស់ពួកគេធ្វើឲ្យពួកគេបែរចេញឆ្ងាយទៅរកទិសផ្ទុយ ។

(352 ខណ្ឌ التفسير الإمام العسكري (عليه السلام))

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ : عَدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عِيسَى عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْكَانَ عَمَّنْ ذَكَرَهُ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ فَقَالَ مَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى فِعْلِ مَا يَعْلَمُونَ أَنَّهُ يُصَيِّرُهُمْ إِلَى النَّارِ!»

[...] អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ បឺន មុសកាន់បានតំណាលតមកពីម្នាក់ដែលបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ
អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عَلَيْهِ} [២:១៧៥] ពួកគេពូកែអត់ទ្រាំភ្លើង
នរកណាស់ហ្ន៎! ថា៖ «ហេតុអ្វីពួកគេទ្រាំធ្វើអំពើដែលពួកគេដឹងថាវានឹងនាំឲ្យពួកគេទៅរកភ្លើងនរក
នោះ?» (الكافي 2 / 206 : 2)

أَبُو عَلِيٍّ الطَّبْرَسِيُّ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَا أُجْرَاهُمْ عَلَى النَّارِ!». (مجمع البيان 1:470)**

អាហ្វិ អាល្លី អាល់-ត្តិបារស៊ីបានតំណាលតមកពីអាល្លី បឺន អ៊ីបរហ្វិម យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក
តមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពី [២:១៧៥] ពួកគេពូកែអត់ទ្រាំភ្លើងនរក
ណាស់ហ្ន៎! ថា៖ «ហេតុអ្វីពួកគេគយ្យើនហ៊ានឈានទៅរកភ្លើងនរក?» (مجمع البيان 1: 470)

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَعَآتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنَ السَّبِيلِ
وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَعَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ
وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾

១៧៧. មិនត្រឹមត្រូវទេដែលពួកអ្នកបែរមុខទៅទិសខាងកើតនិងទិសខាងលិចនោះ តែត្រឹមត្រូវគឺបុគ្គល
ដែលមានសទ្ធាចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ចំពោះថ្ងៃអវសាន ចំពោះអស់ទេវតា ចំពោះគម្ពីរ ចំពោះ
អស់សាស្តា[របស់អស់ឡោះហ្ន៎] ដែលបរិច្ចាគទ្រព្យដើម្បីគាប់ព្រះហឫទ័យអស់ឡោះហ្ន៎ឲ្យ
ទៅបណ្តាញាតិជិតស្និទ្ធ បណ្តាកូនកំព្រា បណ្តាអ្នកក្រីក្រ បណ្តាអ្នកដំណើរ[ខ្សត់ទ្រព្យ] បណ្តា
អ្នកសូមទាននិងដើម្បីដោះលែងមនុស្សក្រោមនឹមគេ ដែលធ្វើនមស្ការ[ប្រជាអស់ឡោះហ្ន៎] ដែល
បរិច្ចាគស្វាភាព និងបុគ្គលដែលគោរពពាក្យសន្យាពេលបានធ្វើកិច្ចសន្យា ដែលមានការអត់ធ្មត់
ក្នុងពេលមានឧបសគ្គ ក្នុងពេលមានទុក្ខវេទនា ក្នុងពេលមានភយន្តរាយ ។ នូវជនទាំងនេះជា
អ្នកមានសច្ចៈ ជាសទ្ធាធម្មត្ត (គឺអ្នកជឿអស់ឡោះហ្ន៎ស៊ប់ចិត្ត) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៧៧

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: « لَيْسَ الْبِرُّ أَنْ تُوَلُّوا » الْآيَةَ قَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آٰلِهِ لَمَّا
فَضَّلَ عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ أَحْبَبَ عَنْ جَلَالَتِهِ عِنْدَ رَبِّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ أَبَانَ عَنْ فَضَائِلِ شِيعَتِهِ وَ أَنْصَارِ دَعْوَتِهِ، وَ وَبَّحَ الْيَهُودَ وَ النَّصَارَى
عَلَى كُفْرِهِمْ، وَ كَيْتَمَانِهِمْ لِذِكْرِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ آٰلِهِمَا عَلَيْهِمَا السَّلَامُ فِي كُتُبِهِمْ بِفَضَائِلِهِمْ وَ مَحَاسِنِهِمْ، فَحَرَّتِ الْيَهُودُ وَ النَّصَارَى عَلَيْهِمْ.

អ៊ីម៉ា (គឺអ៊ីម៉ាអាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អុស្តការី ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថាអ៊ីម៉ាអាល្លី ^{صلوات الله عليه والسلام} បឺន អាល់-ហ្វិសៃនី
^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីអាយ៉ាស់ [២:១៧៧] មិនត្រឹមត្រូវទេដែលពួកអ្នកបែរ ថា៖ «កាលវិស្វលុលឡោះហ្ន៎
បានប្រាប់ឲ្យដឹងថាអាល្លី ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាបុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់និងថ្កើងថ្កានសម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{عَلَيْهِ} បានបំភ្លឺអំពី
គុណសម្បត្តិរបស់ស្តីអាល្លីរបស់អាល្លី ^{صلوات الله عليه والسلام} និងអំពីគុណសម្បត្តិរបស់បណ្តាអ្នកជំនួយដែលឆ្លើយតប

9/13 ប្រាំសប្តាហ៍ ៣ - ២ ផ្សេង ខ្មែរ

ការហៅរបស់អាល្លោះ صلوات الله عليه والسلام បានស្តីបន្ទោសពួកយ៉ាហ្វិឌីនិងពួកត្រីស្តដែលក្បត់សាសនា ដែលបិទបាំង ដំណឹងមូហាំម៉ាដ្យូ صلوات الله عليه وآله وسلم ដំណឹងអាល្លោះ صلوات الله عليه والسلام និងរាជបុត្ររាជនគ្រា عليه السلام របស់ព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام នៅក្នុងគម្ពីរ របស់ពួកគេដែលចែងអំពីបុណ្យបារមីនិងសេចក្តីប្រសើររុងរឿងរបស់ព្រះអង្គទាំងនេះ عليهم السلام ពួកយ៉ាហ្វិឌី និងពួកត្រីស្តអួតដាក់ព្រះអង្គទាំងនេះ عليهم السلام ។

فَقَالَتِ الْيَهُودُ: قَدْ صَلَّيْنَا إِلَى قِبْلَتِنَا هَذِهِ الصَّلَاةَ الْكَثِيرَةَ، وَ فِينَا مَنْ يُحْيِي اللَّيْلَ صَلَاةً إِلَيْهَا، وَ هِيَ قِبْلَةُ مُوسَى الَّتِي أَمَرْنَا بِهَا.

ពួកយ៉ាហ្វិឌីថា: "យើងបានធ្វើស្ម័គ្រឡាតុំនេះយ៉ាងច្រើនដោយបែរទៅរកទិសយើង ។ ពួកយើងមួយចំនួន បានស្ម័គ្រឡាតុំពេញមួយយប់ ហើយនេះគឺទិសដែលមូសា عليه السلام បានដាក់បញ្ជាឲ្យយើងបែរទៅរក ។"

وَ قَالَتِ النَّصَارَى: قَدْ صَلَّيْنَا إِلَى قِبْلَتِنَا هَذِهِ الصَّلَاةَ الْكَثِيرَةَ، وَ فِينَا مَنْ يُحْيِي اللَّيْلَ صَلَاةً إِلَيْهَا، وَ هِيَ قِبْلَةُ عِيسَى الَّتِي أَمَرْنَا بِهَا.

ពួកត្រីស្តថា: "យើងបានធ្វើស្ម័គ្រឡាតុំនេះយ៉ាងច្រើនដោយបែរទៅរកទិសយើង ។ ពួកយើងមួយចំនួន បានស្ម័គ្រឡាតុំពេញមួយយប់ ហើយនេះគឺទិសដែលអ៊ីសា عليه السلام បានដាក់បញ្ជាឲ្យយើងបែរទៅរក ។"

وَ قَالَ كُلُّ وَاحِدٍ مِّنَ الْفَرِيقَيْنِ: أَمْ تَرَى رُبَّنَا يُبْطِلُ أَعْمَالَنَا هَذِهِ الْكَثِيرَةَ، وَ صَلَّوَاتِنَا إِلَى قِبْلَتِنَا لِأَنَّا لَا نَتَّبِعُ مُحَمَّدًا عَلَىٰ هَوَاهُ فِي نَفْسِهِ وَ أَحْيَاهِ!؟

ក្រុមនីមួយៗបានថា: "លោក عليه السلام គិតថាព្រះម្ចាស់ صلى الله عليه وآله وسلم យើងនឹងចាត់ទុកជាមោឃៈទង្វើយើងដ៏ច្រើនទាំង នេះនិងស្ម័គ្រឡាតុំយើងដោយបែរទៅរកទិសយើង ព្រោះតែយើងមិនធ្វើតាមចំណង់របស់មូហាំម៉ាដ្យូ صلوات الله عليه وآله وسلم និងអាល្លោះ صلوات الله عليه والسلام ប្តូររបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم ឬ ឬ?"

فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى: قُلْ يَا مُحَمَّدُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ « لَيْسَ الْبِرُّ « الطَّاعَةَ الَّتِي تَنَالُونَ بِهَا الْجَنَانَ وَ تَسْتَحِقُّونَ بِهَا الْعُقْرَانَ وَ الرِّضْوَانَ. » أَنْ تَوَلَّوْا وُجُوهَكُمْ « بِصَلَاتِكُمْ « قِبَلَ الْمَشْرِقِ « أَيْهَا النَّصَارَى، « وَ « قِبَلَ « الْمَغْرِبِ « أَيْهَا الْيَهُودُ، وَ أَنْتُمْ لِأَمْرِ اللَّهِ مُخَالِفُونَ وَ عَلَىٰ وِلْيَةِ اللَّهِ مُعْتَاظُونَ.

អាល្លោះហ្ន៎បានបើកឲ្យដឹងថា: "មូហាំម៉ាដ្យូ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ ចូរថា: [២:១៧៧] មិនត្រឹមត្រូវទេ សេចក្តី គោរពដែលនឹងនាំបុគ្គលទៅកាន់ឋានសួគ៌ ដែលធ្វើឲ្យបុគ្គលបានទទួលការលើកលែងទោស ដែលធ្វើ ឲ្យអាល្លោះហ្ន៎សព្វព្រះហឫទ័យ ដែលពួកអ្នកបែរមុខ ពេលស្ម័គ្រឡាតុំនោះ ទៅទិសខាងកើត ឱពួក ត្រីស្តសាសនិកអើយ និង បែរមុខទៅរក ទិសខាងលិចនោះ ឱពួកយ៉ាហ្វិឌីអើយ ពួកអ្នកទាំងពីរក្រុម ប្រឆាំងព្រះបញ្ជាអាល្លោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ហើយពួកអ្នកក្រោធព្រះអនុរក្ស صلوات الله عليه والسلام របស់អាល្លោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام យ៉ាងខ្លាំង ។"

« وَ لَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ « بَأَنَّهُ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ، الْفَرْدُ الصَّمَدُ، يُعْظَمُ مِنْ يَشَاءُ وَ يُكْرَمُ مِنْ يَشَاءُ، وَ يُهَيِّئُ مَنْ يَشَاءُ وَ يَذَلُّهُ، لَا رَادَّ لِأَمْرِهِ، وَ « لَا مُعْتَبَ لِحُكْمِهِ « وَ آمَنَ بِ « الْيَوْمِ الْآخِرِ « يَوْمَ الْقِيَامَةِ الَّتِي أَفْضَلُ مَنْ يُؤْفِيهَا مُحَمَّدٌ سَيِّدُ الْمُرْسَلِينَ وَ بَعْدَهُ عَلِيُّ أَحُوهُ وَ وَصِيَّهُ سَيِّدُ الْوَصِيِّينَ، وَ الَّتِي لَا يَخْضُرُهَا مِنْ شِيعَةِ مُحَمَّدٍ أَحَدٌ إِلَّا أَضَاءَتْ فِيهَا أَنْوَارُهُ، فَسَارَ فِيهَا إِلَى جَنَّاتِ النَّعِيمِ، هُوَ وَ إِخْوَانُهُ وَ أَرْوَاحُهُ وَ ذُرِّيَّاتُهُ وَ الْمُحْسِنُونَ إِلَيْهِ، وَ الدَّافِعُونَ فِي الدُّنْيَا عَنْهُ، وَ لَا يَخْضُرُهَا مِنْ أَعْدَاءِ مُحَمَّدٍ أَحَدٌ إِلَّا غَشِيَتْهُ ظُلْمَاتُهَا فَيَسِيرُ فِيهَا إِلَى

الْعَذَابِ الْأَلِيمِ هُوَ وَ شُرَكَائِهِ فِي عَقْدِهِ وَ دِينِهِ وَ مَذْهَبِهِ، وَ الْمُتَّقِينَ كَانُوا فِي الدُّنْيَا إِلَيْهِ لَعِبْرًا تَقِيَّةً لِحِقَّتِهِمْ [مِنْهُ].

តែត្រឹមត្រូវគឺបុគ្គលដែលមានសទ្ធាចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ គឺថាព្រះអង្គ គឺព្រះតែមួយគត់ ព្រះឯកឯង ព្រះឥតគូ ព្រះដាច់ឡែក ព្រះគង់ជានិច្ច ។ ព្រះអង្គ លើកតម្កើងអ្នកណាមួយស្រេចតែព្រះអង្គ ព្រះអង្គ ធ្វើឲ្យអ្នកណាមួយមានកិត្យានុភាពស្រេចតែព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គ បន្ថែកអ្នកណាមួយស្រេចតែព្រះអង្គ ព្រះអង្គ បំបាក់មុខអ្នកណាមួយស្រេចតែព្រះអង្គ ។ ពុំមានអ្នកណាមួយអាចច្រានព្រះបញ្ជាព្រះអង្គ បានឡើយ ពុំមានអ្នកណាមួយអាចរំលំការសម្រេចរបស់ព្រះអង្គ និងរួចខ្លួនបានឡើយ ។ និងជឿ ចំពោះថ្ងៃអវសាន ថ្ងៃជំនុំជម្រះ គឺថ្ងៃដែលបណ្តាអ្នកខ្លងខ្លស់បំផុត គឺមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអគ្គប្រមុខរបស់អស់ព្រះសាស្តាទាំងពួង عليهم السلام ហើយបន្ទាប់ពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺអាឡី صلوات الله عليه وآله وسلم ប្អូនព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم អ្នកស្នង صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអគ្គប្រមុខរបស់អស់អ្នកស្នងទាំងពួង عليهم السلام ។ ថ្ងៃដែលស្ត្រីអាស្កូស្ត្រប់រូបដែលមានវត្តមានសុទ្ធតែចែងចាំងរស្មីចេញពីខ្លួន ស្ត្រីអាស្កូស្តនោះនឹងធ្វើដំណើរទៅកាន់សួនសួគ៌បរមសុខនៅក្នុងរស្មីនោះ ស្ត្រីអាស្កូស្តនោះព្រមទាំងបងប្អូនរបស់ស្ត្រីអាស្កូស្តនោះ ភរិយារបស់ស្ត្រីអាស្កូស្តនោះ កូនចៅរបស់ស្ត្រីអាស្កូស្តនោះ បណ្តាអ្នកដែលបានធ្វើល្អចំពោះស្ត្រីអាស្កូស្តនោះ ដែលបានការពារស្ត្រីអាស្កូស្តនោះក្នុងលោកនេះ ។ សត្រូវគ្រប់រូបរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលមានវត្តមាននៅទីនោះសុទ្ធតែត្រូវភាពងងឹតគ្របដណ្តប់ត្រូវគេអូសទៅធ្វើទណ្ឌកម្មនៅក្នុងភាពងងឹតនោះ ខ្លួនអ្នកនោះផ្ទាល់ព្រមទាំងកន់ទាំងឡាយរបស់អ្នកនោះដែលមានជំនឿនិងសាសនាដូចអ្នកនោះដែរ អ្នកជំនិតរបស់អ្នកនោះដែលជាដៃគូរបស់ខ្លួននៅក្នុងលោកនេះ ដែលពុំបានលាក់បាំង (គឺធ្វើតាគីយ៉ាស្ត) នឹងទាមទារសិទ្ធិរបស់ខ្លួនពីអ្នកនោះ ។

وَ الَّتِي تُنَادِي الْجَنَانَ فِيهَا: اَيْنَا، اَيْنَا اَوْلِيَاءَ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ شِيعَتَهُمَا، وَ عَنَّا عَنَّا اَعْدَاءَ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ اَهْلَ مَحَلَّتَهُمَا. وَ تُنَادِي الْكَيْرَانَ: عَنَّا عَنَّا اَوْلِيَاءَ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ شِيعَتَهُمَا، وَ اَيْنَا اَيْنَا اَعْدَاءَ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ شِيعَتَهُمَا.

បណ្តាសួនសួគ៌នឹងស្រែកហៅថា៖ "សូមមករកយើង សូមមករកយើង ឱមិត្តរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم អាឡី صلوات الله عليه وآله وسلم និងស្ត្រីអាស្កូស្តរបស់ព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام អើយ! ចេញឆ្ងាយពីយើង ចេញឆ្ងាយពីយើង ឱសត្រូវរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم អាឡី صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ ឱអ្នកប្រឆាំងព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام អើយ!" ភ្លើងនរកនឹងស្រែកហៅថា៖ "សូមចេញឆ្ងាយ សូមចេញឆ្ងាយ ឱមិត្តរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم អាឡី صلوات الله عليه وآله وسلم និងស្ត្រីអាស្កូស្តរបស់ព្រះអង្គទាំងពីរអើយ ។ ចូរមករកយើង ចូរមករកយើង ឱសត្រូវរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم អាឡី صلوات الله عليه وآله وسلم និងស្ត្រីអាស្កូស្តរបស់ព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام អើយ ។"

يَوْمَ تَقُولُ الْجَنَانُ: يَا مُحَمَّدُ وَ يَا عَلِيُّ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَمَرَنَا بِطَاعَتِكُمَا، وَ أَنْ تَأْذَنَا فِي الدُّخُولِ اِلَيْنَا مِنْ دُخْلَانِي، فَاَمْلَأْنَا بِشِيعَتِكُمَا، مَرْحَبًا بِهِمْ وَ اَهْلًا وَ سَهْلًا. وَ تَقُولُ الْكَيْرَانَ: يَا مُحَمَّدُ وَ يَا عَلِيُّ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَمَرَنَا بِطَاعَتِكُمَا، وَ أَنْ نُجْرِقَ بِنَا مِنْ تَأْمُرَانَا بِحَرْقِهِ، فَاَمْلَأْنَا بِاَعْدَائِكُمَا.

ថ្ងៃដែលបណ្តាសួនសួគ៌នឹងថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم អាឡី صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ អល់ឡោះហ្ន៎ បានដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យអស់ទូលបង្គំស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام ។ បើព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام អនុញ្ញាឲ្យអស់ទូលបង្គំឲ្យគេចូលអស់ទូលបង្គំនឹងឲ្យអ្នកណាមួយចូលមកក្នុងអស់ទូលបង្គំស្រេចតែចិត្តព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام ។ ដូច្នោះសូមព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام ឲ្យស្ត្រីអាស្កូស្តរបស់ព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام ចូលមកក្នុងអស់ទូលបង្គំឲ្យពេញចុះ ។ អស់ទូល

បង្គំសូមស្វាគមន៍ពួកគេ ។" បណ្តាក្លើងនរកនឹងថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله អូលី صلوات الله عليه وآله អ៊ីយ អល់ឡោះហ្គ្រ عليه السلام បានដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យអស់ទូលបង្គំស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام ។ បើព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام បញ្ជាឲ្យអស់ទូលបង្គំនេះអ្នកណាមួយ អស់ទូលបង្គំនឹងនេះវា ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام ដាក់ពួកសត្រូវរបស់ព្រះអង្គទាំងពីរ عليهم السلام ឲ្យពេញអស់ទូលបង្គំចុះ ។"

« وَ الْمَلَائِكَةِ » وَ مَنْ آمَنَ بِالْمَلَائِكَةِ بَأْتَنَّهُمْ عِبَادٌ مَعْصُومُونَ، « لَا يَعْصُونَ اللَّهَ » عَزَّ وَ جَلَّ « مَا أَمَرَهُمْ، وَ يَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ »، وَ أَنَّ أَشْرَفَ أَعْمَالِهِمْ فِي مَرَاتِبِهِمْ الَّتِي قَدْ رُتِبُوا فِيهَا مِنْ التَّرْتِيبِ إِلَى الْعَرْشِ الصَّلَاةُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ، وَ اسْتِدْعَاءُ رَحْمَةِ اللَّهِ وَ رِضْوَانِهِ لِشِيَعَتِهِمُ الْمُتَّقِينَ، وَ اللَّعْنُ لِلْمُنَافِقِينَ لِأَعْدَائِهِمُ الْمُجَاهِرِينَ وَ الْمُنَافِقِينَ.

ចំពោះអស់ទេវតា ជឿទេវតាថាពួកគេជាបាវអវិរុទ្ធ (គឺមិនដែលខុសទេ) មិនលើសបង្គាប់ណាមួយដែលអល់ឡោះហ្គ្រ عليه السلام ដាក់មកលើពួកគេទេ ។ ពួកគេមិនធ្វើអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គ្រ عليه السلام មិនបានដាក់បញ្ជាឲ្យពួកគេធ្វើនោះទេ ។ ទង្វើថ្លៃថ្នាំបំផុតដែលគេបានដាក់បញ្ជាឲ្យពួកគេធ្វើ ពីលើផែនដីទៅដល់ព្រះរាជបល្ល័ង្ក តាមស័ក្តិពួកគេនោះ គឺស្វ័យឡាវីតមកលើមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله និងរាជបុត្ររាជនគ្នា عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله បូងសូមព្រះមេត្តាធម៌ និងព្រះសំណាព្វព្រះហឫទ័យអល់ឡោះហ្គ្រ عليه السلام ឲ្យទៅស្នើសុំអធិមោក្ខរបស់ព្រះអង្គ عليهم السلام និងបូងសូងដាក់បណ្តាពួកសត្រូវចេញមុខរបស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ពួកអ្នកតាម[ពួកវា]និងពួកលាក់ពុតគ្បុត ។"

« وَ الْكِتَابِ » وَ يُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ اللَّهُ، مُشْتَمِلًا عَلَى ذِكْرِ فَضْلِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ سَيِّدِ (الْمُسْلِمِينَ وَ الْوَصِيِّينَ) وَ الْمَحْضُوصِينَ بِمَا لَمْ يُخْصَّ بِهِ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ، وَ عَلَى ذِكْرِ فَضْلِ مَنْ تَبِعَهُمَا وَ أَطَاعَهُمَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ، وَ بُغْضِ مَنْ خَالَفَهُمَا مِنَ الْمُنَافِقِينَ وَ الْمُنَافِقِينَ.

ចំពោះគម្ពីរ ជឿព្រះគម្ពីរដែលអល់ឡោះហ្គ្រ عليه السلام បានបើកឲ្យដឹងដែលមានចែងអំពីគុណសម្បត្តិទាំងឡាយរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله និងអូលី صلوات الله عليه وآله ព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់មុស្លីមទាំងអស់និងអ្នកស្នង عليهم السلام ទាំងអស់ដែលមានចែងអំពីលក្ខណៈពិសេសដែលពុំមានសត្វលោកណាមួយមានឡើយ ដែលមានចែងអំពីគុណសម្បត្តិរបស់បណ្តាអ្នកតាមព្រះអង្គ عليهم السلام គឺបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាដែលស្តាប់បង្គាប់ ដែលមានចែងអំពីពួកសត្រូវនិងពួកលាក់ពុតគ្បុតដែលប្រឆាំងព្រះអង្គទាំងអស់ عليهم السلام ។

« وَ النَّبِيِّينَ » [وَ مَنْ] آمَنَ بِالنَّبِيِّينَ أَنَّهُمْ أَفْضَلُ خَلْقِي اللَّهُ أَجْمَعِينَ، وَ أَنَّهُمْ كُلُّهُمْ دَلُّوا عَلَى فَضْلِ مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ، وَ فَضْلِ عَلِيِّ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ، وَ فَضْلِ شِيَعَتِهِمَا عَلَى سَائِرِ الْمُؤْمِنِينَ بِالنَّبِيِّينَ وَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا بِفَضْلِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيِّ مُعْتَرِفِينَ وَ هُنَّ بِمَا حَصَّهُمَا [اللَّهُ] بِهِ مُسْلِمِينَ،

ចំពោះអស់សាស្តា ជឿព្រះសាស្តាទាំងឡាយ عليهم السلام ថាព្រះអង្គ عليهم السلام ទាំងអស់នេះ عليهم السلام ជាបុគ្គលខ្ពង់ខ្ពស់លើសអស់សត្វលោករបស់អល់ឡោះហ្គ្រ عليه السلام ហើយសាស្តាទាំងអស់នេះ عليهم السلام ចង្អុលបង្ហាញនូវបុណ្យបារមីខ្ពស់ដាច់គេរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله ព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់ព្រះបេសកជនទាំងឡាយ عليهم السلام (គឺព្រះសាស្តានិងវិស្វលទាំងឡាយ عليهم السلام ដែលអល់ឡោះហ្គ្រ عليه السلام ចាត់បញ្ជូនមក) ចង្អុលបង្ហាញនូវបុណ្យបារមីខ្ពស់ដាច់គេរបស់អូលី صلوات الله عليه وآله ព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់ព្រះឧត្តរាធិការីទាំងឡាយ عليهم السلام (គឺអ្នកស្នង

ទាំងឡាយ(ស្លាម) ចង្អុលបង្ហាញនូវសេចក្តីប្រសើររបស់ស្តីអាស្រ័យទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គទាំងពីរ(ស្លាម)លើស
 អស់បណ្តាអ្នកឯទៀតដែលជឿព្រះសាស្តាទាំងឡាយ(ស្លាម) ។ ព្រះសាស្តាទាំងអស់នេះ(ស្លាម)បានទទួល
 ស្គាល់បុណ្យបារមីខ្ពស់ជាចំគេរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ(ស្លាម) និងអាលី(ស្លាម) ហើយបានចុះចូលចំពោះព្រះអង្គទាំង
 ពីរ(ស្លាម)ដោយសារអ្វីដែលអល់ឡោះហ្វ្រីបានប្រទានឲ្យព្រះអង្គទាំងពីរ(ស្លាម)ជាចមុខ (គឺគុណសម្បត្តិ
 ពិសេសដែលអល់ឡោះហ្វ្រីមិនឲ្យទៅណាបីណាផ្សេងពីមូហាំម៉ាដ្ឋ(ស្លាម) និងអាលី(ស្លាម) ឡើយ) ។

وَأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَعْطَى مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مِنَ الشَّرَفِ وَالْفَضْلِ مَا لَمْ تَسْمَعْ إِلَيْهِ نَفْسٌ أَحَدٍ مِنَ النَّبِيِّينَ إِلَّا نَهَاَهُ اللَّهُ تَعَالَى عَنْ
 ذَلِكَ وَ زَجَرَهُ وَ أَمَرَهُ أَنْ يُسَلِّمَ لِمُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَ آلِهِمَا الطَّيِّبِينَ فَضْلَهُمْ، وَ أَنَّ اللَّهَ قَدْ فَضَّلَ مُحَمَّدًا بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ عَلَى جَمِيعِ النَّبِيِّينَ، مَا
 أَعْطَاهَا أَحَدًا قَبْلَهُ إِلَّا مَا أَعْطَى سُلَيْمَانَ بْنَ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ مِنْهَا « بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ » فَذَاهَا أُشْرَفَ مِنْ جَمِيعِ مَمَالِكِهِ الَّتِي
 أُعْطِيَهَا.

អល់ឡោះហ្វ្រីបានប្រទានឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ(ស្លាម) និងអាលី(ស្លាម)នូវកិត្យានុភាព និងសេចក្តីប្រសើរជាចំគេដែលពុំមានព្រះ
 សាស្តា(ស្លាម)ណាមួយបានឡើយ ។ អល់ឡោះហ្វ្រីហាមសាស្តាទាំងឡាយ(ស្លាម) មិនឲ្យយកកិត្យានុភាព
 និងសេចក្តីប្រសើរជាចំគេទាំងអម្បាលម៉ាននេះទេ ឲ្យព្រះអង្គ(ស្លាម)ចៀសចេញពីរឿងនេះ ។ អល់ឡោះហ្វ្រី
 ដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យព្រះសាស្តាទាំងឡាយ(ស្លាម)ចុះចូលចំពោះបុណ្យបារមីរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ(ស្លាម) អាលី
 (ស្លាម) និងព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គាបរិសុទ្ធ(ស្លាម)របស់ព្រះអង្គទាំងពីរ(ស្លាម) ។ អល់ឡោះហ្វ្រីបានផ្តល់កិត្តិយសឲ្យ
 មូហាំម៉ាដ្ឋ(ស្លាម)ដោយប្រទានឲ្យព្រះអង្គ(ស្លាម)នូវដើមព្រះគម្ពីរ (فاتحة) ជាចមុខពីព្រះសាស្តាឯទៀត(ស្លាម)
 អល់ឡោះហ្វ្រីមិនបានប្រទានវាឲ្យអ្នកណាមុនព្រះអង្គ(ស្លាម)ឡើយ លើកលែងតែអល់ឡោះហ្វ្រីបាន
 ប្រទានឲ្យស៊ូឡែម៉ាន ប៊ិន ដ្យាវុដ្ឋ(ស្លាម)នូវ "بسم الله الرحمن الرحيم" ។ ស៊ូឡែម៉ាន ប៊ិន ដ្យាវុដ្ឋ(ស្លាម)ចាត់ទុក
 អ្វីដែលគេបានប្រទានឲ្យព្រះអង្គ(ស្លាម)នេះ ថ្លៃថ្នាលើសរាជាណាចក្រទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ(ស្លាម) ។

فَقَالَ: يَا رَبِّ مَا أَشْرَفَهَا مِنْ كَلِمَاتٍ إِنَّهَا لَا تَرُ عِنْدِي مِنْ جَمِيعِ مَمَالِكِي الَّتِي وَهَبْتَهَا لِي. قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: يَا سُلَيْمَانُ وَ كَيْفَ لَا يَكُونُ
 كَذَلِكَ وَ مَا مِنْ عَبْدٍ وَ لَا أُمَّةٍ سَمَانِي بِهَا إِلَّا أُوجِبَتْ لَهُ مِنَ الْكُتُوبِ أَلْفٌ ضِعْفٌ مَا أَوْجِبُ لِمَنْ تَصَدَّقَ بِأَلْفِ ضِعْفٍ مَمَالِكِكَ. يَا
 سُلَيْمَانُ، هَذِهِ سُبُعٌ مَا أَهْبُهُ لِمُحَمَّدٍ سَيِّدِ النَّبِيِّينَ، تَمَامَ فَاتِحَةِ الْكِتَابِ إِلَى آخِرِهَا.

ស៊ូឡែម៉ាន ប៊ិន ដ្យាវុដ្ឋ(ស្លាម)បានទូលថា: "ព្រះម្ចាស់(ស្លាម)អើយ ព្រះរាជសំព្វទាំងនេះថ្លៃថ្នាបំផុត ។ ទូលព្រះ
 បង្គំជាខ្ញុំ(ស្លាម)ស្រឡាញ់ព្រះរាជសំព្វទាំងនេះ លើសអាណាចក្រទាំងអស់ដែលព្រះអង្គ(ស្លាម)បានប្រទានឲ្យ
 ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(ស្លាម)ទៅទៀត ។" អល់ឡោះហ្វ្រីមានព្រះបន្ទូលថា: "ស៊ូឡែម៉ានអើយ មិនអាចដូច្នោះ
 ម្តេចបាន ពីព្រោះបើអ្នកមួយហោអញ(ស្លាម)ដោយព្រះរាជសំព្វទាំងនេះ អញ(ស្លាម)នឹងតម្រូវឲ្យអ្នកនោះបាន
 រង្វាន់មួយពាន់ដង ដែលប្រសើរជាងបុគ្គលដែលដាក់ទានអាណាចក្រអ្នក(ស្លាម)មួយពាន់ដង ។
 ស៊ូឡែម៉ាន(ស្លាម)អើយ នេះគឺមួយភាគប្រាំពីរនៃអ្វីដែលអញ(ស្លាម)បានប្រទានឲ្យទៅមូហាំម៉ាដ្ឋ(ស្លាម) ព្រះរាជអគ្គ
 មហាប្រមុខរបស់វិស្វលទាំងឡាយ(ស្លាម) ដើមព្រះគម្ពីរ (فاتحة) ទាំងមូលរហូតដល់ចប់ ។"

فَقَالَ: يَا رَبِّ أَ تَأْتِدُنِي لِي أَنْ أَسْأَلَكَ تَمَامَهَا؟ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: يَا سُلَيْمَانُ افْتَعْ بِمَا أَعْطَيْتُكَ، فَلَنْ تَبْلُغَ شَرَفَ مُحَمَّدٍ، وَإِيَّاكَ أَنْ تَفْتَرِحَ عَلَى
 دَرَجَةِ مُحَمَّدٍ وَ فَضْلِهِ وَ جَلَالِهِ، فَأُخْرِجَكَ عَنْ مَمْلَكَتِكَ كَمَا أُخْرِجْتُ آدَمَ عَنْ تِلْكَ الْجَنَّةِ لَمَّا افْتَرِحَ دَرَجَةَ مُحَمَّدٍ فِي الشَّجَرَةِ الَّتِي أَمَرْتُهُ أَنْ
 لَا يَفْرَحَ بِهَا، يَوْمَ أَنْ يَكُونَ لَهُ فَضْلُهُمَا، وَ هِيَ شَجَرَةٌ أَصْلُهَا مُحَمَّدٌ، وَ أَكْبَرُ أَغْصَانِهَا عَلِيٌّ، وَ سَائِرُ أَغْصَانِهَا آلُ مُحَمَّدٍ عَلَى قَدْرِ مَرَاتِبِهِمْ،

وَفَضَّلْنَاهَا شِعْبَةً وَأُمَّتُهُ عَلَى [قَدْرٍ] مَرَاتِبِهِمْ وَأَحْوَالِهِمْ، إِنَّهُ لَيْسَ لِأَحَدٍ (يَا سُلَيْمَانُ مِنْ دَرَجَاتِ الْفَضَائِلِ عِنْدِي مَا لِمُحَمَّدٍ).

សូរ៉ាហ៍ម៉ាន ប៊ិន ដារុដ្ឋ(៧)បានទូលថា: "ព្រះម្ចាស់(៧)អឺយ តើព្រះអង្គ(៧)អនុញ្ញាតឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(៧)អាចដឹងព្រះរាជសំព្វទាំងអស់បានទេ?" អល់ឡោះហ្គ័(៧)មានព្រះបន្ទូលថា: "សូរ៉ាហ៍ម៉ាន(៧)អឺយ ចូរអ្នក(៧)ពេញចិត្តនឹងអ្វីដែលអញ(៧)បានប្រទានឲ្យអ្នក(៧)ចុះ ព្រោះអ្នក(៧)មិនអាចឈោងដល់កិត្យានុភាពរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ(៧)ទេ ។ ចូរអ្នក(៧)ប្រយ័ត កុំសូមឲ្យអញ(៧)ប្រទានឲ្យអ្នក(៧)នូវឋាននូវស័ក្តិរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ(៧) បុណ្យបារមីគេ(៧)និងភាពរុងរឿងរបស់គេ(៧) ព្រោះអញ(៧)នឹងបណ្តេញអ្នក(៧)ចេញពីអាណាចក្រអ្នក(៧) ដូចអញ(៧)បានបណ្តេញអាដ្វាំ(៧)ចេញពីសួនឧទ្យានកាលគេ(៧)ចង់បានឋាននូវស័ក្តិរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ(៧)ដោយទៅក្បែរដើមឈើដែលអញ(៧)បានហាមគេ(៧)ទៅជិត ។ គេ(៧)ក៏ចង់បានបុណ្យបារមីរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ(៧)ដែរ ។ ដើមឈើនេះ ដើមកំណើតវាគឺមូហាំម៉ាដ្ឋ(៧) មែកធំបំផុតរបស់វាគឺអាឡិ(៧) មែកឯទៀតរបស់វាគឺរាជបុត្ររាជនគ្នា(៧)របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ(៧) ដែលស្របតាមឋាន:ពួកគេ(៧) ។ ស្លឹកវាគឺស្លឹកស្រស់របស់សហគមន៍គេ(៧) ដែលស្របតាមឋាន:នឹងសភាវ:ពួកគេ ។ សូរ៉ាហ៍ម៉ាន(៧)អឺយ សម្រាប់អញ(៧) គុណសម្បត្តិទាំងនេះដែលទុកសម្រាប់មូហាំម៉ាដ្ឋ(៧)នោះ មិនបានទៅអ្នកណាមួយដោយឥតវេសមុខនោះទេ ។"

فَعِنْدَ ذَلِكَ قَالَ سُلَيْمَانُ: يَا رَبِّ قَنِّعْنِي بِمَا رَزَقْتَنِي. فَأَقْنَعَهُ. فَقَالَ: يَا رَبِّ سَلَّمْتُ وَ رَضِيْتُ، وَ قَبِعْتُ وَ عَلِمْتُ أَنْ لَيْسَ لِأَحَدٍ مِثْلَ دَرَجَاتِ مُحَمَّدٍ.

បានឮហើយ សូរ៉ាហ៍ម៉ាន(៧)បានទូលថា: "ព្រះម្ចាស់(៧)អឺយ សូមព្រះអង្គ(៧)ធ្វើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(៧)ពេញចិត្តនឹងអ្វីក៏ដោយដែលព្រះអង្គ(៧)ព្រះរាជទានឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(៧) ។" អល់ឡោះហ្គ័(៧)ក៏បានធ្វើព្រះអង្គ(៧)ពេញចិត្តនឹងព្រះរាជសំព្វមួយឃ្លានេះ ។ សូរ៉ាហ៍ម៉ាន(៧)បានទូលថា: "ព្រះម្ចាស់(៧)អឺយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(៧)សូមចុះចូល ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(៧)រីករាយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(៧)ពេញចិត្ត ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ(៧)ដឹងហើយថាពុំមានអ្នកអាចទទួលបុណ្យស័ក្តិរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ(៧)បានឡើយ ។"

« وَ آتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ » أَعْطَى فِي اللَّهِ الْمُسْتَحِقِّينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى حُبِّهِ لِلْمَالِ وَ شِدَّةَ حَاجَتِهِ إِلَيْهِ، يُأْمَلُ الْحَيَاةَ وَ يَحْتَسِي الْفَقْرَ، لِأَنَّهُ صَحِيحٌ شَجِيحٌ. « دَوِي الْفُرِيُّ » أَعْطَى لِقَرَابَةِ النَّبِيِّ الْفُقَرَاءَ هَدِيَّةً أَوْ بَرًّا لَا صَدَقَةً، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَدْ أَجْلَهُمْ عَنِ الصَّدَقَةِ،

ដែលបរិច្ចាគទ្រព្យដើម្បីគាប់ព្រះហឫទ័យអល់ឡោះហ្គ័(៧) បរិច្ចាគទ្រព្យដើម្បីព្រះអល់ឡោះហ្គ័(៧)ឲ្យទៅអ្នកមានសទ្ធាដែលសមនឹងបានដើម្បីផ្តាច់ចិត្តអល់ឡោះហ្គ័(៧) ជាងខ្លួនឯងដែលស្រឡាញ់ទ្រព្យនោះហើយ ត្រូវការទ្រព្យនោះណាស់ ទោះបីខ្លួនស្រឡាញ់ជីវិត ភ័យខ្លាចក្រខ្យត់ក៏ដោយ ព្រោះវាជាប្រការត្រឹមត្រូវ ។ ឲ្យទៅបណ្តាញាតិជិតស្និទ្ធ ឲ្យទៅញាតិសន្តានរបស់ព្រះសាស្តា(៧) បុគ្គលក្រីក្រ ជាអំណោយមិនមែនជាទានទេ ព្រោះអល់ឡោះហ្គ័(៧)ចាត់ទុកបុគ្គលទាំងនេះខ្ពង់ខ្ពស់ណាស់មិនស័ក្តិសមទទួលសទ្ធាទានពីគេទេ ។

وَ آتَى قَرَابَةَ نَفْسِهِ صَدَقَةً وَ بَرًّا وَ عَلَى أَيِّ سَبِيلٍ أَرَادَ. « وَ الْيَتَامَى » وَ آتَى الْيَتَامَى مِنْ بَنِي هَاشِمٍ الْفُقَرَاءَ بَرًّا، لَا صَدَقَةً، وَ آتَى يَتَامَى غَيْرِهِمْ صَدَقَةً وَ صَلَةً. « وَ الْمَسَاكِينَ » مَسَاكِينَ النَّاسِ. « وَ ابْنِ السَّبِيلِ » الْمُجْتَازُ الْمُنْقَطِعَ بِهِ لَا نَفَقَةَ مَعَهُ. « وَ السَّائِلِينَ » الَّذِينَ

يَكْفُونَ وَ يَسْأَلُونَ الصَّدَقَاتِ. « وَ فِي الرِّقَابِ » الْمَكَاتِبِينَ يُعِينُهُمْ لِيُؤَدُّوا فِيمَا عَقَّبُوا.

ហើយបរិច្ចាគឲ្យទៅសាច់ញាតិខ្លួនឯងផ្ទាល់ជាទានតាមវិធីណាក៏បាន ស្រេចតែលើអ្នកនោះ ។ បណ្តា កូនកំព្រា បរិច្ចាគឲ្យទៅបណ្តាកូនកំព្រាដែលជាបាទី-ហ្វាស្ត្រីមក្រីក្រតែមិនមែនជាទានទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែចូរឲ្យ ទៅកូនកំព្រាឯទៀតជាទាន ។ បណ្តាអ្នកក្រីក្រ គឺប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ បណ្តាអ្នកដំណើរ បណ្តាអ្នកដំណើរ ដែលខ្វះសមត្ថភាព បណ្តាអ្នកសូមទាន បណ្តាអ្នកដែលសូមទានគេ និងដើម្បីដោះលែងមនុស្សក្រោម នីមគេ អ្នកដែលបានត្រូវរក្សាអំពីថ្លៃលោះខ្លួនឲ្យមានសេរីភាពហើយ ។»

قَالَ: فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ مَالٌ يَخْتَمِلُ الْمُوَسَاةَ، فَلْيَجِدِ الْإِفْرَارَ بِتَوْحِيدِ اللَّهِ، وَ نُبُوَّةِ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، وَ لِبَيْحِهِزْ بِتَفْضِيلِنَا، وَ الْإِعْتِرَافِ بِوَاجِبِ حُقُوقِنَا أَهْلِ الْبَيْتِ وَ بِتَفْضِيلِنَا عَلَى سَائِرِ النَّبِيِّينَ وَ تَفْضِيلِ مُحَمَّدٍ عَلَى سَائِرِ النَّبِيِّينَ، وَ مُوَالَاةِ أَوْلِيَائِنَا، وَ مُعَادَاةِ أَعْدَائِنَا، وَ الْبِرَاءَةِ مِنْهُمْ كَاتِبًا مَنْ كَانَ، أَنَاؤُهُمْ وَ أُمَّهَاتُهُمْ وَ ذَوِي قَرَابَاتِهِمْ وَ مَوَدَّاتِهِمْ، فَإِنَّ وَايَةَ اللَّهِ لَا تُنَالُ إِلَّا بِوَايَةِ أَوْلِيَائِهِ وَ مُعَادَاةِ أَعْدَائِهِ.

អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ «អ្នកណាមិនមានទ្រព្យជួយបងប្អូនឯងទេ ចូរអ្នកនោះមានទឹកចិត្ត ចូរអ្នក នោះព្រមទទួលស្គាល់សាជាថ្មីថាអស់ឡោះហ្ន៎ ^{رحل} ជាព្រះតែមួយគត់ មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صل الله عليه وآله} ជាព្រះសាស្តា ^{صل الله عليه وآله} របស់ អស់ឡោះហ្ន៎ ^{رحل} ចូរអ្នកនោះថ្លែងគុណសម្បត្តិយើង ^{عليهم السلام} ទទួលស្គាល់សិទ្ធិយើង ^{عليهم السلام} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم السلام} ទទួលស្គាល់ថាយើង ^{عليهم السلام} ប្រសើរលើសអស់រាជបុត្ររាជនគ្នា ^{عليهم السلام} របស់ព្រះសាស្តា ^{عليهم السلام} ឯទៀត ទទួល ស្គាល់ថាមូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صل الله عليه وآله} ប្រសើរលើសអស់ព្រះសាស្តា ^{عليهم السلام} ឯទៀត ស្រឡាញ់មិត្តរបស់យើង ^{عليهم السلام} ស្អប់ សត្រូវយើង ^{عليهم السلام} ដកខ្លួនចេញពួកគេទោះបីពួកគេជាអ្នកណាក៏ដោយ ទោះបីជាឪពុកឬម្តាយខ្លួន ឬសាច់ ញាតិ ឬមិត្តក៏ដោយ ពីព្រោះមិនអាចជាមិត្តរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{رحل} បានទេបើមិនចង់មិត្តភាពជាមួយមិត្ត របស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{رحل} មិនស្អប់ពួកសត្រូវរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{رحل} ទេនោះ ។»

« وَ أَقَامَ الصَّلَاةَ » قَالَ: وَ الْبِرُّ، بِرُّ مَنْ أَقَامَ الصَّلَاةَ بِخُدُودِهَا، وَ عَلِمَ أَنَّ أَكْبَرَ خُدُودِهَا الدُّخُولُ فِيهَا، وَ الْخُرُوجُ مِنْهَا مُعْتَرِفًا بِفَضْلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ سَيِّدِ عِبِيدِهِ وَ إِمَائِهِ وَ الْمُوَالَاةِ لِسَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ وَ أَفْضَلِ الْأَنْبِيَاءِ عَلَى سَيِّدِ الْأَبْرَارِ، وَ قَائِدِ الْأَخْيَارِ، وَ أَفْضَلِ أَهْلِ دَارِ الْفَرَارِ بَعْدَ النَّبِيِّ الرَّكِيِّ الْمُخْتَارِ.

ដែលធ្វើសម្ភារ[ឬជាអស់ឡោះហ្ន៎] អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ «សេចក្តីត្រឹមត្រូវ ។ ទង្វើត្រឹមត្រូវរបស់ បុគ្គលដែលស្ងៀមស្ងាត់ដោយស្គាល់ច្បាប់ស្ងៀមស្ងាត់នោះ ដែលដឹងថាច្បាប់ស្ងៀមស្ងាត់ដំបំផុតដែលធ្វើឲ្យខ្លួន ស្ថិតនៅក្នុងស្ងៀមស្ងាត់នោះនិងឃ្លាតចេញពីស្ងៀមស្ងាត់នោះគឺស្ថិតនៅលើការទទួលស្គាល់គុណសម្បត្តិរបស់ មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صل الله عليه وآله} ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់បាវប្រុសស្រី[របស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{رحل}] ទទួលស្គាល់វិទ្យាយ៉ាសុំ របស់ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់ព្រះឧត្តរាជិការីទាំងឡាយ ^{عليهم السلام} (គឺអ្នកស្នង ^{عليهم السلام}) បុគ្គលដែលមានសទ្ធា សីបចិត្តលើសអស់អ្នកមានសទ្ធាសីបចិត្ត គឺអាឈី ^{صلوات الله عليه} ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់បណ្តាជនត្រឹមត្រូវ ព្រះ មគ្គទេសក៍របស់បណ្តាឥស្សរជន បុគ្គលថ្លៃថ្លាដាច់គេក្នុងចំណោមប្រជានិករព្រះមហាគ្រឹះបរមសុខ បន្ទាប់ពីព្រះសាស្តា ^{صل الله عليه وآله} បុគ្គលជ្រះថ្លាបរិសុទ្ធសត្វខ្លះ បុគ្គលជម្រើស ។

« وَ آتَى الرِّكَاءَ » الْوَاجِبَةَ عَلَيْهِ لِأَخْوَانِهِ الْمُؤْمِنِينَ، فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ مَالٌ يُرْكَبُ فَرَكَاةَ بَدَنِهِ وَ عَقْلِهِ، وَ هُوَ أَنْ يَجْهَرَ بِفَضْلِ عَلِيٍّ وَ الطَّيِّبِينَ

مَنْ آتَاهُ إِذَا قَدَرَ، وَ يَسْتَعْمِلُ التَّقِيَّةَ عِنْدَ الْبَلَاءِ إِذَا عَمَّتْ، وَ الْمَحْنَ إِذَا نَزَلَتْ، وَ الْأَعْدَاءَ إِذَا غَلَبُوا، وَ يُعَاشِرُ عِبَادَ اللَّهِ بِمَا لَا يَنْبَغُ دِينَهُ، وَ لَا يَفْدُحُ فِي عَرَضِهِ،

ដែលបរិច្ចាគស្វាភាគ្នា ប្រការចាំបាច់ខានមិនបានឲ្យទៅបងប្អូនអ្នកមានសទ្ធា ។ អ្នកណាមិនមានទ្រព្យ ដើម្បីដាក់ស្វាភាគ្នាទេ ចូរអ្នកនោះដាក់ស្វាភាគ្នាដោយខ្លួនផ្ទាល់និងដោយប្រាជ្ញា តាមរយៈនៃការបង្ហាញ ឲ្យឃើញនូវគុណសម្បត្តិរបស់អាល្លោះ صلوات الله عليه والسلام និងព្រះរាជបុត្ររាជនគ្នាថ្លៃថ្នូររបស់អាល្លោះ صلوات الله عليه والسلام បើអាចធ្វើ បាន ហើយអ្នកនោះត្រូវលាក់បាំងជំនឿ (គឺធ្វើតាគីយ៉ាស៊ូ) ពេលមានទុក្ខវេទនា ពេលមានភ័យរិបគ្និ ពេលពើបពះសត្រូវ ហើយអ្នកនោះត្រូវមានទំនាក់ទំនងជាមួយមនុស្សតាមវិធីណាមួយដែលមិនធ្វើឲ្យ សាសនានិងកិត្តិយសខ្លួនខូចខាត ។

وَ بِمَا يَسْتَلِمُ مَعَهُ دِينَهُ وَ ذُنُوبَهُ، فَهُوَ بِاسْتِعْمَالِ التَّقِيَّةِ يُؤَفِّرُ نَفْسَهُ عَلَى طَاعَةِ مَوْلَاهُ، وَ يَصُونُ عَرَضَهُ الَّذِي فَرَضَ اللَّهُ [عَلَيْهِ] صِيَانَتَهُ، وَ يَحْفَظُ عَلَى نَفْسِهِ أَمْوَالَهُ الَّتِي قَدْ جَعَلَهَا اللَّهُ لَهُ قِيَامًا، وَ لِدِينِهِ وَ عَرَضِهِ وَ بَدَنِهِ قَوْمًا،

អ្នកនោះត្រូវការពារសាសនានិងលោករបស់ខ្លួនអាស្រ័យការលាក់បាំង (គឺតាគីយ៉ាស៊ូ) អ្នកនោះត្រូវ ដឹកនាំខ្លួននៅក្នុងការស្តាប់បង្គាប់ព្រះម្ចាស់ ﷺ ខ្លួនខ្លាំងឡើង ត្រូវការពារកិត្តិយសខ្លួនដែល អស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ ដាក់បង្គាប់ឲ្យការពារ ការពារទ្រព្យខ្លួនដែលអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ ឲ្យមកជាជំហរ ចំណែកឯ សាសនា កិត្តិយសនិងខ្លួនរបស់អ្នកនោះជាកម្លាំង ។

وَ لَعَنَ الْمَغْضُوبَ عَلَيْهِمُ الْآخِذِينَ مِنَ الْخِصَالِ بِأَرْذَلِهَا، وَ مِنَ الْخِلَالِ بِأَسْحَطِهَا لِيُدْفَعَهُمُ الْخُفُوقَ عَنْ أَهْلِهَا وَ تَسْلِيمِهِمُ الْوَلَايَاتِ إِلَى غَيْرِ مُسْتَحِقِّهَا.

សូមដាក់បណ្តាសាបុគ្គលណាដែលរងព្រះពិរោធ ដែលចាប់យកលក្ខណៈសម្បត្តិថោកទាប ដែលចាប់ យកលក្ខណៈពិសេសដែលបណ្តាលឲ្យក្រែកក្រោធ ក្នុងបំណងប្រទូសប្រឆាំងសិទ្ធិរបស់បុគ្គលត្រឹមត្រូវ عليهم السلام និងក្នុងបំណងចុះចូលខ្លួនចំពោះបុគ្គលដែលមិនស័ក្តិសមជាអ្នកដឹកនាំគេ ។

قَالَ: « وَ الْمُؤَفَّقُونَ بَعْدَهُمْ إِذَا عَاهَدُوا » قَالَ: وَ مِنْ أَعْظَمِ عُهْدِهِمْ أَنْ لَا يَسْتُرُوا مَا يَعْلَمُونَ مِنْ شَرِّهِ مِنَ اللَّهِ، وَ فَضَّلَ مَنْ فَضَّلَهُ اللَّهُ، وَ أَنْ لَا يَضَعُوا الْأَسْمَاءَ الشَّرِيفَةَ عَلَى مَنْ لَا يَسْتَحِقُّهَا مِنَ الْمُفْضَرِّينَ وَ الْمُسْرِفِينَ الصَّالِينَ الَّذِينَ ضَلُّوا عَمَّنْ دَلَّ اللَّهُ عَلَيْهِ بِدَلَالَتِهِ وَ اخْتَصَّهُ بِكَرَامَاتِهِ، الْوَاصِفِينَ لَهُ بِخِلَافِ صِفَاتِهِ، وَ الْمُنْكَرِينَ لِمَا عَرَفُوا مِنْ دَلَالَتِهِ وَ عَلَامَاتِهِ، الَّذِينَ سَمَّوْا بِأَسْمَائِهِمْ مَنْ لَيْسُوا بِأَكْفَائِهِمْ مِنَ الْمُفْضَرِّينَ الْمُتَمَرِّدِينَ.

អស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ មានព្រះបន្ទូលថា៖ និងបុគ្គលដែលគោរពពាក្យសន្យាពេលបានធ្វើកិច្ចសន្យា កិច្ចសន្យា ធំបំផុតរបស់ពួកគេគឺពួកគេនឹងមិនបិទបាំងអ្វីដែលពួកគេបានដឹងទេ គឺមិនត្រូវបិទបាំងកិត្តិយសរបស់ បុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ លើកស្ទួយកិត្តិយសទេ មិនត្រូវបិទបាំងគុណសម្បត្តិរបស់បុគ្គលដែល អស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ បានប្រទានគុណសម្បត្តិឲ្យទេ ពួកគេមិនត្រូវផ្តល់កិត្យានុភាពដល់បុគ្គលណាមួយដែល មិនស័ក្តិសមនឹងកិត្យានុភាពនោះទេ គឺបុគ្គលប្រមាថគេ បុគ្គលប្រព្រឹត្តហួសហេតុ (កំពោល) បុគ្គលរង្វេង ឆ្ងាយពីភ័ស្តុតាងជាក់ស្តែងរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ ដែលបង្ខូចគុណសម្បត្តិរបស់បុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ

ចាត់ទុកជាបុគ្គលវិសេសវិសាលអាស្រ័យព្រះកិត្យានុភាពព្រះអង្គ ដ្បង បុគ្គលបដិសេធដែល
បដិសេធអ្វីដែលខ្លួនបានឃើញថាជាភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់ ជាសញ្ញាពិតប្រាកដរបស់បុគ្គលត្រឹមត្រូវ عليهم السلام
ហើយនោះ: បុគ្គលដែលយកគុណសម្បត្តិឧត្តមទាំងនេះទៅបំពាក់ឲ្យពួកប្រមាថគេនិងពួកបះបោរ
ប្រទូសប្រឆាំង ។

ثُمَّ قَالَ: « وَ الصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ » يَعْنِي فِي مُحَارَبَةِ الْأَعْدَاءِ، وَ لَا عَدُوَّ يُحَارِبُهُ أَعْدَى مِنْ إِبْلِيسَ وَ مَرَدَيْتِهِ، يَهْتَفُ بِهِ، وَ يَدْفَعُهُ وَ إِيَّاهُمْ
بِالصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ. « وَ الصَّرَّاءِ » الْفَقْرُ وَ الْبِنْدَةُ، وَ لَا فَقْرَ أَشَدُّ مِنْ فَقْرِ الْمُؤْمِنِ، يَلْجَأُ إِلَى التَّكْفُفِ مِنْ
أَعْدَاءِ آلِ مُحَمَّدٍ،

អល់ឡោះហ្វ៊ូមានព្រះបន្ទូលថា: ដែលមានការអត់ធ្មត់ក្នុងពេលមានឧបសគ្គ មានន័យថា ក្នុងពេល
ប្រយុទ្ធតទល់សត្រូវពួកគេ ។ មិនមានសត្រូវណាអវិភូត (គឺសត្រូវកំណាចដាច់គេ) ជាងអ៊ីប្លីស عليه السلام និង
បណ្តាបនបះបោររបស់វា عليه السلام ។ បុគ្គលអាចរុញច្រានវា عليه السلام និងពួកវាទាំងនោះបានដោយមធ្យោបាយ
ស្ម័គ្រភ័យឧទ្ទិសមូហ្វាំម៉ាដូ عليه السلام និងព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គាថ្លៃថ្លា عليه السلام របស់មូហ្វាំម៉ាដូ عليه السلام ។ ក្នុងពេលមានទុក្ខ
វេទនា គឺភាពក្រីក្រនិងសេចក្តីលំបាក ។ មិនមានទេភាពក្រីក្រដែលធំជាងភាពក្រីក្ររបស់អ្នកមានសទ្ធា
ដែលចាំបាច់ត្រូវហាមាត់សូមសត្រូវរបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា عليه السلام របស់មូហ្វាំម៉ាដូ عليه السلام ។

يَصْبِرُ عَلَى ذَلِكَ، وَ يَرَى مَا يَأْخُذُهُ مِنْ مَالِهِمْ مَعْنَمَا يَلْعَنُهُمْ بِهِ، وَ يَسْتَعِينُ بِمَا يَأْخُذُهُ عَلَى تَجْدِيدِ ذِكْرِ وَلَايَةِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ. « وَ حِينَ
الْبَأْسِ » عِنْدَ شِدَّةِ الْقِتَالِ يَذْكُرُ اللَّهَ، وَ يُصَلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلَى عَلِيٍّ وَ آلِهِ، وَ يُؤَالِي بِقَلْبِهِ وَ لِسَانِهِ
أَوْلِيَاءَ اللَّهِ، وَ يُعَادِي كَذَلِكَ أَعْدَاءَ اللَّهِ.

អ្នកនោះត្រូវអត់ធ្មត់ប្រការនេះ: ត្រូវគិតថាអ្វីដែលខ្លួនបានមកនោះជាទ្រព្យល្មើយសឹកហើយដាក់
បណ្តាសាពួកគេ (គឺពួកសត្រូវរបស់អាសូលុល-បៃតី عليه السلام) ។ អ្នកនោះត្រូវស្វែងរកជំនួយដោយនឹករលឹក
សាជាថ្មីឡើងវិញដល់វិទ្យាយ៉ាសូររបស់បុគ្គលថ្លៃថ្លា បុគ្គលបរិសុទ្ធជ្រះថ្លា عليه السلام ។ ក្នុងពេលមានភយន្តរាយ
ក្នុងពេលដែលមានការប្រយុទ្ធគ្នា ចូរអ្នកនោះនឹកដល់អល់ឡោះហ្វ៊ូ عليه السلام ស្ម័គ្រភ័យឧទ្ទិសមូហ្វាំម៉ាដូ عليه السلام
វិសូលុលឡោះហ្វ៊ូ عليه السلام និងអាឡី صلوات الله عليه والسلام ព្រះអនុរក្ស صلوات الله عليه والسلام របស់អល់ឡោះហ្វ៊ូ عليه السلام ចូរស្រឡាញ់មិត្តរបស់
អល់ឡោះហ្វ៊ូ عليه السلام ដោយចិត្តនិងអណ្តាត (មាត់) ស្អប់សត្រូវរបស់អល់ឡោះហ្វ៊ូ عليه السلام ដូចនេះដែរ ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « أُولَئِكَ » أَهْلُ هَذِهِ الصِّفَاتِ الَّتِي ذَكَرَهَا، الْمُؤْصِفُونَ بِهَا « الَّذِينَ صَدَقُوا » فِي إِيمَانِهِمْ فَصَدَّقُوا أَقْوَابَهُمْ
بِأَقَابِهِمْ. « وَ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ » لِمَا أَمُرُوا بِاتِّقَائِهِ مِنْ عَذَابِ النَّارِ، وَ لِمَا أَمُرُوا بِاتِّقَائِهِ مِنْ شُرُورِ التَّوَاصِبِ الْكُفَّارِ. (التفسير
المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 589)

អល់ឡោះហ្វ៊ូមានព្រះបន្ទូលថា: នូវជនទាំងនេះ: ដែលអញ عليه السلام បានថ្លែងរៀបរាប់ខាងលើនេះ: ជាអ្នក
មានសច្ចៈ ក្នុងជំនឿ ដូច្នេះពួកគេសច្ចៈទាំងសម្តី ទាំងទង្វើ ជាសទ្ធាធម៌មុត្ត ពេលគេបញ្ជាឲ្យពួកគេប្រយ័ត
ខ្លួនអំពីទណ្ឌកម្មភ្លើងនរក ពេលគេបញ្ជាឲ្យពួកគេប្រយ័តខ្លួនអំពីទង្វើអាក្រក់របស់ពួកណាស្ទីបី (គឺពួក
ស្អប់អាសូលុល-បៃតី عليه السلام) ឥតសាសនា ។» (353 ខ ត្រូវការ ទី 1 ទី 589 ទី 1 ទី 589)

أَبُو عَلِيٍّ الطَّبْرَسِيُّ: الْمَرْوِيُّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) «دَوَى الْقُرْبَى: قِرَابَةُ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)». (مجمع البيان 1:477)**

អាច្ឆិ អុលី អាល់-ត្ថីបារស៊ីបានតំណាលតមកពីអាច្ឆិ យ៉ាក្កហ្វាវ^{صلوات الله عليه والسلام}និងអាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «[២:១៧៧] បណ្តាញាតិជិតស្និទ្ធ គឺសាច់ញាតិរបស់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។» (مجمع البيان 1: 477)

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كَتَبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْأَنْثَى بِالْأُنثَى فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ فَمَنِ اعْتَدَى بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾

១៧៨. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអឺយ គេបានដាក់បញ្ញត្តិឲ្យពួកអ្នកធ្វើទណ្ឌកម្មធ្ងន់នឹងកំហុស (គឺដើម្បីសងសឹក) ក្នុងករណីឃាតកម្ម (គឺពេលអ្នកណាមួយត្រូវគេសម្លាប់) [ដោយមានលក្ខណៈដូចគ្នាទៅគឺ៖] អ្នកមានសេរីភាពសងអ្នកមានសេរីភាព ទាសៈសងទាសៈ ស្រ្តីសងស្រ្តី ។ តែអ្នកណាមួយបានទទួលការអត់ឱនពីគេ (គឺអ្នករងទុក្ខខាងអ្នកស្លាប់ គឺទាយាទរបស់អ្នកស្លាប់) ការទាមទារ[ថ្លៃសងបំណុលឈាម]ត្រូវប្រតិបត្តិទៅតាមគន្លងច្បាប់ [ភាគីឃាតករ]ត្រូវសងគេ (គឺសងអ្នករងទុក្ខខាងអ្នកស្លាប់) ដោយវិធីល្អប្រពៃបំផុត ។ នេះជាការបន្ធូរបន្ថយ[ទោស]ពីព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកនិងជាព្រះករុណាមេត្តា ។ អ្នកណាមួយបានប្រព្រឹត្តល្មើសក្រោយពីនេះ អ្នកនោះនឹងទទួលទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يَاۤؤُلِيَ الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾

១៧៩. មាន[ការធានា]ជីវិតសម្រាប់ពួកអ្នកក្នុងទណ្ឌកម្មធ្ងន់នឹងកំហុស ឱបណ្តាអ្នកមានវិចារណញ្ញាណអឺយ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងខ្លាចក្រែង (គឺមានសទ្ធាស៊ប់ចិត្តចំពោះអល់ឡោះហ្វា) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ១៧៨-១៧៩

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كَتَبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ » يَعْنِي الْمَسَاوَةَ، وَ أَنَّ يُسْتَلَكَ بِالْقَاتِلِ طَرِيقُ الْمَقْتُولِ الَّذِي سَلَكَهُ بِهِ لَمَّا قَتَلَهُ « الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَ الْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَ الْأُنثَى بِالْأُنثَى » نُقِلَ الْمَرْءُ بِالْمَرْءِ إِذَا قَتَلَهَا.

អ៊ីម៉ា (គឺអ៊ីម៉ាអាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អុស្តកាវី^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថាអ៊ីម៉ាអុលី បឺន អាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «[២:១៧៨] ណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអឺយ គេបានដាក់បញ្ញត្តិឲ្យពួកអ្នកធ្វើទណ្ឌកម្មធ្ងន់នឹងកំហុស ក្នុងករណីឃាតកម្ម មានន័យថាស្មើគ្នា ។ ឃាតករសម្លាប់គេយ៉ាងណា ត្រូវសម្លាប់ឃាតករនោះយ៉ាងនោះដែរ (ពោលគឺ សម្លាប់តាមរបៀបដូចគ្នា) ។ អ្នកមានសេរីភាពសងអ្នកមានសេរីភាព ទាសៈសងទាសៈ ស្រ្តីសងស្រ្តី ត្រូវសម្លាប់ស្រ្តីដោយស្រី បើស្រ្តីត្រូវគេសម្លាប់ ។

« فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ » - الْقَاتِلُ - وَ رَضِيَ هُوَ وَ وَليُّ الْمَقْتُولِ أَنْ يَدْفَعَ الدِّيَةَ وَ عَفَا عَنْهُ بِهَا « فَاتِّبَاعٌ » مِنَ الْوَلِيِّ (الْمُطَابَعَةُ، وَ) تَقَاصُ « بِالْمَعْرُوفِ وَ أَذَاءٌ » مِنَ (الْمَعْفُوِّ لَهُ) الْقَاتِلِ « بِإِحْسَانٍ » لَا يُضَارُهُ وَ لَا يُمَاطِلُهُ [لِقَضَائِهَا] « ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَ رَحْمَةٌ » إِذْ أَجَازَ أَنْ يَعْفُوَ وَليُّ الْمَقْتُولِ عَنِ الْقَاتِلِ عَلَى دِيَّةٍ يَأْخُذُهَا، فَإِنَّهُ لَوْ لَمْ يَكُنْ لَهُ إِلَّا الْقَتْلُ أَوْ الْعَفْوُ لَقَلَّمَا طَابَ نَفْسُ وَليِّ الْمَقْتُولِ بِالْعَفْوِ بِلاَ عَوْضٍ يَأْخُذُهُ فَكَانَ قَلَمًا يَسَلِّمُ الْقَاتِلُ مِنَ الْقَتْلِ.

តែអ្នកណាមួយបានទទួលការអត់ឱនពីគេ អ្នកណាអត់ទោសឲ្យឃាតករ ហើយទាយាទរបស់អ្នកដែលត្រូវគេសម្លាប់នោះពេញចិត្តនឹងការអត់ឱននេះដែរ ឃាតករនឹងបានទទួលការអត់ឱនដោយសងបំណុលឈាម អាស្រ័យហេតុនេះ ការទាមទារ[ថ្លៃសងបំណុលឈាម]ត្រូវប្រតិបត្តិទៅ ពីសំណាក់ទាយាទ ដើម្បីពិនិត្យមើលតម្លៃសងបំណុលឈាម តាមគន្លងច្បាប់ ហើយត្រូវសងគេ គឺសងអ្នកដែលបានអត់ឱនឲ្យឃាតករនោះ ដោយវិធីល្អប្រពៃបំផុត ដោយមិនធ្វើឲ្យគេឈឺចាប់ ហើយមិនបណ្តែតបណ្តោយពេលទេក្នុងការសងគេនោះ ។ នេះជាការបន្ធូរបន្ថយពីព្រះម្ចាស់ពួកអ្នកនិងជាព្រះករុណាមេត្តា អល់ឡោះហ្គ័រ អនុញ្ញាតឲ្យទាយាទរបស់បុគ្គលដែលត្រូវសម្លាប់នោះអត់ឱនឲ្យឃាតករបានដោយទទួលយកប្រាក់សងបំណុលឈាម ។ ប្រសិនបើគេមិនដាក់កម្រិតមកលើអ្នកនោះនូវប្រការណាមួយទេ លើកលែងតែដាក់កម្រិតឲ្យសម្លាប់ឬលើកទោសឲ្យនោះ ច្បាប់ជាកម្រមានទាយាទណាមួយរបស់បុគ្គលដែលត្រូវគេសម្លាប់នោះព្រមទទួលយកប្រាក់សងបំណុលឈាម ច្បាប់ជាកម្រមានឃាតករណាមួយគេចផុតពីការសម្លាប់ ។

« فَمَنْ اعْتَدَى بِعَدَاةٍ ذَلِكَ » مِنَ اعْتَدَى بِعَدَاةٍ بَعْدَ الْعَفْوِ عَنِ الْقَاتِلِ بِمَا يَأْخُذُهُ مِنَ الدِّيَةِ فَقَتَلَ الْقَاتِلَ بَعْدَ عَفْوِهِ عَنْهُ بِالْدِّيَةِ الَّتِي بَدَّلَهَا وَ رَضِيَ هُوَ بِهَا « فَلَهُ عَدَابٌ أَلِيمٌ » فِي الْآخِرَةِ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ فِي الدُّنْيَا الْقَتْلُ بِالْقِصَاصِ لِقَتْلِهِ مَنْ لَا يَحِلُّ لَهُ قَتْلُهُ.

អ្នកណាមួយបានប្រព្រឹត្តល្មើសក្រោយពីនេះ ក្រោយពីបានអត់ឱនឲ្យឃាតករហើយដោយបានទទួលយកប្រាក់សងបំណុលឈាមពីឃាតករនោះ អ្នកនោះបានសម្លាប់ឃាតករនោះបន្ទាប់ពីបានអត់ឱនទោសឲ្យឃាតករនោះដោយយកប្រាក់សងបំណុលឈាមដែលឃាតករនោះខិតខំប្រគល់ឲ្យ ហើយខិតខំផ្តាច់ផ្តុំបុគ្គលនោះ (គឺទាយាទរបស់បុគ្គលដែលត្រូវគេសម្លាប់) អ្នកនោះនឹងទទួលទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ក្នុងលោកមុខជាមួយអល់ឡោះហ្គ័រ ហើយនៅក្នុងលោកនេះ អ្នកនោះនឹងត្រូវសម្លាប់តាមច្បាប់ធ្វើទណ្ឌកម្មធ្ងន់នឹងកំហុស (القصاص) ពីព្រោះគេមិនអនុញ្ញាតឲ្យបុគ្គលនោះសម្លាប់ឃាតករទេ ។

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « وَ لَكُمْ » يَا أُمَّةَ مُحَمَّدٍ « فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ » لِأَنَّ مَنْ هَمَّ بِالْقَتْلِ فَعَرَفَ أَنَّهُ يُقْتَلُ مِنْهُ، فَكَفَّ لِذَلِكَ عَنِ الْقَتْلِ كَانَ حَيَاةً لِلدِّي (كَانَ) هَمَّ بِقَتْلِهِ، وَ حَيَاةٌ هَذَا الْجَانِبِ الَّذِي أَرَادَ أَنْ يُقْتَلَ، وَ حَيَاةٌ لِغَيْرِهَا مِنَ النَّاسِ، إِذَا عَلِمُوا أَنَّ الْقِصَاصَ وَاجِبٌ لَا يَجْرُؤُونَ عَلَى الْقَتْلِ مَخَافَةَ الْقِصَاصِ « يَا أُولِي الْأَلْبَابِ » أُولِي الْعُقُولِ « لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ » .

អល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៧៩] មាន[ការធានា]ជីវិតសម្រាប់ពួកអ្នកក្នុងទណ្ឌកម្មធ្ងន់នឹងកំហុស ឱសហាតមន៍របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ អ៊ីយ ពីព្រោះអ្នកណាបំបែកសម្លាប់ អ្នកនោះនឹងដឹងថាច្បាប់ធ្វើទណ្ឌកម្មធ្ងន់នឹងកំហុស (القصاص) នឹងត្រូវប្រព្រឹត្តចំពោះអ្នកនោះ ។ ដូច្នោះអ្នកនោះនឹងចៀសវាងការសម្លាប់នោះ ។ ដូច្នោះអាស្រ័យច្បាប់នេះ អ្នកដែលបំបែកសម្លាប់គេនិងអ្នកដែលត្រូវគេបំបែកសម្លាប់

នោះនឹងមានជីវិតរស់រាន ។ ឯមនុស្សឯទៀតក្រៅពីបុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះក៏មានជីវិតរស់រានដែរពេល
ពួកគេដឹងថាច្បាប់ធ្វើទណ្ឌកម្មធ្ងន់នឹងកំហុសនោះ (الفصاص) ជាកាតព្វកិច្ច ពួកគេនឹងមិនព្រហ័យសម្លាប់
ទេព្រោះតែខ្លាចត្រូវធ្វើទោសធ្ងន់ (الفصاص) *ឱបណ្តាអ្នកមានវិចារណញ្ញាណអើយ* អ្នកមានប្រាជ្ញា ដើម្បី
ពួកអ្នកនឹងខ្លាចក្រែង ។

قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: عِبَادَ اللَّهِ هَذَا قِصَاصٌ قَتَلْتُمْ لِمَنْ تَقْتُلُونَهُ فِي الدُّنْيَا وَ تَقْتُلُونَ رُوحَهُ، أَوْ لَا أَنْتُمْ كُمْ بِأَعْظَمَ مِنْ هَذَا
الْقَتْلِ، وَ مَا يُوجِبُ [اللَّهُ] عَلَى قَاتِلِهِ مِمَّا هُوَ أَعْظَمُ مِنْ هَذَا الْقِصَاصِ؟ قَالُوا: بَلَى يَا إِبْنِ رَسُولِ اللَّهِ.

អ៊ីម៉ាអុលី ប៊ិន អាល់-ហ្វៃសៃន៍ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ «បាវអល់ឡោះហ្វៃសៃន៍ នេះគឺច្បាប់ធ្វើទណ្ឌកម្មធ្ងន់
នឹងកំហុស (الفصاص) សម្រាប់អស់លោកដែលសម្លាប់គេក្នុងលោកនេះ ដែលបំផ្លាញជីវិតគេ ។ ចង់
ឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم ប្រាប់ទេថាអ្វីទៅដែលធំជាងការសម្លាប់មួយនេះ ដែលអល់ឡោះហ្វៃសៃន៍តម្រូវឲ្យយាតករត្រូវ
ទទួលទណ្ឌកម្មធ្ងន់ជាងច្បាប់ធ្វើទណ្ឌកម្មធ្ងន់នឹងកំហុសនេះ (الفصاص) ?» ពួកគេបានទូលថា៖ «ចង់ព្រះ
រាជបុត្រ صلوات الله عليه والسلم របស់វិស្វលុលឡោះហ្វៃសៃន៍ صلوات الله عليه والسلم អើយ ។»

قَالَ: أَعْظَمُ مِنْ هَذَا الْقَتْلِ أَنْ تَقْتُلَهُ قَتْلًا لَا يَنْجِيهِ، وَ لَا يَجِي بَعْدَهُ أَبَدًا. قَالُوا: مَا هُوَ؟ قَالَ: أَنْ تُضَلَّهُ عَنْ نُبُوِّ مُحَمَّدٍ وَ عَنْ وِلايَةِ عَلِيٍّ
بِنِ أَبِي طَالِبٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ تَسْلُكَ بِهِ غَيْرَ سَبِيلِ اللَّهِ، وَ تُغْرِبَهُ بِاتِّبَاعِ طَرِيقِ أَغْدَاءِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ الْقَوْلِ بِإِمَامَتِهِمْ وَ دَفْعِ عَلِيٍّ
عَنْ حَقِّهِ، وَ جَحْدِ فَضْلِهِ، وَ لَا تُبَالِي بِإِعْطَائِهِ وَاجِبِ تَعْظِيمِهِ. فَهَذَا هُوَ الْقَتْلُ الَّذِي هُوَ تَحْلِيلُ هَذَا الْمَقْتُولِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ ، خَالِدًا مُخَلَّدًا
أَبَدًا فَجَزَاءُ هَذَا الْقَتْلِ مِثْلُ ذَلِكَ الْخُلُودِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , صفحہ 595)

អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ «ធំជាងការសម្លាប់នេះគឺបុគ្គលដែលបានសម្លាប់គេដោយការសម្លាប់មួយដែល
មិនអាចកែបាន មិនអាចធ្វើឲ្យមានជីវិតវិញបានក្រោយពីបានសម្លាប់ហើយ ។» ពួកគេបានសួរថា៖
«នោះគឺអ្វី ?» អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ «ពេលអស់លោកធ្វើឲ្យគេរង្វេងចេញពីសាស្តាភាពរបស់
មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلم (គឺធ្វើឲ្យគេមិនទទួលស្គាល់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلم ជាវិស្វលុលឡោះហ្វៃសៃន៍) ធ្វើឲ្យគេចេញពី
វិទ្យាយ៉ាស្តរបស់អុលី صلوات الله عليه والسلم ប៊ិន អាហ្វិ គ្លីលីប صلوات الله عليه والسلم ដឹកនាំគេទៅកាន់មាតិកាផ្សេងពីមាតិកាបស់អល់ឡោះហ្វៃសៃន៍
បញ្ឆោតគេឲ្យតាមមាតិកាសត្រូវរបស់របស់អុលី صلوات الله عليه والسلم បញ្ឆោតគេដោយសម្តីពួកអ៊ីម៉ាបស់ពួកគេ បំបាត់
សិទ្ធិរបស់អុលី صلوات الله عليه والسلم មិនទទួលស្គាល់គុណសម្បត្តិរបស់អុលី صلوات الله عليه والسلم ទេ ហើយមិនអើពើគោរពអុលី صلوات الله عليه والسلم
ដែលជាកាតព្វកិច្ចខានមិនបាននោះទេ ។ នេះគឺការសម្លាប់ដែលធ្វើឲ្យអ្នកដែលត្រូវគេសម្លាប់នោះនៅ
ក្នុងភ្លើងនរករហូត ។ ដូច្នេះការតបស្នងការសម្លាប់មួយនេះគឺអ្នកសម្លាប់គេនឹងនៅក្នុងភ្លើងនរករហូត
ដែរ ។» (354-355 ខណ្ឌ 2 ត្រូវការ 2) (عليه السلام)

مُحَمَّدُ بْنُ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ: عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: " يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ
الْفِصَاصُ " أَيْ هِيَ لِمُؤْمِنِينَ؟ قَالَ: « هِيَ لِلْمُؤْمِنِينَ خَاصَّةً ». (تفسير العياشي 75 / 159 : 1)**

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ខ័លីដ្ឋ អាល់-បារគ្វីបានថ្លែង តមកពីមិត្តលោក តមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វៃសៃន៍ صلوات الله عليه والسلم
អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វៃសៃន៍ [២:១៧៨] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ គេបានដាក់កម្រិតឲ្យពួកអ្នកធ្វើ

ទណ្ឌកម្មធូននឹងកំហុស ថា តើសម្រាប់មុស្លីមទាំងអស់មែនទេ? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «សម្រាប់មុមិន (គឺអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា) ជាពិសេស ។» (تفسير العياشي 1 : 159 / 75)

كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِن تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةَ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿٧٨﴾

១៨០. គេបានដាក់បញ្ញត្តិលើពួកអ្នក ពេលមរណកាលមកដល់អ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នក បើអ្នក នោះមានទ្រព្យ ឲ្យអ្នកនោះធ្វើមរតកសាសន៍ (សំបុត្របណ្ណាំចុងក្រោយ សំបុត្រប្រគល់ទ្រព្យ) ឲ្យទៅឪពុកម្តាយខ្លួននិងបណ្តាញាតិជិតស្និទ្ធ តាមវិធីល្អប្រពៃបំផុត ។ នេះជាករណីយកិច្ចលើ បណ្តាសទ្ធាធម្មត្ត (គឺអ្នកជឿអស់ឡោះហ្ន៎ស៊ប់ចិត្ត) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៨០

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنِ ابْنِ بُكَيْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنِ الْوَصِيَّةِ لِلْوَارِثِ، فَقَالَ: «تَجُوزُ». قَالَ: ثُمَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ: «إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةَ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ».

[...] មូហាំម៉ាដ្ត ប៊ិន មុស្លីមបានតំណាលតមកពីអាច្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីការ ផ្ទេរមរតកឲ្យទៅទាយាទ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «គេអនុញ្ញាត ។» បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} សូត្រ អាយ៉ាស្តនេះ: [២:១៨០] គេបានដាក់បញ្ញត្តិលើពួកអ្នក ពេលមរណកាលមកដល់អ្នកណាម្នាក់ក្នុង ចំណោមពួកអ្នក បើអ្នកនោះមានទ្រព្យ ឲ្យអ្នកនោះធ្វើមរតកសាសន៍ ឲ្យទៅឪពុកម្តាយខ្លួននិងបណ្តា ញាតិជិតស្និទ្ធ ។ (الكافي 7 : 10 / 5)

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ عَمَّارِ بْنِ مَرْوَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: «إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةَ». قَالَ: «حَقٌّ جَعَلَهُ اللَّهُ فِي أَمْوَالِ النَّاسِ لِصَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ». قَالَ: فُلْتُ: لِدَلِيلِكَ حَدِّ مُحَمَّدٍ؟ قَالَ: «نَعَمْ». فُلْتُ: كَمْ؟ قَالَ: «أَدْنَاهُ السُّدُسُ، وَ أَكْثَرُهُ الثُّلُثُ». (تفسير العياشي 1: 163 / 76)**

អាល់-អែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពីអ្នកម៉ារ ប៊ិន ម៉ារវ៉ាន តមកពីអាច្វិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបាន សួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} [២:១៨០] បើអ្នកនោះមានទ្រព្យ គឺមរតក ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «នេះគឺសិទ្ធិដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ដាក់មកលើទ្រព្យរបស់មនុស្សដើម្បីឲ្យទៅម្ចាស់ព្រះរាជ បញ្ជានេះ (គឺអាល់-ក្វីអ៊ីម^{صلوات الله عليه والسلام}) ។» ខ្ញុំបានសួរថា៖ «តើមានកម្រិតទេ?» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «មាន ។» ខ្ញុំបានសួរថា៖ «ប៉ុន្មានទៅ?» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «តិចបំផុតមួយភាគប្រាំមួយ ច្រើន បំផុតមួយភាគបី ។» (تفسير العياشي 1: 163 / 76)

عَنْ السَّكُونِيِّ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ لَمْ يُوصِ عِنْدَ مَوْتِهِ لِذَوِي قَرَابَتِهِ مِمَّنْ لَا يَرِثُ، فَقَدْ حَتَمَ عَمَلَهُ بِمَعْصِيَةٍ». (تفسير العياشي 1: 166 / 76)**

អាល់-សាក្វីរ៉េបានតំណាលតមកពីយ៉ាក្វុហ្វារ ប៊ីន មូហ្វាម៉ាដូ តមកពីឪពុកលោក តមកពីអាល្លាស صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ «នៅពេលស្លាប់ អ្នកណាមិនផ្ទេរមរតកឲ្យទៅសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធរបស់ខ្លួនដែលមិនមែនជាទាយាទរបស់ខ្លួនទេ អ្នកនោះបានបញ្ចប់ទង្វើដោយបទល្មើស ។» (تفسير العياشي 1: 166 /76)

عَنْ ابْنِ مُسْكَانَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَحَدِهِمَا (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةَ لِلْوَالِدَيْنِ وَ الْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ". قَالَ: «هِيَ مَنْسُوحَةٌ، نَسَخَتْهَا آيَةُ الْفَرَايضِ الَّتِي هِيَ الْمَوَارِيثُ "فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ" يَعْنِي بِدَلِكِ الْوَصِيِّ». (تفسير العياشي 1: 167 /77)**

អ៊ីបនូ មុសកាន់បានតំណាលតមកពីអាប៊ូ បាស្រៀរដែលបានតំណាលតមកពីអ៊ីម៉ាមូយអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺអ៊ីម៉ាម៉ា ទី៥ ឬ ទី៦ صلوات الله عليه والسلام) អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័លី [២:១៨០] គេបានដាក់បញ្ញត្តិលើពួកអ្នក ពេលមរណកាលមកដល់អ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នក បើអ្នកនោះមានទ្រព្យ ឲ្យអ្នកនោះធ្វើមរតកសាសន៍ (សំបុត្របណ្តាំចុងក្រោយ សំបុត្រប្រគល់ទ្រព្យ) ឲ្យទៅឪពុកម្តាយខ្លួននិងបណ្តាញាតិជិតស្និទ្ធ តាមវិធីល្អប្រពៃបំផុត ។ នេះជាករណីយកិច្ចលើបណ្តាសទ្ធាធិមុត្ត (គឺអ្នកជឿអល់ឡោះហ្គ័លី ចិត្ត) ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «អាយ៉ាសុនេះត្រូវលើកចោល ។ អាយ៉ាសុមួយនេះជាអាយ៉ាសុកាតព្វកិច្ចផ្ទេរមរតកដែលលើកអាយ៉ាសុនេះចោលគឺ៖ [២:១៨១] អ្នកណាមួយកែប្រែមរតកសាសន៍ (គឺបង្ខូចមរតកសាសន៍) ក្រោយពីបានឮមរតកសាសន៍នោះហើយ បាបធ្លាក់មកលើតែបណ្តាអ្នកណាដែលបានកែប្រែមរតកសាសន៍ទេ មានន័យថាអ្នកទទួលភារកិច្ចនោះ ។» (تفسير العياشي 1: 167 /77)

فَمَنْ بَدَّلَهُ وَ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨١﴾

១៨១. អ្នកណាមួយកែប្រែមរតកសាសន៍ (គឺបង្ខូចមរតកសាសន៍) ក្រោយពីបានឮមរតកសាសន៍នោះហើយ (គឺពាក្យបណ្តាំរបស់អ្នកស្លាប់ដោយមិនបានធ្វើតាមពាក្យបណ្តាំនោះ) បាបធ្លាក់មកលើតែបណ្តាអ្នកណាដែលបានកែប្រែមរតកសាសន៍ទេ ។ អល់ឡោះហ្គ័លីសរសេរភារ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។

فَمَنْ خَافَ مِنْ مَوْصٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨٢﴾

១៨២. តែអ្នកណាមួយខ្លាចម្ចាស់បណ្តាំលំអៀង[ទៅរកផ្លូវខុស] ឬធ្វើអំពើបាប ហើយអ្នកនោះបានសម្រុះសម្រួលរវាងភាគីនានា (គឺបណ្តាអ្នកទទួលមរតក ស្របតាមច្បាប់អល់ឡោះហ្គ័លី) ពុំមានបាបលើអ្នកនោះទេ ។ អល់ឡោះហ្គ័លីអត់ឱន ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុ ១៨១-១៨២

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَمَادِ بْنِ عِيسَى، عَنْ حَرِيزِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ رَجُلٍ أَوْصَى بِمَالِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ. فَقَالَ: «أَعْطَاهُ لِمَنْ أَوْصَى بِهِ لَهُ، وَإِنْ كَانَ يَهُودِيًّا أَوْ نَصْرَانِيًّا، إِنَّ اللَّهَ

تَبَارَكَ وَتَعَالَى يُقُولُ: فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَأِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ».

[...]មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មុស្លីម បាន តំណាល ថា ខ្ញុំ បាន សួរ អាឡិ អ្នក បុរស ដែល ចែក ទ្រព្យ មរតក នៅ លើ មាតិកា អល់ ឡោះ ហ្គ័ ។ ព្រះ អង្គ លាស្លាម មាន វចនៈ ថា៖ « ត្រូវ ឲ្យ ទ្រព្យ មរតក នោះ ទៅ អ្នក ណា ដែល បុរស នោះ ចែក ឲ្យ ទោះ បី អ្នក នោះ ជា យ៉ា ហ្វី ខ្ចី ឬ ជា គ្រិស្ត សាសនិក ក៏ ដោយ ។ អល់ ឡោះ ហ្គ័ មាន ព្រះ បន្ទូល ថា៖ [២:១៨១] អ្នក ណា មួយ កែ ប្រែ មរតក សាសន៍ (គឺ បង្ខូច មរតក សាសន៍) ក្រោយ ពី បាន ឮ មរតក សាសន៍ នោះ ហើយ (គឺ ពាក្យ បណ្តាំ របស់ អ្នក ស្តាប់ ដោយ មិន បាន ធ្វើ តាម ពាក្យ បណ្តាំ នោះ) បាប ធ្លាក់ មក លើ តែ បណ្តា អ្នក ណា ដែល បាន កែ ប្រែ មរតក សាសន៍ ទេ ។ អល់ ឡោះ ហ្គ័ ទ្រង់ សវនាការ ព្រះ អង្គ ទ្រង់ ញាណ សព្វ សារ ពើ ។» (الكافي 7 : 14 / 1)

عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُوْفَةَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: "فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَأِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ". قَالَ: «نَسَخْتُهَا الَّتِي بَعْدَهَا "فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوصٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا" يَعْني الْمَوْصِي إِلَيْهِ، إِنْ خَافَ جَنَفًا مِنَ الْمَوْصِي إِلَيْهِ فِي ثَلَاثَةِ جَمِيعًا، فِيمَا أَوْصَى بِهِ إِلَيْهِ، مِمَّا لَا يَرْضَى اللَّهُ بِهِ فِي خِلَافِ الْحَقِّ، فَلَا إِثْمَ عَلَى الْمَوْصَى إِلَيْهِ أَنْ يُبَدِّلَهُ إِلَى الْحَقِّ، وَ إِلَى مَا يَرْضَى اللَّهُ بِهِ مِنْ سَبِيلِ الْخَيْرِ». (تفسير العياشي 172 / 78 : 1)**

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន សៅ ក្លោះ ត្ថី បាន តំណាល ថា ខ្ញុំ បាន សួរ អាឡិ យ៉ា ក្តុ ហ្វារ លាស្លាម អំពី ព្រះ បន្ទូល អល់ ឡោះ ហ្គ័ ។ [២:១៨១] អ្នក ណា មួយ កែ ប្រែ មរតក សាសន៍ (គឺ បង្ខូច មរតក សាសន៍) ក្រោយ ពី បាន ឮ មរតក សាសន៍ នោះ ហើយ (គឺ ពាក្យ បណ្តាំ របស់ អ្នក ស្តាប់ ដោយ មិន បាន ធ្វើ តាម ពាក្យ បណ្តាំ នោះ) បាប ធ្លាក់ មក លើ តែ បណ្តា អ្នក ណា ដែល បាន កែ ប្រែ មរតក សាសន៍ ទេ ។ ព្រះ អង្គ លាស្លាម មាន វចនៈ ថា៖ « ត្រូវ មើល យោង ទៅ អា យ៉ា សុំ មួយ ទៀត ក្រោយ អា យ៉ា សុំ នេះ គឺ៖ [២:១៨២] តែ អ្នក ណា មួយ ខ្លាច ម្ចាស់ បណ្តាំ លំអៀង ឬ ធ្វើ អំពើ បាប មាន ន័យ ថា អ្នក ប្រតិបត្តិ តាម ម្ចាស់ បណ្តាំ បើ អ្នក នេះ ខ្លាច ម្ចាស់ បណ្តាំ នោះ ធ្វើ មិន ត្រឹម ត្រូវ ក្នុង ការ ចែក មរតក ដែល ធ្វើ ឲ្យ អល់ ឡោះ ហ្គ័ មិន សព្វ ព្រះ ហឫ ទ័យ ដែល លំអៀង សិទ្ធិ គេ មិន មាន បាប លើ អ្នក ប្រតិបត្តិ តាម ម្ចាស់ បណ្តាំ នេះ ទេ បើ អ្នក ប្រតិបត្តិ តាម ម្ចាស់ បណ្តាំ នេះ ផ្លាស់ ប្តូរ ឲ្យ ត្រឹម ត្រូវ វិញ ឲ្យ ស្រប តាម អ្វី ដែល អល់ ឡោះ ហ្គ័ សព្វ ព្រះ ហឫ ទ័យ នោះ តាម វិធី ល្អ ប្រសើរ ។» (تفسير العياشي 172 / 78 : 1)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾

១៨៣. បណ្តា អ្នក មាន សទ្ធា អើយ គេ បាន ដាក់ បញ្ញត្តិ លើ ពួក អ្នក ឲ្យ កាន់ សីល ត្រណាម អាហារ ដូច ដែល គេ បាន ដាក់ បញ្ញត្តិ លើ អ្នក មុន ៗ ពួក អ្នក រួច មក ហើយ ដែរ ដើម្បី ពួក អ្នក នឹង ខ្លាច ក្រែង (គឺ ជឿ អល់ ឡោះ ហ្គ័ សី បំ ចិត្ត)

أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَّهُ وَأَن تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٤﴾

១៨៤. [ឲ្យ កាន់ សីល ត្រណាម អាហារ] តាម កំណត់ ចំនួន ថ្ងៃ ។ អ្នក ណា មួយ ក្នុង ចំណោម ពួក អ្នក មាន ជម្ងឺ ឬ កំពុង ធ្វើ ដំណើរ [អ្នក នោះ ត្រូវ កាន់ សីល ត្រណាម អាហារ] ថ្ងៃ ផ្សេង ឲ្យ ស្មើ ចំនួន ថ្ងៃ ទាំង នោះ ។ រឺ

ឯនរជនណាដែលមិនអាចធ្វើដូច្នោះបានទេ ចូរនរជននោះទូទាត់សងដោយផ្គត់ផ្គង់អាហារដល់មនុស្សក្រខ្យត់ម្នាក់ ។ អ្នកណាមួយធ្វើដូច្នោះដោយស្ម័គ្រចិត្ត វាជាការល្អប្រពៃសម្រាប់អ្នកនោះ ។ កាន់សីលត្រណាមអាហារជាការល្អប្រសើរសម្រាប់ពួកអ្នក បើពួកអ្នកដឹង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៨៣-១៨៤

ابْنُ أَبِي عَدِيٍّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلَوْنِي، عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ أَبِي الْحُسَيْنِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَبَلَةَ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فِي مَسَائِلَ سَأَلَ عَنْهَا الْيَهُودُ، مِنْهَا: قَالَ الْيَهُودِيُّ: يَا مُحَمَّدُ، فَأَحْرَبْنِي لِأَيِّ شَيْءٍ فَرَضَ اللَّهُ الصَّوْمَ عَلَيَّ أُمَّتِكَ بِالنَّهَارِ ثَلَاثِينَ يَوْمًا، وَفَرَضَ عَلَيَّ الْأُمَّمَ أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ؟

[...] អាល់-ហ្វាស៊ីនី ប៊ិន អ្នកបំប្លែងឈ្មោះហ្វាបានតំណាលតមកពីឪពុកលោក តមកពីព្រះអយ្យកោ صلوات الله عليه والسلام លោក អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អ្នកលើស صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាធិ គ្លីលីប عليه السلام តមកពីវិស្វលុលឈ្មោះហ្វា صلوات الله عليه وآله អំពីសំណួររបស់យ៉ាហ្វីឌីដែលសួរថា: «មូហាំម៉ាដ្យ صلوات الله عليه وآله អ៊ីយ ប្រាប់ខ្ញុំមកថាហេតុអ្វីអាល់ឈ្មោះហ្វា صلوات الله عليه وآله បានតម្រូវឲ្យសហគមន៍លោក صلوات الله عليه وآله កាន់សីលត្រណាមអាហារពេលថ្ងៃ សាមសិបថ្ងៃ ហើយបានតម្រូវឲ្យសហគមន៍ដទៃតលើសពីនេះ?»

قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «إِنَّ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَمَّا أَكَلَ مِنَ الشَّجَرَةِ بَقِيَثَ فِي بَطْنِهِ ثَلَاثِينَ يَوْمًا، فَفَرَضَ اللَّهُ عَلَى ذُرِّيَّتِهِ الْجُوعَ وَ الْعَطَشَ ثَلَاثِينَ يَوْمًا، وَ الَّذِي يَأْكُلُونَهُ تَفْضُلٌ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَيْهِمْ، وَ كَذَلِكَ كَانَ عَلَى آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَفَرَضَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَى أُمَّتِي ذَلِكَ» ثُمَّ تَلَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) هَذِهِ الْآيَةَ: "كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ * أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ".

ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា: «កាលអាដាំ عليه السلام បានសោយ[អ្វីដែលមកពី]ដើមឈើនោះ វាបាននៅក្នុងពោះព្រះអង្គ عليه السلام សាមសិបថ្ងៃ ។ ដូច្នោះអាល់ឈ្មោះហ្វា صلوات الله عليه وآله បានតម្រូវឲ្យបណ្តាកូនចៅព្រះអង្គ عليه السلام ឃ្លាននិងស្រេកសាមសិបថ្ងៃ ។ អ្វីដែលពួកគេបរិភោគនោះជាសេចក្តីមេត្តាករុណារបស់អាល់ឈ្មោះហ្វា صلوات الله عليه وآله មកលើពួកគេ ។ គេបានដាក់មកលើអាដាំ عليه السلام ដូចនេះ អាល់ឈ្មោះហ្វា صلوات الله عليه وآله ក៏បានដាក់មកលើសហគមន៍ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ដែរ ។» បន្ទាប់មកវិស្វលុលឈ្មោះហ្វា صلوات الله عليه وآله បានសូត្រអាយ៉ាស់នេះ: [២:១៨៣] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអ៊ីយ គេបានដាក់បញ្ញត្តិលើពួកអ្នកឲ្យកាន់សីលត្រណាមអាហារ ដូចដែលគេបានដាក់បញ្ញត្តិលើអ្នកមុនៗពួកអ្នករួចមកហើយដែរ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងខ្លាចក្រែង [២:១៨៤] [ឲ្យកាន់សីលត្រណាមអាហារ]តាមកំណត់ចំនួនថ្ងៃ ។

قَالَ الْيَهُودِيُّ: صَدَقْتَ - يَا مُحَمَّدُ - فَمَا جَزَاءُ مَنْ صَامَهَا؟ قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «مَا مِنْ مُؤْمِنٍ يَصُومُ شَهْرَ رَمَضَانَ احْتِسَابًا، إِلَّا أَوْجَبَ اللَّهُ لَهُ سَبْعَ خِصَالٍ: أَوْلَاهَا: يَذُوبُ الْحَرَامُ فِي حَسَدِهِ، وَ النَّائِيَةُ: يَقْرُبُ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ، وَ النَّالِيَةُ: يَكُونُ قَدْ كَفَّرَ خَطِيئَةَ أَبِيهِ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ الرَّابِعَةُ: يُهَوِّنُ اللَّهُ عَلَيْهِ سَكَرَاتِ الْمَوْتِ، وَ الْخَامِسَةُ: أَمَانٌ مِنَ الْجُوعِ وَ الْعَطَشِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَ السَّادِسَةُ: يُعْطِيهِ اللَّهُ بَرَاءَةً مِنَ النَّارِ، وَ السَّابِعَةُ: يُطْعِمُهُ اللَّهُ مِنْ ثَمَرَاتِ الْجَنَّةِ».

បុរសយ៉ាហ្វិឌីបានថា៖ «លោក صلوات الله عليه និយាយពិត មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه អើយ ។ តើបានរង្វាន់អ្វីពីការកាន់សីលត្រណាមនេះ?» ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه មានព្រះវចនៈថា៖ «អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាណាកាន់សីលត្រណាមអាហារខែរ៉ម៉ាដ្ឋនជាមុន (ដើម្បីរង្វាន់) អស់ឡោះហ្ន៎ وحد ឲ្យអ្នកនោះបាននូវអត្ថប្រយោជន៍ប្រាំពីរ ។ មួយ មិនឲ្យរលាយបាត់នៅក្នុងខ្លួនអ្នកនោះទេ ។ ពីរ អ្នកនោះបាននៅជិតព្រះមេត្តាករុណារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ وحد ។ បី វានឹងទៅជាការលាងកំហុសរបស់អាដ្ឋ عليه السلام ព្រះបិតា صلوات الله عليه របស់អ្នកនោះ ។ បួន អស់ឡោះហ្ន៎ وحد នឹងឲ្យអ្នកនោះស្លាប់យ៉ាងងាយស្រួល ។ ប្រាំ រួចផុតពីការឃ្នាននិងការស្រែកថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ប្រាំមួយ អស់ឡោះហ្ន៎ وحد នឹងដោះលែងអ្នកនោះពីភ្លើងនរក ។ ប្រាំពីរ អស់ឡោះហ្ន៎ وحد នឹងឲ្យអ្នកនោះបានបរិភោគផ្លែឈើឋានសួគ៌ ។»

قَالَ: صَدَقْتَ، يَا مُحَمَّدُ. (أمالى الصدوق: 1 / 161)**

បុរសយ៉ាហ្វិឌីបានថា៖ «មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه អើយ លោក صلوات الله عليه និយាយពិត ។» (1 / 161) (أمالى الصدوق)

وَ عَنْهُ، فِي (الْفقيه): بِإِسْنَادِهِ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ الْمَنْقَرِيِّ، عَنْ حَفْصِ بْنِ غِيَاثِ النَّخَعِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «إِنَّ شَهْرَ رَمَضَانَ لَمْ يَفْرَضِ اللَّهُ صِيَامَهُ عَلَى أَحَدٍ مِنَ الْأُمَّمِ قَبْلَنَا». فَقُلْتُ لَهُ: فَقَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: " يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ"؟ قَالَ: «إِنَّمَا فَرَضَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ صِيَامَ شَهْرِ رَمَضَانَ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ دُونَ الْأُمَّمِ، فَفَضَّلَ اللَّهُ بِهِ هَذِهِ الْأُمَّةَ، وَ جَعَلَ صِيَامَهُ فَرِضًا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ)». (من لا يحضره الفقيه 267 / 61)

** (1)

[...] ហ្នាហ្ន៎ស្នី អ៊ីបនូ ក្នុងយ៉ាស្ន័ អាល់-ណាខ័អ៊ីបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮអាហ្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «ខែរ៉ម៉ាដ្ឋន អស់ឡោះហ្ន៎ وحد មិនដាក់វាលើសហគមន៍ណាមួយមុនយើងទេ ។» ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ «(មានន័យថាអ្វី) ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ وحد [២:១៨៣] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ គេបានដាក់បញ្ញត្តិលើពួកអ្នកឲ្យកាន់សីលត្រណាមអាហារ ដូចដែលគេបានដាក់បញ្ញត្តិលើអ្នកមុនៗពួកអ្នករួចមកហើយដែរ?» ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «អស់ឡោះហ្ន៎ وحد បានតម្រូវឲ្យកាន់សីលត្រណាមអាហារជាកាតព្វកិច្ចក្នុងខែរ៉ម៉ាដ្ឋនចំពោះតែព្រះសាស្តាទាំងឡាយ عليه السلام ទេ ដាច់ឡែកពីសហគមន៍ទាំងឡាយ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ وحد ស្រឡាញ់សហគមន៍នេះ ព្រះអង្គ وحد បានដាក់ការកាន់សីលត្រណាមអាហារជាកាតព្វកិច្ចលើវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه និងលើសហគមន៍ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែរ ។» (267 / 61 : 2) (من لا يحضره الفقيه)

الْعَيْشِيُّ: عَنِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ نَعْرِضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: " يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ" قَالَ: «هِيَ لِلْمُؤْمِنِينَ خَاصَّةٌ». (تفسير العياشي 174 / 78 : 1)**

អាល់-អែយ៉ាស្នីបានតំណាលតមកពីអាល់-បារគ្នី តមកពីមិត្តយើង តមកពីអាហ្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ وحد [២:១៨៣] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ គេបានដាក់បញ្ញត្តិលើពួកអ្នកឲ្យកាន់សីលត្រណាមអាហារ ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «នេះសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាជាពិសេស ។» (174 / 78 : 1) (تفسير العياشي)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْجَوْهَرِيِّ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ، عَنْ
 سُلَيْمَانَ بْنِ عُبَيْدَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: «فَأَمَّا صَوْمُ السَّفَرِ وَالْمَرَضِ، فَإِنَّ الْعَامَّةَ قَدْ اختلفت في
 ذلك؛ فقال قومٌ: يصومون، وقال آخرون: لا يصومون، وقال قومٌ: إن شاء صام، وإن شاء أفطر، وأما نحن فنقول يُفطر في الحائِزِ
 جميعاً؛ فإن صام في السفر أو في حال المرض فعليه القضاء، فإن الله عزَّ وجلَّ يقول: «فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضاً أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ
 أَيَّامٍ أُخَرَ» (الكافي 1/86 : 4)**

[...] អាល់-ស៊ុរ៉ា: ហ្គីរ៉ាបានតំណាលតមកពីអាលី ប៊ិន អាល់-ហ្វាស៊ីន صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ «ពាក់ព័ន្ធនឹង
 ការកាន់សីលត្រណាមអាហារសម្រាប់អ្នកធ្វើដំណើរនិងអ្នកឈឺ មុស្លីមទូទៅមិនស្របមតិគ្នាទេក្នុងរឿង
 នេះ ។ ក្រុមមួយថា៖ "ឲ្យកាន់សីលត្រណាមអាហារ" ក្រុមមួយទៀតថា៖ "មិនឲ្យកាន់សីលត្រណាម
 អាហារទេ" មួយក្រុមទៀតថា៖ "បើចង់ ចូរធ្វើ ។ បើមិនចង់ទេ កុំធ្វើ ។" តែយើង عليه السلام ថា៖ "កុំធ្វើនៅក្នុង
 ករណីទាំងអស់នេះ ព្រោះអ្នកណាធ្វើនៅក្នុងពេលធ្វើដំណើរឬក្នុងពេលឈឺ អ្នកនោះត្រូវបំពេញ (គឺត្រូវ
 កាន់សីលត្រណាមអាហារម្តងទៀត) ព្រោះអស់ឡោះហ្គីរ៉ា عليه السلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៨៤] អ្នកណាមួយ
 ក្នុងចំណោមពួកអ្នកមានជម្ងឺ ឬកំពុងធ្វើដំណើរ [អ្នកនោះត្រូវកាន់សីលត្រណាមអាហារ] ថ្ងៃផ្សេងឲ្យស្មើ
 ចំនួនថ្ងៃទាំងនោះ ។» (1 / 86 : 4 (الكافي))

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمْ يَكُنْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) يَصُومُ فِي السَّفَرِ تَطَوُّعاً
 وَ لَا فَرِيضَةً، يَكْذِبُونَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ وَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِكَرَاعِ الْعَمِيمِ عِنْدَ
 صَلَاةِ الْفَجْرِ، فَدَعَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِإِنَاءٍ فَشَرِبَ، وَ أَمَرَ النَّاسَ أَنْ يُفْطِرُوا، فَقَالَ قَوْمٌ: قَدْ تَوَجَّهَ النَّهَارُ، وَ لَوْ صُمْنَا
 يَوْمَنَا هَذَا؟ فَسَمَّاهُمْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) الْعَصَاةَ، فَلَمْ يَزَالُوا يُسَمُّونَ بِذَلِكَ الْإِسْمِ حَتَّى فُضِضَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ
 آلِهِ)». (تفسير العيَّاشي 1/81 : 190)**

អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីមូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មុស្លីម តមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គីរ៉ា صلوات الله عليه والسلام ដែល
 មានវចនៈថា៖ «រឺស៊ុលុលឡោះហ្គីរ៉ា عليه السلام មិនកាន់សីលត្រណាមអាហារក្នុងពេលធ្វើដំណើរទេ ទាំងស៊ុណាត្តុ
 ទាំងហ្វារឌ្ឌ ។ ពួកគេនិយាយបង្អួចរឺស៊ុលុលឡោះហ្គីរ៉ា عليه السلام ដូច្នោះអាយ៉ាស្តុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងនៅឯ ការអ៊ា
 អាល់-ក្វីមីម (كَرَاعِ الْعَمِيمِ) (កន្លែងមួយចន្លោះម៉ាកកាស្តុនិងម៉ាឌ្វីណាស្តុ) នៅពេលស្ងៀមក្នុងមុនថ្ងៃ៖ ។
 រឺស៊ុលុលឡោះហ្គីរ៉ា عليه السلام ក៏បានឲ្យគេយកផុតទឹកមក ព្រះអង្គ عليه السلام បានសោយទឹកនោះ ហើយព្រះអង្គ عليه السلام
 បានបញ្ជាឲ្យគេស្រាយត្រណាម ។ គេបានថា៖ "យើងបានធ្វើដំណើរក្នុងពេលថ្ងៃ បើព្រះអង្គ عليه السلام កាន់
 សីលត្រណាមជាមួយយើងក្នុងពេលថ្ងៃ?" រឺស៊ុលុលឡោះហ្គីរ៉ា عليه السلام ហៅពួកគេថា "អ្នកល្មើស" ហើយគេ
 នៅតែហៅពួកគេបែបនេះលុះត្រាតែរឺស៊ុលុលឡោះហ្គីរ៉ា عليه السلام បានចូលទិវង្គត ។» (190 / 81 : 1 (تفسير العيَّاشي))

و عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، عَنِ الْعَلَاءِ بْنِ رَبِيعٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي
 جَعْفَرٍ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: وَ عَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامِ مَسْكِينٍ. قَالَ: «الشَّيْخُ الْكَبِيرُ، وَ الَّذِي
 يَأْخُذُهُ الْعَطَاشُ» (الكافي 1/116 : 4)**

[...] មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មុស្លីមបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ យ៉ាត្តុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល

[២:១៨៤] រីឯនរណាដែលមិនអាចធ្វើដូច្នោះបានទេ ចូរនរណានោះទូទាត់សងដោយផ្គត់ផ្គង់អាហារ ដល់មនុស្សក្រខ្យត់ម្នាក់ ថា៖ «មនុស្សចាស់ជរា និងបុគ្គលដែលស្រែកខ្លាំង (គឺមនុស្សឈឺ) ។» (الكافي 4 : 116 / 1)

وَ عَنْهُ: أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنِ ابْنِ بُكَيْرٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: وَ عَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَ فِدْيَةَ طَعَامٍ مِسْكِينَ. قَالَ: «الَّذِينَ كَانُوا يُطِيقُونَ الصَّوْمَ فَأَصَابَهُمْ كِبَرٌ أَوْ عُطَاشٌ أَوْ شِبْهُ ذَلِكَ، فَعَلَيْهِمْ لِكُلِّ يَوْمٍ مُدٌّ». (الكافي 5 / 116 : 4)**

[...] អាស្ចាដូ បឺន មូហ្គាំម៉ាដូបានតំណាលតមកពីអ៊ីបនូ ហ្វាដូល តមកពីអ៊ីបនូ បាក្វីរ៉េត៍ តមកពីមិត្តយើង ម្នាក់ តមកពីអាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ^{عز وجل} [២:១៨៤] រីឯ នរណាដែលមិនអាចធ្វើដូច្នោះបានទេ ចូរនរណានោះទូទាត់សងដោយផ្គត់ផ្គង់អាហារដល់មនុស្សក្រ ខ្យត់ម្នាក់ ថា៖ «បណ្តាអ្នកដែលមិនអាចទ្រាំកាន់សីលត្រណាមបាន ដោយសារចាស់ជរា ឬស្រែក ឬនៅ ក្នុងករណីណាមួយស្រដៀងនេះ ជនទាំងនោះត្រូវឲ្យមួយមុដូរៀងរាល់ថ្ងៃ (ឲ្យអាហារដល់ជនក្រីក្រ ០.៧៥០ គីឡូក្រាមមួយថ្ងៃ) ។» (الكافي 4 : 116 / 5)

عَنْ رِفَاعَةَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قَوْلِهِ « وَ عَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَ فِدْيَةَ طَعَامٍ مِسْكِينَ » قَالَ: الْمَرْأَةُ تَخَافُ عَلَى وَلَدِهَا وَ الشَّيْخُ الْكَبِيرُ. (التفسير للعباشي) , ج 1 , ص 79

រីហ្វាអ្នកបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ^{عز وجل} [២:១៨៤] រីឯនរណាដែលមិនអាចធ្វើដូច្នោះបានទេ ចូរនរណានោះទូទាត់សងដោយផ្គត់ផ្គង់ អាហារដល់មនុស្សក្រខ្យត់ម្នាក់ ថា៖ «ស្ត្រីដែលព្រួយអំពីកូន (គឺស្ត្រីដែលមានផ្ទៃពោះ ឬ ដែលបំបៅ ដោះកូន) និងមនុស្សចាស់ជរា ។» (تفسير العياشي 1 : 180 / 79)

عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: الشَّيْخُ الْكَبِيرُ وَ الَّذِي بِهِ الْعُطَاشُ لَا حَرَجَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُفْطِرَا فِي رَمَضَانَ وَ تَصَدَّقَ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا فِي كُلِّ يَوْمٍ بِمُدٍّ مِنْ طَعَامٍ، وَ لَا قَضَاءَ عَلَيْهِمَا وَ إِنْ لَمْ يَقْدِرَا فَلَا شَيْءَ عَلَيْهِمَا. (التفسير للعباشي) , ج 1 , ص 79

មូហ្គាំម៉ាដូ បឺន មុស្លីមបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮអាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «មនុស្សចាស់និង មនុស្សដែលតម្រូវឲ្យផឹកទឹក (គឺមនុស្សឈឺ) មិនខុសទេបើពួកគេស្រាយត្រណាមក្នុងខែរ៉ម៉ាដូន ។ ម្នាក់ៗ ត្រូវដាក់ទានអាហារមួយមុដូសប្រាប់ថ្ងៃទាំងអស់នេះ ហើយមិនមានការប្រតិបត្តិ[សងវិញ]លើពួកគេ ទេ ។ បើពួកគេមិនមានសមត្ថភាពទេ មិនមានអ្វីលើពួកគេទេ (គឺមិនមានកំហិតលើពួកគេទេ) ។» (تفسير العياشي 1 : 181 / 79)

شَهْرَ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَيْكُم وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾

១៨៥. ខែរ៉ម៉ាដ្ឋានគឺខែដែលគេបានបើកឲ្យដឹងគួរអានជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំមនុស្ស ជាភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់របស់មគ្គុទេសក៍ដឹកនាំនិងជាលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ (គឺការវែកញែកឲ្យដឹងខុសត្រូវ) ។ ដូច្នោះបុគ្គលណាមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នកបានឃើញខែនោះជាក់ច្បាស់ហើយ ចូរឲ្យអ្នកនោះកាន់សីលត្រណាមអាហារក្នុងខែនោះ ។ អ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នកឈឺឬកំពុងធ្វើដំណើរ [អ្នកនោះត្រូវកាន់សីលត្រណាមអាហារ] ថ្ងៃផ្សេងឲ្យស្មើចំនួនថ្ងៃទាំងនោះ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ចង់ឲ្យពួកអ្នកងាយស្រួល ព្រះអង្គមិនចង់ឲ្យពួកអ្នកលំបាកទេ ដើម្បី[ព្រះអង្គ]នឹងឲ្យពួកអ្នកបង្កប់ចំនួន[ថ្ងៃ]ឲ្យពេញលេញ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកលើកតម្កើងព្រះអធិកភាពរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ដែលព្រះអង្គបានដឹកនាំពួកអ្នក ដើម្បីពួកអ្នកនឹងដឹងព្រះគុណ ។

លោក យូសូស ប៊ិន យ៉ាក្កុប បានថ្លែងតមកពីអ៊ីម៉ា យ៉ាក្កុហ្វា ស្វ័ឌិក្វិ رضي الله عنه អំពីអាយ៉ាស្ត "អស់ឡោះហ្ន៎ចង់ឲ្យពួកអ្នកងាយស្រួល ព្រះអង្គមិនចង់ឲ្យពួកអ្នកលំបាកទេ ។" អ៊ីម៉ា رضي الله عنه មានវចនៈថា៖ "ងាយស្រួលនោះគឺអាលី رضي الله عنه ប៊ិន អាប៊ី គ្លីលីប رضي الله عنه ។" (តាហ្វ្យែរ ហ្វ្វីរ៉ត ទំព័រ3)

មើលសូរ៉ាហ៍ ៩៧ អាយ៉ាស្ត ២ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៨៥

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُغِيرَةِ، عَنْ عَمْرِو الشَّامِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: «إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَعُرْهُ الشُّهُورِ شَهْرُ اللَّهِ عَزَّ ذِكْرُهُ وَهُوَ شَهْرُ رَمَضَانَ، وَقَلْبُ شَهْرِ رَمَضَانَ لَيْلَةُ الْقَدْرِ، وَنَزَلَ الْقُرْآنُ فِي أَوَّلِ لَيْلَةٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ، فَاسْتَقْبَلَ الشَّهْرَ بِالْقُرْآنِ».

[...] អ្នករូ អាស់-ស្វាមីបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه ដែលមានវចនៈថា៖ «ខែរបស់អស់ឡោះហ្ន៎មានដប់ពីរខែនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ ថ្ងៃដែលមេឃទាំងឡាយនិងផែនដីត្រូវបង្កើតឡើង ។ អស់ឡោះហ្ន៎បានបង្កើតខែទាំងឡាយដោយចាប់ផ្តើមដោយខែរ៉ម៉ាដ្ឋាន បណ្តាលរបស់ខែរ៉ម៉ាដ្ឋានគឺយប់បុព្វបញ្ញត្តិ (ليلة القدر) គួរអានត្រូវបើកឲ្យដឹងក្នុងយប់ទីមួយនៃខែរ៉ម៉ាដ្ឋាន ។ ដូច្នោះចូរស្វាគមន៍ខែរ៉ម៉ាដ្ឋាននេះដោយសូត្រគួរអាន ។» (الكافي 4 : 65 / 1)

وَعَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ وَ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ، عَنْ حَنْصِ بْنِ غِيَاثٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ وَ إِنَّمَا أُنزِلَ فِي عِشْرِينَ سَنَةً بَيْنَ أَوَّلِهِ وَ آخِرِهِ. فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «نَزَلَ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً فِي شَهْرِ رَمَضَانَ إِلَى الْبَيْتِ الْمَعْمُورِ، ثُمَّ نَزَلَ فِي طَوْلِ عِشْرِينَ سَنَةً».

[...] ហ្នាហ្នាស្នី បឺន ក៏យ៉ាស្នីបានតំណាលតមកពីអាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្នី ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្នី ^{عجل} [២:១៨៥] ខែរ៉ម៉ាដ្លនគឺខែដែលគេបានបើកឲ្យដឹងគួរអាន ថាតែគួរអាន ត្រូវបើកឲ្យដឹងក្នុងរយៈពេលម្ភៃឆ្នាំពីដើមដល់ចប់ទេតើ ។ អាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្នី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនថា៖ «គួរអានត្រូវបើកឲ្យដឹងទាំងអស់តែម្តង នៅក្នុងខែរ៉ម៉ាដ្លន ឲ្យទៅព្រះមហាគ្រឹះដែលគេទៅមកញឹកញយ (البيت المعمور) បន្ទាប់មកត្រូវបើកឲ្យដឹងក្នុងរយៈពេលម្ភៃឆ្នាំ ។»

ثُمَّ قَالَ: «قَالَ النَّبِيُّ (صلى الله عليه وآله): نَزَلَتْ صُحُفُ إِبْرَاهِيمَ فِي أَوَّلِ لَيْلَةٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ، وَ أَنْزَلَتْ التَّوْرَةَ لَيْسَتْ مَضِينٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ، وَ أَنْزَلَ الْإِنْجِيلَ لِثَلَاثِ عَشْرَةَ لَيْلَةً خَلَّتْ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ، وَ أَنْزَلَ الرَّبُّورُ لِثَمَانِ عَشَرَ حَلْوَنَ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ، وَ أَنْزَلَ الْقُرْآنَ فِي ثَلَاثٍ وَ عَشْرِينَ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ.»

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនថា៖ «រ៉ស្នីលុលឡោះហ្នី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនថា៖ "សន្លឹកសំណេររបស់ អ៊ីបរ៉ហ្នីម ^{عليه السلام} (គម្ពីរអ៊ីបរ៉ហ្នីម ^{عليه السلام}) ត្រូវបើកឲ្យដឹងក្នុងយប់ទីមួយខែរ៉ម៉ាដ្លន ។ គម្ពីរតៅវត្តត្រូវបើកឲ្យដឹង ក្នុងថ្ងៃទីប្រាំមួយខែរ៉ម៉ាដ្លន គម្ពីរអ៊ុនយ្លីលនៅក្នុងយប់ទីដប់បីខែរ៉ម៉ាដ្លន គម្ពីរស្យាប៊ូរនៅក្នុងយប់ទីដប់ ប្រាំបីខែរ៉ម៉ាដ្លន គម្ពីរគួរអាននៅក្នុងយប់ទីម្ភៃបីខែរ៉ម៉ាដ្លន ។» (الكافي 2 : 460 / 6)

وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ سَعْدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: كُنَّا عِنْدَهُ ثَمَانِيَةَ رِجَالٍ، فَذَكَرْنَا رَمَضَانَ، فَقَالَ: «لَا تَقُولُوا: هَذَا رَمَضَانٌ وَ لَا ذَهَبَ رَمَضَانُنْ، وَ لَا جَاءَ رَمَضَانٌ، فَإِنَّ رَمَضَانَ اسْمٌ مِنْ أَسْمَاءِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ لَا يَجِيءُ وَ لَا يَذْهَبُ، وَ إِنَّمَا يَجِيءُ وَ يَذْهَبُ الرَّأْيُ، وَ لَكِنْ قُولُوا: شَهْرُ رَمَضَانَ، فَإِنَّ الشَّهْرَ مُضَافٌ إِلَى الْإِسْمِ، وَ الْإِسْمُ اسْمُ اللَّهِ عَزَّ ذِكْرُهُ، وَ هُوَ الشَّهْرُ الَّذِي أَنْزَلَ فِيهِ الْقُرْآنَ جَعَلَهُ مَثَلًا وَ عِيدًا.»

[...] សាអុដ្ឋុបានតំណាលតមកពី អាថ្នី យ៉ាកុហ្នារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាមនុស្សប្រាំបីនាក់នៅជុំជាមួយអាថ្នី យ៉ាកុហ្នារ ^{صلوات الله عليه والسلام} យើងបាននិយាយអំពីរ៉ម៉ាដ្លន ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនថា៖ «ចូរកុំថា៖ "នេះគឺរ៉ម៉ាដ្លន" កុំថា៖ "រ៉ម៉ាដ្លនបានកន្លងផុតទៅហើយ" កុំថា៖ "រ៉ម៉ាដ្លនមកដល់ហើយ" ព្រោះរ៉ម៉ាដ្លនជាព្រះនាមមួយក្នុង ចំណោមព្រះនាមទាំងឡាយរបស់អល់ឡោះហ្នី ^{عجل} ។ ព្រះអង្គ ^{عجل} មិនមក មិនទៅទេ ។ តែបុគ្គលដែលទៅ មកគឺបុគ្គលមិនបិតថេរទេ ។ តែអស់លោកគប្បីថា៖ "ខែរ៉ម៉ាដ្លន" ព្រោះគេបន្ថែមខែជាមួយព្រះនាម ព្រះនាមគឺព្រះនាមរបស់អល់ឡោះហ្នី ^{عجل} ហើយនេះគឺខែដែលអល់ឡោះហ្នី ^{عجل} បានបើកឲ្យដឹងគួរអាន ។ ចូរ ចាត់ទុកខែនេះជាកំរូនិងជាពិធីបុណ្យ (عيدا) ។» (الكافي 4 : 69 / 2)

وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ سِنَانٍ - أَوْ عَنْ غَيْرِهِ - عَمَّنْ ذَكَرَهُ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنِ الْقُرْآنِ وَ الْفُرْقَانِ، أَمْ هُمَا شَيْئَانِ، أَوْ شَيْءٌ وَاحِدٌ؟ فَقَالَ (عليه السلام): «الْقُرْآنُ: جُمْلَةُ الْكِتَابِ، وَ الْفُرْقَانُ: الْمُحْكَمُ الْوَاجِبُ الْعَمَلِ بِهِ.»

លោក (គឺអាល់-គូឡែនី) បានតំណាលតមកពីអាលី ប៊ិន អ៊ុបរ័ហ្គ័ម តមកពីឪពុកលោក តមកពីអ៊ុបនូ ស៊ីណាន ឬម្នាក់ទៀតដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីគួរអាននិង លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ (الفرقان) ថាតើទាំងពីរនេះខុសគ្នាឬតែមួយទេ? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «គួរអាន គឺព្រះគម្ពីរទាំងមូល ។ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ (الفرقان) គឺដីកា[ផ្តាច់ព្រ័ត្រ] ដែលចាំបាច់ត្រូវអនុវត្តតាម ។»

(الكافي 3:2-5 : 2 / 461 / 11)

وَعَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ فَضَّالٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْأَصَمِّ، عَنْ ثَعْلَبَةَ بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ مُعَمَّرِ بْنِ بَحْيٍ، أَنَّهُ سَمِعَ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «لَا يَسْأَلُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عَبْدًا عَنْ صَلَاةٍ بَعْدَ الْفَرِيضَةِ، وَلَا عَنْ صَدَقَةٍ بَعْدَ الرَّكَاتِ، وَلَا عَنْ صَوْمٍ بَعْدَ شَهْرِ رَمَضَانَ». (التهديب 153 : 242 : 4)**

[...] មូអុម៉ារ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ាបានឮអាហ្វិ យ៉ាកុប្យា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អល់ឡោះហ្វី ^{عجل} នឹងមិនសាកសួរ បារអំពីស្វ័ឡាតុំទេបើបារនោះបានធ្វើស្វ័ឡាតុំចាំបាច់ហើយ (គឺស្វ័ឡាតុំហ្វារដូ) មិនសាកសួរអំពីការ ដាក់ទានទេបើបារនោះបានបង់ស្វាតាតុំហើយ មិនសាកសួរអំពីការកាន់សីលត្រណាមទេបើបារនោះ បានកាន់សីលត្រណាមខែរ៉ម៉ាដ្លនហើយនោះ ។» (242 / 153 : 4 : 4) (التهديب)

وَعَنْهُ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) "فَلْيُصْنَمُه" قَالَ: «الصَّوْمُ فَوْهُ لَا يَتَكَلَّمُ إِلَّا بِالْحَيْرِ». (تفسير العياشي 81 / 188 : 1)**

លោក (គឺអាល់-អ៊ុយយ៉ាស៊ី) បានតំណាលថាអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពី [២:១៨៥] ចូរឲ្យ អ្នកនោះកាន់សីលត្រណាមអាហារក្នុងខែនោះ ថា៖ «កាន់សីលត្រណាមអាហារ គឺអ្នកនោះមិនត្រូវ និយាយអ្វីក្រៅពីប្រការល្អប្រសើរទេ ។» (189 / 81 : 1) (تفسير العياشي)

ابْنُ شَهْرَآشُوبَ: عَنِ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَ لَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ". قَالَ: «الْيُسْرُ: أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ، وَ الْعُسْرُ: فُلَانٌ وَ فُلَانٌ». (المناقب 3:103)**

អ៊ុបនូ ស្វាស្ត្រីអាស្រ័យបានតំណាលតមកពីអាល់-បាក្កីរ៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី ^{تعالى} [២:១៨៥] អល់ឡោះហ្វីចង់ឲ្យពួកអ្នកងាយស្រួល ព្រះអង្គមិនចង់ឲ្យពួកអ្នកលំបាកទេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ ថា៖ «ងាយស្រួលគឺអាមីរុល-មុមីនី ^{صلوات الله عليه والسلام} លំបាកគឺបុគ្គលនេះមួយនិងបុគ្គលនេះមួយ ។» (103 : 3) (المناقب)

الْعِيَّاشِيُّ: عَنِ الثَّمَالِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: "يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَ لَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ". قَالَ: «الْيُسْرُ: عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ فُلَانٌ وَ فُلَانٌ الْعُسْرُ، فَمَنْ كَانَ مِنْ وُلْدِ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَمْ يَدْخُلْ فِي وَلايَةِ فُلَانٍ وَ فُلَانٍ». (تفسير العياشي 82 / 191 : 1)**

អាល់-អ៊ុយយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីអាល់-ស្វ័ម៉ាលី តមកពីអាហ្វិ យ៉ាកុប្យា ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្វី [២:១៨៥] អល់ឡោះហ្វីចង់ឲ្យពួកអ្នកងាយស្រួល ព្រះអង្គមិនចង់ឲ្យពួកអ្នកលំបាកទេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ងាយស្រួលគឺអាមីរុល-មុមីនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ បុគ្គលនេះមួយនិងបុគ្គលនេះមួយ

គឺ[ការ]លំបាក ។ ដូច្នេះបុគ្គលណាដែលជាសាលាហិតរបស់បណ្តាកូនចៅរបស់អាដ្វា(عليه السلام) បុគ្គលនោះ នឹងមិនចូលទៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាស្ត់របស់បុគ្គលនេះមួយនិងបុគ្គលនេះមួយទេ ។» (191 / 82 : 1 (تفسير العياشي

أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ حَالِدِ الْبَرْقِيِّ: عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، رَفَعَهُ، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمْ الْيُسْرَ وَ لَا يُرِيدُ بِكُمْ الْعُسْرَ" «الْيُسْرُ: الْوَلَايَةُ، وَ الْعُسْرُ: الْخِلَافُ، وَ مُوَالَاةُ أَعْدَاءِ اللَّهِ». (المحاسن: 199 / 186)**

អាស្ថម្ភាដូច ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន ខ័លិដូ អាល់-បាក្កីរ៉ាបានតំណាលតមកពីមិត្តលោកម្នាក់ដែលបានថ្លែងអំពី ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [២:១៨៥] អល់ឡោះហ្គ័រចង់ឲ្យពួកអ្នកងាយស្រួល ព្រះអង្គមិនចង់ឲ្យពួកអ្នក លំបាកទេ ។ ព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلم) (គឺអ៊ីម៉ាទី៦) មានវចនៈថា៖ «ងាយស្រួលគឺវិទ្យាយ៉ាស្ត់ លំបាកគឺការ ប្រឆាំងនិងមិត្តរបស់សត្រូវរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ។» (199 / 186 (المحاسن:

عَنْ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، مَا يُتَحَدَّثُ بِهِ عِنْدَنَا أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) صَامَ تِسْعَةَ وَ عَشْرِينَ أَكْثَرَ مِمَّا صَامَ ثَلَاثِينَ، أَوْ حَقُّ هَذَا؟ قَالَ: «مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ هَذَا خَرْفًا، مَا صَامَهُ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِلَّا ثَلَاثِينَ، لِأَنَّ اللَّهَ يَقُولُ: " وَ لَتَكْمِلُوا الْعِدَّةَ" فَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَنْقُصُهُ؟!». (تفسير العياشي 194 / 82 : 1)**

អាច្នី អ៊ីម៉ាទីបានតំណាលតមកពីបុរសម្នាក់ដែលបានតំណាលតមកពីអាច្នី អ្នកបន្ទូលឡោះហ្គ័រ (صلوات الله عليه والسلم) ថាខ្ញុំ បានទូលព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلم) ថា៖ «សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلم) គេនិយាយជាមួយយើង ថាវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ (صلوات الله عليه والسلم) ច្រើនតែបានកាន់សីលត្រណាមអាហារវែងប្រាំបួនថ្ងៃជាងសាមសិបថ្ងៃ តើមែន ទេ ?» ព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلم) មានវចនៈថា៖ «អល់ឡោះហ្គ័រ (صلوات الله عليه والسلم) មិនបានបង្កើតសម្តីនេះទេ ។ ព្រះសាស្តា (صلوات الله عليه والسلم) មិនបាន កាន់សីលត្រណាមអាហារក្រៅពីសាមសិបថ្ងៃទេ ព្រោះអល់ឡោះហ្គ័រ (صلوات الله عليه والسلم) មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៨៥] ដើម្បី[ព្រះអង្គ]នឹងឲ្យពួកអ្នកបង្កប់ចំនួន[ថ្ងៃ]ឲ្យពេញលេញ ។ ដូច្នេះតើវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ (صلوات الله عليه والسلم) បានធ្វើខ្លះ ទេ ?» (194 / 82 : 1 (تفسير العياشي

وَ عَنْهُ: عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، رَفَعَهُ، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: " وَ لَتَكْمِلُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ". قَالَ: «التَّكْمِيرُ: التَّعْطِيمُ، وَ الْهُدَايَةُ: الْوَلَايَةُ». (المحاسن: 36 / 142)**

[...] មិត្តយើងម្នាក់បានតំណាលអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [២:១៨៥] ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកលើក តម្កើងព្រះអធិកភាពរបស់អល់ឡោះហ្គ័រដែលព្រះអង្គបានដឹកនាំពួកអ្នក ។ ព្រះអង្គ (صلوات الله عليه والسلم) (គឺអ៊ីម៉ាទី៦) មានវចនៈថា៖ «លើកតម្កើង (التكبير) គឺសេចក្តីគោរព ។ ដឹកនាំ គឺវិទ្យាយ៉ាស្ត់ ។» (36 / 142 (المحاسن:

عَنْهُ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا رَفَعَهُ: فِي قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى « وَ لَتَكْمِلُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ » قَالَ الشُّكْرُ الْمَعْرِفَةُ.

លោកបានតំណាលតមកពីមិត្តយើង យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានមិនដាច់ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [២:១៨៥] ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកលើកតម្កើងព្រះអធិកភាពរបស់អល់ឡោះហ្គ័រដែលព្រះអង្គបានដឹក

នាំពួកអ្នកដើម្បីពួកអ្នកនឹងដឹងព្រះគុណ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានរចនៈថា៖ "ដឹងព្រះគុណ គឺការទទួលស្គាល់(المعرفة) ។"

وَ فِي قَوْلِهِ « وَ لَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَ إِن تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ » فَقَالَ الْكُفْرُ هَاهُنَا الْخِلَافُ وَ الشُّكْرُ الْوَلَايَةُ وَ الْمَعْرِفَةُ. (الحاسن , ج 1 , ص 149)

និងអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^ﷺ [៣៩:៧] ព្រះអង្គមិនសព្វព្រះហឫទ័យចំពោះការបដិសេធសទ្ធារបស់បារបម្រើទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គទេ ។ បើពួកអ្នកមានកតញ្ញាព្រះអង្គនឹងសព្វព្រះហឫទ័យពួកអ្នក ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានរចនៈថា៖ "ការបដិសេធសទ្ធា នៅត្រង់នេះគឺការប្រឆាំង ។ ឯ "មានកតញ្ញា" គឺវិទ្យាយ៉ាស៊ុនិងការទទួលស្គាល់(المعرفة) ។" (المحاسن: ១៤៩ / ១៥) 39:7

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾

១៨៦. ពេលបណ្តាបារបម្រើរបស់អញសាកសួរអ្នកអំពីអញ ការពិតអញនៅក្បែរ អញឆ្លើយតបការប្រាប់សួររបស់អ្នកប្លែងសួរពេលអ្នកនោះប្លែងសួរអញ ។ ដូច្នោះចូរពួកគេឆ្លើយតបការហៅរបស់អញ ចូរពួកគេជឿអញដើម្បីពួកគេនឹងបានទទួលនូវការដឹកនាំល្អ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៨៦

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ الْمَنْقَرِيِّ، عَنْ حَمَّادٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَشْغَلُ نَفْسِي بِالدُّعَاءِ لِإِخْوَانِي وَ لِأَهْلِ الْوَلَايَةِ، فَمَا تَرَى فِي ذَلِكَ؟ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يَسْتَجِيبُ دُعَاءَ غَائِبٍ لِعَائِبٍ، وَ مَنْ دَعَا لِلْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ لِأَهْلِ مَوَدَّتِنَا، رَدَّ اللَّهُ عَلَيْهِ مِنْ آدَمَ إِلَى أَنْ تَقُومَ السَّاعَةُ، لِكُلِّ مُؤْمِنٍ حَسَنَةٌ».

អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រៃមបានតំណាលថាឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពីអាស័-ក្លីស៊ីម ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ តមកពីសូរ៉េវ៉ាម៉ាន ប៊ិន ដារុដូ អាស័-ម៉ាន់ក្លីវី តមកពីហ្គាម៉ាដូដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាប៊ូអាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}ថា៖ «ទូលបង្គំរស់តែបូងស្លូងឲ្យបងប្អូនទូលបង្គំ បណ្តាអ្នកវិទ្យាយ៉ាស៊ុ ។ តើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}យល់ឃើញយ៉ាងណាដែរអំពីរឿងនេះ ? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានរចនៈថា៖ «អស់ឡោះហ្គ័រ^{تبارك وتعالى}ឆ្លើយតបការប្រាប់សួររបស់អ្នកអវត្តមានឲ្យអវត្តមាន របស់អ្នកដែលបូងស្លូងឲ្យបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រុសនិងបណ្តាអ្នកសទ្ធាជ្រះថ្លាស្រី របស់បណ្តាអ្នកដែលស្រឡាញ់យើង^{عليه السلام} ។ អស់ឡោះហ្គ័រ^ﷺតបបណ្តាសត្វលោករបស់អាដ្វា^ﷺវិញទាល់តែដល់ពេលម៉ោងនឹងផុសឡើង ដោយប្រការល្អប្រពៃសម្រាប់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាគ្រប់រូប ។»

قُلْتُ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ فَرَضَ الصَّلَوَاتِ فِي أَفْضَلِ السَّاعَاتِ، فَعَلَيْكُمْ بِالدُّعَاءِ فِي أَدْبَارِ الصَّلَوَاتِ» ثُمَّ دَعَا لِي وَ لِمَنْ حَضَرَهُ. (تفسير القمِّي 1:67)**

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «អល់ឡោះហ្គ័រ وَعَدَّ បានតម្រូវឲ្យធ្វើស្ម័គ្រឡាត្ត់ក្នុងពេលប្រសើរបំផុត ។ ដូច្នោះអស់លោកត្រូវប្លង់ស្ងួតក្រោយស្ម័គ្រឡាត្ត់ ។» រួចហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្លង់ស្ងួតឲ្យខ្ញុំនិងបណ្តាអ្នក ដែលនៅជុំវិញខ្លួនព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។» (67 : 1) (تفسير القمي)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي الْحَسَنِ (عليه السلام): جُعِلَتْ فِدَاكَ إِنِّي قَدْ سَأَلْتُ اللَّهَ حَاجَةً مُنْذُ كَذَا وَ كَذَا سَنَةً، وَ قَدْ دَخَلَ قَلْبِي مِنْ إِنْطَائِهَا شَيْءٌ. فَقَالَ: «يَا أَحْمَدُ، إِيَّاكَ وَ الشَّيْطَانَ أَنْ يَكُونَ لَهُ عَلَيْكَ سَبِيلٌ حَتَّى يُقَيِّطَكَ، إِنَّ أَبَا جَعْفَرٍ (صلوات الله عليه) كَانَ يَقُولُ: إِنَّ الْمُؤْمِنَ يَسْأَلُ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ حَاجَةً، فَيُؤَخِّرُ عَنْهُ تَعَجِيلَ إِجَابَتِهَا، حُبًّا لِصَوْتِهِ وَ اسْتِمَاعَ نَحْيِهِ».

មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុតូបបានតំណាលតមកពីមូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស្ម័យ តមកពីអាស្ម័ម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពីអាស្ម័ម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាហ្វិ ណាស្ម័រដែលបានតំណាលថា៖ «សូម ឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ទូលបង្គំបានប្លង់ស្ងួតសូមឲ្យអល់ឡោះហ្គ័រ وَعَدَّ បំពេញ សេចក្តីត្រូវការរបស់ទូលបង្គំតាំងពីឆ្នាំនេះមួយម៉្លោះ ។ ទូលបង្គំទទួលអារម្មណ៍ថាវាយូរណាស់ (ក្នុងការ ឆ្លើយតប) ។» ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «អាស្ម័ម៉ាដូអើយ ចូរប្រយ័តស្មៃតួនដែលនឹងមករកលោក ធ្វើឲ្យលោកអស់សង្ឃឹម ។ អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام តែងតែមានវចនៈថា៖ "អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាសូមឲ្យ អល់ឡោះហ្គ័រ وَعَدَّ បំពេញសេចក្តីត្រូវការរបស់ខ្លួន ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ وَعَدَّ ពន្យារពេលឆ្លើយតបការប្លង់ស្ងួតសូម នោះ ព្រោះព្រះអង្គ وَعَدَّ ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យសម្លេងអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានោះ ហើយព្រះអង្គ وَعَدَّ ចង់ឮការ ខ្សឹបខ្សៀវរបស់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានោះ ។"»

ثُمَّ قَالَ: «وَ اللَّهُ مَا أَخَّرَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ مَا يَطْلُبُونَ مِنْ هَذِهِ الدُّنْيَا، خَيْرٌ لَهُمْ مِمَّا عَجَّلَ لَهُمْ فِيهَا، وَ أَيُّ شَيْءٍ الدُّنْيَا! إِنَّ أَبَا جَعْفَرٍ (عليه السلام) كَانَ يَقُولُ: يَنْبَغِي لِلْمُؤْمِنِ أَنْ يَكُونَ دُعَاؤُهُ، فِي الرَّحَاءِ نَحْوًا مِنْ دُعَائِهِ فِي الشَّدَةِ، لَيْسَ إِذَا أُعْطِيَ فَتَرَ، فَلَا تَمَلَّ الدُّعَاءَ فَإِنَّهُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ بِمَكَانٍ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «សូមស្ស្គចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ وَعَدَّ ដែលអល់ឡោះហ្គ័រ وَعَدَّ ពន្យារពេល ឆ្លើយតបសេចក្តីត្រូវការ ពាក់ព័ន្ធនឹងលោកនេះ របស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាដែលប្លង់ស្ងួតសូមព្រះអង្គ وَعَدَّ នោះប្រសើរបំផុតសម្រាប់ពួកគេ ជាជាងព្រះអង្គ وَعَدَّ ឆ្លើយតបអ្នកនោះភ្លាមៗ ។ លោកនេះគ្មានតម្លៃ មែន! អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "យកល្អឲ្យបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាប្លង់ស្ងួតព្រះអង្គ وَعَدَّ ទាំងក្នុង ពេលធ្ងរធារទាំងក្នុងពេលលំបាកលំបិន ។ ចូរអ្នកនោះកុំខ្ជិលច្រអូសប្លង់ស្ងួតក្រោយពីបានទទួលជំនួយ ហើយ ។ ចូរអស់លោកកុំចោលការប្លង់ស្ងួតជាដាច់ខាតព្រោះវាមានលំដាប់ថ្នាក់សំខាន់សម្រាប់ អល់ឡោះហ្គ័រ وَعَدَّ ។

وَ عَلَيْكَ بِالصَّبْرِ وَ طَلَبِ الْحَالِلِ، وَ صِلَةِ الرَّحِمِ، وَ إِيَّاكَ وَ مُكَاشَفَةَ النَّاسِ، فَإِنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ نَصِلُ مَنْ قَطَعَنَا، وَ نُحْسِنُ إِلَى مَنْ أَسَاءَ إِلَيْنَا، فَتَرَى - وَ اللَّهُ - فِي ذَلِكَ الْعَاقِبَةَ الْحَسَنَةَ. إِنَّ صَاحِبَ التَّعَمُّةِ فِي الدُّنْيَا إِذَا سَأَلَ فَأُعْطِيَ طَلَبَ غَيْرِ الَّذِي سَأَلَ، وَ صَعُرَتِ النَّعْمَةُ فِي عَيْنِهِ، فَلَا يَشْبَعُ مِنْ شَيْءٍ، وَ إِذَا كَثُرَتِ النَّعْمُ كَانَ الْمُسْلِمُ مِنْ ذَلِكَ عَلَى حَظٍّ لِلْحَقُوقِ الَّتِي تَحِبُّ عَلَيْهِ، وَ مَا يُخَافُ مِنَ الْفِتْنَةِ فِيهَا،

ចូរអស់លោកអត់ធ្មត់ ចូរស្វែងរកគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតដែលស្របច្បាប់ ចូររក្សាទំនាក់ទំនងជាមួយសាច់ញាតិ ចូរប្រយ័តម៍កុំបើកឲ្យគេដឹង ។ យើង عليهم السلام ព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام រក្សាទំនាក់ទំនងជាមួយបណ្តាអ្នកដែលកាត់ផ្តាច់ពីយើង عليهم السلام ហើយយើង عليهم السلام ប្រព្រឹត្តិល្អចំពោះបុគ្គលដែលប្រមាថយើង عليهم السلام ។ យើង عليهم السلام ឃើញមាននៅក្នុងប្រការទាំងនេះនូវលទ្ធផលល្អ ។ បើអ្នកសម្បូរទ្រព្យធនក្នុងលោកនេះសូម គេនឹងឲ្យអ្នកនោះសមបំណង ។ អ្នកនោះនឹងសូមច្រើនលើសនោះ ទ្រព្យអ្នកនោះហាក់ដូចជាតិចណាស់សម្រាប់អ្នកនោះ អ្នកនោះមិនស្តប់ស្តល់ទេ ។ ភាពសម្បូរធ្វើឲ្យមុស្លីមនៅក្នុងគ្រោះថ្នាក់បណ្តាលមកពីមិនគោរពករណីកិច្ចខ្លួននិងអំពើអាក្រក់ដែលអាចគំរាមអ្នកនោះ ។

أَخْبَرَنِي عَنْكَ لَوْ أَبِي قُلْتُ لَكَ قَوْلًا أ كُنْتَ تَتَّقِي بِهِ مِنِّي؟». فَقُلْتُ لَهُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ إِذَا لَمْ أَتَّقِ بِقَوْلِكَ فَمِمَّنْ أَتَّقِي وَ أَنْتَ حُجَّةٌ لِلَّهِ عَلَى خَلْقِهِ؟ قَالَ: «فَكُنْ بِاللَّهِ أَوْثَقَ، فَإِنَّكَ عَلَى مَوْعِدٍ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: وَ إِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ وَ قَالَ: لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ وَ قَالَ: وَ اللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَ فَضْلًا فَكُنْ بِاللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَوْثَقَ مِنْكَ بِعَيْرِهِ، وَ لَا تَجْعَلُوا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلاَّ خَيْرًا، فَإِنَّهُ مَغْفُورٌ لَكُمْ».

ចូរលោកប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អំពីលោក ។ បើខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់លោករឿងអ្វីមួយតើលោកជឿរឿងនោះពីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ទេ ? ខ្ញុំបានទូលថា៖ «សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បើទូលបង្គំមិនជឿសម្តីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទេ តើឲ្យទូលបង្គំជឿអ្នកណា ? ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាព្រះអាជ្ញាធររបស់អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ លើសត្វលោកទាំងឡាយ (គឺជាព្រះភ័ស្តុតាងរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ លើសព្វសត្វទាំងឡាយ) ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «ដូច្នេះចូរលោកជឿអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ ខ្លាំងជាងនេះឡើង លោកបានសន្យាជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ ហើយ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ មិនមានព្រះបន្ទូលទេថា៖ [២:១៨៦] ពេលបណ្តាបាវបម្រើរបស់អញសាកសួរអ្នកអំពីអញ ការពិតអញនៅក្បែរ អញឆ្លើយតបការបួងសួងរបស់អ្នកបួងសួងពេលអ្នកនោះបួងសួងអញ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៩:៥៣] ចូរកុំអស់សង្ឃឹមនឹងបានទទួលព្រះមេត្តាធម៌របស់អស់ឡោះហ្ន៎ឡើយ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:២៦៨] តែអស់ឡោះហ្ន៎សន្យាអភ័យទោសឲ្យនិងករណីប្រណិព្វកអ្នក ។ ដូច្នេះចូរលោកទុកចិត្តលើអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ ជាងលើអ្នកដទៃ ។ ចូរលោកកុំបណ្តោយឲ្យមានអ្វីនៅក្នុងខ្លួនលោកក្រៅពីប្រការល្អឡើយ ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ នឹងខមាទោសឲ្យលោក ។» (الكافي 2: 1/ 354)

وَ رُوِيَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: « وَ لِيُؤْمِنُوا بِي أَيُّ وَ لِيَتَحَقَّقُوا أَنِّي قَادِرٌ عَلَى إِعْطَائِهِمْ مَا سَأَلُوهُ لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ أَيُّ لَعَلَّهُمْ يُصِيبُونَ الْحَقَّ، أَيُّ يَهْتَدُونَ إِلَيْهِ». (مجمع البيان 2:500)**

គេបានថ្លែងតមកពីអាប៊ូ អុប្បុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈ៖ «ចូរពួកគេជឿអញ ហើយចូរពួកគេដឹងថាអញ وَجَلَّ មានសមត្ថភាពប្រទានឲ្យពួកគេនូវអ្វីគ្រប់យ៉ាងដែលពួកគេសូម ដើម្បីពួកគេនឹងបានទទួលនូវការដឹកនាំល្អ ពោលគឺ ពួកគេអាចរកឃើញការពិតបាន គឺអាចទទួលបាននូវការដឹកនាំត្រឹមត្រូវទៅរកការពិតនោះ ។» (مجمع البيان 2 : 500)

أَحَلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْآنَ بَشِّرُوهُمْ وَأَبَتُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُبَشِّرُوهُمْ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسْجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لِّلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾

១៨៧. គេអនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នកទៅរកបណ្តាភរិយារបស់ពួកអ្នកបាន ពេលយប់កាន់សីលត្រណាមអាហារ ព្រោះពួកនាងជាអាភរណៈ (គឺគ្រឿងប្រដាប់កាយ) សម្រាប់ពួកអ្នក រីឯពួកអ្នកក៏ជាអាភរណៈ សម្រាប់ពួកនាងដែរ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណថាពួកអ្នកប្រព្រឹត្តខុសលើខ្លួនឯង ដូច្នោះព្រះអង្គ បានបែរមករកពួកអ្នក (គឺបានទទួលការស្តាយក្រោយរាងចាលរបស់ពួកអ្នក) បានអត់ឱនឲ្យពួក អ្នក ។ ដូច្នោះពេលនេះ [ក្នុងពេលយប់រំម៉ាជួន គេអនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នក] ចូរពួកអ្នកប៉ះពាល់ពួក នាង ចូរស្វែងរកអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានកំណត់មកឲ្យពួកអ្នក ។ ចូរពួកអ្នកបរិភោគនិងផឹក លុះត្រាពួកអ្នកមើលឃើញយ៉ាងជាក់ច្បាស់នូវខ្សែ (គឺខ្សែរស្មី) ពណ៌ស[នៃពេលថ្ងៃរះដែលស្ថិត នៅលើផ្ទៃមេឃ] បានញែកចេញផុតមកពីខ្សែ (គឺខ្សែរស្មី) ពណ៌ខ្មៅនៅពេលមុនថ្ងៃរះ ។ ក្រោយ ពីនោះពួកអ្នកត្រូវកាន់សីលត្រណាមអាហារឲ្យគ្រប់លុះដល់ពេលយប់ ។ ចូរពួកអ្នកកុំប៉ះពាល់ ពួកនាងក្នុងពេលពួកអ្នកចូលកាន់សោធននិវត្តន៍ក្នុងម៉ាស់យ៉ូដូ (គឺដកខ្លួនដាច់ពីគេ) ។ ទាំងនេះ ជាបញ្ញត្តិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ចូរពួកអ្នកកុំចូលជិតវាឡើយ (គឺចូរកុំល្មើសបញ្ញត្តិ) ។ ដូចនេះឯង ដែលអស់ឡោះហ្ន៎បំភ្លឺបណ្តាសញ្ញារបស់ព្រះអង្គដល់មនុស្ស ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេខ្លាចក្រែង (គឺ ជឿអស់ឡោះហ្ន៎ស៊ប់ចិត្ត) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៨៧

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ شَادَانَ، وَ أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجُبَّارِ، جَمِيعاً، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، عَنِ ابْنِ مُسْكَانَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَحَدِهِمَا (عليهما السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: أَحَلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ.

[...] អ៊ីបនូ មុសកាន់បានតំណាលតមកពីអាថូ បាស្ទៀរ តមកពីអ៊ីម៉ាមូយអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (អ៊ីម៉ាទី៥ ^{صلوات الله عليه والسلام}) ឬ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عنه} [២:១៨៧] គេអនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នកទៅរកបណ្តាភរិយារបស់ពួក អ្នកបានពេលយប់កាន់សីលត្រណាមអាហារ ។

قَالَ: «نَزَلَتْ فِي حَوَاتِ بْنِ جُبَيْرِ الْأَنْصَارِيِّ، وَ كَانَ مَعَ النَّبِيِّ (صلى الله عليه وآله) فِي الْحَنْدَقِ وَ هُوَ صَائِمٌ، فَأَمْسَى وَ هُوَ عَلَى تِلْكَ الْحَالِ، وَ كَانُوا قَبْلَ أَنْ تَنْزَلَ هَذِهِ الْآيَةُ، إِذَا نَامَ أَحَدُهُمْ حُرِّمَ عَلَيْهِ الطَّعَامُ وَ الشَّرَابُ، فَجَاءَ حَوَاتٌ إِلَى أَهْلِهِ حِينَ أَمْسَوْا، فَقَالَ: هَلْ عِنْدَكُمْ طَعَامٌ؟ فَقَالُوا: لَا، لَا تَنْمَ حَتَّى نُصَلِّحَ لَكَ طَعَاماً فَاتَّكَأَ فَتَمَّ، فَقَالُوا لَهُ: قَدْ فَعَلْتَ، قَالَ: نَعَمْ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «អាយ៉ាស្កុនេត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីខ័រ៉ាត់ ប៊ិន យូហ្វែរ អាល់-អាន់ស្វីរីដែលបាននៅជុំជាមួយព្រះសាស្តា عليه السلام ក្នុងសមរក្ខមិខន់ដាក់ ហើយពួកគេបានកាន់សីលត្រណមអាហារ ។ លុះដល់ពេលយប់ក៏ពួកគេនៅក្នុងសភាពនេះដែរ នោះគឺពេលមុនអាយ៉ាស្កុនេត្រូវបើកឲ្យដឹង ។ ពេលពួកគេចូលដេកពួកគេមិនបរិភោគ មិនផឹកទេ ។ ខ័រ៉ាត់បានទៅរកភរិយាលោក សួរថា៖ "តើមានអ្វីហូបទេ?" ភរិយាលោកបានថា៖ "មិនមានទេ ។ កុំទាន់ទៅដេក ចាំខ្ញុំរកអាហារមកឲ្យ ។" តែលោកបានទម្រេតខ្លួនហើយក៏បានដេកលក់ ។ ពួកគេបានថា៖ "លោកបានធ្វើបែបនេះឬ?" លោកបានថា៖ "មែន ។"

فَبَاتَ عَلَى تِلْكَ الْحَالِ فَاصْبَحَ، ثُمَّ عَدَا إِلَى الْخُنْدِقِ فَجَعَلَ يُعْشَى عَلَيْهِ، فَمَرَّ بِهِ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) فَلَمَّا رَأَى الَّذِي بِهِ أَحْبَرَهُ كَيْفَ كَانَ أَمْرُهُ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِيهِ الْآيَةَ، وَكُلُّوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ».

លោកបាននៅក្នុងសភាពនេះពេញមួយយប់រហូតដល់ព្រឹក ។ បន្ទាប់មកលោកបានទៅច្បាំងហើយបានសន្លប់ ។ រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានមករកលោក ពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ឃើញអ្វីកើតឡើងដល់លោក លោកបានប្រាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ឲ្យប្រាប់រឿងលោក ។ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام ក៏បានបើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស្កុនេត្រូវបើកឲ្យដឹងនេះ ចែងអំពីរឿងនេះថា៖ [២:១៨៧] ចូរពួកអ្នកបរិភោគនិងផឹក លុះត្រាពួកអ្នកមើលឃើញយ៉ាងជាក់ច្បាស់នូវខ្សែ (គឺខ្សែរស្មី) ពណ៌សនៃពេលថ្ងៃដែលស្ថិតនៅលើផ្ទៃមេឃ បានញែកចេញផុតមកពីខ្សែ (គឺខ្សែរស្មី) ពណ៌ខ្មៅ នៅពេលមុនថ្ងៃរះ ។» (4 / 98 : 4) (الكافي)

وَ عَنْهُ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، وَ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، جَمِيعاً، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنِ الْحَلِيِّ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى: الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ. فَقَالَ: «بَيَاضُ النَّهَارِ مِنْ سَوَادِ اللَّيْلِ».

[...] អាល់-ហ្គាល់ប៊ីបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាចូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام [២:១៨៧] ខ្សែ (គឺខ្សែរស្មី) ពណ៌សនៃពេលថ្ងៃដែលស្ថិតនៅលើផ្ទៃមេឃ បានញែកចេញផុតមកពីខ្សែ (គឺខ្សែរស្មី) ពណ៌ខ្មៅនៅពេលមុនថ្ងៃរះ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «ពណ៌នៃពេលថ្ងៃរះដាច់ចេញពីពណ៌ខ្មៅនៃពេលយប់ ។» (3 / 98 : 4) (الكافي)

وَ عَنْهُ: عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ جَدِّهِ الْحُسَيْنِ بْنِ رَاشِدٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: «حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ جَدِّي، عَنْ آبَائِهِ (عليهم السلام): أَنَّ عَلِيًّا (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ) قَالَ: يُسْتَحَبُّ لِلرَّجُلِ أَنْ يَأْتِيَ أَهْلَهُ أَوَّلَ لَيْلَةٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ، لِقَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: أَجَلٌ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثِ إِلَى نِسَائِكُمْ وَ الرَّفَثُ الْمُجَامَعَةُ».

[...] អាចូ បាស្មៀរបានតំណាលតមកពីអាចូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ «ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះអយ្យកោ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះបុព្វបុរស صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថាអាលី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "យកល្អបុរសត្រូវទៅរកភរិយាខ្លួនក្នុងយប់ទីមួយខែរ៉ម៉ាដ្វិន ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៨៧] គេអនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នកទៅរកបណ្តាភរិយារបស់ពួកអ្នក

(الكافي 4 : 180 / 3) « 1 រក្សាជំណែក 1 (الرفث) ទៅរក 1 បានពេលយប់កាន់សីលត្រណាមអាហារ 1

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٨﴾

១៨៨. ចូរពួកអ្នកកុំស៊ីទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គ្នាឯងដោយទុច្ចរិត ចូរកុំឲ្យទ្រព្យនេះទៅអាជ្ញាធរ[ទុច្ចរិត ដើម្បីស្លូតប៉ាន់ពួកគេ] ដើម្បីពួកអ្នកនឹងបានស៊ីទ្រព្យមួយចំនួនរបស់អ្នកដទៃដោយបាបកម្ម (គឺដោយខុសច្បាប់) ថ្វីបើពួកអ្នកដឹង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៨៨

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ، عَنْ زِيَادِ بْنِ عَيْسَى، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: « وَ لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ. فَقَالَ: « كَانَتْ فُرَيْشٌ تُقَامِرُ الرَّجُلَ بِأَهْلِهِ وَ مَالِهِ فَتَهَاهُمْ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عَنْ ذَلِكَ.»

ស្តីយ៉ាងដូច្នោះ ប៊ីន អ៊ីសាបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ អ៊ុបៈខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ^{رحل} [២:១៨៨] ចូរពួកអ្នកកុំស៊ីទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គ្នាឯងដោយទុច្ចរិត ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «បុរសគួរយំស្តីតែងតែលេងល្បែងស៊ីសងដោយដាក់គ្នាល់គ្រួសារនិងទ្រព្យខ្លួន ។ ដូច្នេះអស់ឡោះហ្គ័រ^{رحل} បានហាមពួកគេធ្វើបែបនេះ ។» (الكافي 5 : 122 / 1)

عَنْهُ: مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَحْرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْكَانَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي كِتَابِهِ: وَ لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَ تَدْلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ. فَقَالَ: « يَا أَبَا بَصِيرٍ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ قَدْ عَلِمَ أَنَّ فِي الْأُمَّةِ حُكَّامًا يَجُورُونَ، أَمَا إِنَّهُ لَمْ يَعْزِمْ حُكَّامَ أَهْلِ الْعَدْلِ، وَ لَكِنَّهُ عَزَى حُكَّامَ أَهْلِ الْجَوْرِ.

[...] អាប៊ូ បាស្ទៀរបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ អ៊ុបៈខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ^{رحل} នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{رحل} [២:១៨៨] ចូរពួកអ្នកកុំស៊ីទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គ្នាឯងដោយទុច្ចរិត ចូរកុំឲ្យទ្រព្យនេះទៅអាជ្ញាធរ[ទុច្ចរិត ដើម្បីស្លូតប៉ាន់ពួកគេ] ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អាប៊ូ បាស្ទៀរអើយអស់ឡោះហ្គ័រ^{رحل} ទ្រង់ញាណថា នៅក្នុងសហគមន៍នេះនឹងមានអ្នកកាត់ក្តីដែលប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌ ។ ព្រះអង្គ^{رحل} មិនចង់និយាយអំពីអ្នកកាត់ក្តីនៅក្នុងរដ្ឋបាលត្រឹមត្រូវទេ តែព្រះអង្គ^{رحل} ចង់និយាយអំពីពួកអ្នកកាត់ក្តីរបស់រដ្ឋបាលអយុត្តិធម៌នោះទេ ។

يَا أَبَا مُحَمَّدٍ إِنَّهُ لَوْ كَانَ [لَكَ] عَلَى رَجُلٍ حَقٌّ، فَدَعَوْتَهُ إِلَى حُكَّامِ أَهْلِ الْعَدْلِ، فَأَبَى عَلَيْكَ إِلَّا أَنْ يُرْفَعَكَ إِلَى حُكَّامِ أَهْلِ الْجَوْرِ لِيَقْضُوا لَهُ، لَكَانَ مِمَّنْ حَاكَمَ إِلَى الطَّاعُوتِ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: أَمْ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَ مَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاعُوتِ.

អាចិ មូហ្គាំម៉ាដូអ៊ីយ បើលោកឈ្មោះជាមួយអ្នកណាមួយ លោកបបួលអ្នកនោះទៅរកអ្នកកាត់ក្តីរបស់
 អាដ្ឋាធរត្រឹមត្រូវ អ្នកនោះនឹងមិនព្រមទេ អ្នកនោះនឹងបង្ខំលោកឲ្យប្រគល់រឿងលោកទៅអ្នកកាត់ក្តី
 ដែលជាអាដ្ឋាធរទុច្ចរិតដើម្បីពួកគេនឹងកាត់ក្តីឲ្យអ្នកនោះឈ្នះ ។ ដូច្នោះអ្នកនោះនៅក្នុងចំណោមបុគ្គល
 ដែលទៅរកការវិនិច្ឆ័យរបស់ក្តីគុត (គឺស្មែតូន) ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្គ័ [៤:៦០] អ្នកមិន
 ឃើញទេ បណ្តាអ្នក[មានពុតត្បត់]ដែលអះអាងថាខ្លួនជឿអ្វី (គឺគូរអាន) ដែលគេបានបើកឲ្យអ្នកដឹង
 និងអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យដឹងកាលពីមុនអ្នក? ពួកគេប្រាថ្នាយកក្តីគុត (គឺរូបបដិមា បុគ្គលសាហារ
 យង់យួង...) មកជាអ្នកកាត់ក្តី[ក្នុងករណីវិវាទផ្សេងៗ] ។» (3 / 411 : 7 الکافي)

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا
 وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٧٩﴾

១៨៩. ពួកគេសួរអ្នកអំពីខ្នើតខែ (គឺចំណែកខែដែលមានពន្លឺតាំងពីថ្ងៃទីមួយកើតដល់ថ្ងៃដប់ប្រាំកើត) ។
 ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "វាជាគ្រឿងប្រាប់ពេលវេលាសម្រាប់មនុស្សនិងសម្រាប់ការធ្វើពិធី
 បូជនីយេសចក៍ (គឺពិធីហ្គាច) ។" មិនត្រឹមត្រូវទេដែលពួកអ្នកចូលផ្ទះតាមខាងក្រោយនោះ តែ
 ត្រឹមត្រូវគឺបុគ្គលដែលខ្លាចក្រែង[អល់ឡោះហ្គ័ដោយជឿស៊ីបចិត្ត] ។ ចូរពួកអ្នកចូលផ្ទះតាមទ្វារ
 (គឺដោយស្របច្បាប់) ។ ចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្គ័ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងមានជោគជ័យ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៨៩

السَّخِيُّ، بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ دَاوُدَ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ
 إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ عِمْسَى بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي
 قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ: "قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ". قَالَ: «لِصَوْمِهِمْ وَفِطْرِهِمْ وَحَجِّهِمْ». (التهذيب 4: 472 / 166)**

[...] អាប់ខុលឡោះហ្គ័ ប៊ិន អុលី ប៊ិន អាល-ហ្វ្លៃសន៍បានតំណាលតមកពីឪពុកលោក តមកពី
 យ៉ាកុប្តាហ្គារ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ وجل [២:១៨៩] ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]
 ថា៖ "វាជាគ្រឿងប្រាប់ពេលវេលាសម្រាប់មនុស្សនិងសម្រាប់ការធ្វើពិធីបូជនីយេសចក៍ (គឺពិធី
 ហ្គាច) ។" យ៉ាកុប្តាហ្គារ صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «សម្រាប់កាន់សីលត្រណាមអាហារនិង
 សម្រាប់ស្រាយសីលត្រណាមអាហាររបស់ពួកគេ និងសម្រាប់ពិធីហ្គាច ។» (472 / 166 : 4 التهذيب)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ مُعَلَّى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُمُهِورٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ سَمَاعَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْقَاسِمِ،
 عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «الْأَوْصِيَاءُ هُمْ أَبْوَابُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ الَّتِي يُؤْتَى مِنْهَا، وَ لَوْلَاهُمْ مَا عَرَفَ اللَّهُ عَزَّ وَ
 جَلَّ، وَ بِحِمِّ اخْتَجَّ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى عَلَى خَلْقِهِ». (لكافي 1: 2 / 149)**

[...] អាចិ បាស្មៀរបានតំណាលថាអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ «ព្រះឧត្តរាធិការ
صلوات الله عليه والسلام (គឺអ្នកស្នងឈាប៊ី صلوات الله عليه والسلام ជាទ្វាររបស់អល់ឡោះហ្គ័ وجل ដែលអស់លោកត្រូវដើរចូល ។ បើមិនដើរ

3 / 137
 3 / 137
 3 - 1
 3 / 137
 3 / 137

ចូលតាមពួកគេ عليهم السلام ទេ គេមិនអាចស្គាល់អស់ឡោះហ្ន៎ وَجِدَّ បានទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ وَجِدَّ ពន្យល់ហេតុផលដល់សត្វលោកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ وَجِدَّ តាមរយៈពួកគេ عليهم السلام នេះឯង ។» (2 / 149 : 1) (الكافي)

الطَّبْرَسِيُّ فِي (الْإِحْتِجَاجِ): عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، قَالَ: كُنْتُ جَالِسًا عِنْدَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَجَاءَهُ ابْنُ الْكَوَّاءِ، فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، [مِنَ الْبَيْتِ فِي] قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ "وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَ لَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَ أَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أِبْوَابِهَا" ؟

អាល់-ត្នីបារស៊ីបានថ្លែងនៅក្នុងសាត្រាអាល់-អ៊ុហ្ន៎ទីយ៉ាច្ចំ តមកពីអាល់-អាស្ត្រូបាក្កុ ប៊ិន ណាបាតាស្តុ ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានអង្គុយជុំជាមួយអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ុបានដើរចូលមកសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ «អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام អ៊ីយ អ្នកណាទៅគឺផ្ទះដែលមានចែងនៅក្នុងព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ وَجِدَّ [២:១៨៩] មិនត្រឹមត្រូវទេដែលពួកអ្នកចូលផ្ទះតាមខាងក្រោយនោះ តែត្រឹមត្រូវគឺបុគ្គលដែលខ្លាចក្រែង[អស់ឡោះហ្ន៎ដោយជឿស៊ប់ចិត្ត] ។ ចូរពួកអ្នកចូលផ្ទះតាមទ្វារ (គឺដោយស្របច្បាប់) ?»

فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «نَحْنُ الْبَيْتُ الَّذِي أَمَرَ اللَّهُ بِهَا أَنْ تَأْتُوا مِنْ أِبْوَابِهَا، نَحْنُ بَابُ اللَّهِ وَ بَيْتُهُ الَّذِي يُؤْتَى مِنْهَا، فَمَنْ بَاتَعَنَا وَ أَقْرَبَ بَوْلَانِنَا فَقَدْ أَتَى الْبَيْتَ مِنْ أِبْوَابِهَا، وَ مَنْ خَالَفَنَا وَ فَضَّلَ عَلَيْنَا غَيْرَنَا فَقَدْ أَتَى الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا». (الإحتجاج: 227)**

អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «យើង عليهم السلام គឺផ្ទះដែលអស់ឡោះហ្ន៎ وَجِدَّ បញ្ជាឲ្យអស់លោកចូលមកតាមទ្វារវានោះ ។ ដូច្នេះអ្នកណាបានសច្ចាស្មោះស្ម័គ្រចំពោះយើង عليهم السلام បានទទួលស្គាល់វិទ្យាយ៉ាស្តុ យើង عليهم السلام អ្នកនោះបានចូលមកតាមទ្វារផ្ទះនោះ ។ អ្នកណាប្រឆាំងយើង عليهم السلام ស្មោះស្ម័គ្រអ្នកផ្សេងពីយើង عليهم السلام អ្នកនោះចូលផ្ទះតាមខាងក្រោយ ។» (227) (الإحتجاج)

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ سَعْدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ: "وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَ لَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَ أَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أِبْوَابِهَا". فَقَالَ: «أَلْ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنْبَاءُ اللَّهِ وَ سَبِيلُهُ، وَ الدُّعَاةُ إِلَى الْجَنَّةِ، وَ الْفَادَةُ إِلَيْهَا، وَ الْأَدِلَّةُ عَلَيْهَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ». (تفسير العيَّاشي 86 / 210 : 1)**

អាល់-អ៊ែយ៉ាស្ត្រីបានថ្លែងតមកពី អាច្នី យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីអាយ៉ាស្តុនេះ [២:១៨៩] មិនត្រឹមត្រូវទេដែលពួកអ្នកចូលផ្ទះតាមខាងក្រោយនោះ តែត្រឹមត្រូវគឺបុគ្គលដែលខ្លាចក្រែង [អស់ឡោះហ្ន៎ដោយជឿស៊ប់ចិត្ត] ។ ចូរពួកអ្នកចូលផ្ទះតាមទ្វារ (គឺដោយស្របច្បាប់) ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «ព្រះរាជបុត្ររាជនត្តា عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ عليه وآله ជាទ្វាររបស់អស់ឡោះហ្ន៎ وَجِدَّ ជាព្រះមាតាព្រះអង្គ وَجِدَّ ជាអ្នកអញ្ជើញគេទៅរកឋានសួគ៌ ជាអ្នកដឹកនាំទៅរកឋានសួគ៌នោះ ហើយជាអ្នកបង្ហាញផ្លូវទៅរកឋានសួគ៌នោះរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។» (210 / 86 : 1) (تفسير العيَّاشي)

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقْتَلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿١٩٠﴾

១៩០. ចូរពួកអ្នកប្រយុទ្ធនឹងមាតាអស់ឡោះហ្ន៎ ទល់នឹងបណ្តាអ្នក[បង្កវិនាស]ដែលប្រយុទ្ធទល់នឹងពួកអ្នក តែចូរពួកអ្នកកុំបំពាន ។ អស់ឡោះហ្ន៎មិនសព្វព្រះរាជហឫទ័យអ្នកបំពានទេ ។

وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِّنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تَقْتُلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقْتَلُوكُمْ فِيهِ فَإِن قَتَلُوكُمْ فَأَقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكٰفِرِينَ ﴿١٩١﴾

១៩១. ចូរពួកអ្នកសម្លាប់ពួកនោះ [ដែលជាជននាំឲ្យវិនាសដែលប្រយុទ្ធទល់នឹងពួកអ្នក] មិនថាឡើយ ពួកអ្នកជួបប្រទះពួកគេនៅទីណាក៏ដោយ ។ ចូរពួកអ្នកបណ្តេញពួកគេចេញពីទីកន្លែងណា ដែលពួកគេបានបណ្តេញពួកអ្នកចេញ ។ ចលាចល (គឺការញ៉ាំងឲ្យមនុស្សបែរចេញពីជំនឿលើ អល់ឡោះហ្ន៎ និងការញ៉ាំងឲ្យធ្វើអំពើលាមក) អប្រិយលើសយាតកម្ម ។ ចូរពួកអ្នកកុំប្រយុទ្ធទល់ នឹងពួកទាំងនោះឯព្រះវិហារពិសិដ្ឋឡើយ (គឺកាក្នុងបាស្ត) រៀបលែងតែពួកអស់នោះប្រយុទ្ធទល់ នឹងពួកអ្នកឯទីនោះ[ជាមុន] ។ បើពួកគេប្រយុទ្ធទល់នឹងពួកអ្នក[នៅទីនោះ] ចូរពួកអ្នកសម្លាប់ ពួកគេចុះ នេះគឺការតបស្នងរបស់បណ្តាជនបដិសេធសទ្ធា ។

فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩٢﴾

១៩២. បើពួកគេឈប់ (គឺលែងប្រយុទ្ធ) អល់ឡោះហ្ន៎អត់ឱន ព្រះអង្គប្រកបដោយព្រះមេត្តាករុណា ប្រណី ។

وَقَتْلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾

១៩៣. ចូរពួកអ្នកប្រយុទ្ធទល់នឹងពួកគេ[ដែលជាជននាំឲ្យវិនាស]ទាល់តែអស់ចលាចល ហើយ សាសនាទៅជាប់របស់អល់ឡោះហ្ន៎តែមួយគត់ ។ បើពួកគេឈប់ មិនអនុញ្ញាតឲ្យបង្ករឿងអវិភាព ទេ រៀបលែងតែទល់នឹងពួកទុច្ចរិត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៩០-១៩៣

أَبُو عَلِيٍّ الطَّبْرَسِيُّ: وَ قَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ أَي شُرْكَ. قَالَ: وَ هُوَ الْمَوْئِي عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). (مجمع البيان 2:513)**

អាថ្នី អាស៊ី អាស់-គ្គីបារស៊ីបានថ្លែងថា [២:១៩៣] ចូរពួកអ្នកប្រយុទ្ធទល់នឹងពួកគេទាល់តែអស់ ចលាចល ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា៖ «[ចលាចល] គឺបទពហុទេពនិយម (شرك) ។ គេ បានតំណាលតមកពីអាថ្នី យ៉ាក្នុងហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។» (مجمع البيان 2: 513)

العِيَّاشِيُّ: عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الْأَمَّوِيِّ، يَرْفَعُهُ، عَنْ أَحَدِهِمَا (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ". قَالَ: «إِلَّا عَلَى ذُرِّيَّةِ قَتْلَةِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (تفسير العيَّاشي 86 / 214: 1)**

អាស់-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពីអាស់-ហ្វាសាន់ បាយ៉ាអ៊ុ អាស់-ហ្វារី ថាគេបានសួរអ៊ីម៉ាម្យាយអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ឬ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទី៦) អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} [២:១៩៣] មិនអនុញ្ញាតឲ្យបង្ករឿង

អរិភាពទេ រៀបលែងតែទល់នឹងពួកទុច្ចរិត ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «លើកលែងតែទល់នឹងបណ្តា កូនចៅរបស់បណ្តាអ្នកដែលបានសម្លាប់អាល-ហ្វីសែនី صلوات الله عليه والسلام ។» (214 / 86 : 1) (تفسير العياشي)

عَنْ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: أَحْبَبْتَنِي مَنْ رَوَاهُ عَنْ أَحَدِهِمَا (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ: «فَلَا عُذْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ!» قَالَ: «لَا يُعْتَدِي اللهُ سُبْحَانَهُ عَلَى أَحَدٍ، إِلَّا عَلَى نَسْلِ قَتْلَةِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (تفسير العياشي 1: 216 / 87)**

អ៊ីបរហ្វឹមបានតំណាលថា គេបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពីម្នាក់ដែលបានថ្លែងតមកពីអ៊ីម៉ាមូយអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺអ៊ីម៉ាមទី៥ صلوات الله عليه والسلام ឬ ទី៦ صلوات الله عليه والسلام) ថាខ្ញុំបានសួរថា៖ «[២:១៩៣] មិនអនុញ្ញាតឲ្យបង្ករឿងអរិភាពទេ រៀបលែងតែទល់នឹងពួកទុច្ចរិត [មានន័យថាអ្វី]?» ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «អល់ឡោះហ្វី សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអង្គ عجل មិនវាយប្រហារអ្នកណាផ្សេងពីបណ្តាកូនចៅជំនាន់ក្រោយៗរបស់បណ្តាអ្នកសម្លាប់អាល-ហ្វីសែនី صلوات الله عليه والسلام ទេ ។» (216 / 87 : 1) (تفسير العياشي)

الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتُ قِصَاصٌ فَمَنْ أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَأَعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾

១៩៤. បូជនីយខែសងបូជនីយខែ ។ បូជនីយវត្តទាំងអស់[ដែលត្រូវគោរពស្មារតីពាន]ទាមទារការទូទាត់ ធ្ងន់នឹងកំហុស ។ បុគ្គលណាប្រព្រឹត្តិដោយឈ្លានពានមកលើពួកអ្នក ចូរពួកអ្នកវាយប្រហារសង អ្នកនោះវិញ(គឺតតបវិញ) ស្មើនឹងបទឈ្លានពានដែលបានប្រព្រឹត្តមកលើពួកអ្នក ។ ចូរពួកអ្នក ខ្លាចក្រែង អល់ឡោះហ្វី ចូរដឹងថាអល់ឡោះហ្វីនៅខាងបណ្តាអ្នកខ្លាចក្រែង [ដែលស្តាប់បង្គាប់ ឡោះហ្វី] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៩៤

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، وَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ شاذَانَ، جَمِيعاً، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ معاويةَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ رَجُلٍ قَتَلَ رَجُلًا فِي الْحِلِّ، ثُمَّ دَخَلَ الْحَرَمَ. فَقَالَ: «لَا يُقْتَلُ وَلَا يُطْعَمُ وَلَا يُسْقَى وَلَا يُبَايَعُ وَلَا يُؤْوَى حَتَّى يُخْرَجَ مِنَ الْحَرَمِ فَيَقَامَ عَلَيْهِ الْحُدُ».

[...] មូអារីយ៉ាស់ ប៊ិន អ៊ុំម៉ារបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាចូ អាប់ខុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام អំពីបុរសម្នាក់ដែល បានសម្លាប់បុរសម្នាក់នៅកន្លែងមិនហាមឃាត់ (គឺក្រៅបូជនីយស្ថាន) ហើយចូលទៅក្នុងបូជនីយ ស្ថាន ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «មិនសម្លាប់អ្នកនោះទេ មិនផ្តល់អាហារឲ្យទេ មិនផ្តល់ទឹកឲ្យទេ មិនជួញដូរឬជួយការពារទេ មិនផ្តល់ជម្រកឲ្យទេ លុះត្រាតែអ្នកនោះចេញពីបូជនីយស្ថាន ទើបអាច ផ្តន្ទាទោសអ្នកនោះតាមច្បាប់បាន ។»

قَالَ: قُلْتُ فَمَا تَعْمَلُ فِي رَجُلٍ قَتَلَ فِي الْحَرَمِ أَوْ سَرَقَ؟ قَالَ: «يُقَامُ عَلَيْهِ الْحُدُ فِي الْحَرَمِ، صَاحِرًا إِنَّهُ لَمْ يَرِ لِلْحَرَمِ حُرْمَةً، وَ قَدْ قَالَ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ: فَمَنْ أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَأَعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ - فَقَالَ - هَذَا هُوَ فِي الْحَرَمِ - فَقَالَ - فَلَا عُذْوَانَ

إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ».

ខ្ញុំបានសួរថា: «តើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} យល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីបុរសដែលសម្លាប់ឬលួចនៅក្នុងបូជនីយស្ថាន?» ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: «ចូរផ្ដន្ទាទោសអ្នកនោះតាមច្បាប់នៅក្នុងបូជនីយស្ថាន ព្រោះអ្នកនោះមិនគោរពបូជនីយស្ថានទេ ហើយអល់ឡោះហ្គ័រ^{جَدَّ}មានព្រះបន្ទូលថា: [២:១៩៥] បុគ្គលណាប្រព្រឹត្តិដោយល្ម្មានពានមកលើពួកអ្នក ចូរពួកអ្នកវាយប្រហារសង់អ្នកនោះវិញ (គឺតតបវិញ) ស្មើនឹងបទល្ម្មានពានដែលបានប្រព្រឹត្តមកលើពួកអ្នក ។ នេះគឺក្នុងបរិវេណបូជនីយស្ថាន អល់ឡោះហ្គ័រ^{جَدَّ}មានព្រះបន្ទូលថា: [២:១៩៣] មិនអនុញ្ញាតឲ្យបង្កៀងអវិភាពទេ រៀបលែងតែទល់នឹងពួកទុច្ចរិត ។»

(الكافي 4 : 227 / 4)

وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾

១៩៥. ចូរពួកអ្នកចាយវាយលើមាតិកាអល់ឡោះហ្គ័រ ។ ពួកអ្នកចូរកុំបោលសម្រុកទៅរកវិនាសកម្មដោយដៃឯងឡើយ ។ ចូរពួកអ្នកធ្វើអំពើល្អ[រកគ្នា] ។ អល់ឡោះហ្គ័រសព្វព្រះរាជហឫទ័យបណ្ដាអ្នកធ្វើអំពើល្អ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៩៥

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، وَ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنِ ابْنِ مَجْبُوبٍ، عَنْ يُونُسَ بْنِ يَعْقُوبَ، عَنْ حَمَادِ بْنِ وَاقِدِ اللَّحَامِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: «لَوْ أَنَّ رَجُلًا أَنْفَقَ مَا فِي يَدَيْهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ مَا كَانَ أَحْسَنَ وَلَا وُفَّقَ، أَلَيْسَ يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ يَعْنِي الْمُفْتَصِدِينَ».

[...] ហ្វាម៉ាដូ ចិន វ៉ាត្វីដូ អាល់-ឡាស្ម័ហ្គាំបានតំណាលតមកពីអាចូ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា: «បើមនុស្សចាយវាយអ្វីដែលនៅក្នុងដៃខ្លួនទៅលើមាតិកាអល់ឡោះហ្គ័រ^{جَدَّ} មិនមានអ្វីប្រសើរនិងសក្ដិសមលើសនេះទេ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ^{جَدَّ}មិនមានព្រះបន្ទូលទេថា [២:១៩៥] ចូរពួកអ្នកចាយវាយលើមាតិកាអល់ឡោះហ្គ័រ ។ ពួកអ្នកចូរកុំបោលសម្រុកទៅរកវិនាសកម្មដោយដៃឯងឡើយ ។ ចូរពួកអ្នកធ្វើអំពើល្អ[រកគ្នា] ។ អល់ឡោះហ្គ័រសព្វព្រះរាជហឫទ័យបណ្ដាអ្នកធ្វើអំពើល្អ? មានន័យថា ចូរប្រុងប្រយ័ត (ក្នុងការចាយវាយ) ។» (الكافي 4 : 53 / 7)

وَأْتِمُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٩٦﴾

១៩៦. ចូរពួកអ្នកបំពេញពិធីបូជនីយេសចរក៍ (គឺពិធីហ្គាច្រ) និងអ៊ុមរ៉ោះត្តិដើម្បីអស់ឡោះហ្គា ។ បើពួកអ្នកត្រូវខកខាន ចូរពួកអ្នកទូទាត់សងដោយបូជាអ្វីមួយដែលអាចធ្វើបាន (គឺសំឡែះសត្វមួយ) ។ ចូរពួកអ្នកកុំអាលការសក់ កាលណាតង្វាយ (គឺសត្វដែលយកមកសំឡែះ) ពុំទាន់បានទៅដល់កន្លែងវាទេ ។ បើអ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នកឈឺ ឬមានការឈឺថ្កាត់លើក្បាល[ហើយចាំបាច់ត្រូវការសក់មុនពេល] អ្នកនោះត្រូវទូទាត់សងដោយកាន់សីលត្រណាមអាហារ (៣ថ្ងៃ) ឬដោយដាក់អំណោយទាន ឬដោយធ្វើពលីទានសំឡែះសត្វ ។ ពេលពួកអ្នកផុតភ័យ អ្នកណាមួយដែលបំពេញពិធីអ៊ុមរ៉ោះត្តិភ្ជាប់ជាមួយពិធីហ្គាច្រ ចូរអ្នកនោះបូជាអ្វីមួយ (គឺដោយសំឡែះសត្វ) ដែលអាចធ្វើបាន (គឺតាមសមត្ថភាព ដូចជាសំឡែះពពែមួយក្បាលជាដើម) ។ តែបើអ្នកណារកមិនបាន (គឺពុំអាចធ្វើពលីទានបានដោយខ្វះលទ្ធភាព) ចូរអ្នកនោះទូទាត់សងដោយកាន់សីលត្រណាមអាហារបីថ្ងៃក្នុងអំឡុងពេលធ្វើពិធីហ្គាច្រ និងប្រាំពីរថ្ងៃទៀតពេលត្រឡប់មកផ្ទះខ្លួនវិញ សរុបទាំងអស់គឺដប់ថ្ងៃ ។ នេះ[ជាកម្រិត]សម្រាប់បុគ្គលណាដែលគ្រួសាររបស់ខ្លួនមិនអាស្រ័យនៅក្បែរបូជនីយវិហារទេ (គឺម៉ាកកាស្ត) ។ ចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអស់ឡោះហ្គា ។ ចូរដឹងថាអស់ឡោះហ្គាតបស្នងវិញគឺឯវិញណាស់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ១៩៦

مَحْمَدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ أَدِيْنَةَ، قَالَ: كَتَبْتُ إِلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِمَسَائِلَ بَعْضُهَا مَعَ ابْنِ بُكَيْرٍ، وَبَعْضُهَا مَعَ أَبِي الْعَبَّاسِ، فَجَاءَ الْجَوَابُ بِإِمْلَائِهِ: «سَأَلْتُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: وَ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا يَعْنِي بِهِ الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ جَمِيعًا، لِأَنَّهُمَا مَفْرُوضَانِ».

[...] អ៊ុមរ៉ោះ ចិន អូស្វែណាស៊ីបានតំណាលថាខ្ញុំបានសរសេរសំបុត្រទៅអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} សួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} សំណួរមួយចំនួនជាមួយអ៊ុបនូ ចូកែរ សួរសំណួរមួយចំនួនទៀតជាមួយអាចិ អាល-អាប់បាស់ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}បានសរសេរតបមកវិញថា៖ «លោកបានសួរអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គា^{وحد} [៣:៩៧] ទៅបំពេញពិធីហ្គាច្រឯព្រះមហាក្រឹះ ដើម្បីអស់ឡោះហ្គា ជាបញ្ញត្តិលើមនុស្សរាល់គ្នាដែលអាចមានផ្លូវទៅទីនោះបាន មានន័យថាពិធីហ្គាច្រនិងអ៊ុមរ៉ោះត្តិជាមួយគ្នា ពីព្រោះទាំងពីរនេះជាប្រការចាំបាច់ (គឺជាហារទូ) ។»

و سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: وَ أْتَمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ قَالَ: «يَعْنِي بِتَمَامِهِمَا: أَذَاءَهُمَا، وَ اتِّقَاءَ مَا يَتَّقِي الْمُحْرِمُ فِيهِمَا».

ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គា^{وحد} [២:១៩៦] ចូរពួកអ្នកបំពេញពិធីបូជនីយេសចរក៍ (គឺពិធីហ្គាច្រ) និងអ៊ុមរ៉ោះត្តិ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ «"បំណេញ" មានន័យថាប្រតិបត្តិករណីយកិច្ចនេះដោយចៀសវាងអ្វីដែលគេហាមចំពោះបុគ្គលគ្រងអ៊ុបរ៉ែម ។

و سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى: الْحَجُّ الْأَكْبَرُ مَا يَعْنِي بِالْحَجِّ الْأَكْبَرِ؟ فَقَالَ: «الْحَجُّ الْأَكْبَرُ الْوُقُوفُ بِعَرَفَةَ وَ زَمِي الْجَمَارِ وَالْحَجُّ الْأَصْغَرُ: الْعُمْرَةُ».

ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ *تعالى [8:3]* ពិធីហ្វាច្វធំ ។ តើពិធីហ្វាច្វធំមានន័យថា អ្វី ? ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: «ពិធីហ្វាច្វធំ (الْحُجُّ الْأَكْبَرُ) គឺការឈប់សម្រាកនៅឯអុរ៉ាហ្វាស្ត ការចោល ដុំថ្មទៅលើអាល់-យ៉ាម៉ា ។ ឯពិធីហ្វាច្វតូច គឺអ៊ុមរ៉េ:តួ ។» (الكافي 4 : 264 / 1)

ابْنُ بَابُوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الصَّفَّارُ، عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ مَعْرُوفٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَهْزَبَانَ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، وَحَمَّادٍ، وَصَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، وَفَضَّالَةَ بْنِ أَيُّوبَ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الْعُمْرَةُ وَاجِبَةٌ عَلَى الْخَلْقِ بِمَنْزِلَةِ الْحَجِّ، مَنْ اسْتَطَاعَ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: "وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ" وَإِنَّمَا نَزَلَتْ الْعُمْرَةُ بِالْمَدِينَةِ، وَأَفْضَلُ الْعُمْرَةِ عُمْرَةُ رَجَبٍ». (علل الشرائع: 1 / 408)**

[...] មូអុរ៉ាយ៉ាស្ត បឺន អុរ៉ាហ្វាបានតំណាលតមកពីអាថ្វី អុប្បុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា: «អ៊ុមរ៉េ:តួជាប្រការចាំបាច់ (ជាហ្វាខ្វ) លើសត្វលោកគ្រប់រូប ដូចពិធីហ្វាច្វដែរ សម្រាប់អ្នកណាដែល មានលទ្ធភាព ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះបន្ទូលថា: [២:១៩៦] ចូរពួកអ្នកបំពេញពិធីបូជនីយេសចរក៍ (គឺពិធីហ្វាច្វ) និងអ៊ុមរ៉េ:តួដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៎ ។ អាយ៉ាស្តនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងនៅឯម៉ាខ្វីណាស្តស្តីអំពី អ៊ុមរ៉េ:តួ ហើយអ៊ុមរ៉េ:តួល្អជាងគេគឺអ៊ុមរ៉េ:តួខែរ៉យ៉ាប ។» (علل الشرائع: 1 / 408)

عَنْهُ: عَنْ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَمَّادٍ، عَنْ حَرِيزٍ، عَمَّنْ أَحْبَبَهُ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَرَّ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله) عَلَى كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ وَ الْعَمَلِ يَتَنَاوَرُ مِنْ رَأْسِهِ وَ هُوَ مُخْرَمٌ، فَقَالَ لَهُ: أ تُؤْذِيكَ هَوَامُكَ؟ فَقَالَ: نَعَمْ، فَأَنْزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: "فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ" فَأَمَرَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله) أَنْ يَخْلُقَ، وَ جَعَلَ الصِّيَامَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ، وَ الصَّدَقَةَ عَلَى سِتَّةِ مَسَاكِينَ، لِكُلِّ مَسْكِينٍ مِدَّانٍ، وَ النَّسُكَ شَاةً». (الكافي 358 / 2 : 4)**

[...] ហ្វារីស្តបានតំណាលតមកពីម្នាក់ដែលបានតំណាលប្រាប់លោកតមកពីអាថ្វី អុប្បុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា: «រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام បានជួបកាអុប បឺន អុច្ចុរ៉េ:តួ ។ គាត់កើតចៃពេញ ក្បាលហើយគាត់គ្រងអ៊ុ:ហ្ន័រម ។ រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام បានសួរគាត់ថា: "ចៃមិនធ្វើឲ្យលោកឈឺចាប់ ទេ?" គាត់បានទូលថា: "វាធ្វើឲ្យទូលបង្គំឈឺ ។" អាយ៉ាស្តនេះក៏ត្រូវបើកឲ្យដឹងឡើងថា: [២:១៩៦] បើអ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នកឈឺ ឬមានការឈឺថ្កាត់លើក្បាល អ្នកនោះត្រូវទូទាត់សងដោយ កាន់សីលត្រណាមអាហារ ឬដោយដាក់អំណោយទាន ឬដោយធ្វើពលីទានសំឡែ:សត្វ ។ រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ក៏បានដាក់បញ្ជាឲ្យគាត់កោរក្បាល ឲ្យកាន់សីលត្រណាមអាហារបីថ្ងៃ ឲ្យដាក់ទាន ដល់មនុស្សក្រប្រាំមួយនាក់ ម្នាក់ៗឲ្យពីរមុដូ (គឺ ៧៥០ ក្រាមពីរដង) ហើយឲ្យសំឡែ:កូនចៀមមួយ ។» (الكافي 4 : 358 / 2)

وَعَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ مُوسَى بْنِ الْقَاسِمِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَمَّادٍ، عَنِ الْحَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «دَخَلَتْ الْعُمْرَةُ فِي الْحَجِّ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، لِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: "فَمَنْ تَمَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ" فَلَيْسَ لِأَحَدٍ إِلَّا أَنْ يَتَمَتَّعَ، لِأَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ ذَلِكَ فِي كِتَابِهِ، وَ جَزَتْ بِهِ السُّنَّةُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله)». (التهذيب 25 / 75 : 5)**

[...] អាល-ហ្គាល់បីបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ «អ៊ឹមវ៉េត្រូវ រាប់បញ្ចូលក្នុងពិធីហ្គាច្រវហ្គតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ព្រោះអល់ឡោះហ្វា رحمته មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៩៦] អ្នក ណាមួយដែលបំពេញពិធីអ៊ឹមវ៉េត្រូវភ្ជាប់ជាមួយពិធីហ្គាច្រ ចូរអ្នកនោះបូជាអ៊ឹមមួយដែលអាចធ្វើបាន ។ ដូច្នេះនេះគឺសម្រាប់អ្នកណាដែលធ្វើអ៊ឹមវ៉េត្រូវ តាម៉ាត់ឡុអ៊ុ (គឺធ្វើអ៊ឹមវ៉េត្រូវភ្ជាប់ជាមួយពិធីហ្គាច្រ) ព្រោះ អល់ឡោះហ្វា رحمته បានបើកឲ្យដឹងរឿងនេះនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ رحمته ហើយមានតរៀងមកដល់ស៊ូណាត្ត រិស្វលុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه وآله ។» (75 / 25 : 5) (التهذيب)

عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ". قَالَ: «لِيَكُنْ كَبْشًا سَيْنَاءَ، فَإِنْ لَمْ يَجِدْ فَعِجْلًا مِنَ الْبَقَرِ، وَ الْكَبْشُ أَفْضَلُ، فَإِنْ لَمْ يَجِدْ فَمَوْجُوءًا مِنَ الضَّأْنِ، وَ إِلَّا مَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ شَاةً». (تفسير العياشي 1/91 : 234)**

មូអារីយ៉ាស្កូ ប៊ិន អូម៉ារបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្វា رحمته [២:១៩៦] អ្នកណាមួយដែលបំពេញពិធីអ៊ឹមវ៉េត្រូវភ្ជាប់ជាមួយពិធីហ្គាច្រ ចូរអ្នកនោះបូជា អ៊ឹមមួយដែលអាចធ្វើបាន ថា៖ «ចូរយកបាចៀមធាត់ បើកមិនបានទេ ចូរយកកូនគោ ។ តែល្អឲ្យយកបា ចៀម បើកមិនបានទេចូរយកកូនចៀមឈ្មោល ពុំនោះទេឲ្យយកអ្វីដែលងាយយកបានជាងកូនចៀមដើម្បី បូជា ។» (235 / 91 : 1) (تفسير العياشي)

عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: "فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَ سَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ" قَالَ: «إِذَا رَجَعْتَ إِلَى أَهْلِكَ». (تفسير العياشي 1/92 : 239)**

មូអារីយ៉ាស្កូ ប៊ិន អូម៉ារបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្វា رحمته [២:១៩៦] កាន់សីលត្រណមអាហារបីថ្ងៃក្នុងអំឡុងពេលធ្វើពិធីហ្គាច្រ និងប្រាំពីរថ្ងៃទៀត ពេលត្រឡប់មកផ្ទះខ្លួនវិញ ថា៖ «ពេលលោកត្រឡប់មករកគ្រួសារលោកវិញ ។» (239 / 92 : 1) (تفسير العياشي)

وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عِيسَى، عَنْ حَرِيزٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ. قَالَ: «مَنْ كَانَ مَنْزِلُهُ عَلَى ثَمَانِيَةِ عَشَرَ مِيلاً مِنْ بَيْنِ يَدَيْهَا، وَ ثَمَانِيَةَ عَشَرَ مِيلاً مِنْ خَلْفِهَا، وَ ثَمَانِيَةَ عَشَرَ مِيلاً عَنْ يَمِينِهَا، وَ ثَمَانِيَةَ عَشَرَ مِيلاً عَنْ يَسَارِهَا، فَلَا مُنْعَةَ لَهُ، مِثْلَ مَرٍّ وَ أَشْبَاهِهَا».

[...] ហ្គារីស្កូបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វា صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វា رحمته [២:១៩៦] នេះសម្រាប់បុគ្គលណាដែលគ្រួសាររបស់ខ្លួនមិនអាស្រ័យនៅក្បែរជនីយវិហារទេ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មាន វចនៈថា៖ «អ្នកណាដែលមានផ្ទះនៅឆ្ងាយពីមុខខ្លួនដប់ប្រាំបីម៉ែស (២៩ គីឡូម៉ែត្រ) ឆ្ងាយពីខាងក្រោយ ខ្លួនដប់ប្រាំបីម៉ែស ឆ្ងាយពីខាងស្តាំខ្លួនដប់ប្រាំបីម៉ែស ឆ្ងាយពីខាងឆ្វេងខ្លួនដប់ប្រាំបីម៉ែស អ្នកនោះមិន ធ្វើអ៊ឹមវ៉េត្រូវភ្ជាប់នឹងពិធីហ្គាច្រទេ (គឺអ៊ឹមវ៉េត្រូវ តាម៉ាត់ឡុអ៊ុ គឺធ្វើអ៊ឹមវ៉េត្រូវជាមួយពិធីហ្គាច្រ) ដូចជារស់ នៅឯម៉ារ (ស្រុកមួយក្បែរម៉ាកកាស្កូ) និងកន្លែងស្រដៀងនេះដែរ ។» (3 / 300 : 4) (الكافي)

وَ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ مُوسَى بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ جَعْفَرٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَخِي مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): لِأَهْلِ مَكَّةَ أَنْ يَتَمَتَّعُوا بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ؟ فَقَالَ: «لَا يَصْلُحُ أَنْ يَتَمَتَّعُوا لِقَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلَهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ"». (التَهْذِيبُ 5: 97 / 32)**

[...] មូសា ប៊ីន អាល់-ក្លីស៊ីមបានតំណាលតមកពីអាលី កូនរបស់យ៉ាក្កូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបានថ្លែងថាខ្ញុំ បានសួរមូសា ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន យ៉ាក្កូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ «តើអ្នកស្រុកម៉ាកកាស៊ូត្រូវធ្វើអ្វីម៉េចពាក់កណ្តាលហ្វាត្រា?» ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «មិនត្រឹមត្រូវទេដែលពួកគេធ្វើអ្វីម៉េចពាក់កណ្តាលហ្វាត្រា នោះ ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៩៦] នេះសម្រាប់បុគ្គលណាដែលគ្រួសាររបស់ខ្លួន មិនអាស្រ័យនៅក្បែរមូជនីយវិហារទេ ។» (97 / 32 : 5) (التَهْذِيبُ)

عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرِ عَنْ عَبْدِ الْكَرِيمِ بْنِ عَمْرٍو عَنْ سَعِيدِ الْأَعْرَجِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ لَيْسَ لِأَهْلِ سَرَفٍ وَ لَا لِأَهْلِ مَرٍّ وَ لَا لِأَهْلِ مَكَّةَ مُتَعَةً يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلَهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ .

[...] សាអ៊ីដ្ឋ អាល់-អាគ្នីវិញ្ញាណកថាបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «មិន មានតាម៉ាត់ទុម្ពទេ (គឺធ្វើអ្វីម៉េចពាក់កណ្តាលហ្វាត្រា) សម្រាប់អ្នកស្រុកសារីហ្វ (ស្រុកមួយឆ្ងាយពី ម៉ាកកាស៊ូ ៦ ម៉ែស៍ គឺ ៩,៥ គីឡូម៉ែត្រ) សម្រាប់អ្នកស្រុកម៉ារ (ស្រុកមួយនៅឯប្រជុំផ្លូវម៉ាកកាស៊ូ) និង សម្រាប់អ្នកស្រុកម៉ាកកាស៊ូ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:១៩៦] នេះសម្រាប់បុគ្គលណា ដែលគ្រួសាររបស់ខ្លួនមិនអាស្រ័យនៅក្បែរមូជនីយវិហារទេ ។» (4) (الكافي 57 ហ្វាត្រា ១)

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَ لَا فُسُوقَ وَ لَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَ مَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَ تَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى وَ اتَّقُونِ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ ﴿١٩٧﴾

១៩៧. ពិធីហ្វាត្រាត្រូវធ្វើឡើងក្នុងខែដែលបានកំណត់ស្រេចមកហើយ (គឺខែស្មៅរាល់ ស៊ុលក្លីអ៊ីដាស៊ូ និង ១០ ថ្ងៃដើមខែស៊ុលហ្គីយ៉ាស៊ូ) ។ អ្នកណាមួយសម្រេចចិត្តបំពេញពិធីហ្វាត្រាក្នុងខែទាំងនេះ មិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកនោះរួមបរេណី មិនឲ្យប្រព្រឹត្តអំពើអសីលធម៌ មិនឲ្យឈ្លោះវិវាទគ្នាក្នុងពេល កំពុងធ្វើពិធីហ្វាត្រាឡើយ ។ អំពើល្អប្រពៃដែលពួកអ្នកប្រព្រឹត្តនោះ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណ ។ ចូរពួកអ្នកត្រៀមស្បៀងទុក ស្បៀងដែលប្រសើររបំផុតគឺអធិមោក្ខ (គឺជឿអស់ឡោះហ្ន៎ស៊ីប ចិត្ត) ។ ពួកអ្នកចូរមានអធិមោក្ខចំពោះអញ (គឺខ្លាចក្រែងនិងជឿអញស៊ីបចិត្ត) ឱបណ្តាអ្នកមាន វិចារណញ្ញាណអើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១៩៧

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرِ، عَنْ مُثَنَّى الْحَنَاطِ، عَنْ زُرَّارَةَ، عَنْ

أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَام) قَالَ: «الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ: شَوَّالٌ، وَ ذُو الْقَعْدَةِ، وَ ذُو الْحِجَّةِ، لَيْسَ لِأَحَدٍ أَنْ يَحُجَّ فِيهَا سِوَاهُنَّ».

[...] សូរ៉េ:តួបានតំណាងតមកពីអាចិ យ៉ាកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចន:ថា: «[២:១៩៧] ពិធីហ្គាច្រូវធ្វើឡើងក្នុងខែដែលបានកំណត់ស្រេចមកហើយ គឺខែស្មៅរ៉ាល់ ខែស៊ុលក្វុក្វុដ្យាសុំ ខែស៊ុលហ្គីច្រយ៉ាសុំ ។ មិនឲ្យអ្នកណាមួយធ្វើពិធីហ្គាច្រក្រៅពីខែទាំងនេះទេ ។» (الكافي 4 : 289 / 1)

و عنه: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، وَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ شاذَانَ، جَمِيعاً، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ: «وَ الْقَرَضُ: التَّلْبِيَةُ وَ الْإِشْعَارُ وَ التَّقْلِيدُ، فَأَيُّ ذَلِكَ فَعَلَ فَقَدْ فَرَضَ الْحَجَّ، وَ لَا يُفْرَضُ الْحَجُّ إِلَّا فِي هَذِهِ الشُّهُورِ الَّتِي قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ: وَ هُوَ شَوَّالٌ وَ ذُو الْقَعْدَةِ، وَ ذُو الْحِجَّةِ».

[...] មូអាវីយ៉ាសុំ ប៊ិន អាម៉ារបានតំណាងតមកពីអាចិ អាប៊ុខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គា^{وَحَدَّثَنَا} [២:១៩៧] ពិធីហ្គាច្រូវធ្វើឡើងក្នុងខែដែលបានកំណត់ស្រេចមកហើយ ។ អ្នកណាមួយសម្រេចចិត្តបំពេញពិធីហ្គាច្រក្នុងខែទាំងនេះ ថា: «កាតព្វកិច្ច (ហ្វារឌូ) គឺតាល់ប៊ីយ៉ាសុំ, ដាក់សញ្ញាសំគាល់លើតង្វាយ (គឺសត្វដែលយកទៅបូជា) នាំសត្វតង្វាយ ។ បើបានធ្វើប្រការទាំងនេះហើយ គឺបានធ្វើតាមកាតព្វកិច្ចពិធីហ្គាច្រហើយ ។ មិនធ្វើពិធីហ្គាច្រក្រៅពីខែដែលអល់ឡោះហ្គា^{وَحَدَّثَنَا}បានចែងទេ គឺ: [២:១៩៧] ពិធីហ្គាច្រូវធ្វើឡើងក្នុងខែដែលបានកំណត់ស្រេចមកហើយ នេះគឺខែស្មៅរ៉ាល់ ខែស៊ុលក្វុក្វុដ្យាសុំនិងខែស៊ុលហ្គីច្រយ៉ាសុំ ។» (الكافي 4 : 289 / 2)

السَّيِّخُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ مُوسَى بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ جَعْفَرٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَخِي مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ الرَّقْتِ وَ الْفُسُوقِ وَ الْجِدَالِ مَا هُوَ، وَ مَا عَلَى مَنْ فَعَلَهُ؟ قَالَ: «الرَّقْتُ: جَمَاعُ التَّسَاءِ، وَ الْفُسُوقُ: الْكُذْبُ وَ الْمَفَاخَرَةُ، وَ الْجِدَالُ: قَوْلُ الرَّجُلِ: لَا وَ اللَّهِ، وَ بَلَى وَ اللَّهِ. فَمَنْ رَفَّتْ فَعَلَيْهِ بَدَنَةٌ يَنْحَرُهَا، وَ إِنْ لَمْ يَجِدْ فَشَاةً، وَ كَفَّارَةُ الْفُسُوقِ يَتَصَدَّقُ بِهِ إِذَا فَعَلَهُ وَ هُوَ مُحْرَمٌ». (التهديب 5 / 297 / 1005)

អាល់-ស្មៃខ៍បានតំណាង យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មាន តមកពីមូសា ប៊ិន ក្លីស៊ីម តមកពីអុលី ប៊ិន យ៉ាកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានសួរមូសា^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីរូមបវេណី អំពីអសីលធម៌ និងការឈ្លោះវិវាទគ្នា ថាគឺប្រការទាំងនេះគឺអ្វី តើអ្នកប្រព្រឹត្តប្រការទាំងនេះត្រូវពិន័យបែបណា ? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចន:ថា: «រូមបវេណីគឺរូមដំណេកជាមួយនារី ។ អំពីអសីលធម៌គឺនិយាយកុហកនិងនិយាយអួត ។ ឈ្លោះវិវាទគឺសំដីរបស់បុគ្គល ដូចជា ថា: "ទេ សូមស្រួចចំពោះអល់ឡោះហ្គា^{وَحَدَّثَنَا} ។ មែន សូមស្រួចចំពោះអល់ឡោះហ្គា^{وَحَدَّثَنَا} ។" ដូច្នេះអ្នកណាបានរូមដំណេក ឲ្យអ្នកនោះបូជាអូដ្ឋមួយ បើកមិនបានទេឲ្យបូជាកូនចៀម ។ ការលាងកំហុសរបស់បុគ្គលអសីលធម៌ គឺឲ្យដាក់ទានបើអ្នកនោះបានប្រព្រឹត្តអំពើនេះខណ:ដែលកំពុងគ្រងអុំ:ហ្គីរីម ។» (التهديب 5 : 297 / 1005)

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِّنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَاكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِّن قَبْلِهِ لَمِن الضَّالِّين ﴿١٩٨﴾

១៩៨. ពុំមានបាបលើពួកអ្នកទេ បើពួកអ្នកស្វែងរកព្រះករុណាប្រណីពីព្រះម្ចាស់ពួកអ្នក[ទាក់ទងនឹង ជីវិតលោកនេះ] ។ ពេលពួកអ្នកចាកចេញពីអុរ៉ាហ្វាត ចូរពួកអ្នករលឹកដល់អល់ឡោះហ្ន៎ក្បែរ បូជនីយស្ថាន ។ ចូរពួកអ្នករលឹកដល់ព្រះអង្គដែលព្រះអង្គបានដឹកនាំពួកអ្នក ថ្វីបើកាលពីមុន នោះពួកអ្នកជាជនវេង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៩៨

العياشي: عَنْ عُمَرَ بْنِ يَرِيدَ بْنِ أَبِي السَّائِرِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: «لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ»: «يَعْنِي الرِّزْقَ، إِذَا أَحَلَّ الرَّجُلُ مِّنْ إِحْرَامِهِ وَ قَضَى نُسُكَهُ، فَلْيَشْتَرِ وَ لْيَبِيعْ فِي الْمَوْسِمِ». (تفسير العياشي 96 / 262 : 1)**

អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីអ៊ីម៉ារ ប៊ិន យ៉ាស៊ីដ បាយ៉ាអ៊ី អាល់-សាប៊ី តមកពីអាហ្វិ អាប់ខួលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{عجل} [២:១៩៨] ពុំមានបាបលើពួកអ្នក ទេបើពួកអ្នកស្វែងរកព្រះករុណាប្រណីពីព្រះម្ចាស់ពួកអ្នក ថា៖ «មានន័យថាគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិត ។ គេ អនុញ្ញាតឲ្យបុគ្គលណាដែលបានរួចពីអ៊ី:ហ្ន៎រមហើយ ដែលបានធ្វើគ្រប់ពិធីហើយ អាចជួញដូរបានក្នុង រដូវនេះ ។» (تفسير العياشي 1 : 96 / 262)

أبو علي الطبرسي: قيل: كانوا يتأتمون بالتجارة في الحج، فرفع الله سبحانه هذه اللفظة [الإثم] عنمن يتجر في الحج» و في هذا تصريح بالاذن في التجارة، قال: و هو المروي عن أئمتنا (عليهم السلام).

អាហ្វិ អុលី អាល់-ត្តីបារស៊ីបានថ្លែងថា៖ «គេបានតំណាលថា៖ "គេតែងតែថាមានបាបបើធ្វើជំនួញក្នុង ពេលធ្វើពិធីហ្វាច្វ ។ តែអល់ឡោះហ្ន៎ សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ^{عجل} បានលើក[បម្រាម]នេះ ចោលដោយព្រះបន្ទូល "បាប" ពាក់ព័ន្ធនឹងបុគ្គលដែលជួញដូរក្នុងពេលបំពេញពិធីហ្វាច្វ ។" នេះគឺ សេចក្តីរាយការណ៍មកពីអ៊ីម៉ា^{عليه السلام}យើង ។»

و قال: و قيل: معناه لا جناح عليكم أن تطلبوا المغفرة من ربكم. قال: و رواه جابر، عن أبي جعفر (عليه السلام). (جمع البيان 2:527)**

លោកបានថ្លែងថា៖ «គេបានឲ្យដឹងថា៖ "នេះគឺមានន័យថាពុំមានទោសលើអស់លោកទេ អស់លោក គប្បីព្យាយាមសូមខមាទោសពីព្រះម្ចាស់^{عجل}របស់អស់លោក ។"» លោកបានថ្លែងថា៖ «យ៉ាបៀរបានធ្វើ សេចក្តីរាយការណ៍តមកពីអាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ (جمع البيان 2 : 527)

قال الإمام عليه السلام: قال الله عزَّ و جلَّ للحاج: « فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِّنْ عَرَفَاتٍ » وَ مَضَيْتُمْ إِلَى الْمَزْدَلِفَةِ « فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ « بِالْأَيْهِ وَ نِعْمَائِهِ، وَ الصَّلَاةَ عَلَى مُحَمَّدٍ سَيِّدِ أَنْبِيَائِهِ، وَ عَلَى عَلِيِّ سَيِّدِ أَصْفِيَائِهِ، وَ اذْكُرُوا اللَّهَ « كَمَا هَدَاكُمْ « لِدِينِهِ وَ الْإِيمَانَ بِرَسُولِهِ

« وَ إِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الصَّالِينَ » عَنْ دِينِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَهْدِيَكُمْ إِلَى دِينِهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 605)

អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាស់-អាស់ការី^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា៖ «អស់ឡោះហ្គ័រ^{عجل}មានព្រះបន្ទូលចំពោះ បណ្តាអ្នកធ្វើពិធីហ្គាច្ចថា៖ [២:១៩៨] ពេលពួកអ្នកចាកចេញពីអូរ៉ាហ្គាត់ គឺចាកចេញទៅកាន់ មុស្យូដាលីហ្គាស៊ូ ចូរពួកអ្នករលឹកដល់អស់ឡោះហ្គ័រក្បែរបូជនីយស្ថាន ដោយព្រះសញ្ញាទាំងឡាយរបស់ ព្រះអង្គ^{عجل}និងព្រះគុណ ហើយចូរឧទ្ទិសសេចក្តីគោរពចំពោះមូហាំម៉ាដ្យូ^{عليه وآله} ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់ព្រះ សាស្តាទាំងឡាយ^{عليهم السلام} និងចំពោះអាឡី^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់ព្រះឧត្តរាធិការីទាំងឡាយ^{عليهم السلام} (គឺស្ម័គ្រឡាវ៉ាតឲ្យណាប៊ី^{عليه وآله} និងអាស៊ូល-ហៃត៍^{عليهم السلام}) ។ ចូរពួកអ្នករលឹកដល់ព្រះអង្គដែលព្រះអង្គបានដឹក នាំពួកអ្នក ទៅរកសាសនាព្រះអង្គ^{عجل} ឲ្យជឿព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ^{عجل} ថ្វីបើកាលពីមុននោះពួកអ្នកជាជន រង្វេង

ចេញពីសាសនាអស់ឡោះហ្គ័រ^{عجل} មុនអស់ឡោះហ្គ័រ^{عجل} បានដឹកនាំពួកអ្នកទៅរកសាសនាអស់ឡោះហ្គ័រ^{عجل} នោះ ។» (358 ខណ្ឌ التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) « 1 »

ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٩﴾

១៩៩. ក្រោយពីនោះចូរពួកអ្នកចាកចេញ (ចេញពីវាលអូរ៉ាហ្គាត់) ពីកន្លែងណាដែលមនុស្សចាកចេញ ចូរពួកអ្នកសូមខមាទោសចំពោះអស់ឡោះហ្គ័រ ។ អស់ឡោះហ្គ័រទ្រង់អត់ឱនទោស ព្រះអង្គមាន ព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១៩៩

« ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ » لِزَجَعُوا مِنَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ مِنْ حَيْثُ رَجَعَ النَّاسُ مِنْ « جَمْعٍ » وَ النَّاسُ هَاهُنَا فِي هَذَا الْمَوْضِعِ الْحَاجُّ غَيْرِ الْحَمْسِ فَإِنَّ الْحَمْسَ كَانُوا لَا يُفِيضُونَ مِنْ جَمْعٍ. « وَ اسْتَغْفِرُوا اللَّهَ » لِدُنُوبِكُمْ « إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ » لِلنَّائِبِينَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 605)

[២:១៩៩] ចូរពួកអ្នកចាកចេញពីកន្លែងណាដែលមនុស្សចាកចេញ ត្រឡប់ពីបូជនីយស្ថានពិសិដ្ឋតាម កន្លែងណាដែលមនុស្សចាកចេញ "ទាំងអស់គ្នា" ។ ត្រង់នេះ "មនុស្ស" មានន័យថាបណ្តាអ្នកធ្វើពិធី ហ្គាច្ច ដាច់ឡែកពីពួកអាស់-ហ្គាម៉ាស់ព្រោះពួកនេះមិនចាកចេញពីមុស្យូដាលីហ្គាស៊ូទេ ចូរពួកអ្នកសូម ខមាទោសចំពោះអស់ឡោះហ្គ័រ ដែលពួកអ្នកបានសាងបាប ។ អស់ឡោះហ្គ័រទ្រង់អត់ឱនទោស ព្រះអង្គ មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី អស់ឡោះហ្គ័រ^{عجل}ទទួលការភ្ញាក់រលឹកស្តាយក្រោយរាងចាលរបស់ពួកអ្នក ។ ((358 ខណ្ឌ التفسير الإمام العسكري (عليه السلام))

ابْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيْبِ قَالَ سَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) يَقُولُ إِنَّ رَجُلًا جَاءَ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) فَقَالَ أَخْبِرْنِي إِنْ كُنْتَ عَالِمًا عَنِ النَّاسِ وَ عَنْ أَشْبَاهِ النَّاسِ وَ عَنِ النَّسْنَسِ فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) يَا حُسَيْنُ أَجِبِ الرَّجُلَ فَقَالَ الْحُسَيْنُ (عليه السلام) أَمَا قَوْلُكَ أَخْبِرْنِي عَنِ النَّاسِ فَتَحْنُ النَّاسُ وَ لِذَلِكَ

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى ذِكْرُهُ فِي كِتَابِهِ ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ فَرَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) الَّذِي أَفَاضَ بِالنَّاسِ

អ៊ីបនូ ម៉ាសូប៊ុប បានតំណាលតមកពីអាប់ខុលឡោះហ្គាំ ប៊ីន ក្តីលិប តមកពីឪពុកលោក សាអ៊ីដូ ប៊ីន អាល់-មូសៃយ៉ាប់ដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮ អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាល់-ហ្វៃសែនី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា បុរស ម្នាក់បានមកជួបអាមីរុល-មុមីនីនី^{صلوات الله عليه والسلام} ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ទូលបង្គំឲ្យបាន ដឹងផងថា តើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្គាល់មនុស្សទេ ស្គាល់អ្នកដែលដូចមនុស្សទេ និងស្គាល់ អាល់-ណាស់ណាស់ (النَّسَائِس) ទេ ។" អាមីរុល-មុមីនីនីនី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ហ្វៃសែនី^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ចូរឆ្លើយគាត់ ទៅ ។" អាល់-ហ្វៃសែនីនី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សម្តីលោកដែលថា៖ "សូមប្រាប់ទូលបង្គំឲ្យដឹងអំពីមនុស្ស" នោះ យើង^{عليه السلام} ជាមនុស្ស ហើយនេះគឺអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ [២:១៩៩] ក្រោយពីនោះចូរពួកអ្នកចាកចេញពីកន្លែងណាដែលមនុស្សចាកចេញ ដូច្នោះនេះគឺ រឿនលុលឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺបុគ្គលដែលមនុស្សត្រូវតែមករក ។

وَأَمَّا قَوْلِكَ أَشْبَاهُ النَّاسِ فَهُمْ شِبَعُنَا وَ هُمْ مَوَالِينَا وَ هُمْ مِنَّا وَ لِدَلِكَ قَالَ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام) فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَ أَمَّا قَوْلِكَ النَّسَائِسُ فَهُمْ السَّوَادُ الْأَعْظَمُ وَ أَشَارَ بِيَدِهِ إِلَى جَمَاعَةِ النَّاسِ ثُمَّ قَالَ إِنَّ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا .

សម្តីលោកដែលថា៖ "ដូចមនុស្ស" នោះ ពួកគេគឺស្តីអ្នកស្តីយើង^{عليه السلام} ពួកគេជាមិត្តយើង^{عليه السلام} ពួកគេជាគ្នា យើង^{عليه السلام} ហើយនេះគឺអ្វីដែលអ៊ីបរហ្វីម^{عليه السلام} បានថា គឺ៖ [១៥:៣៦] អ្នកណាតាមទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អ្នក នោះជាគ្នារបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ រីឯអ្នកណាមិនស្តាប់បង្គាប់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទេ ។ សម្តីលោកដែលថា៖ "អាល់-ណាស់ណាស់" នោះ ពួកគេគឺភាគច្រើនជាងគេ" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ចង្អុលទៅរកមនុស្សមួយក្រុម ហើយមានវចនៈថា៖ [២៥:៥៥] អ្នកស្មានថាពួកគេភាគច្រើនឬចេះគ្រិះរិះឬ? ពួកគេមិនដូចអ្វីក្រៅពី ដូចសត្វទេ ។ ពួកគេរង្វេងលើសនោះទៅទៀតពីមាតិកា ។" (الكافي 8 : 14:32-36, 25:44 / 39 / 245)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ شاذَانَ، جَمِيعاً، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) - وَ ذَكَرَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حَجَّ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، إِلَى أَنْ قَالَ -: وَ كَانَتْ فُرَيْشٌ تُفِيضُ مِنَ الْمُرْدَلِقَةِ وَ هِيَ جَعٌّ، وَ يَمْتَعُونَ النَّاسَ أَنْ يُفِيضُوا مِنْهَا، فَأَقْبَلَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ فُرَيْشٌ تَرْجُو أَنْ تَكُونَ إِفَاضَتُهُ مِنْ حَيْثُ كَانُوا يُفِيضُونَ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَيْهِ: "ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَ اسْتَعْفِرُوا اللَّهَ" يَعْنِي إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ فِي إِفَاضَتِهِمْ مِنْهَا، وَ مَنْ كَانَ بَعْدَهُمْ» . (الكافي 4 : 4 / 247)**

[...] មូអារីយ៉ាសូ ប៊ីន អ្នកម៉ារបានតំណាលតមកពីអាហ្វី អាប់ខុលឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «រឿនលុលឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏បានថ្លែងអំពីពិធីហ្វាច្ររបស់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام} លុះដល់៖ «ពួក គ្រូរយស្តីមួយក្រុមបានចាកចេញពីមុស្តដាលីហ្វាសូ ហើយមិនឲ្យមនុស្សចាកចេញទៅជាមួយពួកគេ ទេ ។ ពេលរឿនលុលឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلام} មកដល់ ពួកគ្រូរយស្តីសង្ឃឹមថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងមកតាមកន្លែងដែលពួក គេបានចេញមកនោះដែរ ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្គាំ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [២:១៩៩] ក្រោយពីនោះចូរពួក អ្នកចាកចេញពីកន្លែងណាដែលមនុស្សចាកចេញ ចូរពួកអ្នកសូមខមាទោសចំពោះអល់ឡោះហ្គាំ មាន ន័យថាការចាកចេញពីកន្លែងរបស់អ៊ីបរហ្វីម^{عليه السلام} អ៊ីសម៉ាអ៊ីល^{عليه السلام} អ៊ីសហ្គាត្វី^{عليه السلام} និងបណ្តាអ្នក

ក្រោយពីព្រះអង្គទាំងបីអង្គនេះ عَلَيْهِ السَّلَامُ (4 / 247 : 4) »

عَنْ أَبِي الصَّبَّاحِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ إِبْرَاهِيمَ أَخْرَجَ إِسْمَاعِيلَ إِلَى الْمُؤَقِفِ فَأَقَاضَا مِنْهُ، ثُمَّ إِنَّ النَّاسَ كَانُوا يُفِيضُونَ مِنْهُ، حَتَّى إِذَا كَثُرَتْ قُرَيْشٌ، قَالُوا: لَا نُفِيضُ مِنْ حَيْثُ أَقَاضَ النَّاسُ، وَكَانَتْ قُرَيْشٌ تُفِيضُ مِنَ الْمُؤَدَلِقَةِ، وَ مَنَعُوا النَّاسَ أَنْ يُفِيضُوا مَعَهُمْ إِلَّا مِنْ عَرَفَاتٍ، فَلَمَّا بَعَثَ اللَّهُ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آٰلِهِ) أَمَرَهُ أَنْ يُفِيضَ مِنْ حَيْثُ أَقَاضَ النَّاسُ، وَ عَنَى بِذَلِكَ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)». (تفسير العياشي 1/ 268 : 1)**

អាប៊ូ អាស់-ស្វីបាស្តុបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អ៊ាប៊ុន-ខុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «អ៊ីប៊ុនហ្គីម ^{عليه السلام} នាំអ៊ីសម៉ាអ៊ីល^{عليه السلام} មកកន្លែងឈប់ហើយបានចាកចេញពីទីនោះ ។ ក្រោយមកមនុស្សតែងតែចាកចេញពីទីនោះ ទាល់តែពួកគូរ៉យស្វីមានចំនួនច្រើនឡើង ។ ពួកគេថា៖ "ចូរកុំចាកចេញពេលមនុស្សចាកចេញ ។" ពួកគូរ៉យស្វីតែងតែចាកចេញពីអាស់-មុស្តដាលីហ្គាស្តុហើយមិនឲ្យមនុស្សចាកចេញទៅជាមួយពួកគេទេ លើកលែងតែពីអ៊ាវហ្គាត់ ។ ពេលអស់ឡោះហ្គី^{عليه السلام} បានបញ្ជូនមូហ្គាំម៉ាដូ^{عليه السلام} មក ព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានបញ្ជាឲ្យមូហ្គាំម៉ាដូ^{عليه السلام} ចាកចេញពីកន្លែងដែលមនុស្សចាកចេញ មានន័យថាអ៊ីប៊ុនហ្គីម^{عليه السلام} និងអ៊ីសម៉ាអ៊ីល^{عليه السلام} (គឺចាកចេញតាមកន្លែងដែលអ៊ីប៊ុនហ្គីម^{عليه السلام} និងអ៊ីសម៉ាអ៊ីល^{عليه السلام} បានចាកចេញ) ។» (تفسير العياشي 1/ 268 : 1)

فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَسِكَكُمْ فَادْكَرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِن خَلْقٍ ﴿٢٠٠﴾

២០០. ពេលពួកអ្នកបានធ្វើរួចស្រេចពីទាំងឡាយហើយ ចូរពួកអ្នករលឹកដល់អស់ឡោះហ្គី ដូចពួកអ្នករលឹកដល់ដូនតាពួកអ្នក ឬរលឹកខ្លាំងជាងនោះ ។ ពួកគេខ្លះថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គមេត្តាប្រោសប្រទានឲ្យពួកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក្នុងលោកនេះ ។" អ្នកនោះនឹងពុំបានចំណែកលោកមុខទេ ។

وَمِنْهُمْ مَّن يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾

២០១. ពួកគេខ្លះថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមអង្គព្រះមេត្តាប្រទានឲ្យពួកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរឿងអ្វីៗដែលល្អប្រសើរក្នុងលោកនេះ អ្វីៗដែលល្អប្រសើរក្នុងលោកមុខ ។ សូមព្រះអង្គមេត្តាស្រោចស្រង់ពួកទូលបង្គំជាខ្ញុំឲ្យផុតពីទណ្ឌកម្មក្លើងនរកផង ។"

أُولَٰئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

២០២. ពួកទាំងនោះនឹងបានចំណែកនៃអំពើដែលពួកគេបានសាង ។ អស់ឡោះហ្គីទូទាត់យ៉ាងឆាប់រហ័ស ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តុ ២០០-២០២

« فَإِذَا فَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ » الَّتِي سُنَّتْ لَكُمْ فِي حَجِّكُمْ « فَادْكُرُوا اللَّهَ كَدِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ » أَدْكُرُوا اللَّهَ بِآلَائِهِ لَدَيْكُمْ وَ إِحْسَانِهِ إِلَيْكُمْ فِيمَا وَقَعْتُمْ لَهُ مِنَ الْإِيمَانِ بِنُبُوَّةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ سَيِّدِ الْإِنَامِ وَ اعْتِمَادِ وَصِيِّهِ أَخِيهِ عَلِيِّ زَيْنِ أَهْلِ الْإِسْلَامِ كَدِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ بِأَفْعَالِهِمْ وَ مَا تَرَاهُمْ الَّتِي تَذْكُرُونَهَا « أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا » خَيْرُهُمْ بَيْنَ ذَلِكَ وَ لَمْ يُلْزِمُهُمْ أَنْ يَكُونُوا لَهُ أَشَدَّ ذِكْرًا مِنْهُمْ لِآبَائِهِمْ وَ إِنْ كَانَتْ نِعْمَ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَكْثَرَ وَ أَعْظَمَ مِنْ نِعْمِ آبَائِهِمْ.

អ៊ីម៉ា (គឺអ៊ីម៉ាអាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ាស់ការ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានរចនាថា៖ «[២:២០០] ពេលពួកអ្នកបានធ្វើរចនាសម្រាប់ធ្វើពិធីហ្គាត្រ ចូរពួកអ្នករលឹកដល់អស់ឡោះហ្គាត្រ ដូចពួកអ្នករលឹកដល់ដូនតាពួកអ្នក ចូរពួកអ្នកនឹករលឹកដល់អស់ឡោះហ្គាត្រដែលបានប្រសិទ្ធពរជ័យដល់ពួកអ្នក ដែលបានប្រោសប្រណីពួកអ្នកដោយធ្វើឲ្យពួកអ្នកទន់ទេរទៅរកជំនឿលើសាស្តាភាពរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់សត្វលោកទាំងឡាយ ទេរទៅរកជំនឿលើព្រះឧត្តរាធិការ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់គេ^{صلوات الله عليه وآله} គឺអាល្លី^{صلوات الله عليه والسلام} ប្អូនរបស់គេ^{صلوات الله عليه وآله} ដែលជាសម្រស់របស់ប្រជានិករអ៊ីស្លាម ដូចពួកអ្នកនឹករលឹកដល់ដូនតាពួកអ្នកដែរ គឺនឹកនាដល់ទង្វើនឹងអនុស្សាវរីយ៍របស់ពួកគេ ឬរលឹកខ្លាំងជាងនោះ នេះជាប្រការប្រសើរបំផុតសម្រាប់ពួកគេ ។ ពួកគេមិនចាំបាច់នឹករលឹកអស់ឡោះហ្គាត្រខ្លាំងជាងនឹករលឹកដូនតាពួកគេទេ ទោះបីព្រះគុណរបស់អស់ឡោះហ្គាត្រមកលើពួកគេនោះច្រើនជាងនិងធំធេងជាងគុណដូនតាពួកគេនោះក៏ដោយ ។

قُلْ قَالَ [اللَّهُ] عَزَّ وَ جَلَّ « فَمَنْ النَّاسُ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا » أَمْوَالَهَا وَ خَيْرَاتَهَا « وَ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ » نَصِيبٍ لِأَنَّهُ لَا يَعْمَلُ لَهَا عَمَلًا وَ لَا يَطْلُبُ فِيهَا خَيْرًا.

អស់ឡោះហ្គាត្រមានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:២០០] ពួកគេខ្លះថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គមេត្តាប្រោសប្រទានឲ្យពួកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក្នុងលោកនេះ" គឺទ្រព្យនិងអ្វីៗដែលល្អប្រសើរ អ្នកនោះនឹងពុំបានចំណែកលោកមុខទេ គឺមួយចំណែក ព្រោះអ្នកនោះមិនបានប្រព្រឹត្តទង្វើណាមួយដើម្បីលោកមុខនោះទេ មិនព្យាយាមស្វែងរកសេចក្តីល្អណាមួយដើម្បីលោកមុខនោះទេ ។

« وَ مِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً » وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً « مِنْ نِعْمِ جَنَّتَاهَا » وَ قِنَا عَذَابِ النَّارِ « نَحْنًا مِنْ عَذَابِ النَّارِ وَ هُمْ بِاللَّهِ مُؤْمِنُونَ، وَ بِطَاعَتِهِ عَامِلُونَ وَ لِمَعَاصِيهِ مُجَانِبُونَ، « أُولَئِكَ » الدَّاعُونَ بِهَذَا الدَّعَاءِ عَلَى هَذَا الْوَصْفِ « لَكُمْ نَصِيبٌ مِمَّا كَسَبُوا » مِنْ ثَوَابِ مَا كَسَبُوا فِي الدُّنْيَا وَ فِي الْآخِرَةِ.

[២:២០១] ពួកគេខ្លះថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមអង្គព្រះមេត្តាប្រទានឲ្យពួកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវអ្វីៗដែលល្អប្រសើរក្នុងលោកនេះនិង ធនធានល្អប្រសើរក្នុងលោកនេះ អ្វីៗដែលល្អប្រសើរក្នុងលោកមុខ អំណោយនៃសួនសួតិ ។ សូមព្រះអង្គមេត្តាស្រោចស្រង់ពួកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឲ្យផុតពីទណ្ឌកម្មភ្លើងនរកផង" សូមព្រះអង្គជួយអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឲ្យផុតពីទណ្ឌកម្មភ្លើងនរក សូមស្ស៊ីចំពោះ អស់ឡោះហ្គាត្រ ពួកគេគឺមុមិន (អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា) ដែលស្តាប់បង្គាប់អស់ឡោះហ្គាត្រ ដែលចៀសវាងល្មើសបង្គាប់ព្រះអង្គ ។ [២:២០២] ពួកទាំងនោះ គឺបណ្តាអ្នកដែលបូងស្ទូងបែបនេះ នឹងបានចំណែកនៃអំពើដែលពួកគេបានសាង គឺរងនូវដែលពួកគេបាននៅក្នុងលោកនេះនិងក្នុងលោកមុខ ។

« وَ اللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ » لِأَنَّهُ لَا يَشْغَلُهُ شَأْنٌ عَنْ شَأْنٍ، وَ لَا مُحَاسِبَةٌ أَحَدٍ مِنْ مُحَاسِبَةِ آخَرَ، فَإِذَا حَاسَبَ وَاحِدًا فَهُوَ فِي تِلْكَ الْحَالِ مُحَاسِبٌ لِلْكَلِّ، يُسَمِّ حِسَابَ الْكَلِّ بِتَمَامِ حِسَابِ وَاحِدٍ، وَ هُوَ كَقَوْلِهِ « مَا خَلَقْنَاكُمْ وَ لَا بَعَثْنَاكُمْ إِلَّا كَفْتًا وَاحِدَةً » لَا يَشْغَلُهُ خَلْقُ وَاحِدٍ عَنْ خَلْقِ آخَرَ [وَ لَا بَعَثُ وَاحِدٍ عَنْ بَعَثِ آخَرَ].

អល់ឡោះហ្វ្រែទូទាត់យ៉ាងឆាប់រហ័ស អល់ឡោះហ្វ្រែមិនជាប់រលំតែជាមួយរឿងអ្នកណាមួយដោយមិនរលំអំពីអ្នកទៅតឡើយ ព្រះអង្គមិនជាប់រលំតែទូទាត់អ្នកណាមួយដោយមិនរលំទូទាត់អ្នកទៅតឡើយ ។ ពេលព្រះអង្គទូទាត់អ្នកណាមួយ ក្នុងពេលតែមួយនេះព្រះអង្គទូទាត់អ្នកទៅតគ្រប់គ្នាដែរ ។ ព្រះអង្គទូទាត់អ្នកទាំងអស់គ្នាចប់សព្វគ្រប់ក្នុងពេលដែលព្រះអង្គបានទូទាត់បុគ្គលម្នាក់ចប់ដូចព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣១:២៨] ការបង្កើតពួកអ្នកនិងការធ្វើឲ្យពួកអ្នករស់ពីស្លាប់ឡើងវិញ [សម្រាប់ព្រះអង្គនោះ] គ្រាន់តែជាដូច[ការបង្កើតនិងការធ្វើឲ្យរស់ឡើងវិញរបស់]មនុស្សតែមួយនាក់ប៉ុណ្ណោះ ។ ព្រះអង្គមិនជាប់រលំតែបង្កើតមនុស្សម្នាក់ដោយមិនរលំអើពើដល់ការបង្កើតមនុស្សម្នាក់ទៅតឡើយ ។ ព្រះអង្គមិនជាប់រលំតែធ្វើឲ្យមនុស្សម្នាក់រស់ឡើងវិញដោយមិនរលំអើពើដល់ការធ្វើឲ្យមនុស្សម្នាក់ទៅតរស់ឡើងវិញឡើយ ។

قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ وَ هُوَ وَقِفْتُ بِعَرَافَاتٍ لِلرُّهْرِيِّ: كَمْ تَقَدَّرُ هَاهُنَا مِنَ النَّاسِ؟ قَالَ: أَقْدَرُ أَرْبَعَةَ آلَافٍ أَلْفٍ وَ خَمْسِمِائَةٍ أَلْفٍ كُلُّهُمْ حُجَّاجٌ قَصَدُوا اللَّهَ بِأَمَانِهِمْ وَ يَدْعُونَهُ بِصَوَاتِهِمْ.

អ៊ុមាំអុលី صلوات الله عليه والسلام មិន អាល់-ហ្វ្រែសែនី صلوات الله عليه والسلام បានសួរស្រីសូរី កាលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នៅឯអារ៉ាហ្វាត់ ថា៖ "លោកស្មានបានទេថាមានមនុស្សប៉ុន្មាននាក់នៅទីនេះ?" លោកបានតបថា៖ "ទូលបង្គំគិតថាមានប្រមាណបួនប្រាំរយពាន់នាក់ ។ អ្នកធ្វើពិធីហ្គាច្រទាំងអស់សុទ្ធតែលះបង់ទ្រព្យលើមាតិកាអល់ឡោះហ្វ្រែ បូងសូងអល់ឡោះហ្វ្រែឡុង ។"

[فَقَالَ لَهُ: يَا زُهْرِيُّ مَا أَكْثَرَ الصَّحِيحِ وَ أَقَلَّ الْحَجَّاجِ! فَقَالَ الزُّهْرِيُّ: كُلُّهُمْ حُجَّاجٌ، أَمْ لَهُمْ قَلِيلٌ؟]. فَقَالَ لَهُ: يَا زُهْرِيُّ أَدْنَى لِي وَجْهَكَ. فَأَدْنَاهُ إِلَيْهِ، فَمَسَحَ بِيَدِهِ وَجْهَهُ، ثُمَّ قَالَ: أَنْظُرْ. [فَنَظَرَ] إِلَى النَّاسِ، قَالَ الزُّهْرِيُّ: فَرَأَيْتُ أَوْلِيَّكَ الْخَلْقَ كُلَّهُمْ قَرَدَةً، لَا أَرَى فِيهِمْ إِنْسَانًا إِلَّا فِي كُلِّ عَشْرَةِ آلَافٍ وَاحِدًا مِنَ النَّاسِ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់លោកថា៖ "ស្រីសូរីអើយ ច្រើនតែការបូងសូងទេ តែអ្នកបូងសូងមានចំនួនតិច ។" ស្រីសូរីបានទូលថា៖ "ពួកគេទាំងអស់គ្នាជាអ្នកធ្វើពិធីហ្គាច្រ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថាពួកគេតិច?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់លោកថា៖ "ស្រីសូរីអើយ ខិតមុខលោកមកជិតខ្ញុំ ។" លោកក៏បានខិតចូលជិត ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានយកដៃប៉ះមុខលោកហើយមានវចនៈថា៖ "ចូរលោកមើលទៅ ។" លោកក៏បានមើលទៅមនុស្សទាំងនោះហើយថា៖ "ទូលបង្គំមើលឃើញសត្វលោកទាំងនេះដូចសត្វស្វា ។ ក្នុងចំណោមពួកគេទាំងនោះទូលបង្គំមិនឃើញមានមនុស្សទេ ។ ឃើញមានតែមនុស្សម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកគេដប់ពាន់នាក់ ។"

ثُمَّ قَالَ لِي: أَدْنَى مَعِيَ يَا زُهْرِيُّ. فَدَنَوْتُ مِنْهُ، فَمَسَحَ بِيَدِهِ وَجْهِي ثُمَّ قَالَ: أَنْظُرْ. فَنَظَرْتُ إِلَى النَّاسِ، قَالَ الزُّهْرِيُّ: فَرَأَيْتُ أَوْلِيَّكَ الْخَلْقَ كُلَّهُمْ [خَنَازِيرَ، ثُمَّ قَالَ لِي: أَدْنَى لِي وَجْهَكَ. فَأَدْنَيْتُ مِنْهُ، فَمَسَحَ بِيَدِهِ وَجْهِي، فَإِذَا هُمْ كُلُّهُمْ] ذُنُبَةٌ إِلَّا تِلْكَ الْخَصَائِصَ مِنَ النَّاسِ نَفَرًا

یسیراً.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់លោកថា៖ "ស៊ីស្តរីអីយ ចូលមកជិតខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។" លោកក៏បានចូលមកជិត ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានយកដៃប៉ះមុខលោកហើយមានវចនៈថា៖ "ចូរលោកមើលទៅ ។" លោកក៏មើលទៅឯមនុស្សទាំងនោះហើយថា៖ "ទូលបង្គំមើលឃើញសត្វលោកទាំងនេះដូចជ្រូក ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់លោកថា៖ "ស៊ីស្តរីអីយ ខិតមុខលោកមកជិតខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។" លោកក៏បានខិតចូលជិត ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានយកដៃប៉ះមុខលោក ពួកគេទាំងនោះដូចផ្លែព្រៃ ។ តិចណាស់ដែលមានលក្ខណៈជាមនុស្ស ។

فُئِلْتُ: يَا بَيْيَ وَ أُمِّي يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ قَدْ أَذْهَمْتَنِي آيَاتُكَ، وَ حَيَّرْتَنِي عَجَائِبُكَ! قَالَ: يَا زُهْرِيُّ مَا أَحْجِيحُ مِنْ هَذَا إِلَّا التَّفَرُّ الْيَسِيرُ الَّذِينَ رَأَيْتَهُمْ بَيْنَ هَذَا الْخَلْقِ الْجَمِّ الْعَفِيرِ. ثُمَّ قَالَ لِي: امْسَحْ يَدَكَ عَلَى وَجْهِكَ. فَفَعَلْتُ، فَعَادَ أَوْلِيكَ الْخَلْقُ فِي عَيْنِي نَاسًا كَمَا كَانُوا أَوْلًا.

ស៊ីស្តរីបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មឪពុកម្តាយដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ព្រះរាជបុត្រ صلوات الله عليه والسلام រឺស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله អីយ ហេតុការណ៍អស្ចារ្យរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ធ្វើឲ្យទូលបង្គំភ្ញាក់ផ្អើលខ្លាំង ទូលបង្គំ កាំងស្មារតី!" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ស៊ីស្តរីអីយ តិចណាស់ជាអ្នកធ្វើពិធីហ្មាច្ចក្នុងហ្វូងសន្លឹកសន្លាប់ដែលលោកឃើញមាននៅទីនេះ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ចូរលោកយកដៃដូតមុខទៅ ។" "ខ្ញុំក៏បានធ្វើដូច្នោះ ។ សត្វលោកទាំងនោះក៏បានទៅជាមនុស្សវិញដូចដើម ។

ثُمَّ قَالَ لِي: مَنْ حَجَّ وَ وَالَى مُوَالِينَا، وَ هَجَرَ مُعَادِينَنَا، وَ وَطَّنَ نَفْسَهُ عَلَى طَاعَتِنَا، ثُمَّ حَضَرَ هَذَا الْمَوْقِفَ مُسْلِمًا إِلَى الْحَجْرِ الْأَسْوَدِ مَا قَدَّهُ اللَّهُ مِنْ أَمَانَاتِنَا، وَ وَفِيًّا بِمَا أَلَزَمَهُ مِنْ عُهْدُونَا، فَذَلِكَ هُوَ الْحَاجُّ، وَ الْبَاقُونَ هُمْ مَنْ قَدْ رَأَيْتَهُمْ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 606)

បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "បុគ្គលដែលធ្វើពិធីហ្មាច្ច ដែលជាមិត្តរបស់មិត្តយើង عليهم السلام ដែលចៀសឆ្ងាយពីសត្រូវយើង عليهم السلام ដែលចុះចូលខ្លួនក្រោមបង្គាប់យើង عليهم السلام បន្ទាប់មកបាននៅទីនេះហើយបានទៅឯថ្មខ្មៅជាមួយអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ីដដែលអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានដាក់ជាអំរែកមកលើអ្នកនោះ បានធ្វើតាមកាតព្វកិច្ចដែលពួកគេបានស្បថជាមួយយើង عليهم السلام បុគ្គលនោះជាអ្នកធ្វើពិធីហ្មាច្ច ។ តែអ្នកឯទៀតគឺអ្វីដែលលោកបានឃើញនោះឯង ។"» (التفسير الإمام العسكري عليه السلام) (358-359)

عنه: عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ ابْنِ مَجْبُوبٍ، عَنْ حَمِيلِ بْنِ صَالِحٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: رَبُّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً. قَالَ: «رِضْوَانُ اللَّهِ وَ الْجَنَّةُ فِي الْآخِرَةِ وَ الْمَعَاشُ وَ حُسْنُ الْخُلُقِ فِي الدُّنْيَا».

[...] យ៉ាមីល ប៊ិន ស្ត្រីលីហ្ន៎បានតំណាលតមកពីអាចូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام [២:២០១] ពួកគេខ្លះថា៖ "ព្រះម្ចាស់អីយ សូមអង្គព្រះមេត្តាប្រទានឲ្យពួកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវអ្វីៗដែលល្អប្រសើរក្នុងលោកនេះ អ្វីៗដែលល្អប្រសើរក្នុងលោកមុខ ។ សូមព្រះអង្គមេត្តា

ស្រោចស្រង់ពួកទូលបង្គំជាខ្ញុំឲ្យផុតពីទណ្ឌកម្មភ្លើងនរកផង" ថា: «គឺសព្វព្រះហឫទ័យអស់ឡោះហ្ន៎ وَعَدَّ និង[បានចូល]ឋានសួគ៌ក្នុងលោកមុខ [មាន]ជីវិតរស់នៅនិងសីលធម៌ល្អប្រសើរក្នុងលោកនេះ ។»
(الكافي 5 : 71 / 2)

الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِ اللَّهِ: "فَادْكُرُوا اللَّهَ كَدِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا". قَالَ: «كَانَ الرَّجُلُ فِي الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُ: كَانَ أَبِي، وَكَانَ أَبِي، فَأَنْزَلَتْ هَذِهِ آيَةٌ فِي ذَلِكَ». (تفسير العيَّاشي 98 / 270: 1)**

អាស់-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពីម្ចាស់ម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីមដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាហ្ន៎ យ៉ូកុំហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ وَعَدَّ [២:២០០] ពេលពួកអ្នកបានធ្វើចស្រេចពីទាំងឡាយ ហើយ ចូរពួកអ្នករលឹកដល់អស់ឡោះហ្ន៎ ដូចពួកអ្នករលឹកដល់ដូនតាពួកអ្នក ឬរលឹកខ្លាំងជាងនោះ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: «មនុស្សសម័យមុនអ៊ីស្លាមតែងតែនិយាយថា: "អ្នកនេះមួយជាឪពុកខ្ញុំ អ្នកនេះមួយជាឪពុកខ្ញុំ" ដូច្នោះអាយ៉ាស្តីនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីរឿងនោះ ។» (270 / 98 : 1) (تفسير العيَّاشي)

أَبُو عَلِيٍّ الطَّبْرَسِيُّ: فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "أَوْلَيْكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِمَّا كَسَبُوا وَ اللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ" عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهُ قَالَ: «مَعْنَاهُ أَنَّهُ يُحَاسِبُ الْخَلْقَ دَفْعَةً، كَمَا يَزُرُّهُمْ دَفْعَةً». (مجمع البيان 531: 2)**

អាហ្ន៎ អាស់-ត្រីបារស៊ីបានតំណាលអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ تعالى [២:២០២] ពួកទាំងនោះនឹងបាន ចំណែកនៃអំពើដែលពួកគេបានសាង ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទូទាត់យ៉ាងឆាប់រហ័ស តមកពីអាមីរុល-មុមិនីន صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា: «អត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស្តីនេះគឺអស់ឡោះហ្ន៎នឹងទូទាត់សត្វលោកតែមួយ លើក (គឺទាំងអស់គ្នាតែម្តង) ដូចព្រះអង្គ وَعَدَّ ផ្តាច់ផ្តាច់ពួកគេតែមួយលើកដែរ (គឺទាំងអស់គ្នាតែម្តង) ។» (مجمع البيان 2 : 531)

﴿وَأذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ تُحْشَرُونَ ﴿٢٠٣﴾﴾

២០៣. ចូរពួកអ្នករលឹកដល់អស់ឡោះហ្ន៎ក្នុងថ្ងៃដែលបានកំណត់ស្រេចហើយ ។ អ្នកណាប្រញាប់[ចាក ចេញ]ក្រោយពីថ្ងៃពុំមានបាបលើអ្នកនោះទេ អ្នកណានៅបង្អែបង្អង់ពុំមានបាបលើអ្នកនោះ ទេ [នេះ]សម្រាប់អ្នកណាដែលខ្លាចក្រែង (គឺជឿអស់ឡោះហ្ន៎ស៊ប់ចិត្ត) ។ ចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែង អស់ឡោះហ្ន៎ ហើយចូរដឹងថាពួកអ្នកនឹងត្រូវប្រមូលទៅឯព្រះអង្គវិញ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តី ២០៣

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: « وَ أذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ » وَ هِيَ الْأَيَّامُ الثَّلَاثَةُ الَّتِي هِيَ أَيَّامُ التَّشْرِيقِ بَعْدَ يَوْمِ النَّحْرِ، وَ هَذَا الْكَيْفُ هُوَ التَّكْبِيرُ بَعْدَ الصَّلَاةِ الْمَكْتُوبَاتِ بَيْنَدِيٍّ مِنْ صَلَاةِ الظُّهْرِ يَوْمَ النَّحْرِ إِلَى صَلَاةِ الظُّهْرِ مِنْ آخِرِ أَيَّامِ التَّشْرِيقِ: «اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَ اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ وَ لِلَّهِ الْحَمْدُ». « فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ » مِنْ أَيَّامِ التَّشْرِيقِ فَانصَرَفَ مِنْ حَجَّهِ إِلَى بِلَادِهِ الَّتِي هُوَ مِنْهَا « فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ ».

ហ្ន៎ ២ - ៤ - ២

អ៊ីម៉ា (គឺអ៊ីម៉ាអាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-អ៊ុស្ការី صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ «[២:២០៣] ចូរពួកអ្នករលឹកដល់ អល់ឡោះហ្គ័រ៉ាត្រង់ថ្ងៃដែលបានកំណត់ស្រេចហើយ គឺថ្ងៃ "តាស្វ័រិកូ" (ថ្ងៃទី ១១, ១២ និង ១៣ ស៊ុលហ្គីច្រយ៉ាស្ត) ក្រោយពីថ្ងៃបូជាសត្វរួច ។ ការរលឹកនេះគឺតាក់បៀរក្រោយពីបានស្រ្តីឡាត្តតាមបង្គាប់ ហើយ គឺចាប់ផ្តើមពីស្រ្តីឡាត្តស្រ្តីហ្វិរថ្ងៃបូជាសត្វរហូតដល់ស្រ្តីឡាត្តស្រ្តីហ្វិរថ្ងៃតាស្វ័រិកូចុងក្រោយ គឺថា៖ "الله أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ، لا إِلَهَ إِلاَّ اللهُ، وَ اللهُ أَكْبَرُ، اللهُ أَكْبَرُ وَ اللهُ أَكْبَرُ" (អល់ឡោះហ្គ័រ៉ាត្រង់មហាធំធេង អល់ឡោះហ្គ័រ៉ាត្រង់ មហាធំធេង ។ ពុំមានព្រះទេក្រៅពីអល់ឡោះហ្គ័រ៉ាត្រង់ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ៉ាត្រង់មហាធំធេង អល់ឡោះហ្គ័រ៉ាត្រង់មហាធំ ធេង ។ សូមថ្វាយសេចក្តីគោរពសក្តារៈចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ៉ាត្រង់) ។ អ្នកណាប្រញាប់[ចាកចេញ]ក្រោយពី ពីរថ្ងៃ គឺថ្ងៃតាស្វ័រិកូហើយធ្វើចប់ពិធីហ្គាច្រ ត្រឡប់ទៅស្រុកខ្លួនវិញដែលខ្លួនបានចាកចេញមកនោះ ពុំ មានបាបលើអ្នកនោះទេ ។

« وَ مَنْ تَأَخَّرَ » إِلَى تَمَامِ الْيَوْمِ الثَّلَاثِ. « فَلَا يُنْمِ عَلَيْهِ » [أَيُّ لَا يُنْمِ عَلَيْهِ] مِنْ ذُنُوبِهِ السَّالِفَةِ، لِأَنَّهَا فَذٌ عُفِرَتْ لَهُ كُلُّهَا بِحَجَّتِهِ هَذِهِ الْمُقَارَنَةِ لِدَمِهِ عَلَيْهِ وَ تَوَفِّيهِ مِنْهَا. « لِمَنْ اتَّقَى » أَنْ يُوَافِقَ الْمُؤَبَّاتِ بَعْدَهَا، فَإِنَّهُ إِنْ وَاقَعَهَا كَانَ عَلَيْهِ إِثْمُهَا، وَ لَمْ تُعْفَرْ لَهُ [...] تِلْكَ الذُّنُوبُ السَّالِفَةُ بِتَوْبَةٍ فَذٌ أَبْطَلَهَا بِمُؤَبَّاتٍ بَعْدَهَا، وَ إِنَّمَا يَعْفُرُهَا بِتَوْبَةٍ يُجَدِّدُهَا.

អ្នកណានៅបង្អែបង្អង់ គ្រប់ថ្ងៃ ពុំមានបាបលើអ្នកនោះទេ មិនមានបាបលើអ្នកនោះទេ បាបដែលបាន កន្លងមកហើយព្រោះគេបានខមាទោសឲ្យអ្នកនោះហើយ បាបទាំងអស់អាស្រ័យពិធីហ្គាច្រនេះ គឺបាប ដែលអ្នកនោះភ្នាក់រលឹកស្តាយក្រោយហើយស្មារលា ។ [នេះ]សម្រាប់អ្នកណាដែលខ្លាចក្រែង (គឺជឿ អល់ឡោះហ្គ័រ៉ាត្រង់ចិត្ត) បើអ្នកនោះលែងធ្វើបាបធំទៀតបន្ទាប់ពីនេះ ។ បើអ្នកនោះនៅតែប្រព្រឹត្តបាប នោះទៀត អ្នកនោះនឹងទទួលរងបាបនោះ គេនឹងមិនខមាទោសឲ្យទេ ។ ការស្តាយក្រោយចំពោះបាប មុនៗដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្តនោះនឹងត្រូវរលឹកចោល ដោយសារបាបធំដែលបានប្រព្រឹត្តក្រោយពីនោះ ។ ទាល់តែអ្នកនោះស្តាយក្រោយរាងចាលស្មារលាម្តងទៀតទើបគេខមាទោសឲ្យ ។

« وَ اتَّقُوا اللَّهَ » يَا أَيُّهَا الْحَاجُّ الْمَعْفُورُ هُمْ سَالِفٌ ذُنُوبِهِمْ بِحَجَّتِهِمْ الْمَقْرُونِ بِتَوْبَتِهِمْ، فَلَا تُعَاوِدُوا الْمُؤَبَّاتِ فَيَعُودَ إِلَيْكُمْ أَنْفَالُهَا، وَ يُتَّقَلُّكُمْ إِخْتِمَالُهَا، فَلَا يُعْفَرْ لَكُمْ إِلَّا بِتَوْبَةٍ بَعْدَهَا. « وَ اعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ » فَيَنْظُرُ فِي أَعْمَالِكُمْ فَيُحَازِرِكُمْ عَلَيْهَا.

ចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្គ័រ៉ាត្រង់ ឱបណ្តាអ្នកធ្វើពិធីហ្គាច្រអើយ គឺបណ្តាអ្នកដែលគេបានអត់ឱឲ្យដែល បានសាងបាបកន្លងមកហើយនោះ អាស្រ័យលើពិធីហ្គាច្រគូបគ្នានឹងការស្តាយក្រោយរាងចាល ។ ដូច្នេះ ចូរកុំប្រព្រឹត្តបាបធំទៀត ព្រោះពួកអ្នកនឹងលឺវែកបាបទាំងនេះឡើងវិញ ។ លឺវែកបាបទាំងនេះពិបាក ណាស់សម្រាប់ពួកអ្នក ។ គេនឹងមិនលើកលែងបាបទាំងនេះឲ្យទេ រៀបលែងតែពួកអ្នកស្តាយក្រោយ ស្មារលា[ម្តងទៀត]បន្ទាប់ពីបានប្រព្រឹត្តវា ។ ចូរដឹងថាពួកអ្នកនឹងត្រូវប្រមូលទៅឯព្រះអង្គវិញ
អល់ឡោះហ្គ័រ៉ាត្រង់នឹងពិនិត្យទង្វើពួកអ្នក ហើយព្រះអង្គនឹងតបស្នងពួកអ្នកតាមទង្វើទាំងនោះ ។

قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: عِبَادَ اللَّهِ اجْعَلُوا حَجَّتَكُمْ مَقْبُولَةً مَبْرُورَةً، وَ إِيَّاكُمْ وَ أَنْ تَجْعَلُوهَا مَرْذُودَةً عَلَيْكُمْ أَقْبَحَ الرَّدِّ، وَ أَنْ تُصَدُّوا عَنْ جَنَّةِ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَقْبَحَ الصَّدِّ أَلَا وَ إِنَّ مَا يُحِلُّهَا مَحَلَّ الْقَبُولِ مَا يَقْتَرِنُ بِهَا مِنْ مَوْلَاةٍ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ آلِهِمَا الطَّيِّبِينَ وَ إِنَّ مَا

يُسْقِلُهَا وَيُزِدُهَا مَا يَشَاءُ مِنْ لَحْمِ الْإِنْدَادِ مِنَ دُونَ أَيْمَةِ الْحَقِّ وَوَلَاةِ الصِّدْقِ: عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ الْمُنْتَجِبِينَ مِمَّنْ يَخْتَارُهُ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ وَ ذَوِيهِ.

អាល្លូលី ឃីន អាល-ហ្គ្រៃសៃនី មានវចនៈថា៖ "បាវអល់ឡោះហ្គ្រៃសៃនី ចូរធ្វើឲ្យគេព្រមទទួលពិធីហ្គាច្របស់អស់លោក ដែលត្រឹមត្រូវនោះ ចូរប្រយ័តគេបដិសេធពិធីហ្គាច្រនេះដោយការច្រានចោលយ៉ាងអាក្រក់ ចូរប្រយ័តគេនឹងឃាត់អស់លោកមិនឲ្យចូលសួរសួគ៌ដោយការឃាត់ឃាំងយ៉ាងអាក្រក់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ អ្វីដែលធ្វើឲ្យគេព្រមទទួលពិធីហ្គាច្របស់អស់លោកនោះគឺវិទ្យាយ៉ាសុរុបសម្បូរម៉ាដូ អាល្លូលី និងព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គាបវិសុទ្ធិ របស់ព្រះអង្គទាំងពីរ ។ អ្វីដែលធ្វើឲ្យពិធីហ្គាច្រនោះទាបថោក ខូចអសារបង់នោះ គឺយកអ្នកផ្សេងពីអ្វីម៉ាពេញសិទ្ធិ និងអភិបាលត្រឹមត្រូវ អាល្លូលី ឃីន អាច្និ ត្ថិលិប និងបុគ្គលដែលគេបានជ្រើសរើសហើយ គឺព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា របស់អាល្លូលី និងសាច់សាលោហិតរបស់អាល្លូលី ។"

ثُمَّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: طَوَى لِلْمُؤَلِّينَ عَلِيًّا إِمَانًا بِمُحَمَّدٍ وَ تَصْدِيقًا لِمَقَالِهِ كَيْفَ يُدَكِّرُهُمُ اللَّهُ بِأَشْرَفِ الدِّكْرِ مِنْ فَوْقِ عَرْشِهِ. وَ كَيْفَ يُصَلِّي عَلَيْهِمْ مَلَائِكَةُ الْعَرْشِ وَ الْكُرْسِيِّ وَ الْحُجُبِ وَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْهَوَاءِ، وَ مَا بَيْنَ ذَلِكَ وَ مَا تَحْتَهَا إِلَى الْكُرَى. وَ كَيْفَ يُصَلِّي عَلَيْهِمْ أَمْلَاكُ الْعُيُومِ وَ الْأَمْطَارِ، وَ أَمْلَاكُ الْبَرَارِيِّ وَ الْبِحَارِ، وَ تَمْسُ السَّمَاءُ وَ قَمَرُهَا وَ نُجُومُهَا، وَ حَصْبَاءُ الْأَرْضِ وَ رِمَالُهَا، وَ سَائِرُ مَا يَدْبُ مِنَ الْحَيَوَانَاتِ فَيُشْرِفُ اللَّهُ تَعَالَى بِصَلَاةٍ كُلِّ وَاحِدٍ مِنْهَا لَدَيْهِ مَحَافِئُهُمْ، وَ يُعْظِمُهُ عِنْدَهُ جَلَالَتُمْ حَتَّى يَرُدُّوا عَلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ មានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្គ្រៃសៃនី មានព្រះវចនៈថា៖ "បរមសុខបានលើមិត្តទាំងឡាយរបស់អាល្លូលី ដែលជឿម្យូហ្គាម៉ាដូ ដែលជឿថាព្រះអង្គ និយាយពិតពាក់ព័ន្ធនឹងសម្តីអល់ឡោះហ្គ្រៃសៃនីដែលចែងសរសើរព្រះអង្គទាំងពីរ មកពីលើព្រះរាជបល្ល័ង្កនោះ ពាក់ព័ន្ធនឹងវន្តនាការចំពោះព្រះអង្គទាំងពីរ ពីសំណាក់ទេវតាព្រះរាជបល្ល័ង្ក ពីសំណាក់ទេវតាព្រះអាសនៈ ពីសំណាក់ទេវតារបាំង ពីសំណាក់ទេវតាមេឃទាំងឡាយ ពីសំណាក់ទេវតាផែនដី ពីសំណាក់ទេវតាអាកាសនិងអ្វីៗដែលនៅខាងក្រោមនេះដល់ទៅក្រោមដី ពាក់ព័ន្ធនឹងវន្តនាការចំពោះព្រះអង្គទាំងពីរ ពីសំណាក់ទេវតាពពកនិងភ្លៀង ពីសំណាក់ទេវតារាវលធំធេងទាំងឡាយ សមុទ្រទាំងឡាយ ដួងអាទិត្យនិងមេឃខែនិងផ្កាយ ផែនដី ដុំថ្មទាំងឡាយនិងខ្សាច់ ព្រមទាំងសត្វទៀត ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្គ្រៃសៃនីបានផ្តល់ឲ្យសព្វសារពើទាំងនេះនូវកិត្តិយស ព្រោះសព្វសារពើទាំងនេះថ្លែងវន្តនាការដល់ព្រះអង្គទាំងពីរ កន្លែងរៀងៗខ្លួន ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្គ្រៃសៃនីបន្ថែមភាពរុងរឿងឲ្យសព្វសារពើទាំងនេះ ព្រោះតែសព្វសារពើទាំងនេះបានថ្លែងវន្តនាការនោះ រហូតដល់សព្វសារពើទាំងនេះបានវិលត្រឡប់ទៅអល់ឡោះហ្គ្រៃសៃនីវិញក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។"

وَ قَدْ شَهِرُوا بِكَرَامَاتِ اللَّهِ عَلَى رُءُوسِ الْأَشْهَادِ، وَ جُعِلُوا مِنْ رُفَقَاءِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ صَفِيَّيَ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَ الْوَيْلُ لِلْمُعَانِدِينَ عَلِيًّا كُفْرًا بِمُحَمَّدٍ وَ تَكْذِيبًا بِمَقَالِهِ كَيْفَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ بِالْحَزَى اللَّعْنِ مِنْ فَوْقِ عَرْشِهِ. وَ كَيْفَ يَلْعَنُهُمْ حَمَلَةُ الْعَرْشِ وَ الْكُرْسِيِّ وَ الْحُجُبِ وَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْهَوَاءِ، وَ مَا بَيْنَ ذَلِكَ، وَ مَا تَحْتَهَا إِلَى الْكُرَى. وَ كَيْفَ يَلْعَنُهُمْ أَمْلَاكُ الْعُيُومِ وَ الْأَمْطَارِ، وَ أَمْلَاكُ الْبَرَارِيِّ وَ الْبِحَارِ، وَ تَمْسُ السَّمَاءُ وَ قَمَرُهَا وَ نُجُومُهَا، وَ حَصْبَاءُ الْأَرْضِ وَ رِمَالُهَا، وَ سَائِرُ مَا يَدْبُ مِنَ الْحَيَوَانَاتِ.

គេនឹងស្គាល់ពួកគេអាស្រ័យព្រះកិត្យានុភាពរបស់អល់ឡោះហ្គ័រ ហើយគេនឹងឲ្យពួកគេបានទៅជាមិត្ត
 របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله និងអាលី عليه السلام ដែលជាព្រះគុណសម្បត្តិរបស់ព្រះម្ចាស់ صلى الله عليه وآله ពិភពទាំងពួង ។ ចង្រៃ
 អបលក្ខណ៍ពើបៈលើបុគ្គលណាដែលមិនជឿមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله ដែលបង្ខូចសម្តីព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله ។ អល់ឡោះហ្គ័រ
 ដាក់បណ្តាសាពួកគេដោយបណ្តាសាថោកទាបបំផុត មកពីលើព្រះរាជបល្ល័ង្កព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله ។ បណ្តាអ្នក
 ទ្រព្រះរាជបល្ល័ង្ក ព្រះអាសនៈ ព្រះរាជបល្ល័ង្ក មេឃទាំងឡាយ ផែនដី អាកាសនិងអ្វីៗដែលនៅរវាងទាំងពីរ
 នេះ ពីក្រោមដល់លើ ដាក់បណ្តាសាពួកគេ ។ ពួកគេត្រូវបណ្តាសារបស់ទេវតាពពកនិងភ្លៀង ទេវតា
 វាលធំធេង សមុទ្រទាំងឡាយ ដួងអាទិត្យ មេឃ ខែ ផ្កាយនិងដុំថ្មនៅលើផែនដី ខ្សាច់និងសត្វឯទៀត ។

فَيَسْأَلُ اللَّهُ بَلْعَنِ كُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمْ لَدَيْهِ مَا لَهُمْ، وَ يُنْفِخُ عِنْدَهُ أَسْوَابَهُمْ، حَتَّى يَرُدُّوا عَلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ قَدْ شَهِرُوا بِالْعَنِ اللَّهِ وَ مَقْتِهِ عَلَى
 رُءُوسِ الْأَشْهَادِ، وَ جُعِلُوا مِنْ رُفَقَاءِ إِبْلِيسَ وَ مُزْرُودَ وَ فِرْعَوْنَ [وَ] أَعْدَاءِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَ [إِنَّ] مِنْ عَظِيمِ مَا يُتَّقَرَّبُ بِهِ خِيَارُ أَمَلَاكَ
 الْحُجْبِ وَ السَّمَاوَاتِ الصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ أَهْلِ الْبَيْتِ وَ اللَّعْنِ لِشَانِيئِنَا. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 ,
 صفحه 611 , 615)

អល់ឡោះហ្គ័រ បន្ថែមឋានៈពួកគេរាល់គ្នាដោយបណ្តាសាព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله ។ ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله ធ្វើឲ្យស្ថានភាពពួកគេ
 កាន់តែអាក្រក់ទៅៗរហូតដល់ពួកគេវិលត្រឡប់ទៅជាព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله វិញក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ គេនឹងស្គាល់ពួក
 គេជាបុគ្គលដែលត្រូវបណ្តាសាគ្របសង្កត់លើ គេនឹងឲ្យពួកគេនៅក្នុងចំណោមកន្លងរបស់អ៊ីប្លីស عليه السلام និងយូដូ
 ហ្វៀរអៀននិងពួកសត្រូវរបស់ព្រះម្ចាស់ صلى الله عليه وآله ពិភពទាំងពួង ។ ទង្វើបំផុតដែលធ្វើឲ្យទេវតាមេឃ
 ទាំងឡាយនិងព្រះរាជបល្ល័ង្កបាននៅក្បែរអល់ឡោះហ្គ័រនោះ គឺវិន្ទនាការ (ស្រ្តីឡាវ៉ាត) មកលើបុគ្គល
 ទាំងឡាយដែលស្រឡាញ់យើង عليهم السلام ព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام និងការដាក់បណ្តាសាពួកសត្រូវយើង عليهم السلام ។»
 (التفسير الإمام العسكري عليه السلام) 2 ៣៣360-361

عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ الْعَبْدَ الْمُؤْمِنَ حِينَ يَخْرُجُ مِنْ بَيْتِهِ حَاجًّا لَا يَخْطُو خُطْوَةً وَ لَا تَخْطُو بِهِ رِجْلَيْهِ
 إِلَّا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِهَا حَسَنَةً، وَ مَحَا عَنْهُ سَيِّئَةً، وَ رَفَعَ لَهُ بِهَا دَرَجَةً، فَإِذَا وَقَفَ بِعَرَفَاتٍ، فَلَوْ كَانَتْ لَهُ دُنُوبٌ عَدَدَ الثَّرَى، رَجَعَهَا كَمَا وَلَدَتْهُ
 أُمُّهُ، يُقَالُ لَهُ: اسْتَأْنَفَ الْعَمَلَ، يَقُولُ اللَّهُ: "فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَ مَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنْ اتَّقَى". (تفسير العياشي
 ** (1 : 283 / 100)

អាចិ បាស្រៀវបានតំណាលតមកពីអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه وآله ដែលមានវចនៈថា៖ «ពេលមុមិន (គឺអ្នក
 មានសទ្ធាជ្រះថ្លា) ចេញពីផ្ទះទៅធ្វើពិធីហ្វាចិ អល់ឡោះហ្គ័រ صلى الله عليه وآله នឹងកត់ត្រារង្វាន់ទុកឲ្យនោះគ្រប់ទំហាន
 របស់អ្នកនោះក្នុងពេលធ្វើដំណើរនោះ ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله នឹងលុបបាបទាំងឡាយ ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله នឹងលើកស្ទួយ
 ឋានៈអ្នកនោះ ។ ពេលអ្នកនោះសម្រាកនៅឯអុវ៉ាហ្វាត់ បើអ្នកនោះមានបាបច្រើនដូចគ្រាប់ខ្សាច់ អ្នក
 នោះនឹងទៅជាដូចទើបនឹងកើតមកពីពោះម្តាយអញ្ចឹង (ពោលគឺ គ្មានបាបសោះ) ។ គេនឹងប្រាប់អ្នកនោះ
 ថា៖ "ចូរថ្លែងរៀបរាប់ទង្វើដែលអ្នកបានធ្វើមក ។" អល់ឡោះហ្គ័រ صلى الله عليه وآله មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២:២០៣] អ្នក
 ណាប្រញាប់[ចាកចេញ]ក្រោយពីពីរថ្ងៃពុំមានបាបលើអ្នកនោះទេ អ្នកណានៅបង្អែបង្អង់ពុំមានបាបលើ
 អ្នកនោះទេ [នេះ]សម្រាប់អ្នកណាដែលខ្លាចក្រែង (គឺជឿអល់ឡោះហ្គ័រស៊ីប័ចិត្ត) ។»
 (تفسير العياشي 1 : 283 / 100)

عَنْ أَبِي حَمْرَةَ التَّمَالِيّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَى" الْآيَةَ. قَالَ: «أَنْتُمْ - وَاللَّهِ - هُمْ، إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) قَالَ: لَا يَنْبُتُ عَلَى وَلَايَةِ عَلِيٍّ إِلَّا الْمُتَّقُونَ». (تفسير العياشي 1/285)**

អាចិ ហ្គាំស្តាសុំ អាស់-ស្វ៊ីម៉ាលីបានតំណាលតមកពីអាចិ យ៉ាកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គាំស្តាសុំ [២:២០៣] អ្នកណាប្រញាប់[ចាកចេញ]ក្រោយពីពីរថ្ងៃពុំមានបាបលើអ្នកនោះទេ អ្នកណានៅបង្អែបង្អង់ ពុំមានបាបលើអ្នកនោះទេ [នេះ]សម្រាប់អ្នកណាដែលខ្លាចក្រែង (គឺជឿអស់ឡោះហ្គាំស្តាសុំ) ។ ព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អស់លោក (គឺស្តីអ្នកសុំ) ជាបុគ្គលទាំងនោះ សូមស្បថចំពោះអស់ឡោះហ្គាំស្តាសុំ ។ រឺស្វីលុលឡោះហ្គាំស្តាសុំ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "មិនមានអ្នកណាក្រៅពីបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស៊ីប៊ីចិត្តទេដែល នៅក្នុងរឺឡាយ៉ាសុំរបស់អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ាងខ្លាចខ្លួននោះ ។"» (285 / 100 : 1) (تفسير العياشي 1/285)

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ ۖ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٠٤﴾

២០៤. អ្នកខ្លះនិយាយអំពីជីវិតលោកនេះដោយពាក្យសម្តីដែលធ្វើឲ្យអ្នកកោត ។ អ្នកនោះយក អស់ឡោះហ្គាំស្តាសុំនៃអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងចិត្តរបស់គេ [តែ]អ្នកនោះជាសត្រូវអាក្រក់បំផុត [ក្នុងការប្រឈ្លោះទល់នឹងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា] ។

وَإِذَا تَوَلَّى سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ ﴿٢٠٥﴾

២០៥. ពេលអ្នកនោះគ្រប់គ្រង[រដ្ឋបាល] អ្នកនោះព្យាយាមបង្កវិនាសនៅលើផែនដី បំផ្លិចបំផ្លាញផល ដំណាំនិងពូជពង្ស ។ អស់ឡោះហ្គាំស្តាសុំមិនសព្វព្រះរាជហឫទ័យការបង្កវិនាសទេ ។

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ ۗ جَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٢٠٦﴾

២០៦. ពេលគេប្រាប់អ្នកនោះ (គឺបុគ្គលបង្កវិនាស បដិសេធសទ្ធា ហៃឈ្មោះ...) ថា៖ "ចូរអ្នកខ្លាចក្រែង អស់ឡោះហ្គាំស្តាសុំ" ឬកឡើងក្រខឹងក្រអឺតញ៉ាំងអ្នកនោះឲ្យសាងបាបកម្ម ។ ដូច្នោះនរកគ្រប់គ្រាន់ ណាស់សម្រាប់អ្នកនោះ ។ វាជាជម្រកអប្រិយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ២០៤-២០៦

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَلَمَّا أَمَرَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِي الْآيَةِ الْمُتَقَدِّمَةِ لِهَذِهِ الْآيَاتِ بِالتَّقْوَى سِرًّا وَ عَلَانِيَةً، أَخْبَرَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله أَنْ فِي النَّاسِ مَنْ يُظْهِرُهَا وَ يُسِرُّ خِلَافَهَا، وَ يَنْطَوِي عَلَىٰ مَعَاصِي اللَّهِ، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ « وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا « بِإِظْهَارِهِ لَكَ الدِّينَ وَ الْإِسْلَامَ، وَ تَرْبِيئِهِ بِحَضْرَتِكَ بِالْوَرَعِ وَ الْإِحْسَانِ « وَ يُشْهَدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ « بِأَنْ يَخْلِفَ لَكَ بِأَنَّهُ مُؤْمِنٌ مُخْلِصٌ مُصَدِّقٌ لِقَوْلِهِ بِعَمَلِهِ « وَ هُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ « شَدِيدُ الْعَدَاوَةِ وَ الْجِدَالِ لِلْمُسْلِمِينَ.

អ៊ីម៉ាំ (គឺអ៊ីម៉ាំអាស់-ហ្គាសាន់ អាស់-អ្នកសុំការ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា៖ «ពេលអស់ឡោះហ្គាំស្តាសុំដាក់បញ្ហានៅ ក្នុងអាយ៉ាសុំមុនៗឲ្យមានសទ្ធាដោយលាក់បាំងនិងដោយឥតលាក់បាំង ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់មូហាំម៉ាដ្ឋ ថាមានមនុស្សខ្លះបើកឲ្យគេឃើញថាខ្លួនមានសទ្ធាតែអ្នកនោះប្រឆាំងដោយសម្ងាត់ មិនស្តាប់បង្គាប់

អាល់ឡោះហ្វ្រាទេ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដ្យូ អ៊ីយ [២:២០៤] អ្នកខ្លះនិយាយអំពី ជីវិតលោកនេះដោយពាក្យសម្តីដែលធ្វើឲ្យអ្នកកោត អ្នកនោះសម្តែងឲ្យឃើញនៅពីមុខអ្នក ថា អ៊ីស្លាមជាសាសនារបស់ខ្លួន ខិតខំសំអិតសំអាងសាសនាខ្លួនដោយអាការជឿស៊ប់ចិត្តនិងទង្វើល្អ ។ អ្នកនោះយកអាល់ឡោះហ្វ្រាជាសាក្សីនៃអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងចិត្តរបស់គេ អ្នកនោះស្យូចដាក់អ្នក ថា ខ្លួនជឿយ៉ាងជ្រះថ្លា និយាយពិតនិងធ្វើល្អ [តែ]អ្នកនោះជាសត្រូវអាក្រក់បំផុត ជាសត្រូវសាហាវបំផុត ហើយឈ្មោះប្រកែកជាមួយមុស្លីម ។

« وَ إِذَا تَوَلَّى » عَنْكَ أَذْبَرَ « سَعَى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا » يَعْصِي بِالْكَفْرِ الْمُخَالِفِ لِمَا أَظْهَرَ لَكَ، وَ الظُّلْمِ الْمُبَايِنِ لِمَا وَعَدَ مِنْ نَفْسِهِ بِحَضْرَتِكَ. « وَ يُهْلِكَ الْحَرْثَ » بِأَنْ يُحْرِقَهُ أَوْ يُفْسِدَهُ، « وَ النَّسْلَ » بِأَنْ يَقْتُلَ الْحَيَوَانَ فَيَنْقَطِعَ نَسْلُهُ « وَ اللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ » لَا يَرْضَى بِهِ وَ لَا يَتْرُكُ أَنْ يُعَاقَبَ عَلَيْهِ.

[២:២០៥] ពេលអ្នកនោះគ្រប់គ្រង[រដ្ឋបាល] ក្រោយអ្នក អ្នកនោះព្យាយាមបង្កវិនាសនៅលើផែនដី ល្មើសដោយបដិសេធសទ្ធា ប្រឆាំងអ្វីដែលគេបានសម្តែងឲ្យអ្នក បានឃើញ ប្រព្រឹត្តអំពើអយុត្តិធម៌ ដោយឥតលាក់លៀមក្រោយពីបានស្យូចនៅចំពោះមុខអ្នក ហើយ បំផ្លិចបំផ្លាញផលដំណាំ ដោយ ដុតឬធ្វើឲ្យខូច និងពូជពង្ស ដោយសម្លាប់សត្វ ដូច្នោះអ្នកនោះបានផ្តាច់ពូជពង្ស ។ អាល់ឡោះហ្វ្រាមិនសព្វ ព្រះរាជហឫទ័យការបង្កវិនាសទេ ព្រះអង្គមិនសព្វព្រះហឫទ័យអ្នកនោះទេ ព្រះអង្គនឹងធ្វើទណ្ឌកម្ម អ្នកនោះជាមិនខាន ។

« وَ إِذَا قِيلَ لَهُ » لِهَذَا الَّذِي يُعْجَبُكَ قَوْلُهُ « اتَّقِ اللَّهَ » وَ دَعِ سُوءَ صَنِيعِكَ. « أَحَدُثْهُ الْعَرَّةُ بِالْإِيمِ » الَّذِي هُوَ مُحْتَقِبُهُ، فَيَزِدَادُ إِلَى شَرِّهِ شَرًّا، وَ يُضَيِّفُ إِلَى ظُلْمِهِ ظُلْمًا. « فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ » جَزَاءً لَهُ عَلَى سُوءِ فِعْلِهِ، وَ عَذَابًا. « وَ لَيْسَ الْمَهَادُ » مُمَهَّدَهَا وَ يَكُونُ دَائِمًا فِيهَا. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 617)

[២:២០៦] ពេលគេប្រាប់អ្នកនោះ គឺអ្នកដែលនិយាយសម្តីដែលធ្វើឲ្យអ្នកកោតនោះ ថា៖ "ចូរអ្នក ខ្លាចក្រែងអាល់ឡោះហ្វ្រា" គឺចូរអ្នកឈប់ប្រព្រឹត្តអាក្រក់ទៅ ។ ឬក៏ទ្រឹតក្រខឹងក្រអឺតញ៉ាំងអ្នកនោះឲ្យសាង បាបកម្ម ព្រោះតែអ្នកនោះជាមនុស្សច្រឡោងខាម បានជាធ្វើឲ្យអ្នកនោះបង្កវិនាសថែមពីលើវិនាស បង្កើនអំពើអយុត្តិធម៌ថែមពីលើអំពើអយុត្តិធម៌របស់ខ្លួន ។ ដូច្នោះនរកគ្រប់គ្រាន់ណាស់សម្រាប់អ្នកនោះ ជារង្វាន់តបស្នងទង្វើរបស់អ្នកនោះ ហើយជាទណ្ឌកម្ម ។ វាជាជម្រកអប្រិយ អ្នកនោះនឹងនៅក្នុងនោះ រហូតអនន្ត ។» (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام) 362)

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ ابْنِ مَجْبُوبٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَلْمَانَ الْأَزْدِيِّ، عَنْ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام): « وَ إِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَ يُهْلِكَ الْحَرْثَ وَ النَّسْلَ بِظُلْمِهِ وَ سُوءِ سِيرَتِهِ وَ اللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ.

[...] អាប៊ូ អ៊ីសហ្វាត្យូបានតំណាលតមកពីអាមីរុល-មុមីនីន៍ ថា៖ «[២:២០៥] ពេលអ្នកនោះគ្រប់គ្រង [រដ្ឋបាល] អ្នកនោះព្យាយាមបង្កវិនាសនៅលើផែនដី បំផ្លិចបំផ្លាញផលដំណាំនិងពូជពង្ស ដោយសារ

អំពើអយុត្តិធម៌និងដោយសារមារយាទអាក្រក់របស់អ្នកនោះ ។ អល់ឡោះប្តីមិនសព្វព្រះរាជហឫទ័យ
ការបង្កវិនាសទេ ។» (الكافي 8 : 435 / 289)

العَيَّاشِيُّ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ بَشَّارٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: "وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا".
قَالَ: «فُلَانٌ وَ فُلَانٌ». "و يُهْلِكُ الْخُرْتُ وَ النَّسْلُ": «النَّسْلُ: هُمُ الدَّرِيَّةُ، وَ الْخُرْتُ: الرَّزْعُ». (تفسير العيَّاشي 100 / 287: 1)**

អាល-អែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីអាល-ហ្វាស៊ីន ប៊ិន បាស្សារដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាធិ
អាល-ហ្គាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះប្តី ^{وَحَلَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ} [២:២០៤] អ្នកខ្លះនិយាយអំពីជីវិតលោកនេះដោយ
ពាក្យសម្តីដែលធ្វើឲ្យអ្នកកោត ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «អ្នកនេះមួយនិងអ្នកនេះមួយ ។
[២:២០៥] បំផ្លិចបំផ្លាញផលដំណាំនិងពូជពង្ស ពូជពង្សគឺបណ្តាកូនចៅ ផលដំណាំគឺចម្ការ ។»
(تفسير العيَّاشي 1 : 287 / 100)

عَنْ سَعْدِ الْإِسْكَافِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ يُقُولُ فِي كِتَابِهِ: "وَهُوَ أَلَدُ الْخِصَامِ" بَلْ هُمْ يَحْتَصِمُونَ». قَالَ:
قُلْتُ: مَا أَلَدٌ؟ قَالَ: «شَدِيدُ الْخُصُومَةِ». (تفسير العيَّاشي 101 / 291: 1)**

សាអុដ្ឋ អាល-អាសកាហ្វាបានតំណាលតមកពីអាធិ យ៉ុក្តុហ្សារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ «អល់ឡោះប្តី
មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ^{وَحَلَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ} ថា៖ [២:២០៤] [តែ]អ្នកនោះជាសត្រូវអាក្រក់បំផុត ពួកគេ
នៅតែឈ្លោះប្រកែក ។» ខ្ញុំបានសួរថា៖ «អាក្រក់បំផុតគឺអ្វី?» ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ «ឈ្លោះ
ប្រកែកខ្លាំង ។» (تفسير العيَّاشي 1 : 291 / 101)

أَبُو عَلِيٍّ الطَّبْرَسِيُّ: قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ: نَزَلَتِ الْآيَاتُ الثَّلَاثُ فِي الْمُرَائِي، لِأَنَّهُ يُظْهِرُ خِلَافَ مَا يُبْطَلُ قَالَ: وَ هُوَ الْمَرْوِيُّ عَنِ الصَّادِقِ
(عَلَيْهِ السَّلَامُ). (مجمع البيان 2:534)**

អាធិ អាលី អាល-ត្រីបារស៊ីបានតំណាលថាអ៊ីបន្ទ អាប់បាស់បានតំណាលថា៖ «បីអាយ៉ាស្តុ (២:២០៤-
២:២០៦) ត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីពួកលាក់ពុតត្បុត (គឺពួកសម្លេង) ព្រោះពួកគេសម្លេងឲ្យឃើញការខ្វែង
គំនិតគ្នាដែលគេបិទបាំង ។» លោកបានថា៖ «នេះគឺសេចក្តីរាយការណ៍មកពីអាល-ស្ត្រីខ្ចី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។»
(مجمع البيان 2 : 534)

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ أُتْبِعَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَعُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠٧﴾

២០៧. មនុស្សខ្លះប្តូរជីវិតដើម្បីផ្តាប់ព្រះហឫទ័យអល់ឡោះប្តី ។ អល់ឡោះប្តីអាណិតស្រឡាញ់បាវ
ទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តុ ២០៧

الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ)، قَالَ: حَدَّثَنَا جَمَاعَةٌ، عَنْ أَبِي الْمُفَضَّلِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ يَحْيَى ابْنِ صَفْوَانَ الْإِمَامُ بِأَنْطَاكِيَّةَ، قَالَ:

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَحْرٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو جَعْفَرٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا قَيْسُ بْنُ الرَّبِيعِ، عَنْ حَكِيمِ بْنِ جَبْرِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ". قَالَ: «نَزَلَتْ فِي عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حِينَ بَاتَ عَلَى فِرَاشِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)». (الأمالي 2:61)**

[...] ហ្នាតិម ប៊ិន យូស្វ៍បានតំណាលតមកពីអ៊ីម៉ាអាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាល់-ហ្វ្លែសែន ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល អាល់-ឡេវ៉ាហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} [២:២០៧] មនុស្សខ្លះប្តូរជីវិតដើម្បីផ្តាច់ព្រះហឫទ័យអាល់-ឡេវ៉ាហ្គ័រ ។ អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន រចនៈថា៖ «អាយ៉ាស្តនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅអាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} កាលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ផ្ទៀងផ្ទាត់ស្វែងរកឡេវ៉ាហ្គ័រ (គឺកាលស្វែងរកឡេវ៉ាហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} កៀសខ្លួនពីម៉ាកកាស្ត់ទៅម៉ាឌីណាស្ត ។» (الأمالي 1 : 61)

الشَّيْخُ فِي (مَجَالِسِهِ)، قَالَ: أَحْبَبْنَا جَمَاعَةً، عَنْ أَبِي الْمُفَضَّلِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ زَكَرِيَّا الْعَاصِي، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عُبَيْدِ اللَّهِ الْعَدَائِي، قَالَ: حَدَّثَنَا الرَّبِيعُ بْنُ سَيَّارٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْأَعْمَشُ، عَنْ سَالِمِ بْنِ أَبِي الْجَعْدِ، يَزْعُمُهُ إِلَى أَبِي دَرٍّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ): أَنَّ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ عُثْمَانَ وَ طَلْحَةَ وَ الزُّبَيْرِ وَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ وَ سَعْدُ بْنُ أَبِي وَقَّاصٍ، أَمَرَهُمْ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ أَنْ يَدْخُلُوا بَيْتًا وَ يُعَلِّقَ عَلَيْهِمْ بَابَهُ، وَ يَتَشَاوَرُوا فِي أَمْرِهِمْ، وَ أَجْلَهُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ، فَإِنْ تَوَافَقَ حَمْسَةٌ عَلَى قَوْلٍ وَاحِدٍ وَ أَبِي رَجُلٍ مِنْهُمْ، قُتِلَ ذَلِكَ الرَّجُلُ، وَ إِنْ تَوَافَقَ أَرْبَعَةٌ وَ أَبِي اثْنَانِ، قُتِلَ الْإِثْنَانِ.

អាល់-ស្វែខ៍ នៅក្នុងសាត្រាអាល់-ម៉ាយ៉ាលីសរបស់លោក បានឲ្យដឹងថា៖ "ជនមួយក្រុមបានប្រាប់ យើងតពី អាហ្វិ អាល់-មូហ្វាដ៍ដូល ដែលបានថ្លែងតពី អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អាលី ប៊ិន ស្វាការីយ៉ា អាល់- អុស្ត្រីមី ដែលបានថ្លែងតពី អាល់-ម៉ាដ៍ ប៊ិន អ៊ីប៊ែខ្លួលឡេវ៉ាហ្គ័រ អាល់-ក្វីដ្វានី ដែលបានថ្លែងតពី អាល់- រីប៊ីអ៊ី ប៊ិន សាយ៉ារ ដែលបានថ្លែងតពី អាល់-អុស្ត្រី ដែលបានថ្លែងតពី សាលិម អ៊ីបនូ អាហ្វិ អាល់- យ៉ាអុដ៍ ដែលបានថ្លែងថា អាហ្វិ ស្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថ្លែងថា៖ "អ៊ីម៉ា ប៊ិន អាល់-ខ័ត្តក្តប់ បានដាក់បញ្ហាលើ អាលី, អ៊ីស្ត្រីម៉ាន, តួល់ហ្វាស្ត, អាល់-ស្វែបែរ, អាប់ខ្លួលពោះហ្វីម៉ាន ប៊ិន អេហ្វហ្វិ និង សាក្ត្រី ប៊ិន អាហ្វិ វ៉ាក្ត្រី ចូលទៅក្នុងផ្ទះមួយហើយបានបិទទ្វារចាក់សោរ ដើម្បីឲ្យពួកគេនោះពិភាក្សាគ្នាអំពីរឿងពួកគេ (គឺខ័លីហ្វាស្ត) ។ លោកទុកពេលឲ្យពួកគេបិទថ្ងៃ បើពួកគេនោះប្រាំនាក់ស្របមតិគ្នាទល់ម្នាក់ (ដើម្បីជា ខ័លីហ្វាស្ត) ឯម្នាក់ទៀតបដិសេធ ម្នាក់នេះនឹងត្រូវប្រហារជីវិត ។ បើពួកគេនោះបួននាក់ស្របមតិគ្នា ឯពីរនាក់ទៀតបដិសេធ ពីរនាក់នោះនឹងត្រូវប្រហារជីវិត ។"

فَلَمَّا تَوَافَقُوا جَمِيعًا عَلَى رَأْيٍ وَاحِدٍ، قَالَ لَهُمْ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنِّي أَحِبُّ أَنْ تَسْمَعُوا مِنِّي مَا أَقُولُ لَكُمْ، فَإِنْ يَكُنْ حَقًّا فَاقْبَلُوهُ، وَ إِنْ يَكُنْ بَاطِلًا فَأَنْكِرُوهُ» قَالُوا: قُلْ. فَذَكَرَ فَضَائِلَهُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ يَقُولُونَ بِالْمُؤَافَقَةِ، وَ ذَكَرَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي ذَلِكَ: «فَهَلْ فِيكُمْ أَحَدٌ نَزَلَتْ فِيهِ هَذِهِ الْآيَةُ: "وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ" لَمَّا وَقَّيْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) لَيْلَةَ الْفِرَاشِ غَيْرِي» قَالُوا: لَا. (الأمالي 2:159 و 165)**

ដូច្នេះលុះពួកគេស្របមតិគ្នាតែមួយ អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាហ្វិ គ្លីលីប បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមអស់ លោកស្តាប់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} និយាយ បើត្រឹមត្រូវសូមអស់លោកព្រមទទួលយក បើខុសសូមអស់លោកបដិសេធ ចោល ។" ពួកគេបានថា៖ "លោក ^{صلوات الله عليه والسلام} និយាយទៅ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថ្លែងប្រាប់ពួកគេនូវគុណសម្បត្តិ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ពួកគេបានទទួលស្គាល់ (គឺយល់ព្រម) ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "តើមាន

ទេ នៅក្នុងចំណោមអស់លោក បុគ្គលណាម្នាក់ ភរិយារបស់គេ កូនទាំងពីររបស់គេ ដែលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ} បានចែងនៅក្នុងអាយ៉ាស្តនេះ៖ [២:២០៧] មនុស្សខ្លះប្តូរជីវិតដើម្បីផ្តាច់ព្រះហឫទ័យអស់ឡោះហ្ន៎ ដែលបានកើតឡើងដល់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلى الله عليه وآله وسلم} ក្នុងពេលយប់នៅគ្រែព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسالم} ក្រៅពីរូបខ្ញុំ ?" ពួកគេបានថា៖ "ទេ ។" (الأملی : 2 : 159 و 165) 3:60-61

التَّعَلُّبِيُّ فِي (تَفْسِيرِهِ)، وَ ابْنُ عَقِبٍ فِي (مَلْحَمَتِهِ)، وَ أَبُو السَّعَادَاتِ (فِي فَصَائِلِ الْعَشْرَةِ)، وَ الْعَرَّالِيُّ فِي (الإخياء) بِرَوَايَاتِهِمْ عَنْ أَبِي الْيُقْطَانَ. وَ جَمَاعَةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، نَحْوُ: ابْنِ بَابُوَيْهِ، وَ ابْنِ شَادَانَ، وَ الْكَلْبِيِّ، وَ الطُّوسِيِّ، وَ ابْنِ عُفْدَةَ، وَ الْبَرْقِيِّ، وَ ابْنِ فَيَاضٍ، وَ الْعَبْدُكِيِّ، وَ الصَّفْوَانِيِّ، وَ الثَّقَفِيِّ، بِأَسَانِيدِهِمْ عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ، وَ أَبِي زَافِعٍ، وَ هِنْدِ بْنِ أَبِي هَالَةَ: أَنَّهُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «أَوْحَى اللَّهُ إِلَى جَبْرِئِيلَ وَ مِيكَائِيلَ: أَيُّ أَحْيَتْ بَيْنَكُمَا، وَ جَعَلْتُ عُمرَ أَحَدِكُمَا أَطْوَلَ مِنْ عُمرِ صَاحِبِهِ، فَأَيُّكُمَا يُؤْتِرُ أَخَاهُ؟ فَكِلَاهُمَا كَرِهَا الْمَوْتَ.

[...] ហ្ន៎នឹង ប៊ីន អាហ្និ ហ្ន៎ឡាស្ត៍បានតំណាលតមកពីវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلى الله عليه وآله وسلم} ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ «អស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ} ប្រាប់យ៉ូបរអ៊ីល ^{عليه السلام} និងមីកាអ៊ីល ^{عليه السلام} ថា៖ "អញ ^{وَجَلَّ} បានធ្វើឲ្យអ្នកទាំងពីរ ^{عليهم} ទៅជាបងប្អូនគ្នា អញ ^{وَجَلَّ} បានធ្វើឲ្យអាយុម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកទាំងពីរ ^{عليهم} វែងជាងម្នាក់ទៀត ។ តើពួកអ្នក ^{عليهم} មួយណាស្រឡាញ់បងប្អូនខ្លួនជាងគេ (ជាងខ្លួនឯង) ?" តែទាំងពីរ ^{عليهم} មិនចូលចិត្តការស្តាប់ទេ ។

فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِمَا: أَلَا كُنْتُمَا مِثْلَ وَلِيِّي عَلَيَّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، أَحْيَتْ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ مُحَمَّدٍ نَبِيِّي، فَأَتَرُهُ بِالْحَيَاةِ عَلَى نَفْسِهِ، ثُمَّ ظَلَّ رَاقِدًا عَلَى فِرَاشِهِ، يَقِيهِ بِمَهْجَتِهِ، اهْبِطَا إِلَى الْأَرْضِ جَمِيعًا وَ احْفَظَاهُ مِنْ عَدُوِّهِ.

ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ} បានប្រាប់ទេវតាទាំងពីរអង្គ ^{عليهم} ថា៖ "ហេតុអ្វីអ្នកទាំងពីរ ^{عليهم} មិនដូចអនុរក្សរបស់អញ ^{وَجَلَّ} អាឡី ^{صلوات الله عليه والسالم} ប៊ីន អាហ្និ គ្នា? អញ ^{وَجَلَّ} បានធ្វើឲ្យគេ ^{صلوات الله عليه والسالم} ទៅជាបងប្អូនគ្នាជាមួយសាស្តា ^{صلى الله عليه وآله وسلم} អញ ^{وَجَلَّ} ហើយគេ ^{صلوات الله عليه والسالم} ស្រឡាញ់បង ^{صلى الله عليه وآله وسلم} គេ ^{صلوات الله عليه والسالم} ជាងខ្លួនឯង ។ គេ ^{صلوات الله عليه والسالم} បានដេកនៅលើគ្រែដើម្បីការពារបង ^{صلى الله عليه وآله وسلم} ដោយចិត្ត ។ ចូរអ្នកទាំងពីរ ^{عليهم} ចុះទៅជាមួយគ្នាទៅឯផែនដី ទៅការពារអាឡី ^{صلوات الله عليه والسالم} ទល់នឹងសត្រូវរបស់គេ ^{عليه والسالم} ។"

فَهَبَطَ جَبْرِئِيلُ فَجَلَسَ عِنْدَ رَأْسِهِ، وَ مِيكَائِيلُ عِنْدَ رِجْلَيْهِ، وَ جَعَلَ جَبْرِئِيلُ يَقُولُ: بَخْ بَخْ، مَنْ مِثْلِكَ يَا ابْنَ أَبِي طَالِبٍ، وَ اللَّهُ يُبَاهِي بِكَ الْمَلَائِكَةَ! فَأَنْزَلَ اللَّهُ: "وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ" « الآية. (مناقب ابن شهر آشوب 2:64، شواهد التنزيل 96/133: 1، كفاية الطالب: 239، الفصول المهمة: 48)**

យ៉ូបរអ៊ីល ^{عليه السلام} ក៏បានចុះមកអង្គុយខាងក្បាលអាឡី ^{صلوات الله عليه والسالم} មីកាអ៊ីល ^{عليه السلام} បានអង្គុយខាងជើង ។ យ៉ូបរអ៊ីល ^{عليه السلام} និយាយឥតដាច់មាត់ថា៖ "សូមសម្តែងនូវសេចក្តីសរសើរ សូមសម្តែងនូវសេចក្តីសរសើរ តើមានអ្នកណាដូចព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسالم} ទេ ឱបុត្រ ^{صلوات الله عليه والسالم} របស់អាហ្និ គ្នា? អស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ} អូតសរសើរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسالم} ដាក់អស់ទេវតា ។" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ} បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [២:២០៧] មនុស្សខ្លះប្តូរជីវិត ⁷ (مناقب ابن شهر آشوب 2: 64، شواهد التنزيل 1: 96/133، كفاية الطالب: 239، الفصول المهمة: 48) « 7 ជីវិត

المَوْفِقُ بْنُ أَحْمَدَ الْخَوَارِزْمِيُّ فِي (الْمَنَاقِبِ): بِإِسْنَادِهِ عَنْ حَكِيمِ بْنِ حَبِيبٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ أَوَّلَ مَنْ شَرَى نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (مناقب الخوارزمي: 74)**

អាល័យ-ម៉ៅហ្គាតូ ប៊ិន អាស៊ុមម៉ាដូ អាល័យ-ខ័រីវីសមីបានថ្លែងនៅក្នុងអាល័យ-ម៉ាណាគីប យោលតាមបណ្តាញ ព័ត៌មានលោក តមកពីហ្គាតិម ប៊ិន យូបែរដែលបានតំណាលតមកពីអាល័យ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាល័យ-ហ្គូសែនី ដែលមានរចនា៖ «បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលបានប្តូរជីវិតដើម្បីផ្តាច់ព្រះហឫទ័យអស់ឡោះហ្គូ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺ អាល័យ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាប៊ូ គ្លីលីប^{عليه السلام}» (74) (مناقب الخوارزمي: 74)

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: « وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ « يَبِيعُهَا » ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ « عَزَّ وَ جَلَّ فَيَعْمَلُ بِطَاعَةِ اللَّهِ، وَ يَأْمُرُ النَّاسَ بِهَا، وَ يَصْبِرُ عَلَى مَا يَلْحَقُهُ مِنَ الْأَذَى فِيهَا، فَيَكُونُ كَمَنْ بَاعَ نَفْسَهُ، وَ سَلَّمَهَا مَرْضَاةَ اللَّهِ عَوْضًا مِنْهَا، فَلَا يُبَالِي مَا حَلَّ بِهَا بَعْدَ أَنْ يَحْضُلَ لَهَا رِضَاءُ رَبِّهَا » وَ اللَّهُ رُؤُفٌ بِالْعِبَادِ « كُلِّهِمْ.

អ៊ីម៉ា (គឺអ៊ីម៉ាអាល័យ-ហ្គាសាន់ អាល័យ-អូស័កា^{صلوات الله عليه والسلام}) មានរចនា៖ «[២:២០៧] មនុស្សខ្លះប្តូរជីវិត បុគ្គលនោះប្តូរជីវិតខ្លួន ដើម្បីផ្តាច់ព្រះហឫទ័យអស់ឡោះហ្គូ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្ធិ ព្រះដ៏មហា រុងរឿង ។ ដូច្នេះបុគ្គលនោះប្រតិបត្តិតាមព្រះឱវាទអស់ឡោះហ្គូ^{صلوات الله عليه والسلام} បុគ្គលនោះបង្គាប់មនុស្សឲ្យធ្វើតាម នេះដែរ បុគ្គលនោះអត់ធ្មត់ឧបសគ្គនានាដែលខ្លួនជួបប្រទះក្នុងការប្រតិបត្តិនេះ ។ ដូច្នេះបុគ្គលនេះដូច បុគ្គលដែលប្តូរជីវិត ដែលចុះចូលខ្លួនក្រោមការផ្តាច់ព្រះហឫទ័យអស់ឡោះហ្គូ^{صلوات الله عليه والسلام} មិននៅក្រោមការផ្តាច់ ចិត្តខ្លួនឯងទេ ។ ដូច្នេះបុគ្គលនេះមិនអើពើនឹងជីវិតខ្លួនឯងទេ ឲ្យតែបានផ្តាច់ព្រះហឫទ័យព្រះម្ចាស់^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្លួន ។ អស់ឡោះហ្គូអាណិតស្រឡាញ់បារម្ភទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ គឺពួកគេទាំងអស់គ្នា ។

أَمَّا الطَّالِبُونَ لِرِضَاهُ، فَيَبِيعُهُمْ أَقْصَى أَمَانَتِهِمْ، وَ يَزِيدُهُمْ عَلَيْهَا مَا لَمْ تَبْلُغْهُ أَمَانَتُهُمْ وَ أَمَّا الْفَاجِرُونَ فِي دِينِهِ فَيَبِيعُونَهَا، وَ يَزُفُّ بِحِمِّ، وَ يَدْعُوهُمْ إِلَى طَاعَتِهِ، وَ لَا يُفْطَعُ مِنْ عِلْمٍ أَنَّهُ سَيُتُّوبُ عَنْ ذُنُوبِهِ التَّوْبَةُ الْمُوجِبَةُ لَهُ عَظِيمَ كَرَامَتِهِ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 620)

បណ្តាអ្នកផ្តាច់ព្រះហឫទ័យអស់ឡោះហ្គូ^{صلوات الله عليه والسلام} អស់ឡោះហ្គូ^{صلوات الله عليه والسلام}នឹងឲ្យពួកគេសមតាមបំណងជាអតិបរមា តែ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}នឹងថែមឲ្យពួកគេលើសពីអ្វីដែលពួកគេចង់បាននោះទៀត ។ ចំណែកឯពួកប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ក្នុង សាសនាអស់ឡោះហ្គូ^{صلوات الله عليه والسلام} អស់ឡោះហ្គូ^{صلوات الله عليه والسلام}មានខន្តីដល់ពួកគេ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានព្រះសប្បុរសធម៌ចំពោះពួក គេ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ហៅពួកគេឲ្យស្តាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មិនកាត់ផ្តាច់ពួកគេចោលទេព្រោះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام}ទ្រង់ញាណថាពួកគេនឹងស្តាយក្រោយដែលបានសាងបាប ការស្តាយក្រោយរាងចាលនេះឯងដែល នឹងធ្វើឲ្យពួកគេបាននូវកិត្យានុភាពដ៏ត្រចះត្រចង់ ។» (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام) ខណ្ឌ364)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٢٠٨﴾
២០៨. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកចុះចូលក្នុងឱវាទទាំងអស់គ្នា (គឺចុះចូលតាមសិក្ខាបទរបស់ អស់ឡោះហ្គូ) ចូរពួកអ្នកកុំតាមគន្លងស្មៃតួន វាជាសត្រូវបើកមុខរបស់ពួកអ្នក ។

នៅក្នុងតាហ្វៀរ គូម៉ី អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ថ្លែងអំពីអាយ៉ាស់ "បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកចុះចូលក្នុង ឱវ៉ាទ" ថា៖ "មានន័យថា ចូរចូលមកកាន់វីឡាយ៉ាស់របស់អាមីរុល មុមិនីន صلوات الله عليه والسلام ។" (តាហ្វៀរ ហ្វីរីត ទំព័រ ៦១)

فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٠٩﴾

២០៩. បើពួកអ្នកភ្លាត់ភ្លាំងក្រោយពីបណ្តាភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់បានមកដល់ពួកអ្នកហើយ ចូរពួកអ្នក ដឹងថា [ពួកអ្នកមិនអាចគេចផុតពីតុលាការអស់ឡោះហ្ន៎ទេ ហើយ]អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះ មហិទ្ធិបូទ្ធិ ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២០៩-២០៩

قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَلَمَّا ذَكَرَ اللَّهُ تَعَالَى الْفَرِيقَيْنِ: أَحَدُهُمَا « وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجَبُكَ قَوْلُهُ » وَ الْآخَرُ: « وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ » وَ بَيَّنَّ حَالَهُمَا، دَعَا النَّاسَ إِلَى حَالِ مَنْ رَضِيَ صَنِيعَهُ فَقَالَ: « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً ». . يَعْني فِي السِّلْمِ وَ الْمُسَالَمَةِ إِلَى دِينِ الْإِسْلَامِ كَافَّةً جَمَاعَةً ادْخُلُوا فِيهِ، [وَ ادْخُلُوا] فِي جَمِيعِ الْإِسْلَامِ، فَتَقَبَّلُوهُ وَ اعْمَلُوا فِيهِ، وَ لَا تَكُونُوا كَمَنْ يَقْبَلُ بَعْضَهُ وَ يَعْملُ بِهِ، وَ يَأْتِي بَعْضُهُ وَ يَهْجُرُهُ.

អ៊ីម៉ា (គឺអ៊ីម៉ាអាស់-ហ្គាសាន់ អាស់-អ្នកស្តារ صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ «កាលអស់ឡោះហ្ន៎បានចែងអំពី មនុស្សពីក្រុម ។ ក្រុមទីមួយគឺ៖ [២:២០៩] អ្នកខ្លះនិយាយអំពីជីវិតលោកនេះដោយពាក្យសម្តីដែលធ្វើ ឲ្យអ្នកកោត ។ ក្រុមទីពីរគឺ៖ [២:២០៧] មនុស្សខ្លះប្តូរជីវិតដើម្បីផ្តាច់ព្រះហឫទ័យអស់ឡោះហ្ន៎ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ប្រាប់ឲ្យស្គាល់សភាវធម៌របស់បុគ្គលទាំងនោះ ហើយអស់ឡោះហ្ន៎ហៅមនុស្សឲ្យមក រកសភាវធម៌របស់បុគ្គលទាំងឡាយដែលព្រះអង្គសព្វព្រះហឫទ័យទង្វើពួកគេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎មាន ព្រះបន្ទូលថា៖ [២:២០៨] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកចុះចូលក្នុងឱវ៉ាទទាំងអស់គ្នា មានន័យ ថាមកចុះចូលខ្លួន និងចុះចូលក្នុងសាសនាអ៊ីស្លាម ទាំងអស់គ្នាចុះចូលខ្លួនក្នុងឱវ៉ាទនេះ ។ ចូលស៊ប់ក្នុង សាសនាអ៊ីស្លាមហើយអនុវត្តតាមសាសនានេះទើបគេព្រមទទួលយកការចុះចូលខ្លួននេះ ។ ចូរកុំធ្វើដូច បុគ្គលដែលព្រមទទួលយកតែមួយប៉ែក ច្រានចោលមួយប៉ែកទៀតហើយគេចេញពីសាសនា ។»

قَالَ: وَ مِنْهُ الدُّخُولُ فِي قَبُولِ وَلَايَةِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَالدُّخُولِ فِي قَبُولِ نُبُوَّةِ [مُحَمَّدٍ] رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، فَإِنَّهُ لَا يَكُونُ مُسْلِمًا مَنْ قَالَ: إِنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، فَاعْتَرَفَ بِهِ وَ لَمْ يَعْرِفْ بِأَنَّ عَلِيًّا وَصِيَّهُ وَ خَلِيفَتُهُ وَ خَيْرُ أُمَّتِهِ.

អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «ពួកគេខ្លះព្រមទទួលវីឡាយ៉ាស់អ្នកស្តារ صلوات الله عليه والسلام ដូចពួកគេព្រមទទួលសាស្តាភាព របស់មូហាំម៉ាដ្ន صلوات الله عليه وآله وسلم រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែរ ព្រោះមិនអាចទៅជាមុស្លីមបានទេបុគ្គលណាដែលថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ន صلوات الله عليه وآله وسلم ជាវីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ខ្ញុំទទួលស្គាល់មូហាំម៉ាដ្ន صلوات الله عليه وآله وسلم ថាជាវីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم មែន តែ មិនទទួលស្គាល់អ្នកស្តារ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកស្នងរបស់មូហាំម៉ាដ្ន صلوات الله عليه وآله وسلم ទេ [មិនទទួលស្គាល់អ្នកស្តារ صلوات الله عليه والسلام] ជាខ្ចីលិហូ របស់មូហាំម៉ាដ្ន صلوات الله عليه وآله وسلم និងជាបុគ្គល صلوات الله عليه والسلام ប្រសើររបំផុតរបស់សហមគមន៍មូហាំម៉ាដ្ន صلوات الله عليه وآله وسلم ទេ ។

« وَ لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ » مَا يَتَخَطَّى بِكُمْ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ مِنْ طُرُقِ الْعَيِّ وَ الضَّلَالِ، وَ يَأْمُرُكُمْ بِهِ مِنْ إِتِكَابِ الْأَثَامِ الْمُؤَبَّاتِ
« إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ » إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ، بَعَادَاتِهِ يُرِيدُ إِقْطَاعَكُمْ عَنْ عَظِيمِ الثَّوَابِ، وَ إِهْلَاكَكُمْ بِشَدِيدِ الْعِقَابِ.

[២:២០៨] ចូរពួកអ្នកកុំតាមគន្លងស្មៃគួន គន្លងរបស់ស្មៃគួនដែលវាបានគូសឲ្យពួកអ្នកសម្រាប់ដឹក
នាំទៅរកមាតាអាក្រក់ដែលធ្វើឲ្យរងេង ហើយវាបង្គាប់ពួកអ្នកឲ្យសាងបាបធំ ។ វាជាសត្រូវបើកមុខ
របស់ពួកអ្នក ស្មៃគួនជាសត្រូវចេញមុខរបស់ពួកអ្នក ដោយសារតែវាទោសៈបានជាវាមានបំណង
ទាត់ពួកអ្នកចេញពីរង្វាន់ដ៏បរវរ ហើយធ្វើឲ្យពួកអ្នកវិនាសដោយសារទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។

« فَإِنْ زَلَلْتُمْ » عَنِ السَّلَامِ وَ الْإِسْلَامِ الَّذِي تَمَامُهُ بِاعْتِقَادِ وَلَا يَةِ عَلَيَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَ لَا يَنْفَعُ الْإِقْرَارَ بِالتُّبُّوَةِ مَعَ جَحْدِ إِمَامَةٍ عَلَيَّ عَلَيْهِ
السَّلَامُ، كَمَا لَا يَنْفَعُ الْإِقْرَارَ بِالتَّوْحِيدِ مَعَ جَحْدِ التُّبُّوَةِ إِنْ زَلَلْتُمْ. « مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ » مِنْ قَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ
آلِهِ وَ فَضِيلَتِهِ، وَ أَنْتُمْ كَالدَّلَالِ الْوَاضِحَاتِ الْبَاهِرَاتُ عَلَى أَنَّ مُحَمَّدًا الدَّلَالُ عَلَى إِمَامَةِ عَلَيَّ عَلَيْهِ السَّلَامُ نَبِيِّ صِدْقٍ، وَ دِينُهُ دِينُ حَقِّ.

[២:២០៩] បើពួកអ្នកភ្លាត់ភ្លាំង ឃ្លាតចេញពីការចុះចូលក្នុងឱវាទ និងអាល់-អ៊ីស្លាមដែលពេញលេញ
បរិបូរអាស្រ័យលើវិទ្យាយ៉ាស្តុរបស់អ្នកលើសលុបនោះ ។ មិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់ពួកអ្នកទេដែលព្រម
ទទួលស្គាល់សាស្តាភាពរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ តែបដិសេធអ៊ីម៉ាម៉ាស្តុរបស់អ្នកលើសលុបនោះ ហើយក៏មិន
មានប្រយោជន៍សម្រាប់ពួកអ្នកទេដែរ ដែលព្រមទទួលស្គាល់ថាមានតែអល់ឡោះហ្វ្លែមូយគត់តែមិន
ព្រមទទួលស្គាល់សាស្តាភាពទេនោះ ។ បើពួកអ្នកធ្វើខុស ក្រោយពីបណ្តាភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់បានមក
ដល់ពួកអ្នកហើយ គឺសម្តីរបស់រ៉ស្វលុលឡោះហ្វ្លែមូយនិងភាពប្រសើរដាច់គេរបស់រ៉ស្វលុលឡោះហ្វ្លែមូយ
ហើយរ៉ស្វលុលឡោះហ្វ្លែមូយបានបង្ហាញភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់ បំភ្លឺអ៊ីម៉ាម៉ាស្តុរបស់អ្នកលើសលុបនោះហើយ ។
មូហាំម៉ាដ្ឋ ជាសាស្តា ពិប្រាកដ សាសនារបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ជាសាសនាសព្វ ។

« فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ » [عَزِيزٌ] فَادِرٌ عَلَى مُعَاقَبَةِ الْمُخَالِفِينَ لِدِينِهِ وَ الْمُكَذِّبِينَ لِتَبِيَّتِهِ لَا يَقْدِرُ أَحَدٌ عَلَى صَرْفِ إِنْتِقَامِهِ مِنْ
مُخَالِفِيهِ، وَ فَادِرٌ عَلَى إِثَابَةِ الْمُؤَافِقِينَ لِدِينِهِ وَ الْمُصَدِّقِينَ لِتَبِيَّتِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لَا يَقْدِرُ أَحَدٌ عَلَى صَرْفِ ثَوَابِهِ عَنْ مُطِيعِيهِ.

ចូរពួកអ្នកដឹងថាអល់ឡោះហ្វ្លែមូយមានព្រះមហិទ្ធិបូទ្វិ ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្វិ អាចធ្វើ
ទណ្ឌកម្មបណ្តាអ្នកប្រឆាំងព្រះសាសនាព្រះអង្គនិងបណ្តាអ្នកបដិសេធព្រះសាស្តាព្រះអង្គ ។ ពុំ
មានសត្រូវណាម្នាក់របស់ព្រះអង្គអាចទប់ស្កាត់ការសងសឹករបស់ព្រះអង្គបានឡើយ ។ ព្រះអង្គ
អាចតបស្នងបណ្តាអ្នកដែលយល់ស្រមតាមព្រះសាសនាព្រះអង្គ ដែលព្រមទទួលស្គាល់ព្រះសាស្តា
ព្រះអង្គ ។ ពុំមានអ្នកណាមួយអាចទប់ស្កាត់ព្រះអង្គមិនឲ្យតបស្នងបណ្តាអ្នកស្តាប់បង្គាប់ព្រះ
អង្គបានឡើយ ។

حَكِيمٌ فِيمَا يَفْعَلُ مِنْ ذَلِكَ، عَزِيزٌ مُسْرِفٌ عَلَى مَنْ أَطَاعَهُ وَ إِنْ أَكْثَرَ لَهُ الْخَيْرَاتِ، وَ لَا وَاضِعٌ لَهَا فِي غَيْرِ مَوْضِعِهَا (وَ إِنْ أَمَّ لَهُ
الْكَرَامَاتِ)، وَ لَا ظَلِمٌ لِمَنْ عَصَاهُ وَ إِنْ شَدَّدَ عَلَيْهِ الْعُقُوبَاتُ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص

ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ (គឺយល់ដឹង វាងវៃ) ក្នុងទង្វើរបស់ព្រះអង្គនោះ ព្រះអង្គមិនខ្លះខ្លាយក្នុងការ

តបស្នងបណ្តាអ្នកជឿព្រះអង្គ^{រ.ទេ} ភាគច្រើនសុទ្ធតែជាវង្វាន់ធំធេង ព្រះអង្គ^{រ.ទេ}មិនតបស្នងខុសទេ (ទោះបីអ្នកនោះមានកិត្យានុភាពសព្វគ្រប់ហើយក៏ដោយ) ព្រះអង្គ^{រ.ទេ}មិនអយុត្តិធម៌ចំពោះបុគ្គលណា ដែលមិនគោរពព្រះអង្គ^{រ.ទេ} ទោះបីបុគ្គលនោះត្រូវរងទណ្ឌកម្មធ្ងន់ក៏ដោយ»

((الکافي 366/2 التفسير الإمام العسكري (عليه السلام))

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الْوَشَائِي، عَنْ مِثْقَى الْحَنَاطِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَجَلَانَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَ لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ. قَالَ: «فِي وَلَايَتِنَا».

[...] អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន អុច្ចុឡាន់បានតំណាលតមកពីអាច្និ យ៉ាកុហ្សារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្ន៎^{រ.ទេ} [២:២០៨] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកចុះចូលក្នុងឱវាទទាំងអស់គ្នា ចូរពួកអ្នក កុំតាមគន្លងស្មៃតួន វាជាសត្រូវបើកមុខរបស់ពួកអ្នក ថា: «ចូលមកក្នុង]វីឡាយ៉ាសុំយើង^{عليهم السلام} ។»

(الكافي 1: 29 / 345)

الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ): عَنْ أَبِي مُحَمَّدٍ الْفَحَّامِ، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَيْسَى بْنِ هَارُونَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو عَبْدِ الصَّمَدِ إِبراهيم، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ إِبراهيم، قَالَ: سَمِعْتُ الصَّادِقَ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً»، قَالَ: «فِي وَلَايَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». «وَ لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ» قَالَ: «لَا تَتَّبِعُوا غَيْرَهُ». (الأمالي 1:306، ينابيع المودة:250)**

[...] អាច្និ អាប់ខុល ស្ទីម៉ាដូ អ៊ីបរហ្ន៎មបានតំណាលតមកពីឪពុកលោក តមកពីជីតាលោក មូហ្ន៎ម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីបរហ្ន៎មដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮអាល់-ស្ទីខ្និក្ក^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ាកុហ្សារ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហ្ន៎ម៉ាដូ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{រ.ទេ} [២:២០៨] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកចុះចូលក្នុង ឱវាទទាំងអស់គ្នា ថា: «ចូលក្នុងវីឡាយ៉ាសុំរបស់អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាច្និ ត្ថិលិប^{عليه السلام} ។» ចូរពួកអ្នកកុំតាម គន្លងស្មៃតួន អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: «ចូរកុំតាមអ្នកផ្សេងពីអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាច្និ ត្ថិលិប^{عليه السلام} ។»

(الأمالي 1: 360، ينابيع المودة: 250)

الْعَبَّاسِيُّ: عَنْ أَبِي بصير، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَ لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ» قَالَ: «أَنْ تَدْرِي مَا السِّلْمُ؟» قَالَ: قُلْتُ: أَنْتَ أَعْلَمُ. قَالَ: «وَلَايَةُ عَلِيٍّ وَ الْأَيْمَةَ الْأَوْصِيَاءِ مِنْ بَعْدِهِ - قَالَ - وَ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ - وَ اللَّهِ - وَلَايَةُ فَلَانٍ وَ فَلَانٍ». (تفسير العباسي 102 / 294 :1)**

អាល់-អែយ៉ាស្ទីបានតំណាលតមកពីអាច្និ បាស្ទៀរដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮអាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: [២:២០៨] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកចុះចូលក្នុងឱវាទទាំងអស់គ្នា ចូរពួក អ្នកកុំតាមគន្លងស្មៃតួន វាជាសត្រូវបើកមុខរបស់ពួកអ្នក ។ លោកដឹងទេថាអ្វីគឺការចុះចូលក្នុងឱវាទ ? ខ្ញុំបានទូលថា: «ព្រះអង្គ^{រ.ទេ}ដឹងលើសគេ ។» អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: «គឺវីឡាយ៉ាសុំ របស់អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាច្និ ត្ថិលិប^{عليه السلام} របស់អ៊ីម៉ាទាំងឡាយ^{عليهم السلام} របស់ព្រះឧត្តរាធិការីទាំងឡាយ^{عليهم السلام} អត់ពី

អាល្លឺហ៍ صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អាហ្វិ ត្ថីលិប عليه السلام ទៅ ។ គន្លងស្មៃតួន សូមស្សៀបចំពោះអាល់ឡោះហ្វី عليه السلام គឺវីឡាយ៉ាស្កុរេបស់ បុគ្គលនេះមួយនិងបុគ្គលនេះមួយ ។» (تفسير العياشي 1: 294 / 102)

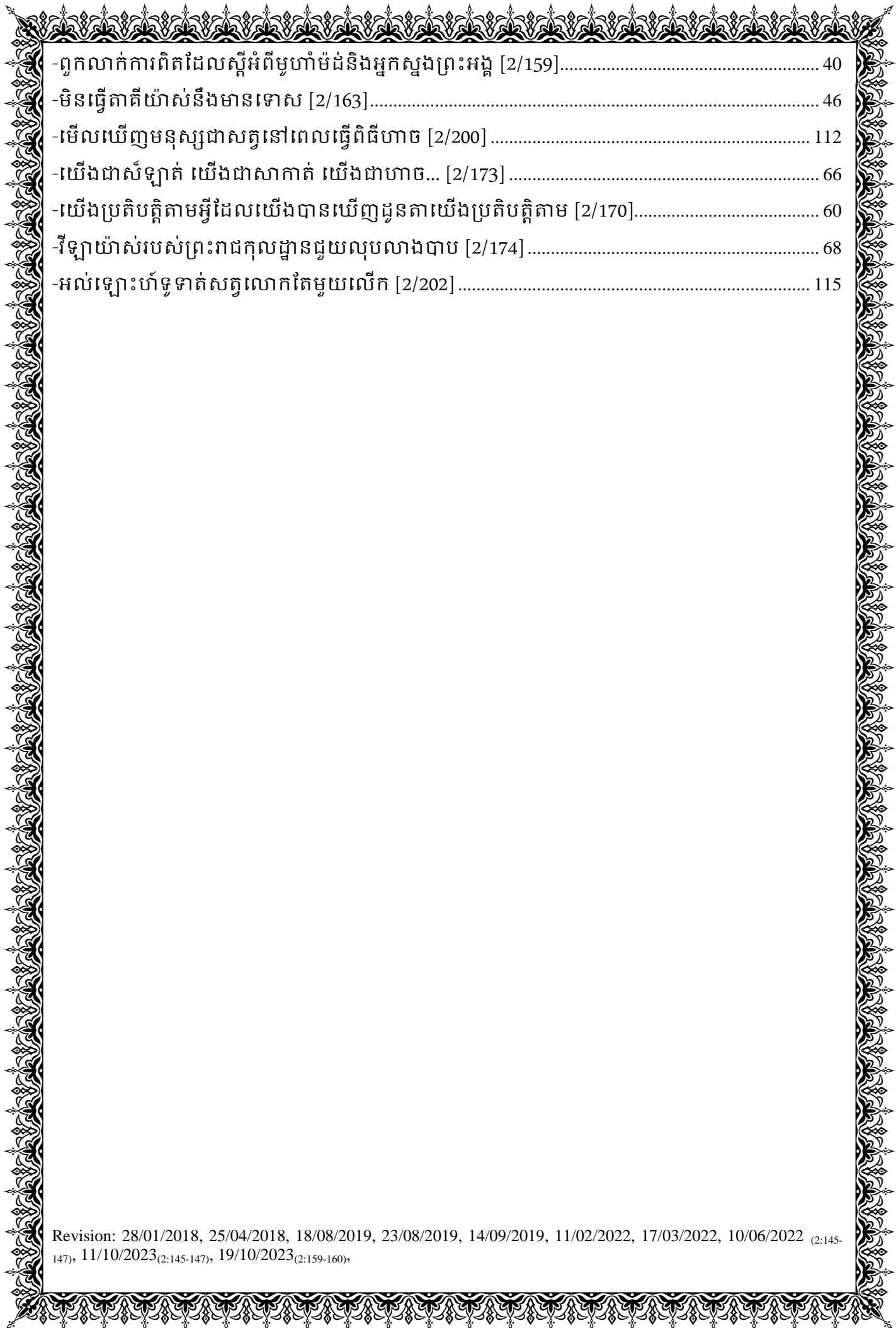
وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي نَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "وَأَلَّا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ". قَالَ: «هِيَ وَلَايَةُ النَّائِي وَ الْأَوَّلِ». (تفسير العياشي 1: 299 / 102)**

អាហ្វិ បាស្មៀរបានធ្វើសេចក្តីតាយការណ៍តមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះ បន្ទូលអាល់ឡោះហ្វី عليه السلام [២:២០៨] ចូរពួកអ្នកកុំតាមគន្លងស្មៃតួន ថា៖ «នេះគឺវីឡាយ៉ាស្កុរេបស់បុគ្គលទីពីរ និងបុគ្គលទីមួយ ។» (تفسير العياشي 1: 299 / 102)

18/08/2017

ពាក្យរាយ

- បួនវិញ្ញាណមកក្នុងខ្លួនមនុស្ស [៧:១៧៩]23
- កាន់សីលត្រណាម [2/183-184].....84
- ការកាន់សីលត្រណាមរបស់មនុស្សចាស់ជរា អ្នកឈឺ ស្រ្តីមានផ្ទៃពោះ ស្រ្តីបំបៅកូន [2/184].....87
- ការកាន់សីលត្រណាមរបស់មនុស្សចាស់ជរានិងអ្នកឈឺ [2/184].....87
- ការកាន់សីលត្រណាមរបស់អ្នកឈឺនិងអ្នកដំណើរ [2/184].....86
- ការចែកមរតក [2/182]83
- ខែរ៉ម៉ាដន [2/185].....88
- ខែរ៉ម៉ាដនគឺ 30 ថ្ងៃ មិនតិចជាងនេះទេ [2/185].....91
- គម្ពីរគួរអាន [2/185].....88
- គម្ពីរតៅរ៉ត [2/185]88
- គម្ពីរសាប៊ូរ [2/185]88
- គម្ពីរអ៊ុនយីល [2/185].....88
- គុណសម្បត្តិរបស់អាឡី [2/170]60
- គួរអាន និង អាល់-ហ្ស៊ូរកន [2/185]90
- ចូលផ្ទះតាមទ្វារ [2/189]99
- ច្បាប់សងសឹកធួនកំហុស [2/178-179].....78
- តាគីយ៉ាស់ [2/163]46
- តៅហ៊ីដអល់ឡោះហ៍ [2/163]47
- ទង្វើល្អរបស់ពួកណាស៊ីប៊ីនឹងត្រូវផ្ទេរឲ្យទៅបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាដែលមិនបានធ្វើតាគីយ៉ាស់ [2/165-167].....54
- ទង្វើអាក្រក់របស់អ្នកមានសទ្ធានឹងត្រូវផ្ទេរឲ្យទៅពួកណាស៊ីប៊ី [2/165-167].....55
- បណ្តាសា [2/159].....41
- បណ្តាំអល់ឡោះហ៍ឲ្យគោរពអាឡី [2/168-169].....58
- បារមីរបស់មូហាំម៉ាដ [2/159].....40
- បារមីរបស់អាឡី [2/159]40
- បុគ្គលទីមួយ និង បុគ្គលទីពីរ [2/208].....128
- បើមិនមានអាឡីទេអ្វីម៉ារវីនាស [2/173]65
- ពិធីហាច និង អ៊ុមរ៉ោះត៍ [2/196]103
- ពិធីហាច និង អ៊ុមរ៉ោះត៍ [2/197]107
- ពួកបិទបាំងគុណសម្បត្តិនិងលក្ខណៈរបស់មូហាំម៉ាដនិងអាឡី. [2/174].....67
- ពួកបិទបាំងលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់មូហាំម៉ាដនិងអាឡី [2/159].....41

- ពួកលាក់ការពិតដែលស្តីអំពីមូហាំម៉ដ៍និងអ្នកស្នងព្រះអង្គ [2/159]..... 40
- មិនធ្វើតាគីយ៉ាស់នឹងមានទោស [2/163]..... 46
- មើលឃើញមនុស្សជាសត្វនៅពេលធ្វើពិធីហាច [2/200] 112
- យើងជាស័ឡាត់ យើងជាសាកាត់ យើងជាហាច... [2/173] 66
- យើងប្រតិបត្តិតាមអ្វីដែលយើងបានឃើញជូនតាយើងប្រតិបត្តិតាម [2/170]..... 60
- វិទ្យាយ៉ាស់របស់ព្រះរាជកុលដ្ឋានជួយលុបលាងបាប [2/174] 68
- អល់ឡោះហ៍ទូទាត់សត្វលោកតែមួយលើក [2/202] 115